Remedii naturale

HIPERCOLESTEROLEMIA ŞI INAMICII EI

Consumul exagerat de grăsimi duce în timp, aproape fără excepţie, la creşterea nivelului colesterolului dăunător organismului („colesterolul rău"). Combinată cu terapia medicamentoasă stabilită de medic atunci când e cazul, terapia pe bază de plante este foarte eficientă. Inamicii principali ai colesterolului în exces sunt usturoiul, anghinarea şi păpădia, indicate de altfel şi în tratamentul hipertensiunii.

● ***Din usturoi*** *se poate prepara o tinctură: 350 g căţei de usturoi pisaţi, la care se adaugă 250 ml. alcool de 90 de grade. Se lasă la macerat 10 zile, la întuneric, într-un vas bine închis, apoi se strecoară prin tifon, soluţia obţinută fiind apoi păstrată la răcoare şi întuneric. Administrarea se face după o schemă precisă, care trebuie respectată: în prima zi se ia o picătură la masa de dimineaţă, două la masa de prânz şi trei la masa de seară. În a doua zi numărul picăturilor creşte cu câte una (2-3-4), în a treia cu încă una (3-4-5) şi aşa mai departe până în ziua a 4-a inclusiv când doza de seară ajunge la 6 picături iar cea totală de peste zi la 15. În ziua a 5-a, se iau tot 15 picături în total, dar în sens invers, dimineaţa administrându-se doza cea mare. În zilele următoare se scade câte o picătură, până în ziua a 10-a când doza de seară ajunge tot la o picătură ca în prima zi a curei. În a 11-a zi se iau câte 25 de picături la fiecare masă. În a 12-a zi se reîncepe administrarea ca în prima zi şi se continuă conform schemei descrise până se termină tinctura. Dozele se iau cu 15 minute înaintea meselor principale, cu puţină apă eventual uşor îndulcită.*

● ***Anghinarea*** *se prepară sub forma unei infuzii: 1 lingură de plantă uscată la 1/2 litru de apă clocotită; se lasă acoperit vasul timp de 15 minute, apoi ceaiul se strecoară. Cantitatea obţinută se bea în trei reprize: dimineaţa, înainte de micul dejun, jumătate din ea, iar la prânz şi seara restul împărţit în două.*

● ***O cură de primăvară*** *de salată din frunze tinere de păpădie este de asemenea indicată în scăderea nivelului crescut al colesterolului.*

Uneori organismul nu iubeşte laptele

ALERGIA LA LACTOZĂ

◆ *Laptele, deşi este unul dintre alimentele de bază în hrana omului, poate reprezenta pentru unele persoane un pericol serios* ◆ *Intoleranţa la lactoză, „un defect" moştenit genetic ori dobândit în timp, predispune la alergii* ◆ *Singurul tratament sigur este excluderea lactozei din meniul zilnic*

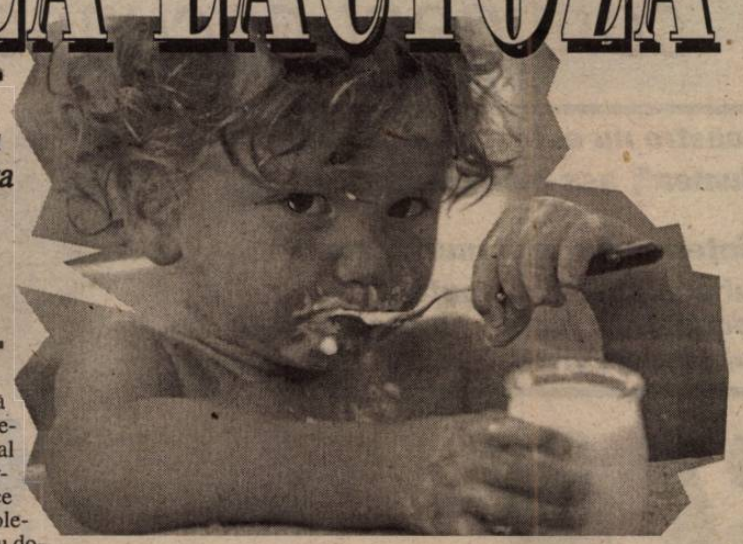

Lactoza este un „zahăr" sau mai exact un hidrat de carbon prezent în laptele tuturor mamiferelor, excepţie făcând doar unele vieţuitoare cum ar fi foca sau morsa din Pacific. În ciuda faptului că orice pui de mamifer se hrăneşte în prima perioadă de viaţă exclusiv cu lapte şi că acest lichid, bogat în principii nutritive, rămâne mai ales în cazul omului un aliment de bază pentru tot restul vieţii, el poate genera multor persoane probleme de sănătate.

În ce constă mecanismul deficitar?

Lactoza este de fapt un polizaharid de care organismul uman are în principiu mare nevoie şi pe care acesta îl descompune cu ajutorul unei enzime (lactază) şi îl absoarbe prin pereţii intestinali în circuitul sangvin. Când există însă un deficit cantitativ al enzimei, lactoza nu mai este integral descompusă, iar intestinul n-o mai poate absorbi pentru a o pune în circuitul normal. Atunci, flora bacteriană din intestine dezvoltă un proces de fermentaţie în urma căruia se formează acid lactic, hidrogen, anhidride carbonice etc., care produc senzaţie de balonare, meteorism (gaze), colici, flatulenţă (eliminarea neplăcută a gazelor), chiar diaree. Acestea sunt simptome clare ale intoleranţei la lactoză.

Există mai multe forme de intoleranţă

Nu toate persoanele reacţionează totuşi exact în acelaşi fel. Bunăoară, în unele cazuri intoleranţa se manifestă imediat şi destul de violent, doar după înghiţirea câtorva picături de lapte, în timp ce în alte cazuri, după un consum în exces. Totul depinde de deficitul de lactază al persoanei respective. După cum, se poate întâmpla ca un individ să consume lapte în mod obişnuit ani mulţi la rând, fără să se confrunte cu nici un fel de intoleranţă, dar la un moment dat să capete această sensibilitate. Explicaţia constă în modificarea metabolismului, indusă de apariţia unui deficit cantitativ al lactazei pe care organismul o produce (este aşa-zisa intoleranţă secundară sau dobândită). Problemele cu adevărat dificile apar însă în situaţia în care există o predispoziţie genetică legată de alergia la lactoză, deci care se transmite de la o generaţie la alta; nou-născutul se confruntă din primele momente ale existenţei lui cu această disfuncţie, alimentaţia naturală fiind exclusă (este vorba de intoleranţa primară). În această situaţie, nou-născuţii sunt hrăniţi cu preparate speciale, fără lactoză, iar mai târziu urmează o dietă restrictivă care trebuie să excludă factorul alergizant (chiar şi preparatele care conţin în compoziţia lor lapte, cum ar fi prăjiturile, bomboanele, ciocolata etc.).

Alergie dobândită. De ce apare?

Cele mai multe cazuri de intoleranţă la lactoză este cea dobândită, iar cauzele cele mai frecvente care o declanşează sunt:

- disfuncţii intestinale prelungite produse de paraziţi intestinali cum ar fi Giardia;
- malnutriţia asociată cu diareea prelungită;
- tratamentul prelungit cu antibiotice;
- intervenţii chirurgicale la nivelul intestinelor etc.

De precizat este şi faptul că la începutul vieţii, cantitatea de lactoză produsă de organism este mai mare tocmai pentru a uşura absorbţia laptelui matern, apoi, pe măsură ce fiinţa umană avansează în vârstă, iar în alimentaţie intră o varietate de alte alimente, necesarul de lactază scade, nivelul cel mai scăzut fiind la bătrâneţe. Totuşi, intoleranţa la lactoză nu ţine seama de vârstă, poate afecta oricând şi în grade diferite, în funcţie de particularităţile biologice ale fiecărui individ. În plus, această perturbare care apare pe parcursul vieţii poate să aibă un caracter temporar sau să devină permanentă.

Alimente... prohibite

De vreme ce nu există un tratament specific intoleranţei la lactoză, cea mai sigură soluţie şi posibilă de a evita problemele provocate de această tulburare este dieta, concepută astfel încât să excludă alimentele „prohibite": lapte, smântână, frişcă, brânzeturi etc. sau alte preparate care conţin lapte cum ar fi piureurile cu lapte, prăjiturile cu cremă, îngheţata, produsele de patiserie, budincile cu lapte etc. Totuşi, alimentaţia nu trebuie să lase cale liberă riscului instalării unui deficit nutriţional. Când intoleranţa e parţială, strictetea nu se impune să fie atât de severă, în sensul eliminării oricărei surse „ascunse" de lactoză. În foarte multe din aceste cazuri, este permisă ingestia a 10-20 g de lactoză, ceea ce înseamnă echivalentul unei cesti sau două de lapte, conţinut în diferite preparate culinare. Iaurtul bogat în fermenţi benefici digestiei complete (*Lactobacillus Bifidus* – care repopulează flora bacteriană intestinală) poate fi în general bine tolerat, după cum şi unele varietăţi de lapte, cu un conţinut scăzut în lactoză, pot fi încercate.

Organismul are nevoie de calciu

După cum se ştie, laptele şi produsele lactate reprezintă una dintre cele mai importante surse de calciu, atât de important pentru dezvoltarea şi funcţionarea normală a organismului. Dar când organismul nu suportă aceste alimente, de unde îşi procură calciul necesar? Din alimentele de origine vegetală, cele mai bogate în acest mineral fiind, în ordine descrescătoare: seminţele de susan, soia, migdalele, alunele, spanacul, nucile, crema de arahide, fulgii de ovăz, andivele, făina de grâu integral, laptele de soia, făina albă, orezul.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

C. P. din Constanţa. *Cu toate scuzele de rigoare, trebuie să vă spun că este inacceptabil ca o femeie în vârstă de 36 de ani, care de zece ani nu mai are ciclu menstrual şi care între timp a aflat că are o rană pe col şi un fibrom uterin să nu ia nici o măsură şi să trateze totul cu indiferenţă. Orice rană pe col, indiferent cât de mică ar fi,*

FIBROM UTERIN

ca să nu mai vorbim de un fibrom, trebuie tratată numai de către medicul ginecolog. Numai acesta poate decide dacă este oportun un tratament local şi general cu medicamente sau dacă e mai indicată cauterizarea rănii şi excizia fibromului. Vă asigur că pot interveni complicaţii nedorite şi chiar regretabile la un moment dat. În ceea ce priveşte sistarea spontană a ciclului menstrual de la vârsta de 26 de ani, probabil că vă imaginaţi că nu este un fapt normal. Foarte posibil, aceasta s-a datorat unei dereglări hormonale. Nu întârziaţi să vă prezentaţi la un cabinet de endocrinologie, poate chiar să veniţi la Institutul „Prof. C. I. Parhon" din Bucureşti pentru efectuarea de teste de specialitate în vederea precizării unui diagnostic şi a stabilirii unui tratament pe care vă sfătuiesc să-l urmaţi întocmai. Dereglările hormonale (dacă despre acest lucru va fi vorba), netratate, afectează în cele din urmă şi alte organe şi ţesuturi, iar atunci situaţia aproape că scapă de sub control.

La Clinica de Obstetrică-Ginecologie „Dr. Dumitru Popescu" din Timişoara, dotată cu aparatură de ultimă oră importată din Germania, se pot efectua teste pentru depistarea precoce a anomaliilor genetice (încă din prima lună de sarcină), noutate ştiinţifică prezentată în numărul trecut al revistei noastre. Mai multe amănunte despre acest subiect, în numărul viitor.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Cancerul de piele depăşeşte cota de alarmă. În fiecare an, numărul cancerelor pielii creşte cu 7%, fenomen favorizat şi de deteriorarea stratului de ozon din atmosferă: o diminuare cu 1% a acestuia înseamnă creşterea cu 2% a fluxului de ultraviolete ajuns la pământ, ceea ce se traduce şi prin 5,6% mai multe cazuri de cancer cutanat. Deasupra Europei, diminuarea concentraţiei de ozon se situează în jurul valorii de 6%, iar o revenire la normal (dacă se va interveni energic în acest sens) nu e posibilă înainte de anul 2050! Până atunci, la scară mondială, vor apărea anual circa 300000 de noi cazuri de carcinoame şi 4500 de melanom malign. O cale tragică pe care şi-a croit-o omenirea şi cu slabe posibilităţi de întoarcere imediată. *(A.N.P.)*

GABINET DE STOMATOLOGIE

Str. Crinul de Pădure Nr. 1; Bloc G-7; Sc. 1; Et. 1; Ap. 12; Cartier Drumul Taberei Sector 6 - Bucureşti

PROGRAM:
Zilnic: 9⁰⁰–12⁰⁰ şi 16⁰⁰–19⁰⁰
Sâmbătă: 9⁰⁰–12⁰⁰
Duminică închis

Dr. CSIZEK REASILVIA
Telefon: 413.28.81 – Interfon 12-C

Va veni şi la tine bărbatul potrivit!

– Până la vârsta de 18 ani – ne scrie Alice din Medgidia – eram considerată mai degrabă urâtă, neatrăgătoare de către băieţi; îi disprefuiam pentru asta, dar şi sufeream că nu eram ca celelalte colege ale mele. După ce am terminat liceul şi m-am angajat, am învăţat câteva trucuri şi am reuşit să devin din „răţuşca cea urâtă", o femeie plăcută, drăguţă. Acum bărbaţii îmi fac curte, dar eu îi disprefuiesc din nou pentru că ştiu că sunt atraşi de înfăţişarea mea, nu de sufletul meu..."

– Dragă Alice, în marea majoritate a cazurilor, modul în care arătăm transmite mesaje despre felul în care suntem şi pe dinăuntru. Dacă suntem neatrăgătoare pentru că nu ne aranjăm, este destul de clar că nu suntem interesate ca ceilalţi să ne remarce şi, particularizând, nu ne interesează să atragem bărbaţii. Reciproca e şi ea valabilă: dacă petrecem mult timp în faţa oglinzii, înseamnă că dorim să fim plăcute, atractive pentru cei din jur, fie bărbaţi, fie femei. Bărbaţii percep foarte bine mesajele de acest gen. Ei ştiu, instinctiv de cele mai multe ori, cu cine au şanse de reuşită şi cu cine nu. Tu te supărai în liceu că băieţii nu te curtau. Aceiaşi băieţi, acum bărbaţi, te-ar plăcea foarte mult. Şi eşti supărată şi în cazul ăsta. De fapt, supărarea ta nu e legată de faptul că te luau sau nu în seamă atunci sau acum, ci de faptul că acea categorie de bărbaţi e atrasă de exteriorul unei femei, o interesează mai mult „ambalajul", pentru că, de fapt, şi ei sunt superficiali. Chiar dacă în liceu te-ar fi plăcut colegii tăi, nu ştiu dacă ai fi putut avea o relaţie serioasă cu vreunul dintre ei, pentru simplul motiv că nu aveaţi mare lucru în comun. Tu voiai profunzime, ei voiau distracţie de moment. Tu eşti revoltată că bărbaţii probabil frumoşi pe care îi întâlneşti sunt superficiali. Dar asta e, nu ai cum să-i schimbi, iar tu nu meriţi să te schimbi pentru ei. Mai mult ca sigur că vei întâlni într-o zi şi un bărbat care să te placă pentru ceea ce eşti tu în interior, pentru sufletul tău, nu doar pentru felul în care arăţi.

Şi totuşi, cui nu îi place să aibă un chip frumos alături? Cine nu şi-ar dori un partener sau o parteneră cu care să se mândrească în lume, care să fie coborât(ă) din paginile unei reviste de modă, de exemplu? Asta, bineînţeles, fără să facem rabat la caracterul său, la „interior". Adică să avem şi una şi alta. E drept, aşa ceva întâlneşti mai rar, dar nu e imposibil. Şi atunci, tu de ce nu ai arăta bine? De ce nu ai accepta să atragi bărbaţii şi prin modul în care te machiezi, te coafezi sau te îmbraci? Asta, oricum, sare în ochi. Restul, se vede puţin mai târziu, după ceva timp petrecut împreună. Oare nu ai îndepărtat câţiva potenţiali „aleşi" prin atitudinea ta ostilă de până acum? Poate ei ar fi vrut să te cunoască mai îndeaproape, dar tu nu i-ai lăsat, punându-le eticheta de „superficiali", cu o superficialitate care zici că nu te caracterizează. Tu ai aşteptat să vezi ce intenţii au ei, ce e în sufletul lor? Eu zic să te laşi în voia simţămintelor tale, să te aranjezi, să fii atrăgătoare şi să ai încredere că va veni la tine bărbatul potrivit. Totul e să-l aştepţi!

MIHAELA DOROBANŢU

CREIERUL

continent necunoscut

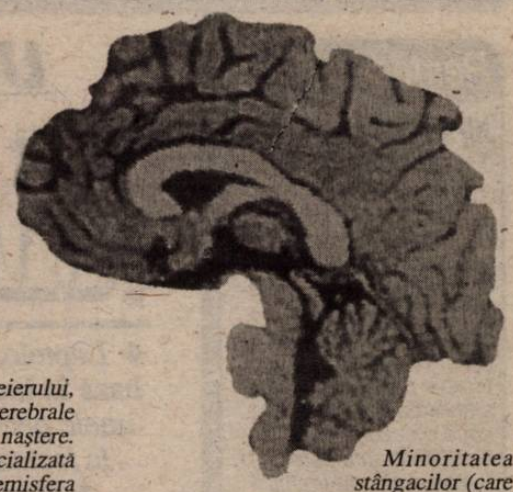

● Sediul gândurilor noastre nu este, pur şi simplu, o „maşină de citit lumea", aşa cum se credea până nu demult.

● Creierul este, prin intermediul mai multor zone specifice ale lobului occipital (în „spatele" capului) un atelier de reconstruit lumea pe care o percepe prin intermediul simţurilor.

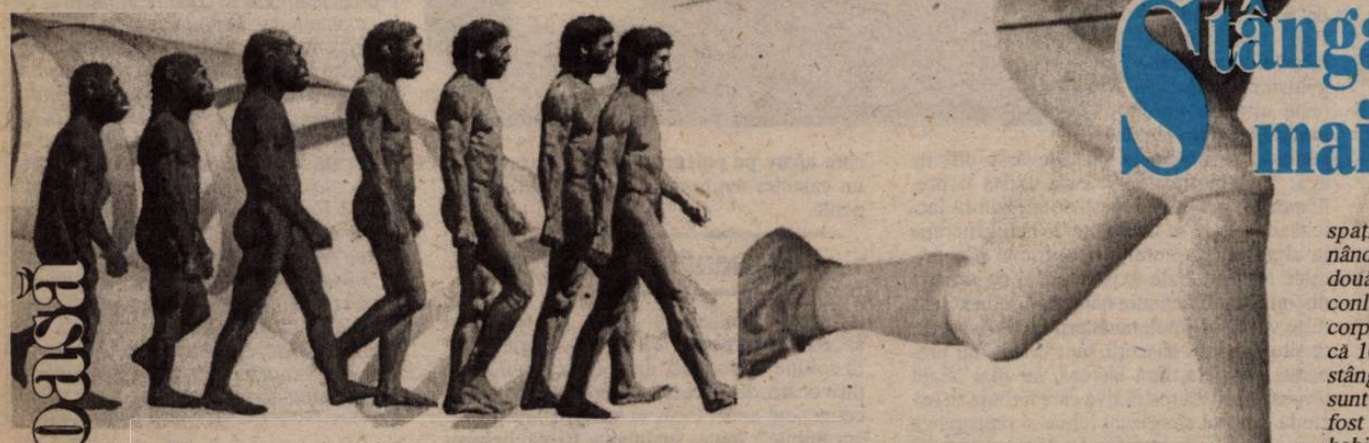

Evoluţie spectaculoasă

În „numai" aproximativ trei milioane de ani, volumul craniului omului preistoric aproape s-a dublat. Dacă acum patru milioane de ani, genul Australopithecus (căruia i-a aparţinut şi celebra Lucy, presupusa Evă africană) avea 350-400 centimetri cubi (cmc), peste două milioane de ani, genul Paranthropus ajunsese la 500-560 cmc, iar acum un milion de ani, genul Homo atingea 600-700 cmc (volumul mai mare se referă la bărbaţi). Evident, această creştere de volum cranian s-a petrecut o dată cu mărirea dimensiunilor corporale: Paranthropus avea o înălţime de 1,35, iar Homo 1,75 (femeile aveau cu 10-15 centimetri mai puţin).

Astăzi, statisticile ne prezintă greutatea medie firească a creierului (1,42 kg la bărbaţi şi 1,26 kg la femei; la ambele sexe, s-a constatat o creştere medie în greutate de aproximativ 2 la sută faţă de anul 1860; oare evoluţia masei cerebrale nu s-a oprit?). Creiere de excepţie au avut, în această privinţă, scriitorul rus Ivan Turgheniev (1818-1883), cu 2,010 kg, şi Oliver Cromwell (1599-1658), cu 2,234 kg – asupra acestei estimări există dubii. Femeia cu cel mai greu creier a fost o americancă, care a avut o masă cerebrală de 1,567kg (întâmplător sau nu, a fost vorba de o criminală). Cel mai mic creier celebru (parţial atrofiat) a fost al scriitorului francez Anatole France (1844-1924), care a cântărit numai 1,015 kg... Desigur, dimensiunile creierului nu sunt direct proporţionale cu performanţele sale.

Cazul Einstein

La 14 martie 1879 venea pe lume Albert, primul copil al soţilor Hermann şi Pauline Koch din Ulm, Germania, în casa cu numărul 135 de pe strada Bahnhoff. Dar în prezentul context ne interesează ceea ce s-a întâmplat după dispariţia lui, la 18 aprilie 1955 (după ce, cu trei ani mai devreme, i se oferise preşedinţia statului Israel, ofertă declinată). Conform dorinţei marelui savant, corpul său a fost incinerat la Trenton (SUA), iar cenuşa i-a fost împrăştiată, într-un loc secret, de către Otto Nathan şi Paul Oppenheim. Dar, tot la dorinţa sa, creierul i-a fost prelevat de patologul Thomas Harvey. Căci Einstein se întreba mereu dacă nu cumva atelierul ideilor sale are vreo particularitate. Dr.Harvey n-a găsit nimic deosebit, însă abia în 1999 o echipă condusă de dr. Sandra Witelson a descoperit două anomalii. Prima se referă la absenţa unei încreţituri (operculum parietal); cea de-a doua este cea mai spectaculoasă: lobii parietali inferiori sunt mai mari cu 10-15 la sută decât la un creier obişnuit! Or acele formaţiuni cerebrale sunt responsabile de imageria vizuală şi de gândirea abstractă, de tip matematic... Să fi fost aceste aspecte morfologice legate de genialitatea fizicianului secolului XX?

„Ştiinţa fără religie este şovăielnică; religia fără ştiinţă este oarbă".

A. Einstein

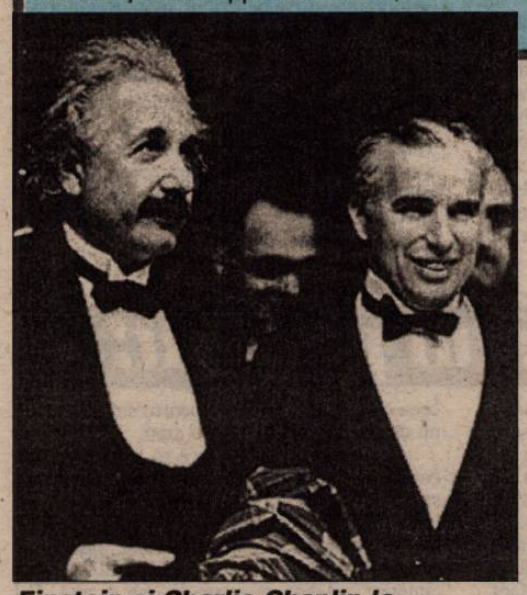

Einstein şi Charlie Chaplin la premiera mondială a filmului „Luminile oraşului" (30 ianuarie 1931)

Toţi pruncii trec prin faza de geniu

În laboratoarele ştiinţelor neurocognitive din Paris s-au obţinut rezultate uimitoare referitoare la capacităţile legate de limbaj ale bebeluşilor. Încă din primele zile de viaţă, aceştia învaţă tot felul de lucruri referitoare la mirosuri, zgomote sau stimuli vizuali. În mod deosebit, ei sunt sensibili la vocile din jur şi mai ales la sunetele distinctive ale limbii vorbite în preajma lor (foneme). De la vârsta de trei zile, pruncii sunt capabili să imite vocalele „a" şi „e", iar începând de la o lună, ei pot diferenţia fonemele a peste 150 de limbi diferite, fapt de care nu mai sunt în stare la vârsta adultă! Această extraordinară aptitudine universalizată a limbajului diminuează progresiv până spre etatea de trei luni. Urmează etapa firească de obişnuire numai cu limba maternă, astfel încât la 7-8 luni este posibil, datorită gânguritului, să se identifice naţionalitatea bebeluşului. La un an, el înţelege destul de bine sensul multor fraze, iar la un an şi jumătate începe să vorbească. Senzaţionala perioadă care durează între 1 şi 3 luni demonstrează că odraslele noastre sunt „programate" să poată învăţa să vorbească în orice limbă.

Stângacii trăiesc mai puţin

Polarizarea funcţională a creierului, prin cele două emisfere cerebrale este prezentă încă de la naştere. Astfel, emisfera stângă este specializată în problemele limbajului, este emisfera raţionalului şi ea comandă mâna dreaptă; emisfera dreaptă este specializată în percepţie şi spaţialitate, ea „guvernând" mâna stângă. Cele două jumătăţi ale creierului conlucrează prin intermediul corpilor caloşi. Statisticile arată că 10-15 la sută din oameni sunt stângaci, adică responsabilităţile sunt inversate. Această polarizare a fost sesizată şi la craniile unor Homo habilis (trăitori acum 3 milioane de ani), asimetrie care demonstrează posibilitatea elaborării unui anumit limbaj.

Minoritatea stângacilor (care provine, de obicei din părinţi stângaci, dar nu numai) are o speranţă de viaţă mai redusă decât a dreptacilor; la bărbaţi ea este de 63 de ani (faţă de 75 a dreptacilor), iar la femei de 72 de ani (faţă de 78). Dar există şi avantaje ale acestei categorii de semeni ai noştri. Datorită faptului că traseul comenzilor motrice de la emisfera stângă la mâna stângă este mai scurt, în sporturile individuale (scrimă, tenis de câmp, ping-pong, box etc.) stângacii câştigă mereu teren, având deseori reflexe mai bune decât ale dreptacilor. De asemenea, există ipoteza (nedemonstrată) că stângacii ar fi, în medie, mai creativi decât „normalii"... Însă este o certitudine că minoritatea stângacilor se menţine constantă (ca procent din populaţie), neştiindu-se nici astăzi de ce şi cum s-a produs această modificare a creierului lor.

Molecula şefilor noştri

Platon spunea că şeful (Cetăţii) trebuie să fie un filosof. Argumentele sale socio-spirituale din dialogul „Republica" şi-au găsit peste milenii o explicaţie neuro-funcţională. Foarte succint, este vorba de rolul deosebit pe care-l are neuromediatorul unor funcţii vitale (puls, temperatura corpului, apetitul etc.) numit serotonină. Secretat de celule nervoase aflate în partea mediană a trunchiului cerebral, această moleculă a şefilor are rolul general de a calma funcţiile neuronilor, determinând o gândire limpede, cuprinzătoare, adaptată cu promptitudine oricăror împrejurări şi care elimină şansa instalării panicii generatoare de decizii eronate. Numeroase teste au demonstrat fără dubii că serotonina se află în lichidul cefalo-rahidian al şefilor unor comunităţi de babuini în cantităţi de trei ori mai mari decât la subalterni. Descreşterea numărului de subalterni sau izolarea de aceştia readuce serotonina la nivele obişnuite. Că un şef trebuie să fie şi înţelept, dar şi calm, ne-o spune acelaşi compus neuromediator: testele arată că persoanele agresive au un nivel scăzut de serotonină. Un astfel de deficit este favorizat şi de mediul socio-cultural al individului; scenele de violenţă ale filmelor, alcoolul şi drogurile împiedică formarea unor cantităţi suficiente de serotonină.

„Scurt-circuite" neuronale

● Cele mai bizare forme de amnezie sunt, printre altele, cele legate de identificarea legumelor şi fructelor, de percepţia culorilor şi de recunoaşterea propriului chip privit în oglindă, ca şi al celor cunoscuţi. Această din urmă pierdere de memorie semantică se numeşte prosopagnozie (de la termenii greceşti prosopon=înfăţişare şi agnosia=ignoranţă) şi a pus în faţa psihoneurologilor următoarea dilemă: creierul are un sediu al memoriei cu toate „fişele" fizionomice cunoscute, sau recompune fiecare chip în parte din atributele specifice, corespunzătoare fizionomiilor respective?

● Inducerea unei stări de bunădispoziţie (emoţii pozitive) unor pacienţi cu probleme psihice (în special depresii şi dureri de cap) a condus la o mai bună activitate a lobului frontal (implicat în procesul cognitiv) şi, în consecinţă, la o diminuare a stresului.

● Cea mai veche zonă a creierului uman este amygdalul (sau creierul reptilian), care este sediul fricii şi al instinctelor sexuale. Afecţiuni ale acestui centru şi ale traseelor lui de legătură cu alte zone ne face insensibili atât faţă de persoana iubită, cât şi faţă de primejdiile potenţiale ale mediului.

Pagină realizată de

PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...Rabindranath Tagore (1861-1941) este unul dintre cei

mai mari poeți ai Indiei și ai lumii? A scris în limbile bengali și engleză și a primit premiul Nobel pentru literatură în 1913.

◆ ...termenul muzical „scherzo" denumește o piesă muzicală optimistă în mișcare vioaie? Provine din limba italiană în care înseamnă „glumă".

◆ ...vâlnicul este o piesă din costumul popular oltenesc? Înfășoară corpul fiind foarte încrețit în talie și având aspectul unei fuste largi, în dungi, decorat cu motive geometrice și florale.

◆ ...numărându-se printre pionierii aviației, frații Wright au fost doi constructori

americani de avioane care au realizat mai multe tipuri de aparate și au efectuat zboruri? Ei se numeau Wilbur (1867-1912) și Orville (1871-1942).

◆ ...în mitologia romană Vesta era zeița focului din vatră, și, prin extensie, a căminului familial? Mai târziu a fost identificată cu zeița greacă Hestia.

◆ ...tartana este o ambarcațiune cu pânze? Este prevăzută cu bompres și cu arbore vertical.

◆ ...volbura este o plantă erbacee cu unele proprietăți curative dar dăunătoare

pentru agricultură? În popor se numește „rochița rândunicii". (I.S.)

Știați că...

Splendorile naturii

Peștera Rătei
un labirint al adâncului

Situată în munții Bucegi, la altitudinea de 1080 m, *Peștera Rătei* își găsește deschiderea în versantul stâng al pârâului cu același nume. Ajunși pe Valea Ialomiței, prin Pietroșița și Moroieni, din șoseaua asfaltată se desprinde un drum forestier ce duce spre cariera Lespezi. Din acest drum se pornește Valea Rățeiului, iar la doar câteva sute de metri se ajunge la intrarea în peșteră.

Remarcată pentru prima dată de Al. Oprescu, în 1904, *Peștera Rătei* a fost cercetată mai târziu de geologul D. Patrilius care, cu ocazia unor cercetări geologice, a pătruns în etajul inferior al peșterii, publicând lucrarea *Geologia Masivului Bucegi* unde emitea ipoteza că sistemul subteran al peșterii poate fi foarte mare. Pe baza acestor date și informații, Cercul speologic „Focul Viu" întreprinde multe explorări care conduc la cartarea a 5160 m galerii.

Peștera Rătei este polietajată, foarte complexă și activă. Pârâul Rătei a „construit" un sistem rectangular de falii. Evoluția hidrografică a acestei rețele, ajutată de o tectonică activă, a condus la dezvoltarea mai multor captări carstice. Încă de la intrarea în peșteră se regăsește pârâul subteran, pentru ca după ce parcurgem circa 100 m să ajungem într-un punct unde apele devin impenetrabile pentru om. Deasupra însă un horn ne conduce în sus, printr-o portiță în formă de stea, unde ne întâmpină un foarte frumos planșeu stalagmitic.

Una dintre cele mai frumoase galerii meandrate din peșterile noastre, depășită doar de Marele Meandru Racoviță din Peștera Vântului, este *Culoarul Meandrelor*. După ce ne pierdem prin labirintul îngust și înalt al galeriei, o diacliză puternic ascendentă ne permite să „accesăm" la un nivel superior, corespunzător bolții Meandrelor. Aici vom avea un tabloul tulburător: Tavanul *Galeriei Marianei* este suport pentru câteva stalagmite și stalactite roșii. O altă direcție de înaintare este spre sud, spre *Galeria cu Gururi* a cărei podea este bogat ornamentată cu „ziduri chinezești" iar pereții căptușiți cu curgeri de calcit.

Peștera este anevoios de vizitat. Timpul de vizitare este de circa 8 ore, dacă nu intervin rătăciri sau popasuri lungi.

Iubitorii de fotografii găsesc în *Peștera Rătei* un loc ieșit din comun.

IOANA PROCA FLORIA

VEȘNICIA UNEI COLINE

Acropola Atenei domină orașul din orice parte te-ai afla. Nu este doar o stâncă sacră, expunând ruinele unei civilizații strălucite ci un simbol al Greciei. Atenienii nu vorbesc despre Acropolă în superlativele pe care le folosesc străinii și nici nu urcă prea des. Ei își conduc însă până sus pe colină toți oaspeții veniți de departe, pentru că sunt mândri de tot ceea ce reprezintă acest loc mirific, ale cărui culori se schimbă în lumina soarelui. Când în 1941, tânărul Manolis Glezos s-a urcat pe Acropole dând jos steagul ocupanților germani, gestul său a avut un ecou imens în lumea întreagă dar, în mod deosebit, în sufletul patrioților greci. Acropola a fost din nou asociată cu noblețea și eroismul, dovedind că o străveche civilizație renaște din propria ei cenușă. Colina găzduiește trei temple: Parthenonul, Erechteionul și Templul Athenei Nike. Cu toate că timpul și vicisitudinile istoriei și-au pus amprenta asupra lor, ruinele păstrează întreagă solemnitatea de odinioară.

Arhitecții Callicrates și Ictinius au conceput Parthenonul dar nu s-au gândit la el ca la un loc de pelerinaj peste mii de ani. Drumul spre aceste minuni ale artei grecești a fost mult ușurat în secolul trecut de arhitectul Dimitris Pikionis. El a restaurat căile de acces, folosind o bună parte din materialele existente, materiale care aparținuseră cândva unor clădiri de mai mică importanță și a căror stare nu mai permite nici o intervenție. Acropola dăinuie după cât se pare din vremuri neolitice, dar cele trei monumente și construcțiile din jurul lor au fost înălțate abia în secolul al V-lea î.Ch. Datorită particularităților ei geologice colina este o adevărată fortăreață naturală. Cele trei construcții monumentale, care i-au desăvârșit măreția au avut însă de suferit nu numai în urma trecerii timpului ci și datorită intervenției omului. După o lungă perioadă înfloritoare, în timpul lui Pericle și imediat după aceea, au urmat distrugerile. Acestea au început în timpul lui Theodosius, care, convertit la creștinism, interzisese orice fel de manifestare legată de templele păgâne și au continuat în secolul al treisprezecelea când templele au slujit drept sedii ale diverselor manifestări ale epocii. Un punct culminant al distrugerilor a fost atins în timpul ocupației musulmane și mai târziu în timpul excavărilor făcute de lordul Elgin în secolul al XIX-lea.

Aceste lucrări au fost sistate imediat după crearea Greciei Moderne și un ambițios program de restaurări a fost lansat din 1970. Intrarea pe Acropolă se face prin poarta Beule, o fortificație din timpul ocupației romane, numită astfel după arheologul care a descoperit-o. Deasupra ei se află o poartă și mai impunătoare, Propylaia, operă a arhitectului Mnisicleas. Portalul care marchează capătul Drumului Panathenaic are trei deschideri. Cea dinspre nord este decorată cu fresce de o inegalabilă frumusețe. Izvorul Klepshydra, descoperit de arheologii greci în 1821, este cel care alimenta ceasul cu apă al lui Andronicus, ceas aflat în Turnul Vânturilor, iar mai târziu, în 1827 izvorul care aducea o mângâiere patrioților greci adăpostiți aci.

Templul Athenei Nike, cunoscut drept Templul Victoriei fără Aripi, vizibil dinspre sud este opera lui Callicrates completat în 424 î.Ch., un mic templu ionic având 16 coloane de fiecare parte și o friză de mare frumusețe. Erechteionul, înălțat în 420 î.Ch dedicat Atenei și lui Poseidon, se remarcă prin șirul de cariatide iar Parthenonul, ridicat în 438 î.Ch., o structură dorică, în întregime din marmură, adăpostea statuia criselefantină a Athenei, realizată de marele Phidias. Multe dintre sculpturile și frizele acestor impunătoare monumente sunt expuse în muzeul din apropiere, dar tot atât de multe au luat drumul străinătății lăsând un gol nu numai pe Acropolă ci și în sufletele locuitorilor.

IRINA STOICA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Căpitan Costache (Chihaia)

Farmecul vremurilor apuse ale orașelor – și Bucureștiul este unul dintre ele – se citește nu doar în casele care au învins timpul, în străzile care încă mai păstrează urmele, în tot felul de obiecte, parcuri, arbori, care odinioară i-au ascultat pe cei care, în fond, suntem noi cei de astăzi, acum zeci și sute de ani. Farmecul orașelor de altădată se citește și în viețile unor oameni al căror nume era pe toate buzele, când cu admirație, când cu teamă.

– Domnule ADRIAN MAJURU, vă invit să alegem un asemenea personaj, care să fie legat de București tot cât o mahala vestită, de pildă, sau o construcție mai specială, dar din care, cum ar fi spus Umberto Eco, nu ne-a mai rămas decât numele...

– ...Haideți să ne amintim de Căpitan Costache, sau Căpitan Chihaia. Acest personaj a existat în viața Bucureștilor din prima parte a secolului XIX. Poreclit „Chiorul", el a fost slujbaș al Agiei Bucureștiului – Prefectura Poliției. Începe să lucreze în 1824, iar faima sa se impune în perioada 1836-1848. Era serdar și comanda un corp de 50 de arnăuți. Cronicarii povestesc că își făcea de cap și asuprea chiar și pe mulți nevinovați – aceasta pentru că era protejatul boierului Manolache Florescu, care, la rândul său, era socrul fratelui domnitorului Alexandru Dimitrie Ghica.

– Erau vremuri destul de tulburi și atunci, când cu greu se putea asigura liniștea și siguranța locuitorilor Bucureștilor...

– Într-adevăr. Căpitanul Chihaia era descris de pildă ca un un om fără milă, gata să lovească cu gârbaciul și să-i ia omului și ultimul ban din pungă – doar așa reușea el să mențină ordinea și liniștea în oraș. În 1843 a fost răsplătit pentru faptele sale cu un premiu de 2 700 de lei, aceasta în condițiile în care primea un salariu de 300 de lei. Cinci ani mai târziu, în 1848, el supraveghea bunăstarea regimului lui Gheorghe Bibescu, iar pe 11 iunie 1848 a primit sarcina să stăvilească mulțimea care se îndrepta spre Curtea Domnească.

– ...o sarcină pe care nu a dus-o la sfârșit într-un mod prea strălucit!

– A fost primul său eșec. Mai important este însă că imediat a și fost nevoit să se retragă și că de atunci „spaima" bucureștenilor intră într-un con de umbră. Renumele său s-a păstrat însă, datorită comportamentului ieșit din comun pe care îl afișa. Când patrula pe străzi, de exemplu, negustorii preferau să-și tragă obloanele la prăvăliile lor iar oamenii se închideau în case. Slujbașii săi nu se deosebeau prea mult: își alegeau fetele sau femeile care le plăceau și luau taxe de protecție de la prăvăliași. Adesea, Căpitanul Costache mergea până într-acolo încât încasa pentru sine salariile slujbașilor săi. Curând după 1849 s-a pensionat, dar de trăit a mai trăit până în 1853, în mahalaua Postăvari...

Căpitan Costache (Chihaia) împrăștie groază pe străzile orașului. Desen de pictorul V. Velisaratu, 1970.

MIHAELA DOROBANȚU

Viitorul aparține spațiului

Pot fi măsurate UNDELE GRAVITAȚIONALE?!

Răspunsul este pozitiv și provine de la Administrația Națională americană pentru spațiu (NASA), care a început în decembrie 2001 un program de cercetări pe durata a 40 de zile, pentru a stabili parametrii undelor gravitaționale; în acest scop va fi utilizată sonda saturniană CASSINI și unele dotări special implementate în instalațiile de la sol ale Rețelei de cercetare a Cosmosului îndepărtat (DEEP SPACE NETWORK), aparținând tot de NASA.

Undele gravitaționale provin din profunzimile spațiului și s-a stabilit că sunt evidențiate de către accelerațiile unor astre masive cum sunt găurile negre și supernovele. Albert Einstein (1879-1955) a fost primul care a prezis existența acestor unde, teoria sa primind o confirmare indirectă în deceniul 1970-1980.

Dr. John Armstrong, cercetător la JPL-Pasadena (California), a declarat că, deși Laboratoarele pentru propulsia prin jet au încercat și mai înainte să efectueze asemenea măsurători precise, abia acum dispun de șanse reale pentru a obține date concludente; ei se bazează pe dotarea de excepție a sondei CASSINI cu aparatură adecvată, precum și pe mărirea de zece ori a sensibilității echipamentelor din Stația terestră.

Astfel, viteza relativă la Pământ a sondei CASSINI poate fi măsurată cu o precizie excepțională: în perioada testului variația vitezei relative față de Terra atinge o valoare medie care ar permite unui mobil să parcurgă distanța de la New York la Chicago în... cinci minute! Experimentul este astfel organizat încât să poată fi detectată orice modificare a vitezei relative, atât de mică încât să permită evidențierea unei reduceri sau a unei amplificări a duratei parcurgerii acestui traseu, chiar cu o fracțiune de secundă! Se pare că acest experiment este urmărit de Daniel Mulville, unul din directorii de la NASA.

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

Dispăruți fără urmă

Noi dovezi paleontologice

Zana (femeia sălbatică") a născut trei copii, care au rămas în sat, fiind considerați oameni. Erau deosebit de puternici, aveau pielea cafenie, arcade proeminente, dar, spre deosebire de mama lor, *vorbeau* și pierduseră o parte din „blana" care acoperea corpul acesteia, ceea ce înseamnă că, probabil, codul genetic neanderthalian a fost mai slab decât cel al speciei *Homo sapiens.*

Femeia *Kaptar* a murit în 1880 și bătrânii satului își mai amintesc și astăzi înmormântarea ei, la care autoritățile ecleziastice n-au vrut să dea autorizație de înhumare a unui „animal" în cimitir, punându-i pe cercetătorii secolului al XX-lea în imposibilitatea de a localiza scheletul. În schimb, a putut fi găsit craniul fiului ei cel mic, Kvit, care a murit la vârsta de 70 de ani. Studiindu-l, antropologii sovietici au confirmat autenticitatea „legendei", căci conformația oaselor parietal și occipital, precum și a arcurilor supraciliare și foselor nazale prezentau caractere arhaice preumane...

După doi ani de întrerupere, Comisia Academiei de științe a U.R.S.S. și-a reluat (în 1984) cercetările în zonă, sperând că va putea determina cu certitudine aria de răspândire a grupurilor neanderthaliene din Caucaz, pregătindu-se astfel premisele întâlnirii dintre *Homo sapiens* și specia anterioară lui, *Homo Neanderthalensis:* oamenii erei cosmice și rudele lor, ieșite din noaptea timpurilor.

De altfel, anii 1984-2000 au fost bogați în descoperiri privind oamenii de Neanderthal, strămoșii probabili ai grupurilor *Alma* și *Kaptar.* Astfel, în Franța a fost găsit craniul unui copil care a trăit cu zeci de mii de ani în urmă; din analiza acestuia a rezultat că multe dintre caracteristicile fiziologice ale neanderthalienilor par a fi urmarea unei dezvoltări bruște, precoce, în loc să fie cauzate de o evoluție lentă, provocată de sporirea activității fizice și psihice. Într-o peșteră din Gornîi Altai (Asia Centrală) s-au descoperit oseminte ale unui om de Neanderthal, alături de unelte și arme de piatră, oase de mamuți, bizoni și rinoceri, ceea ce, după opinia savantului A. Derevianko, dovedește că această populație ocupa o zonă terestră aproape dublă față de cea cunoscută până acum.

În urma dovezilor paleontologice acumulate după studiul fosilelor găsite în ultimul deceniu în Asia, Africa și Europa, majoritatea oamenilor de știință admit astăzi că *Homo Neanderthalensis* și *Homo sapiens Cro-Magnon* au fost două etape distincte ale evoluției omului, fără nici o legătură între ele. Nu numai că, așa cum arăta într-o comunicare științifică C.P. Stringer (de la Muzeul de Istorie Naturală din Londra), *Homo Cro-Magnon* nu a fost urmașul lui *Homo Neanderthalensis,* dar a și coexistat cu el timp de câteva mii de ani (acum 30-40000 de ani), după care ultimul a dispărut pur și simplu, în condiții neelucidate. Lipsa dovezilor despre catastrofe climaterice și geologice, molime șau ciocniri de amploare cu *Homo Cro-Magnon* face dificilă găsirea unei explicații rezonabile pentru acest mister. Teoria americanilor Crelin și Lieberman privind handicapul lingvistic este probabil corectă, dar insuficientă pentru a motiva stingerea bruscă a unei întregi populații. Singura posibilitate de clarificare a enigmei rămâne, deocamdată, descoperirea grupurilor *Alma* și *Kaptar,* ceea ce ar permite cercetătorilor să studieze direct fiziologia, anatomia, rezervorul genetic și comportamentul unor ființe foarte asemănătoare neanderthalienilor.

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

OAMENII APELOR

Povestea Dogonilor a devenit populară de-abia în 1977, când Robert Temple a publicat cartea sa „Misterul lui Sirius". Așa s-a aflat că toate cunoștințele lor astronomice le-au primit de la niște ființe-amfibii, Nommos, trimise pe Pământ din Sistemul lor Solar, cel al lui Sirius, pentru binele omenirii. Numele lor venea de la un cuvânt dogon care însemna „a-l face pe cineva să bea". Mai erau numiți Stăpânii apelor. Alții, mai târziu, au vorbit despre ei ca Supraveghetori sau Instructori. Nava lor a aterizat cu un zgomot mare. Imediat, „ceva" cu patru picioare a apărut și a „tras" nava spre un fel de groapă adâncă și goală, care a fost umplută cu apă până ce nava a plutit pe ea.

În multe din credințele din Orientul Mijlociu se regăsește tradiția care spune că Fiii lui Dumnezeu erau nu doar paznicii spirituali ai omului, ci și stăpânii acestora, și chiar „posesorii" lor. Nommii arătau mai mult a pești decât a oameni. Șeful lor, Nommo, și-a rupt corpul în bucăți și l-a dat pentru a fi hrăniți oamenii. Aceasta pentru că Nommii erau salvatori și paznici spirituali. Într-o zi însă Nommo a fot răstignit, a înviat și cândva se va întoarce pe Pământ, de data aceasta purtând chip de om. Mai târziu își va relua înfățișarea de pește, va coborî în adâncul apelor și va conduce lumea de acolo.

S-ar putea ca Dogonii să fie ultimul popor de pe Terra a căror religie, este păstrată în documente și în legende babiloniene, egiptene și grecești, de mare vechime, și venerează ființe extraterestre amfibiene, sosite în zona Golfului Persic. Unii sunt de părere că „vizitatorii" veneau de pe Sirius, făcând apropiere între numele vechi ale acestei stele – Steaua Câinelui – și măștile pe care le purtau călătorii. Alții susțin că aceste măști erau menite doar să inducă în eroare populația și că de fapt ei veneau de pe o a 12-a planetă a Sistemului nostru Solar... Zei amfibieni se găsesc oricum și la alte popoare și populații. Babilonienii îi aveau pe „Respingători", oamenii-pește, dintre care cel mai cunoscut era Oannes; în Sumer exista Enki sau Ea, despre care se credea că trăiește în Apsu, sau Palatul de sub Mare; mai exista și Proteus, supranumit și „Bătrânul mării", care își putea schimba forma după voie, putea „citi" viitorul și se odihnea în peșteri pentru a se feri de căldura venită... de pe Sirius. Evreii venerează Steaua în șase colțuri, Steaua lui David, sau Sigiliul lui Solomon; același simbol îl regăsim și la vechii indieni, numit însă „Semnul lui Vishnu". Vishnu era un zeu jumătate om jumătate pește...

Ființele cu aspect de pește dețineau Stâlpul Luminii, pe care unii îl numesc Arborele Vieții. Se spune că acesta are puterea extraordinară de a purta sufletele dintr-o dimensiune în alta. Și că poate săpa un fel de găuri în spațiu, „săli" sau „porți" care leagă zone îndepărtate din Universul nostru de „fântânile" de pe Pământ. Fizicienii de astăzi le cunosc destul de bine, doar că le numesc „găuri de vierme" sau „porți stelare"...

MIHAELA DOROBANȚU

Amprente ale spiritualității

Galați – Biserica „Schimbarea la Față"

Municipiul Galați, reședință a Arhiepiscopiei Tomisului și a Dunării de Jos se poate mândri cu mulțimea bisericilor sale construite de-a lungul vremurilor. Printre acestea poate fi amintită biserica „Schimbarea la Față". Considerată unul dintre cele mai frumoase locașuri ale orașului, a fost înălțată prin eforturile conjugate ale comunității elene și ale episcopiei, condusă, în acea vreme, de Ștefănescu Melchisedec.

Biserica este încă o dovadă a înaltelor preocupări ale episcopului, care încă din primul an de cârmuire a bisericii ortodoxe de la Dunărea de Jos a sprijinit ridicarea unor noi edificii și s-a îngrijit de înfrumusețarea celor existente. Între 1864-1878, adică în cei 14 ani de păstorire, în eparhie se zidesc 40 de noi biserici printre care și biserica „Schimbarea la Față" al cărei drum a fost cât se poate de firesc. Astfel în 1865, comunitatea elenă cumpără un loc destinat înălțării unei biserici de la postelnicul Iancu Fotea, iar în luna iunie a aceluiași an Ministerul Cultelor aprobă ridicarea construcției respective. Piatra de temelie este pusă în prezența episcopului, la 6 august 1866. În curtea bisericii se înălțase deja un paraclis de lemn, sfințit după 20 octombrie 1866 și având hramul Sfântul Vasile. Construcția bisericii s-a încheiat în 1872 și în ziua de 17 septembrie a fost făcută sfințirea de însuși episcopul Melchisedec.

Locașul a fost repede marcat de vitregiile vremurilor, așa că, după numai 10 ani, în 1882, a suferit restaurarea generală care se impunea. Forma sa de astăzi este datorată tocmai acestei restaurări. Construcția s-a efectuat în stilul clasic, specific sfârșitului de secol. Locașul este ridicat în plan treflat cu absidă principală, naos, pronaos și un mic pridvor închis, iar altarul este în plan dreptunghiular. Partea de sus a naosului este dominată de o turlă înaltă, împodobită cu ocnițe.

Biserica este monumentală, cu ziduri masive și o arhitectură unitară. Aflată pe strada Avântului, ea nu pierde nimic din măreția sa, chiar dacă este înconjurată de alte construcții. Este încă o oază de credință și lumină sufletească în frumosul oraș de pe malul Dunării.

IRINA STOICA

Un fenomen unic în lumea animală

NARVALUL

Un cetaceu neobișnuit și asta datorită cornului său prelung care îi iese din gură. O anomalie morfologică pe care oamenii de știință încearcă s-o explice, în timp ce eschimoșii înarmați cu arme de foc vânează animalele pentru a oferi amatorilor de curiozități aceste trofee din fildeș pentru câteva mii de dolari bucata. Populațiile de narvali sunt estimate la 20000-40000 de exemplare și, deocamdată, nu sunt în pericol de dispariție. Viața „socială", obiceiurile, comportamentul dar mai ales rostul lor de fildeș al cărui rol e necunoscut, rămân pentru specialiști o enigmă. Se știe doar că această terminație osoasă reprezintă unul dintre cei doi dinți ai masculului și că poate ajunge la o lungime de 3 metri. Există însă și exemplare, foarte rare, care sunt dotate cu două astfel de coarne. Femelele nu beneficiază de acest impozant ornament dar și în cazul lor există excepții.

Un fals scenariu de capă și spadă

S-ar putea crede că această „spadă" e folosită ca o redutabilă armă pentru a străpunge prădătorii, cum ar fi de pildă oricile, urșii polari sau pentru a le folosi în duelurile dintre rivali, mai ales atunci când încearcă să cucerească o femelă. Adevărul e însă departe de acest firesc scenariu de capă și spadă. Pentru că narvalul este un animal liniștit, care se hrănește cu pești mici și crustacee și care fuge atunci când e atacat. În situațiile de criză acest rostru îl poate încurca întrucât este fragil și se poate rupe. Acest lucru se întâmplă frecvent mai ales când animalul, prins între ghețuri sparte, încearcă să le îndepărteze.

Concluzii incerte

Pentru a explica această bizarerie a naturii au fost studiate toate caracteristicile sale. Ținând cont de asimetria craniului și de absența înotătoarei dorsale, stabilitatea propulsiei ar fi compromisă. O altă caracteristică bizară și anume poziția asimetrică a cornului în raport cu capul, contrabalansează însă acest dezechilibru, permițându-i narvalului să se deplaseze drept. În timpul creșterii, dintele-spadă se răsucește ceea ce-l împiedică să se curbeze așa cum se întâmplă cu colții de elefant. O creștere rectilinie care l-ar predispune la deformare i-ar crea serioase probleme de navigație și char de poziționare pe fundul apelor. Narvalul dispune de o largă paletă de sunete fiind capabil de ecolocalizare, asemenea delfinilor. Se apreciază că rostrul ar juca rolul de antenă emițătoare, facilitând comunicarea și coeziunea socială. Aceste concluzii nu sunt însă certe. Pentru a-și valida ipotezele, specialiștii ar trebui să urmărească viața acestor ciudate animale dar în habitatul lor natural acest lucru este, deocamdată imposibil. Cât privește încercările de aclimatizare în afara habitatului lor, în ape în care ar putea fi ținute sub observație, acestea au eșuat în totalitate.

DORIN MĂRAN

Bucate pudrate cu... aur

Există restaurante în lume cu un regim cu totul şi cu totul special. Restaurante în care bucatele sunt poleite sau doar pudrate cu... aur. Moda alimentelor aurite a câştigat teren mai ales în restaurantele şi cafenelele din Seul unde puteai comanda peşte crud, fripturi de porc sau cafele cu pulbere de aur, consumatorii fiind convinşi că metalul preţios are un rol important în purificarea organismului.

De curând guvernul sud corean a interzis punerea în vânzare a acestor alimente pentru simplul motiv că populaţia săracă se simte frustrată şi că la un moment dat furia acesteia împotriva bogătaşilor care îşi permit meniuri aurite ar putea deveni periculoasă. Moda acestui tip de meniu a fost preluată de un patron al unui restaurant din Dusseldorf care oferă clienţilor cârnaţi tăvăliţi prin pulbere de aur. Astfel de preparate costă până la 200 de dolari kilogramul dar preţul este departe de a-i descuraja pe consumatori. Ingurgitarea aurului este un obicei vechi la care recurgeau grecii antici pentru a-şi fortifica sănătatea. (D.M.)

DRAME în înalta societate

Sigur, veţi spune, lumea filmului nu se identifică neapărat cu înalta societate, dar nici foarte departe nu este atunci când ai de-a face cu un tată, Wally George, care este moderatorul unui talk-show foarte popular în Statele Unite şi cu o fiică, Rebecca de Mornay, care este una dintre marile frumuseţi actuale şi o foarte talentată actriţă.

Şi te uiţi aşa, din afară, şi te gândeşti că în lumea „lor" totul este strălucire, bogăţie, îndestulare, fericire, până la urmă... Dar este suficient să „dai la o parte" puţin vălul care separă cele două lumi pentru a elibera drame pe cât de puternice, pe atât de neînţeles. Povestea de faţă a devenit cunoscută doar în momentul când Wally George, la cei 67 de ani ai săi, nu a mai rezistat şi a mărturisit unui ziarist de la revista *Enquirer* că tot ce îşi mai doreşte în viaţă este să mai vorbească o dată cu fiica sa! Care nu-i mai adresase un cuvânt de opt ani de zile! Totul s-a întâmplat după ce frumoasa Rebecca a născut o fetiţă dintr-o legătură cu Patrick O'Neal, nimeni altul decât fiul celebrului Ryan din „Love Story". Rebecca şi tatăl său nu erau oricum în cele mai bune relaţii, în urma divorţului de mama actriţei. Aşa că reacţia ei a fost una foarte vehementă atunci când a auzit că tatăl se pregăteşte să-i reproşeze „live" lui Ryan O'Neal, în timpul unui talk-show, zvonul care circula, că Ryan i-ar fi recomandat fiului său să nu se căsătorească cu Rebecca. Diva ecranului se pare că a strigat la tatăl ei „să-şi ţină gura". După care... au trecut opt ani!

Când a născut-o pe Sophia, bunicul a sperat... dar nu: tot ce a putut face a fost să lase un mesaj pe robotul telefonic. Nu a primit niciodată un răspuns. Apoi, pentru Wally George au început marile probleme: un cancer de prostată, un accident de automobil care l-a lăsat cu câteva coaste rupte, o cădere dură pe o scară metalică la studio. „Nimic nu mi se pare însă mai insuportabil decât să nu pot schimba o vorbă nici măcar cu nepoţica mea, pe care nu am văzut-o niciodată." La vârsta lui, Wally George ştie că... în curând va pleca pentru totdeauna şi se tot întreabă cine va fi dispus să îngroape primul securea războiului. Şi mai ales când! *(M.D.)*

Un pui, născut în captivitate

La grădina zoologică din Cincinnati (Ohio, Statele Unite), Emi, o femelă-rinocer în vârstă de 11 ani, a adus pe lume un pui de sex masculin, ceea ce poate fi considerat un eveniment. În condiţii de captivitate, rinocerii, ca de altfel numeroase alte animale sălbatice, se înmulţesc foarte greu. Ultimul pui de rinocer născut în captivitate a fost înregistrat la grădina zoologică din Calcutta (India), în 1989. Emi şi „soţul" ei Ipuh sunt singurul cuplu de rinoceri din Sumatra existent în Statele Unite. Ei au fost încredinţaţi de guvernul indonezian grădinii zoologice americane tocmai în scopul reproducerii. Rinocerii din Sumatra sunt o specie pe cale de dispariţie. În parcurile animaliere trăiesc 15 exemplare, iar în libertate numărul lor nu depăşeşte 300 în întreaga lume, de fapt în Asia de sud-est: Malaezia, Sumatra, Borneo, Thailanda şi Birmania. În prezent, pe planetă există cinci specii de rinocer, toate pe cale de dispariţie. Rinocerii albi şi negri care trăiesc în Africa şi rinocerii de India, Jawa şi Sumatra.

Rinocerii din Sumatra sunt, ca talie, cei mai mici. Au doi corni, cel frontal atinge până la 30 cm, iar cel posterior în jur de 12 cm. Sunt ierbivori şi pentru a se hrăni au nevoie de cantităţi enorme de vegetale, în special copaci tineri şi ramuri fragede, ceea ce, din păcate, îi transformă într-un adevărat pericol pentru mediul în care trăiesc. Se deplasează extraordinar de rapid, sunt buni înotători, au însă vederea slabă, compensată totuşi de simţul mirosului şi al auzului foarte fin. În ceea ce priveşte naşterea puiului de rinocer în captivitate, aceasta a furnizat specialiştilor mai multe amănunte legate de ciclul de reproducere a acestei specii. *(A.P.)*

ŢAPUL ŞI COMOARA

din spatele oglinzii

Foti Stavros era un om realizat. Scăpase – zicea el – de greutăţile vieţii. Cei doi băieţi ai săi crescuseră, erau la casele lor şi îşi deschiseseră o firmă de calculatoare. Foti strâmba din nas la genul ăsta de „comerţ", dar recunoştea că cei doi o duc bine. Cât despre el, trăgându-se dintr-o familie de hangii, reuşise chiar să-şi deschidă un mic hotel pe malul Mării Egee. Îl cumpărase pe mai nimic. În timpul războiului fusese rechiziţionat de armata germană şi fusese lăsat într-o stare jalnică. Vreme de vreo 30 de ani tot schimbase proprietarii, dar fără nici un folos. Foti îl cumpărase de 20 de ani şi, împreună cu soţia sa, făcuseră aici un colţişor de paradis. Ca orice negustor care se respectă, avea şi un animal preferat. Acesta nu era nici câine, nici pisică, ci un ţap pe care îl botezase Iani. Între om şi ţap era o incredibilă prietenie, spre disperarea soţiei care pur şi simplu înnebunea când îl vedea intrând în casă, considerând că nu aici este locul lui. Ţapul însă părea să nu-i dea nici o atenţie şi continua să-şi manifeste afecţiunea faţă de stăpân. Într-o zi, femeia, profitând de lipsa din localitate a soţului, se hotărî să-l vândă. Nu se îndura să-l omoare, aşa că îl închise într-o încăpere mai puţin umblată, de unde urma să-l ridice clientul cu care aranjase treaba.

Soţul veni însă pe neaşteptate şi nu crezu o iotă din spusele femeii, care pretindea că animalul a fugit. De aceea, după ce îl căută un timp fără folos, se aşeză în capătul scărilor şi îl strigă tare, de câteva ori pe nume. Auzind vocea stăpânului, ţapul se repezi în uşa destul de veche, pe care o rupse şi alergă spre Foti dar nimeri într-o oglindă uriaşă. Fericit că şi-a regăsit prietenul, Foti, se pregătea acum să schimbe oglinda ca să scape de bombăneli. Spre marea lui surpriză printre cioburi găsi trei suluri de pânză. Erau trei tablouri furate în timpul războiului de la Muzeul de Artă. Recompensa primită şi reclama care s-a făcut hotelului au împăcat-o pe soţia lui Foti cu Iani, devenit acum o vedetă. *(I.S.)*

Copilul „confiscat" de autorităţi

Şi mult-râvnita şi deseori-invocata democraţie poate avea accente extremiste înfiorătoare, chiar atunci când apare garnisită cu tot soiul de legi şi regulamente referitoare la drepturi, libertăţi, valori umane ş.a.m.d. Iar experienţa traumatizantă a Francinei Inglin, din Bordeaux, adică dintr-o ţară cu o democraţie aşa-zis solidă, este mai mult decât elocventă, în acest sens.

La 35 de ani, Francine era mamă a doi băieţi – Julien, de 7 ani şi Michel, de aproape 2 ani –, dar despărţită de soţ, care trăia la Paris. De altfel, în capitală mergea deseori şi fiul cel mare, la tatăl său, în timp ce mama împreună cu cel mic locuia într-o cameră închiriată. Dar coşul zilnic şi veniturile destul de restrânse nu-i acordau femeii prea multă libertate de mişcare, astfel că era nevoită câteodată să solicite proprietarei amânarea plăţii chiriei. Cu toate acestea, nu ezita să cumpere pentru copii dulciuri şi jucării – minima bucurie ce-şi putea permite să le-o ofere, devenită la un moment dat „cap de acuzare" împotriva ei!... În ziua aceea îi făcuse baie micuţului Michel, Julien aflându-se la Paris, când gazda a pătruns intempestiv în camera ei, a împins-o afară, cu copil cu tot, apoi i-a încuiat uşa în urmă, ameninţând-o cu poliţia, în caz că nu părăsea urgent imobilul. Scandalul care a urmat abia a avut darul să urnească din loc o maşinărie poliţist-funcţionărească greoaie, închistată şi puternic marcată de principii absurde. Ameninţarea gazdei care-şi cerea pe loc plata chiriei, deşi amânată de comun acord, s-a concretizat printr-o rapidă descindere a autorităţilor şi conducerea mamei şi a copilului la secţie. Timp de patru ceasuri, acolo nu li s-a acordat atenţie, aşa că, la tensiunea acumulată, Francine a mai adăugat o picătură, într-o explozie nervoasă. Fireşte, atunci funcţionarii şi-au îndreptat interesul către ea, prima lor măsură luată fiind despărţirea de Michel, fără menajamente, sub pretextul (cu acoperire în „litera şi spiritul legii"!) că o femeie ca ea nu se poate ocupa în mod corespunzător de un copil.

Scenariul kafkian, calvar pentru mama privată atât de brutal de bucuria de a-şi avea alături copiii, a durat câteva zile, atât cât funcţionarii, îngropaţi sub hârtii şi indiferenţă implacabilă, au primit dovezi şi declaraţii scrise că Francine este – totuşi! – o mamă bună. Chiar tatăl copiilor s-a arătat un om de bună-credinţă, aflându-se de partea fostei soţii, pe tot parcursul penibilelor investigaţii. Iar încheierea absurdului episod a fost, şi datorită interesului iscoditor al presei faţă de un asemenea caz, în avantajul familiei Inglin: Francine şi copiii săi au primit o locuinţă suficient de confortabilă, de unde femeia speră ca nici o interpretare, plină de zel stupid, a legilor, să nu o mai scoată în stradă ori s-o deposedeze de drepturile naturale ale oricărei mame. *(A.N.P.)*

DESCOPERIRE MACABRĂ

În anii'80 ai secolului trecut sudul Statelor Unite fusese terorizat de un tâlhar în vârstă de 27 de ani, pe nume Calvin Wilson. Faptele sale îl recomandau pentru închisoare pe viaţă dacă nu şi mai rău. Poliţia îl căuta fără să reuşească să-i dea de urmă cu toate că fusese văzut de mulţi dintre cei agresaţi de el. În 1985 însă, jafurile şi actele de cruzime încetează, iar poliţiştii, după încă un timp de căutări, îşi încetează şi ei cercetările, convinşi că Wilson a fugit undeva în străinătate. Nu cu mult timp în urmă însă, zidarii care lucrau la restaurarea unei clădiri istorice, din timpul Războiului Civil, au descoperit un schelet, înbrăcat, în unul din coşuri. Hainele şi o hârtie găsită asupra lui au probat că scheletul aparţinea lui Calvin Wilson. S-au făcut multe presupuneri dintre care cea mai posibilă a fost că hoţul voia să intre astfel în clădirea care adăpostea la parter un magazin de lux. El nu a reuşit nici să pătrundă înăuntru dar nici să iasă la lumină. Sfârşitul său tragic a fost interpretat ca o pedeapsă divină pentru ticăloşiile comise. (I.S.)

A plătit 20000 de euro ca s-o asculte cântând

O cunoscută cântăreaţă de muzică uşoară din Serbia a fost pusă într-o situaţie cu totul neobişnuită. Timp de două ore a cântat în faţa unui singur spectator ca şi cum sala ar fi fost arhiplină. S-ar putea crede că vedetei de muzică uşoară i-ar fi scăzut drastic cota de audienţă dar lucrurile nu stau nici pe departe aşa. Toate biletele au fost cumpărate de un singur spectator care şi-a plătit cu vârf şi îndesat privilegiul unei audiţii în exclusivitate. Şi asta pentru că excentricul spectator era îndrăgostit până peste cap de cântăreaţă. În momentul în care aceasta a apărut pe scenă şi a văzut sala goală s-a întors în culise unde o aştepta surăzător impresarul care i-a explicat că spectacolul a fost plătit cu 20000 de euro. Cântăreaţa s-a întors pe scenă şi a cântat cu atâta foc încât îndrăgostitului i-au dat lacrimile. La sfârşitul reprezentaţiei acesta i-a oferit un buchet uriaş de trandafiri şi un inel de logodnă după care a cerut-o în căsătorie. Aleasa, luată prin surprindere i-a cerut un timp de gândire „Marelui Gatsby" de origine sârbă care s-a întors a doua zi la Geneva pentru a-şi prelua afacerile. *(D.M.)*

Săptămâna 15 - 21 MARTIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 7.30 Strict necesar 9.00 Film: „Dublă expunere" (r) 11.00 TVR Craiova 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Poveste de dragoste 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Aventuri pe autostradă" (SUA, 1986) 22.30 Ştirile de sâmbăta asta 23.00 Serial: „Amy" 0.05 Film: „Legenda lupilor" (SUA, 1984). Cu: Angela Lansbury.

SÂMBĂTĂ 7.00 Formula 1 8.00 Desene animate 10.20 Serial: „Necazuri de puştoaică" 12.45 Debut 50 Plus 14.00 Formula 1 15.00 Fotbal: Universitatea Craiova – Steaua 17.00 Ora G 18.00 Teleenciclopedia 20.00 Jurnal 20.40 Serial: „Titanii" 21.35 Film: „Turnul de control" (SUA, 1999). Cu: Billy Bob Thornton, Angelina Jolie.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.00 Formula 1 11.00 Viaţa satului 13.00 Conferinţa de presă 14.30 Bun de tipar 15.30 Bravo, bravissimo! 17.00 Fotbal: FC Naţional – Gloria Bistriţa 19.00 Deştept şi bogat 20.00 Jurnal 20.40 Ghici cine vine la tine? 21.40 Film: „Uraganul" (SUA, 1996). Cu: Jeff Bridges.

LUNI 7.30 Strict necesar 8.30-13.00 Reluări 14.30 Istorie polemică 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Iartă-mă! 21.50 Serial: „Oraşul îngerilor" 22.45 Faţă-n faţă 0.45 Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Timişoara 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Puterea gândului" (SUA, 1995) 22.40 Frontal 0.00 Lumea dansului 3.35 Film: „Bani însângeraţi" (SUA, 1999). Cu: Robert Patrick.

MIERCURI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Cluj 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Medicina pentru toţi 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Teatru Naţional TV prezintă: „Detectiv fără voie" (ultimul ep.) 21.50 Cu ochii'n 4 22.50 Recurs la morală.

JOI 7.30 Strict necesar 11.00 TVR Iaşi 15.15 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Luisa" (Italia, 2001, partea I) 22.45 Euroatlantica 0.00 Profesioniştii 3.35 Film: „Bionic pentru eternitate" (SUA, 1994).

ROBERT PATRICK
ROMÂNIA 1, marţi, 3.35

acasa

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Ştirile de Acasă 19.00 Serial: „Prima dragoste" (ultimul ep.) 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 22.00 Serial: „Salome" 22.50 Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 9.30 Serial: „Îngeraşul" 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 16.00 Serial: „Femei înşelate" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Povestiri adevărate 19.00 Serial: „Nord şi Sud" 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.20 Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 14.45 Serial: „Sheherezada" 15.30 La casa de vis 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Poveşti adevărate 19.00 Serial: „Eco Moda" 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 12.40 Reluări 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Serial: „Maria Bellen" (ep.1) 19.30 Poveşti adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Serial: „Maria Bellen" 19.30 Poveşti adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI · 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Serial: „Maria Bellen" 19.30 Poveşti adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cățel" 18.30 Serial: „Maria Bellen" 19.30 Poveşti adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

ANGELINA JOLIE
ROMÂNIA 1 sâmbătă, 21.35

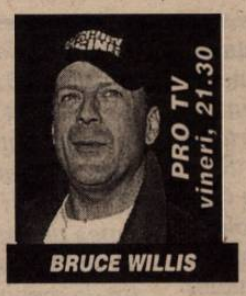

BRUCE WILLIS
PRO TV vineri, 21.30

CALISTRA FLOCKHART
PRO TV, duminică, 21.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV 12.15 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Râdeţi cu oameni ca noi! 21.30 Film: „Supraviețuitorul" (SUA, 1996). Cu: Bruce Willis 23.30 Film: „Înălțimi ucigătoare" (SUA, 1998) 1.15 Film: „Misterul crimei din Manhattan" (SUA, 1993) 3.45 Film: „Oamenii apelor" (SUA, 1999).

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Raliu 13.00 Serial: „Lano şi Woodley" (ultimul ep.) 13.30 Serial: „Dădaca la 6 ani" 14.00 Serial: „Prietenii tăi" 14.30 Charlie Chaplin 15.30 Magazin Liga Campionilor 16.30 Bucătăria lui Radu 17.00 Film: „Spirite neliniştite" (Canada, 1999) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Teoria conspiraţiei" (SUA, 1997). Cu: Mel Gibson, Julia Roberts 22.30 Serial: „Totul despre sex" 23.00 Film: „Wall Street" (SUA, 1987). Cu: Michael Douglas 1.15 Film: „Praştia" (Suedia, 1993).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Parte de carte 13.00 Film: „Esenţă pură" (partea a II-a) 15.00 Fotbal: Dinamo – Rapid 17.15 Film: „Prin cenuşa imperiului" (România, 1975) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Vacanţa Mare 21.00 Serial: „Ally McBeal" (ep.1) Cu: Calistra Flockhart 22.30 Serial: „Prietenii tăi" 23.30 Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Lanţul slăbiciunilor 21.00 Serial: „Răzbunare fără limite" 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Sub semnul întrebării 2.00 Film: „Singur printre femei" (SUA, 1992).

MARŢI 7.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Lanţul slăbiciunilor 20.45 Urmărire generală 21.30 UEFA Champions League 1.45 Film: „Crime imaginare" (SUA, 1994). Cu: Harvey Keitel.

MIERCURI 7.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 19.45 Film: „Commando" (SUA, 1985). Cu: Arnold Schwarzenegger 21.30 UEFA Champions League 1.00 Film: „Domnii preferă blondele" (SUA, 1953). Cu: Marilyn Monroe, Charles Coburn.

JOI 8.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „BD la munte şi la mare" (România, 1971) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 0.30 Film: „Oamenii apelor" (SUA, 1999).

prima

VINERI 8.00 Zid 12.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 14.30 Desene animate 15.00 Serial: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Copiii spun lucruri trăsnite 21.00 Film: „Sortit morţii" (SUA, 1990). Cu: Steven Seagal.

SÂMBĂTĂ 7.00 Desene animate 10.00 Să fii sănătos! 11.00 Sport Magazin 14.00 Motor 15.00 www.primatv.ro 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Banc Show 22.30 Camera de râs 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.30 Program pentru copii 10.30 HIT 40 – top muzical 11.30 Teledon 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Teleton 21.30 Film: „Homer şi Eddie" (SUA, 1989). Cu: Whoopi Goldberg, James Belushi 23.00 Teledon.

LUNI 7.00 Desene animate 8.00 Zid 14.30 Desene animate 15.00 Serial: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Kickboxer 3: Arta războiului" (SUA, 1992). Cu: Sasha Mitchell 23.00 Focus Plus.

MARŢI 7.00 Desene animate 8.00 Zid 14.30 Desene animate 15.00 Serial: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Alomania 22.00 Serial: „Providence" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 7.00 Desene animate 8.00 Zid 14.30 Desene animate 15.00 Serial: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „În căutarea familiei" (SUA, 1993) 23.00 Focus Plus.

JOI 7.00 Desene animate 8.00 Zid 14.30 Desene animate 15.00 Serial: „Eddie McDowd" 15.30 Serial: „Luna sălbatică" 16.30 Serial: „Viper" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Reuniunea de clasă 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Primul pas 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Conspiraţii 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lu' Mitică 23.00 Film: „Amicii" (SUA, 1999) 0.35 Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Camera de gardă (r) 9.20 Din cele mai frumoase melodii populare 10.10 Desene animate 11.00 Lumea lui Chiţ-Chiţ 11.45 Serial: „Magicianul" 12.10 Serial: „Piatra magică" 13.10 Arca lui Noe 14.10 Planeta singuratică 15.05 Serial: „Un bărbat de succes" 15.35 Bărbaţi, la cratiţă! 16.40 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.00 Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" 18.35 Serial: „Familia şi legea" 19.30 Serial: „Scurte povestiri cinematografice" 20.00 Film: „Victor Schoelcher" (Franţa, 1998) 21.45 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.15 Serial: Serial: „Prietenii" 23.00 Despre viaţă şi sex!

DUMINICĂ 8.00 Tradiţii 9.30 Ferma 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Magicianul" 12.10 Serial: „Piatra magică" 12.45 Serial: „Wishbone" 13.45 Aleea cu ghimpi 14.00 Paraschiv Oprea şi invitaţii săi 15.35 Un surâs în amintire 18.00 Serial: „Andromeda" 18.30 Serial: „Familia şi legea" 19.15 Serial: „Scurte povestiri cinematogragice" 20.00 Film: „Priveşte cerul!" (Italia, 2000) 21.35 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.05 Minutul 91 23.35 Serial: „Prietenii".

LUNI 8.00 Serial: „Fete vesele" 8.30 Cafeaua de dimineaţă 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.00 Serial: „Avocaţi şi asociaţi" 13.55 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.35 Oprirea obligatorie 17.25 Răscruci 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Palete 20.30 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Documentar 23.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Corida" de Alfonso Sastre.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.15 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 13.55 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.30 E dreptul, tău! 18.30 Desene animate 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Cinematograful, o istorie vie 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Pentru patrie" (România, 1977, partea I).

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.00 Campionatul mondial de patinaj artistic 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.30 Mit şi istorie 19.00 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Luminile nordului" (SUA, 1978) 23.35 Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.40 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.00 Campionatul mondial de patinaj artistic 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.30 Transilvania insolit 17.30 Afaceri la cheie 19.00 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.30 Telejurnal 22.00 Documentar 23.00 Film: „Cortina neagră" (Italia, 1995).

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

antena 1

VINERI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 11.00 Film: „Palookaville" (r) 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Amazon" 17.20 Serial: „Ispita" 19.00 Observator 20.00 Paparazzi 22.00 Film: „Jocul cu viaţa" (SUA, 1997). Cu: David Duchovny, Angelina Jolie 0.00 Film: „Mesaj disperat" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „Iluzii de fericire" (SUA, 1932) 10.00 Casa de piatră 11.00 BIT 12.30 Serial: „Calea misterelor" 13.30 Serial: „Misiune imposibilă" 16.30 Film: „Omul care vroia să fie rege" (M. Britanie, 1975). Cu: Sean Connery, Michael Caine 19.00 Observator 20.00 Strada Divertis nr.1 21.00 Film: „Cyborg" (SUA, 1989). Cu: Jean Claude Van Damme 22.30 Fotbal din Primera Division.

DUMINICĂ 10.00 Desene animate 12.00 Film: „Muntele Grizzly" (SUA, 1996) 13.15 Serial: „Roswell" 16.30 Film: „Rio Lobo" (SUA, 1970). Cu: John Wayne 19.00 Observator 20.00 Contraatac 21.00 Academia vedetelor 23.00 Film: „Ucigaşul plătit" (SUA, 1972). Cu: Charles Bronson.

LUNI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Amazon" (ultimul ep.) 17.20 Serial: „Ispita" 19.00 Observator 20.00 Film: „Efecte speciale" (SUA, 1991) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Afaceri de familie" (SUA, 1990).

MARŢI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.30 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „V.I.P." (ep.1). Cu: Pamela Anderson 17.20 Serial: „Ispita" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Păcatele unui tată" (SUA, 1985). Cu: James Coburn.

MIERCURI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „V.I.P." 17.20 Serial: „Ispita" 19.00 Observator 20.00 Gong Show 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „În umbra lupului" (coprod., 1992).

JOI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „V.I.P." 17.20 Serial: „Ispita" 19.00 Observator 20.00 Vecinii 21.30 Brigada mobilă 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „O stea în devenire" (Canada, 1986).

DAVID DUCHOVNY
ANTENA 1, vineri, 22.00

tele 7 abc

VINERI 7.35-16.00 Reluări 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Moscova nu crede în lacrimi" (URSS, 1979) 23.45 Videoclipuri.

SÂMBĂTĂ 7.35-12.00 Reluări 12.30 Cinetour 13.00 Emisiune sportivă 13.30 Melodii, melodii 16.00 Club abc 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Sonata pe malul lacului" (URSS, 1976) 23.45 Videoclipuri.

DUMINICĂ 7.35-14.00 Reluări 16.00 Cântece populare 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Concurs" (România, 1982) 23.00 Loto – Pariu Trio – Bingo.

LUNI 7.35-16.30 Reluări 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Nouă zile dintr-un an" (URSS, 1962) 22.20 Concert.

MARŢI 7.35-16.00 Reluări 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Domnişoara Aurica" (România, 1986) 23.45 Videoclipuri.

MIERCURI 7.35-16.00 Reluări 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Al 41-lea" (URSS, 1956) 22.00 Concert 23.45 Videoclipuri.

JOI 7.35-16.00 Reluări 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.30 Concert 20.30 Film: „Flori de gheaţă" (România, 1988) 22.10 Loto – Joker – Pariu Trio 22.30 Concert 23.45 Videoclipuri.

STEVEN SEAGAL
PRIMA TV vineri, 21.00

PAMELA ANDERSON
ANTENA 1 marți, 16.00

JAMES COBURN
ANTENA 1 marți, 23.30

MARILYN MONROE
PRO TV miercuri, 1.00

„AMEN.” dezgroapă răni ale istoriei

„Amen”, filmul lui Costa-Gavras turnat în studiourile „Buftea” din România, a tulburat rău apele Festivalului de la Berlin de anul acesta iar în Franţa, unde regizorul trăieşte, a provocat valuri de protest. De fapt, afişul filmului este cel care i-a indignat pe mulţi, deşi nici problematica abordată de Gavras în creaţia sa nu este... „prea cuminte”, ci de-a dreptul incomodă pentru că „Amen” este de fapt un reproş adus Bisericii Catolice şi în mod special Papei Pius al XII-lea pentru atitudinea complice faţă de crimele naziste. Nu-i vorbă, de la Gavras lumea ştie deja la ce să se aşteapte de vreme ce numele său este sinonim cu „filme pe tema abuzurilor unor puteri totalitare”. Nu întâmplător istoria cinematografiei l-a înscris printre promotorii thrillerului politic, printre regizorii care abordează cu predilecţie subiecte contestatare, cu grav impact social-politic. Celebrul său film „Z” din 1968, de exemplu, a fost la fel de incomod la vremea respectivă, dar i-a adus regizorului Premiul juriului la Festivalul de la Cannes şi Premiul Oscar pentru cel mai bun film străin. Berlinul, la rândul său, îl răsplătea în 1990 cu un Urs de Aur pentru „Criminal de război” („Music Box”) şi aşa mai departe. Anul acesta însă, Festivalul filmului de la Berlin a fost punctul de pornire a unor vii polemici în jurul filmului „Amen”, al cărui afiş a fost pus în discuţia unui tribunal din Paris, sub cererea expresă de a fi interzis. De ce şi pe cine a supărat?

Costa-Gavras alături de Mathieu Kassovitz şi Ulrich Tukur

Realizat de fotograful Olivier Toscani (nume celebru în urma lucrărilor realizate pentru firma Benetton), afişul suprapune o cruce cu capetele îndoite, aducând a zvastică, pe o cruce creştină. O fotografie a unui preot şi una a unui ofiţer german completează sugestia de amalgam, de complicitate între catolici şi nazişti. Aşa cum probabil s-a şi intenţionat, ideea a stârnit valuri de reacţii negative. Asociaţia catolică AGRIF (Alianţa generală contra rasismului şi pentru respectul identităţii franceze şi creştine) a cerut tribunalului interzicerea amplasării afişului filmului în locuri publice, apreciind că, „din motive mercantile, s-a adus o ofensă publică sentimentelor religioase cele mai respectabile”. „A fost asociat simbolul urii absolute cu cel al iubirii absolute, fapt nepermis”, au mai declarat avocaţii AGRIF. La rândul său, cardinalul Jean-Marie Lustiger, arhiepiscop al Parisului, a calificat afişul drept „instigator la ură”. În cadrul unei conferinţe a episcopilor din Franţa afişul a fost, de asemenea, declarat „inacceptabil, deoarece identifică într-un mod intolerabil simbolul credinţei creştine cu cel al barbariei naziste”. Pe de altă parte, zeci de personalităţi ale comunităţii evreieşti, prin vocea lui Henri Hajdenberg – fost preşedinte al Consiliului reprezentativ al instituţiilor evreieşti din Franţa (CRIF), şi a lui René-Samuel Sirat – fost rabin al Franţei, şi-au exprimat sentimen-tele de emoţie negativă provocate de acest afiş pe care l-au calificat drept un „logo mincinos”.

Ulrich Tukur

Mathieu Kassovitz

În aceste valuri de protest, Biroul de verificare a publicităţii s-a simţit dator să-şi precizeze punctul de vedere; reprezentanţii săi au declarat că au încercat cu insistenţă să-i sfătuiască pe cei care s-au implicat în realizarea lui să renunţe la această idee care „ar putea să şocheze şi să afecteze sentimentele unui mare număr de francezi, ba chiar să declanşeze tulburări şi proteste sociale”.

Unii critici de film, care la rândul lor nu împărtăşesc opinia exprimată de Costa-Gavras în creaţia sa, au emis deopotrivă păreri defavorabile. Cu toate acestea, regizorul de origine greacă nu a renunţat la provocarea pe care a lansat-o; „Afişul corespunde problemei puse în film şi tratată în acelaşi fel de numeroşi istorici – e vorba de responsabilitatea Vaticanului, de pasivitatea de care a dat dovadă în faţa genocidului evreilor şi ţiganilor practicat de nazişti”.

Georges Kiejmann, avocatul regizorului, producător şi distribuitor al filmului totodată, a atacat atitudinea reprezentanţilor AGRIF, societate „care nu are calitatea de a reprezenta unanimitatea creştină, pe cei care suferă sau pe cei pentru care crucea nu este decât o bucată de lemn...” Şi, a mai adăugat Kiejmann, „răspunsurile pentru problemele puse de afiş se regăsesc de fapt în film, un film care nu nutreşte nici un fel de ură împotriva religiei catolice, ci care doar face procesul indiferenţei unei părţi din ierarhia catolică”.

În numele libertăţii de expresie şi libertăţii credinţei, procurorul Republicii s-a opus cererii de retragere a afişului.

FESTIVALUL DE LA BERLIN

între visul fantastic şi realitatea tragică

Tradiţionalul Urs de Aur, trofeul cel mai de preţ care se oferă în cadrul tradiţionalului Festival al filmului de la Berlin, a avut nevoie anul acesta de un „frate geamăn” pentru că două au fost creaţiile care au meritat în egală măsură să fie recompensate: „Călătoria lui Chihiro”, film realizat de maestrul animaţiei japoneze Hayao Miyazaki, şi „Bloody Sunday” („Duminica însângerată”) al regizorului britanic Paul Greengrass. Interesant este că aceste două pelicule care au fascinat juriul prezidat de regizoarea indiană Mira Nair, se află la antipozi: „Călătoria lui Chirico”, care în Japonia a bătut toate recordurile de box-office, este odiseea iniţiatică şi fantastică a unei fetiţe de 10 ani. Plecată în călătorie cu părinţii săi, fetiţa intră într-un tunel şi ajunge într-o lume necunoscută şi ciudată, treptat incitantă şi plină de minunăţii, populată fiind de fantome, demoni, divinităţi şi dragoni. Dar, fetiţa devine sclava unei oribile vrăjitoare. Este pentru prima dată când Festivalul de la Berlin oferă trofeul suprem unui film de animaţie.

Spre deosebire de acest vis fantastic, „Bloody Sunday” este filmul unei felii de realitate tragică: folosind tehnica reportajului realizat în tensiune, la faţa locului, regizorul se opreşte la momentele de confuzie şi violenţă din strada Derry, din acea duminică, 30 ianuarie 1972, care a marcat debutul războiului civil din Irlanda de Nord. Aflându-se în fruntea unui marş pacifist, Ivan Cooper, un luptător pentru drepturile civile şi totodată protestant într-o comunitate catolică, intonează în acea zi „We Shall Overcome”, imnul lui Martin Luther King. Armata britanică deschide focul asupra grupului de manifestanţi şi ucide 13 persoane. Filmului „Bloody Sunday” i s-a acordat deopotrivă un premiu ecumenic.

„Bloody Sunday”

Claudia Cardinale şi Ursul

Deşi, după cum a declarat în cadrul Festivalului de la Berlin, a debutat în cinema „din întâmplare”, Claudia Cardinale a rămas devotată filmului timp de patru decenii iar pentru întreaga sa carieră i-a fost decernat un Urs de Aur.

În prezent în vârstă de 63 de ani, Claudia Cardinale a debutat la 17 ani, după ce a câştigat un concurs de frumuseţe în ţara sa natală, Tunisia, recompensa constând într-o invitaţie la un festival al filmului – Festivalul de la Veneţia. Atunci a fost remarcată şi îndemnată să apară într-un rol secundar într-un film. De atunci a jucat în peste 100 de filme şi telefilme, lucrând împreună cu unii dintre cei mai mari regizori şi actori din lume, Federico Fellini, Luchino Visconti, Marcello Mastroianni... „Şi asta, fără să fiu nevoită vreodată să forţez nota pentru a obţine ceva. Niciodată nu am chemat în viaţa mea un regizor, întotdeauna ei m-au chemat pe mine...., declara actriţa. După cum niciodată n-am regretat nimic din ceea ce am făcut.” Ca ambasador UNESCO, prioritatea numărul 1 a acestei doamne a cinematografului italian este în prezent apărarea cauzei femeilor afgane.

Pagină realizată de **AURORA POPESCU**

GROS-PLAN

JULIA ROBERTS face pronosticuri pentru Oscaruri

Răsfăţata Hollywood-ului pariază pe Denzel Washington în ceea ce priveşte Oscarul pentru cel mai bun actor într-un rol principal. Nominalizat fiind la această categorie pentru rolul din „Training Day”, actorul de culoare are, după părerea Juliei Roberts, toate şansele să câştige statueta. În „Newsweek”, ea declara: „Denzel este actorul cel mai dotat din generaţia sa. Merita să câştige trei Oscaruri până acum şi tot n-ar fi fost de-ajuns. Aţi văzut «Malcolm X», «Hurricane» sau «Philadelphia»? E cel mai bun!” Iar în alt context, „Frumuşica” mai spunea: „Nu înţeleg cum e posibil ca eu să am un Oscar şi el nu”.

...Dar şi CLOONEY ar vrea statueta

Nu anul acesta, pentru că nu se numără printre nominalizaţi. Ambiţia lui se concentrează însă pe filmul la care lucrează în prezent în calitate de regizor. Nu întâmplător l-a ales pe Sam Rockwell să interpreteze eroul principal din primul său film, declară Clooney-regizorul. E foarte posibil ca anul viitor Sam Rockwell să câştige Oscarul pentru cel mai bun actor, speră Clooney. Filmul se numeşte „Confessions of a Dangerous Mind” şi le are deopotrivă în distribuţie pe Julia Roberts şi Drew Barrymore. Povestea filmului aduce în prim plan un animator de televiziune care în paralel cu această meserie are o vastă carieră de ucigaş profesionist sub comandă CIA. Ca regizor de data aceasta, din spatele camerei de filmat, George Clooney îşi exprimă încântarea: „Sam este atât de bun în rolul lui Chuk Barris încât anul viitor va merita cel puţin o nominalizare la Oscar”.

JOHNNY HALLYDAY vinde o părticică din el

Johnny Hallyday s-a hotărât să se despartă de un combinezon pe care l-a purtat la ultimul raliu Paris-Dakar la care a participat recent. Combinezonul a fost scos la vânzare la licitaţie, pe 28 februarie a.c., preţul de pornire fiind fixat la 1 dolar. Câştigul a fost destinat lanţului de restaurante „du Coeur”.

VINDECAREA

o conlucrare între lumi paralele

Volodea CIORICI este un terapeut care nu vorbeşte mult despre munca sa şi despre rezultatele obţinute de-a lungul anilor. Există o motivaţie clară şi logică: înşişi pacienţii care i-au trecut prin cabinet reprezintă argumentele forte ale eficacităţii tratamentelor lui. Dar, după o lungă discuţie, am înţeles şi „strategia" nemărturisită, pe care e obligat s-o adopte: lumea de azi stă sub tirul neîntrerupt şi inimaginabil de violent al unor forţe cel mult bănuite, dar foarte puţini semeni, chiar afectaţi de agresorii invizibili, sunt dispuşi să accepte că aşa ceva ar putea exista cu adevărat. De aceea, Volodea, bine informat în domeniu şi cunoscător al unor evenimente ascunse marelui public de către cercuri neinteresate de viaţa semenilor, preferă să-şi facă treaba după legile bine însuşite, lăsând lucrurile să evolueze în matca lor. Dar să nu cădem în ocultism ieftin şi să remarcăm câteva dintre performanţele – uneori, impresionante – în îngrijirea sănătăţii trupului, sufletului şi spiritului omului.

„Boala pe corpul fizic este consecinţa păcatelor"

De obicei, ne place să ne considerăm cât mai puri, chiar şi atunci când reacţionăm agresiv faţă de cei din jur: altcineva e vinovat, ne-a provocat, ne-a scos din calmul existenţei obişnuite. Nu e chiar aşa – afirmă Volodea Ciorici. Cel mai (aparent) inofensiv cuvânt, gând ori faptă, îndreptate împotriva cuiva, determină disfuncţii pe corpul fizic, mai devreme sau mai târziu. Acesta este efectul şi se manifestă atât asupra persoanei „atacate", cât şi asupra agresorului, inclusiv în viaţa familială şi în cea socială, fenomen numit de terapeut „blestem din familie". Mai există „blestemul karmic", pedeapsă a Divinităţii, ce poate însemna punct de declin, dacă se persistă în greşeală, sau de evoluţie ulterioară. Sintagmele amintite nu reprezintă diagnostice. La cabinetul lui Volodea se vine cu diagnosticul stabilit de medicul curant, în urma analizelor de laborator. „Nu diagnostichez eu, dar pe parcursul şedinţei îmi dau seama ce se întâmplă – spune el. În aură, în câmpul energetic, apar deformări, anomalii, „găuri". La cursurile Belousovei, pe care le-am urmat la Kiev, am aflat că toate sistemele corpului uman au fost, la începuturi, perfecte. Au început apoi să apară nerespectări şi încălcări ale legilor originare, abuzuri (de băutură, de mâncare etc.), conflicte interioare – toate îmbolnăvind fiinţa umană. De aceea, pentru ca omul să se însănătoşească, trebuie ca mai întâi să se purifice. Dar să fie absolut sinceri în ceea ce fac şi gândesc şi simt. Una e să vrei şi alta să realizezi cu-adevărat un lucru."

„Dacă nu mergi la cauzele bolii, nu poţi să vindeci doar eliminând efectul"

Tratamentul propriu-zis nu depinde de diagnosticul medical, în primul rând, ci de cooperarea dintre tera-peut şi pacient, ceea ce condiţionează şi succesul. Volodea Ciorici afirmă că şi o tuse seacă poate să însemne o boală foarte gravă, după cum, de exemplu, a avut rezultate remarcabile în unele forme de cancer sau în SIDA, maladie tratată la doi copii şi trei adulţi. Din 1992, când a început să lucreze ca terapeut (ca metode, utilizează în special bioenergia, presopunctura, cristalele, piramida energetică, sacroterapia), a adunat un număr impresionant de cazuri tratate. Amintim doar câteva tipuri de diagnostice abordate eficient: dizolvarea depunerilor de calciu pe oase, tratarea nervilor spinali şi sciatic, dizolvarea cheagurilor de sânge şi a depunerilor de săruri din organism (coloană, articulaţii, vezica biliară, rinichi), tratarea infecţiilor din organism şi stimularea propriilor anticorpi – la nivelul aparatului respirator şi digestiv, ficat, bilă, rinichi, organe genitale etc., tratarea sistemului endocrin, inclusiv a nanismului hipofizar, cu dezvoltarea fizică a organismului la copii până la vârsta de 12-13 ani, tratarea sistemului osos muscular (distrofii musculare, osteoartrite, coxartroză, traumatisme, cartilajul discului intervertebral, podagră), a sistemului urogenital – inclusiv chisturi ovariene, fibroame uterine în stare incipientă, prostată, impotenţă, sterilitate etc., a sistemului cardiovascular, a celui respirator, afecţiuni ORL şi oftalmologice, boli digestive, sangvine şi ale glandelor mamare (tumorile maligne – tratate cele aflate în stare incipientă). Volodea declară că, oricare ar fi boala, discuţia cu pacientul are şi o acţiune psihoterapeutică, împreună căutând nu doar să elimine suferinţa, ci şi să înţeleagă de ce a apărut ea, în ce moment, adică să conştientizeze cauza îmbolnăvirii şi să acţioneze asupra ei. Altfel, oricând e posibilă o recidivă.

„Trăim alături de numeroase spirite benefice şi malefice"

Pentru cei mai puţin convinşi că bioterapia şi relaţia strânsă dintre lumea noastră, cea vizibilă, palpabilă şi lumea spiritelor bune sau rele, nu înseamnă ceva ocult ori fantezie, în cabinetul lui Volodea Ciorici se află câteva argumente apropiate de ceea ce numim senzaţional: fotografii obişnuite, în care apar forme luminoase, entităţi, fiinţe sau „elemente" malefice. Imaginile au fost realizate în biserică şi în cabinetul terapeutului, pe parcursul unor şedinţe de tratament, iar unele detalii le putem chiar recunoaşte, întrucât apar relativ frecvent pe fotografii realizate în condiţii normale; iar ştiinţa are deja unele explicaţii pentru asemenea fenomene.

Revenim la terapeutul Volodea Ciorici, precizând că pacienţii săi sunt sfătuiţi să meargă şi la biserică, unde se vor convinge singuri, în timpul Sfintei Liturghii, că au sau nu „făcături": căscatul, lăcrimatul, sufocarea la fumul de tămâie indică o asemenea acţiune malefică. De altfel, acest aşpect se pare că este inimaginabil de profund răspândit în viaţa noastră cotidiană, de la existenţa individuală, până – de pildă – la lumea politicii sau cea a sportului. Iar ceea ce am menţionat şi la începutul articolului, spune Volodea că ar trebui conştientizat permanent, de fiecare dintre noi, mai ales când avem porniri agresive: răul eliberat către cineva anume produce efecte negative asupra destinatarului, dar se întoarce şi împotriva celui care-l generează în mod voit, ca şi împotriva celor apropiaţi. Un singur exemplu: aşa-numita „trimitere a argintului viu" poate fi verificată la modul concret. Mercurul, care poate asimila o anume informaţie, este programat să se fixeze, în urma simplei lui evaporări, pe un anume organism. Persoana afectată, dacă îşi va pune un vas cu apă lângă pat, noaptea, va găsi la trezire picături de „argint viu", depuse pe suprafaţa lichidului. Iar în acest sens, terapeutul poate relata numeroase cazuri concrete.

*

Eficacitatea tratamentelor lui Volodea Ciorici derivă, de fapt, din învăţăturile asimilate în urma unei lungi şi grave suferinţe personale. Format temeinic de un acupuncturist chinez, medicul Ţan, apoi la cursuri de terapii complementare cu valoare recunoscută pe plan internaţional, el oferă deseori ceea ce descoperă permanent în propria sa fiinţă. Pentru că ştie că aceste experienţe nu reprezintă amănunte strict individuale, ci sunt date spre a fi utile şi celor din jur, cel puţin pentru a ne determina să fim mult mai atenţi cu ceea ce se întâmplă cu noi, în noi şi dincolo de lumea văzută şi nevăzută.

Rolul terapeutic al clismelor

O metodă veche, foarte importantă, de eliminare a toxinelor din organism, adjuvant terapeutic şi formă simplă de recâştigare a vitalităţii, o constituie clisma. Încorsetat în mantia unei false pudori, omul contemporan, prea grăbit şi deseori greşit sau incomplet informat, se consideră la adăpost numai dacă are un dulap plin de medicamente. Terapeutul Stelian Fulga ne-a oferit – pentru cititorii revistei „Magazin" – o serie de explicaţii referitoare la rolul clismelor, informaţii utile pentru oricine doreşte să-şi formeze o imagine cât mai completă a posibilităţilor de vindecare şi de menţinere a sănătăţii, prin modalităţi ce nu presupun tratamentul medicamentos.

Prin clismă, nu se urmăreşte doar prevenirea constipaţiei, ci şi asigurarea funcţionării organelor interne, din aproape în aproape; în ordine inversă, terminând cu plămânii, cu inima şi cu tonusul vital. Întârzierea digestiei şi a eliminării deşeurilor alimentare reprezintă cauza şi efectul lenevirii intestinelor. Persoana constipată are înfăţişarea unui om obosit, apatic, irascibil, lipsit de vlagă, ros de suferinţă. Medicamentele nu rezolvă cauza, dacă organismul are suficiente resurse pentru a-şi echilibra funcţiile, dacă ştim să ne comportăm cu măsura cuviinţei, neîntrecând limitele rezonabile în alimentaţie, în efort, în solicitările nervoase.

Trebuie reţinut că, şi în cazul celor care au scaun zilnic, nu se elimină din corp decât ceea ce am numi preaplinul. Repuse în circulaţia sanguină, toxinele se resorb, cauzând otrăvirea generală, de obicei ascunsă sub aspectul obosirii progresive a persoanei respective.

Curăţirea intestinului gros este o terapie blândă şi ar trebui practicată la fel cum ne îngrijim de spălarea feţei. Durerile de cap, spre exemplu, reprezintă un semn care arată că eliminările nu se fac pe măsura necesarului. În acest caz, tubul digestiv suferă de o stare patologică la nivelul colonului, unde se produce o supraîncărcare. De aici, necesitatea de a proceda periodic la irigarea colonului. În caz de febră, astenie, oboseală accentuată, dureri ale stomacului şi ale organelor interne, e bine să se apeleze la acest remediu clasic, a cărui eficienţă a fost verificată de mii de ani. Toxinele neeliminate irită sistemul nervos, cauzează insomnii, randament scăzut la muncă, oboseală cronică, durere, boală.

Considerăm demn de remarcat şi modul în care se „înnoieşte" faţa celui care face periodic clismă. Faţa cu pete roşii începe să se descongestioneze şi să-şi recapete conturul normal. Ochii tulburi devin limpezi, privirea nesigură devine fermă, tenul spre maro-gri al fumătorului se luminează, obrazul gri-palid al celor obosiţi devine mai liniştit, primeşte consistenţă, fineţe, prospeţime, pielea devine elastică şi fină, se netezesc ridurile. Saint-Simon, în „Memoriile" sale, vorbeşte despre purgaţiile ce le făceau curtenii „Regelui Soare" – Ludovic al XIV-lea, al Franţei, care era conştient de rolul acestora în menţinerea tinereţii, a virilităţii, a stării de sănătate. Cine nu crede în şansa vindecării prin sine însuşi, ajutându-se singur, dar şi de darurile naturii, acceptă de fapt suferinţa.

Clisma mai ajută la îndepărtarea senzaţiei de foame, a durerilor de cap şi de încheieturi. De asemenea, creşte rezistenţa organismului la agresorii externi, întrucât 70% din imunitate o dau intestinele. Pentru omul sănătos, chiar dacă are un tranzit bun, e indicat să facă profilactic una-două clisme pe săptămână. În caz de constipaţie, febră, răceli, migrenă, impotenţă, alte afecţiuni cronice, dureri insuportabile, sunt indicate zilnic una-două clisme. Totul este foarte simplu, uşor şi firesc. În fond, aceasta ţine de nivelul de informare şi de educaţie al fiecăruia dintre noi.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

LEACURI DIN VECHIME

Beţele de turbare.

O străveche formulă magică – SATOR. AREPO. TENET. OPERA. ROTAS – o foloseau şi vracii noştri, pentru vindecarea înfricoşătoarei turbări. Bizarele cuvinte se scriau pe două beţe de tei aduse de la Muntele Athos, apoi se imprimau pe 9 turte de făină din grâu de primăvară, necernută, fără sare şi coapte pe sobă, nedospite, dar „umplute" cu capete de gândaci de frasin. Bolnavul le lua cu gura (nu folosea mâinile), de pe marginea ferestrei, câte 3, în 3 dimineţi, pe nespălate. Şi, se zice, vindecarea era sigură.

Păduchii de lemn se foloseau, ca leac (în gălbinare, friguri sau epilepsie), aproape în toată Europa, de câteva mii de ani. „Consumarea" lor se putea face fie în mâncarea obişnuită, fie puşi într-un ou, într-un fruct (prună sau smochină) sau în rachiu şi... băuţi. Ca element aşa-zis magic, era important şi numărul vietăţilor respective înghiţite – 3 sau 9.

„Autodescântecul" era indicat în boli precum cea numită „guşă". Sâmbăta seara, când se auzea toacă de vecernie, bolnavul trebuia să-şi împungă uşor guşa cu un ac sau să se bată peste gură cu o nuieluşă de alun, zicând, repetat: „Popa toacă. Guşa seacă." În schimb, vara, când vedea un curcubeu, trebuia să se dea peste cap de trei ori şi să spună „Curcubeu, de unde bei? Bea din guşa mea!".

PUBLICITATE

SALIN

aparatul care alungă răceala şi gripa

Purificatorul de aer – SALIN, invenţia domnului inginer *Constantin PASCU* din Buzău (principalul realizator al aparatului de purificat apa cunoscut sub numele de AQUATOR), ajută substanţial la *remedierea afecţiunilor aparatului respirator.*

SALIN poate fi folosit acasă, la birou, în maşină, îmbunătăţind calitatea aerului prin reţinerea prafului, eliminarea fumului de ţigară şi a mirosurilor neplăcute (transpiraţie, mucegai, cărţi vechi etc.) şi împrospătând totodată atmosfera, prin realizarea unui conţinut discret, dar permanent, de aerosoli.

Efectul terapeutic remarcabil, semnalat de cunoscuţi medici din clinici renumite şi menţionat şi de pacienţi, se referă preponderent la boli localizate la toate nivelele aparatului respirator. Astfel, afecţiunile ORL, pneumologice şi generale se remediază după o durată mult redusă şi fără medicaţie abundentă. *Rinite, sinuzite, alergii, astm bronşic, silicoze, mucoviscidoză, recuperări în TBC* – iată doar câteva boli cu evoluţie dramatică, în care SALIN a demonstrat o eficienţă deosebită.

Apreciat ca atare în întreaga lume, purificatorul de aer cu plăci saline *alungă bolile specifice iernii,* dar vă ajută şi la dobândirea unui *confort general al organismului,* la preţ foarte avantajos.

Pentru comenzi, persoanele sau instituţiile din provincie se pot adresa firmei producătoare - S.C. TEHNO BIONIC S.R.L. Buzău, fie prin poştă, la adresa str. Triumfului nr. 39, cod 5100, fie telefonic, la 038/719.188. Pentru Bucureşti, doritorii se vor adresa la CENTROFARM - telefon: 01/315.78.96 sau la 093/703.121 (Tiberiu Gheorghe, directorul reprezentanţei Bucureşti). Menţionăm că se asigură şi setul de plăcuţe saline cu perioadă medie de folosire de 6 luni.

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

SIMFONIE DE PRIMĂVARĂ

ORIZONTAL: 1) Simfonii de temă. 2) A aerisi – Vânt de primăvară. 3) Precum Pilat... din Pont – A apărea. 4) Tele! – Pentru porci – Pană. 5) Zilele friguroase au... primăvara (pl.). 6) În timpul şedinţei – La starte! 7) Ies pe câmpuri primăvara – A se ivi primăvara din pământ. 8) Cal – A fost zidită. 9) Primăvara rodul este... – Nu răceşte... primăvara. 10) Prierul primăverii. – Poftim.

VERTICAL: 1) Se sărbătoreşte primăvara – Apare în primele nouă zile ale primăverii. 2) Primăvara totul împrejur este... – Efectul ploilor de primăvară (fig.). 3) Birt la urmă! – Plini la început! – În anagramă! 4) Mărţişorul primăverii... are loc şi echinocţiul – Florile primăverii 5) Se ţin primăvara spectacole în aer liber (sing.) – Teleferic la început! 6) Străbate mări şi oceane – Salut 7) Epocă – Din slujba... de Paşti. 8) A fost aproape... de Isus Christos – În poveştile primăverii. 9) Ora zero din ajunul Paştelui. 10) Poate fi... şi nervos – Primăvara înainte de răstignire s-a ţinut în...

ROMULUS NICOLAE
Bucureşti

SOLUŢIA CAREULUI *(Simfonie de primăvară):*
PRIMAVERI - AERA - AVANT - SATRAP - IVI - TL - TROC - IC - E - PIERITE - PLEN - TART - BOI - APAREA - AT - M - ANA - I - BOGAT - IMUN - APRILIE - NA.

ŞAH

PROBLEMA DE AZI:
ALBUL MUTĂ ŞI CÂŞTIGĂ

ERNEST - TROEGER, 1948

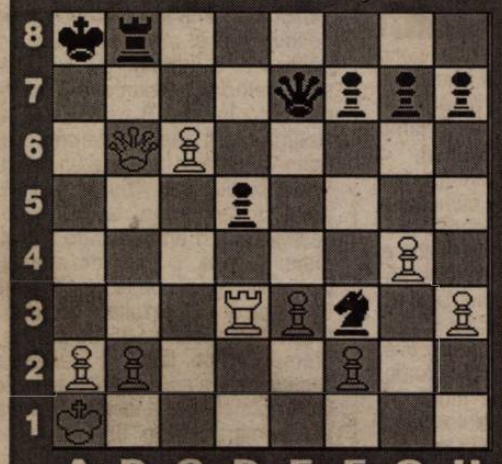

Dă3! - +) 1... Da7 2. Ta3!
Dă6 3. Ta6 mat.

DEZLEGARE: 1. Dă6! (dacă 1.Ta3?
Dă3! - +) 1... Da7 2. Ta3!
Dă6 3. Ta6 mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PERSPICACITATE

Moş Giumici e furios pentru că preţioasa lui tablă de şah s-a spart. Paguba nu-i aşa de mare cât e bătaia de cap. Încercaţi să aşezaţi bucată cu bucată aşa încât s-o reasamblaţi.

SOLUŢIA:

– *Doctore, cum mă găseşti acum, după tratament?*
– *Splendid! Te-ai făcut bine!*
– *Asta înseamnă că pot din nou să mănânc tot ce-mi face rău?!?*

– *Ionele, întrebă tatăl, ce vrei să-ţi cumpăr de ziua ta? O bicicletă, un casetofon sau o pereche de clăpari?*
– *Cumpără-le pe toate, tăticule, că de ales, aleg eu după aia!*

Doi prieteni se întâlnesc pe stradă întâmplător. Unul dintre ei exclamă:
– *Vai cât de bine îmi aminteşti de colegul nostru de liceu; Goguţă!*
– *Dar eu nu semăn cu el nici un pic!*
– *Se poate dar şi el îmi datorează tot cinci milioane!*

Verificaţi-vă cunoştinţele

RĂZBOIUL TROIAN

1. Cum este numită Troia în poemele homerice?
2. Cine era regele Troiei în timpul războiului troian?
3. Cine era comandantul suprem al aheilor, care era cetatea pe care o conducea şi cu cine se înrudea de aproape?
4. Cum se numea artistul care a făcut calul de lemn cu care aheii i-au păcălit pe troieni şi au intrat în cetate, câştigând astfel războiul?
5. Cine a realizat grupul statuar Laocoon, reprezentându-l pe bătrânul preot troian şi pe fiii săi, ucişi de şerpii uriaşi, trimişi de Poseidon la rugămintea Atenei, deoarece preotul se opusese la introducerea calului în cetate?
6. Cine a scris piesa de teatru „Război cu Troia nu se face"?
7. Cine a iniţiat săpăturile arheologice care au scos la lumină ruinele Troiei?

Răspunsurile din numărul trecut *1) În mod obişnuit prin fugă se înţelege o deplasare rapidă, alergare, goană sau părăsire grăbită a unui loc. 2) Atletul finlandez Paava Nurmi (1897-1973) un învăţător din localitatea Abo, devenit eroul Jocurilor Olimpice din 1924 de la Paris, a fost supranumit „omul cronometru". 3) Fuga lui Mahomed de la Mecca la Medina, datorită adversarilor politico-religioşi ai Profetului, în anul 622, se numeşte Hegira şi marchează începutul erei islamice. 4) Volumul „Unde fugim de-acasă" aparţine lui Marin Sorescu (1936-1997). 5) Tabloul „Fuga în Egipt" poartă semnătura pictorului flamand Anthonis Van Dyck (1599-1641). 6) Compoziţia „Arta fugii" este realizată de compozitorul german Johann Sebastian Bach (1685-1750). 7) Rolul principal masculin în filmul „Fuga", realizat în 1970, a fost interpretat de actorul sovietic Aleksei Batalov.*

Poşta cititorilor Pentru întrebările din 14 februarie cu tema „Luna", întrebări trimise de prietenul nostru prof. Marin Ştefan din Şimleul Silvaniei am primit scrisori de la următorii:

– 7 răspunsuri corecte: *Elena Ispas,* Piatra Neamţ; *Maria Besciu,* Bucureşti şi *Mihai Waspusch,* Bucureşti căruia ţinem să-i amintim că de cele mai multe ori luăm în considerare ***toate*** variantele de răspuns. Sigur că ne bucură rigoarea domniei sale şi atenţia cu care ne citeşte şi încercăm – pe cât posibil – să nu-l dezamăgim.

– 6 răspunsuri corecte: *Zan-Victor Munteanu,* Galaţi, din nou grăbit pentru că a greşit exact unde suntem siguri că ştia răspunsul.

– 5 răspunsuri corecte: *Florentina Gorea,* Topliţa, cu aceeaşi onestitate care o caracterizează, lăsând loc gol acolo unde nu cunoaşte răspunsul.

Mulţumim tuturor cititorilor pentru urările adresate cu ocazia începutului primăverii. (I. STOICA)

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„REMEMBER"

PREVIZIUNI SPORTIVE / PRONOSTICURI		VIN DEPRECIAT / SUVERAN ARAB		A CUNOAŞTE / EXPONAT DE EXCEPŢIE		ÎN OCNĂ! / FEMELELE HERGHELIEI		SEZOANE FRIGUROASE / SPATE		OAMENI DE ORDINE / CREDULĂ	
P	R	E	T	U	T	I	N	D	E	N	I
BUNĂTATE / STRÂNS LEGAŢI	O	M	E	N	I	E	FURNICAR UMAN / PLANTE ACVATICE	O	R	A	S
U	N	I	T	I	E OMUL PĂCII / SOI DE CIUPERCĂ	P	A	S	N	I	C
ÎN PORŢI! / DELICIU PENTRU GRIVEI	O	R	PLEŞUV / ÎNĂLŢIMI MONTANE	C	H	E	L	A-ŞI FACE APARIŢIA / VEDETĂ	I	V	I
O	S	INSECTĂ XILOFAGĂ / ????	C	A	R	GRAS PE MARGINI! / CARTOFI PORCEŞTI	G	S	IN MAPA! / IEŞIRI AFARĂ DIN JOC	A	P
VEHICUL AL COPILĂRIEI / VAI DE EL	T	R	O	T	I	H	E	T	A	ÎNVINS ÎN LUPTA CU VIAŢA	L
B	I	E	T	BUNĂ! / HAINĂ DE PIELE (!)	B	A	PERSONALITĂŢI ÎN PSIHOLOGIE / FRICOASĂ	A	U	R	I
MASA PREOŢIMII / IEŞ DIN OUĂ	C	L	E	R	TALER DE BALANŢĂ / CUŞME!	P	C	R	T	A	H
P	U	I	CONTINENTUL „GALBEN" / GER!	A	S	I	A	COADA DE MAIMUŢĂ! / CUTER!	U	T	A
FORMA DE GUVERNĂMÂNT / NUMERE	R	E	G	I	M	PĂTURĂ SOCIALĂ	S	T	R	A	T
C	I	F	R	E	NEBUNI DE LEGAT	S	A	R	I	T	I

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „REZOLUŢII". *Orizontal:* P - A - D - A - G - M - BRANCARDIERI - ELAN - AMARAT - AFET - CRIN - CO - ASOCIAT - PIC - SC - MOR - EPATA - ALINIA - AH - N - ATOS - POC - ASI - OITA - ROIRE - URA - CATRANIT - ILEANA - CICO - NEAGRA - VICII.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

◆Florile de primăvară cultivate în sere sunt mai sensibile decât cele care cresc în aer liber. De aceea, plantele de seră cumpărate în scopul de a decora propria noastră grădină (balcon, terasă) trebuie mai întâi călite câteva zile afară. Apoi, cel mai bun moment de plantare în locurile definitive este o zi blândă, însorită.

◆Deşi sunt cunoscute sub denumirile de năsturei, părăluţe sau bănuţi, plantele cu flori ce seamănă cu nişte mici discuri nu sunt chiar identice între ele. Deşi sunt rude apropiate, năstureii sunt soiuri de cultură, fără să mai aibă în totalitate caracteristicile părăluţelor perene care formează covoare de flori în poiene şi pe câmpii. Năstureii sunt mai degrabă floricele de sezon, care se plantează primăvara, care înfloresc neobosit până la începutul verii, dar care au „un program biologic" scurt, încât atunci când acesta se încheie planta poate fi scoasă din pământ şi aruncată. Nu poate fi păstrată pentru anul viitor.

◆Primele pansele, năsturei, nu mă uita, micşunele şi alte flori de primăvară, apărute pe piaţă, îşi pot găsi deja locul în jardinierele de pe balcoane sau măcar în câteva ghivece. Ele înfloresc continuu în lunile martie, aprilie şi mai. E drept că încălzirea vremii, o dată cu venirea verii, le face să pălească şi să se retragă de pe scena paradei florilor, dar atunci vor fi înlocuite cu petunii, crăiţe sau orice alte flori de vară, alese în funcţie de preferinţele fiecăruia şi de orientarea balconului faţă de punctele cardinale.

◆La alegerea speciilor nu este lipsită de importanţă

Florile din balcon

înălţimea la care se află balconul, terasa sau fereastra, unde vrem să amplasăm plantele. La etajele superioare, curenţii de aer sunt mai puternici, fapt care ne obligă să alegem plante cu înălţime mai mică, bine ramificate, care se dezvoltă în tufe compacte.

◆Având-se în vedere gradul de percepere al culorilor în funcţie de distanţă, florile se vor alege în culori vii, strălucitoare (roşu, portocaliu, violet), în cazul balcoanelor de la etajul trei în sus.

◆Şi mărimea balconului determină în bună măsură alegerea celor mai potrivite plante, astfel încât să se creeze un echilibru între dimensiunea şi numărul plantelor şi dimensiunea spaţiului care le este destinat.

◆În balcoanele mici, nu sunt de preferat prea multe plante atârnătoare, nici vorbă de cele stufoase sau înalte. Nici plantele decorative de cameră prea voluminoase (ficus, lămâi, trandafir japonez, yuca etc.) care ar putea fi scoase pentru perioada de vară afară nu prea îşi găsesc locul în balcoanele minuscule.

◆Iubitorii de cactuşi, care deţin mici colecţii din această plantă, pot expune „trofeele" pe un perete al unui balcon de mici dimensiuni. O idee ingenioasă constă în construirea din pietriş şi ciment a unor adevărate cuiburi fixate pe perete şi repartizate pe toată suprafaţa lui, în care se vor introduce ghivecele cu cactuşi de diferite soiuri, alegându-se evident exemplarele mai tinere şi mai mici.

◆Balcoanele sau terasele largi, spaţioase nu mai pun astfel de probleme. Plantelor de sezon, din jardiniere sau ghivece, li se pot alătura cele de cameră, ba chiar un ficus sau un palmier, sub care se poate amplasa şi un şezlong. Chiar dacă nu e vorba de o grădină adevărată, „pe pământ", senzaţia de loc de relaxare este deja creată. *(A. Popescu)*

Caravana cu săpun

SPORT FLASH

S-a pus în mişcare returul campionatului Diviziei A de fotbal, caravana cu săpun cum numesc unii această competiţie internă mai ales datorită baloanelor emise săptămânal, cu ocazia desfăşurării meciurilor de fotbal. De ce baloane de săpun? Pentru că asta este calitatea competiţiei de la noi, o competiţie care-şi dezvăluie fragilitatea şi inconsistenţa ori de câte ori e nevoită să depăşească graniţele ţării.

◆ ***Timişoara călcată cu trenul*** Nimeni nu punea la îndoială că Rapid este superioară echipei UM din Timişoara, până şi casele de pariuri prefigurau o victorie a feroviarilor. Ceea ce s-a întâmplat duminică a întrecut orice aşteptare. Rapid a reuşit scorul campionatului, un categoric 6-0! În ciuda înfrângerii, localnicii au savurat la maximum spectacolul dinamic, plin de goluri şi de faze incendiare. Timişorenii, în ciuda frustrării de înţeles au descoperit şi un jucător aflat în mare vervă, din păcate nu un erou local, ci un jucător advers, şi acesta a fost fără nici o îndoială Pancu. Pancu a marcat nu mai puţin de patru goluri, o performanţă greu de egalat, cred eu, până la sfârşitul campionatului. Dinspre cealaltă competitoare, UM n-a suflat decât un aer al resemnării. Nici nu este de mirare că este aşa de vreme ce oricum pe malurile Begăi suflă a faliment sportiv, eforturile unor sponsori locali nemaifiind suficiente pentrú ca o echipă de fotbal cum este UM să mai reziste dincolo de această ediţie pe prima scenă a fotbalului de club românesc.

◆ ***Dinamo începe cu dreptul*** Mulţi se aşteptau la un duel indirect Dinamo-Rapid încă din prima etapă a returului. Cum victoria rapidiştilor era previzibilă la Bucureşti, meciul de la Piatra Neamţ părea mult mai greu. Având în vedere că Dinamo este campioana de toamnă, o înfrângere la Piatra Neamţ putea susţine ceea ce se numeşte o relansare a luptei pentru titlu. Şi acest lucru era valabil şi pentru Steaua, aflată pe poziţia a doua. Ei bine, Dinamo a învins pe Ceahlăul şi, cel puţin din această perspectivă, relansarea se amână o vreme. Meciul a fost aşteptat cu multă înfrigurare şi datorită scandalului pornit de Piţurcă, antrenorul Stelei, care a declarat, încă înainte de startul returului că Dinamo va câştiga la Piatra Neamţ, ceea ce în limbaj fotbalistic autohton însemna că partida va fi un „blat. Cu toate acestea, duminică, înaintea începerii meciului, preşedintele Cehlăului, Gheorghe Ştefan a declarat: *„Noi lucrăm cinstit, dar se poate ca arbitrul Sorin Altmayer să tragă cu Dinamo. Timişoreanul nu era cel mai potrivit să conducă acest meci, dar eu sper să câştigăm"*. O înfrângere a lui Dinamo sub Pietricica (Dinamo n-a câştigat niciodată în cele 8 partide la Piatra Neamţ) ar fi redus diferenţa dintre „câini" şi Steaua la numai un punct. În finalul partidei, previziunile lui Piţurcă s-au dovedit corecte. Dinamo a câştigat cu 2-1 un meci care a avut de toate: şi faze, şi erori de arbitraj, şi declaraţii zgomotoase după minutul 90. După aceste rezultate, Dinamo stă tot în frunte, dar cu 35 de puncte, în vreme ce pe locul 2 staţionează Steaua care a acumulat 31 de puncte. Cum spuneam şi la început, caravana s-a pornit. Dincolo de săpun, vom vedea şi fotbal adevărat? Unii sunt sceptici. Eu sunt doar pesimist.

GEORGE CUŞNARENCU

Kit de SUPRAVIEŢUIRE

Cu un astfel de aparat, turiştii sau exploratorii pot fi siguri că au un aliat de nădejde şi că, în caz de pericol, pot fi reperaţi şi salvaţi. Este vorba de un ansamblu compus dintr-o cameră de luat vederi, un radio-emiţător, o lanternă, o sirenă, un ceas, un termometru, un compas şi un indispensabil aparat antiţânţari. (D.M.)

Şarpele care detectează... rachete

Crotalul sau „şarpele cu clopoţei", această temută reptilă veninoasă, a devenit extrem de util cercetătorilor de la universitatea din Texas, în realizarea unui detector de rachete pentru avioanele de vânătoare. Şarpele posedă pe frunte un receptor senzitiv în infraroşu, de o foarte mare sensibilitate, ceea ce-i permite să localizeze, spre exemplu, un şoarece, de la câţiva metri distanţă, chiar şi într-o obscuritate totală. Cele mai performante detectoare în infraroşu concepute de om reperează uşor căldura emisă de reactorul unui avion, dar nu pot măsura distanţa care le separă de sursa termică. Ceea ce crotalul, iată, e capabil să facă, deoarece el percepe diferenţele de temperatură de până la o miime de grad centigrad! Cercetătorii texani folosesc o cameră termografică pentru a studia „captatorul" reptilei, speranţa lor fiind să-l poată imita, pentru a realiza un aparat care să avertizeze pilotul de vânătoare asupra unui pericol iminent. Şi, să sperăm că se vor găsi şi aplicaţii corespunzătoare, în folosul unei omeniri paşnice. *(A.N.P.)*

Pietre preţioase... la stomac

Poliţia angoleză a avut parte de o captură mai puţin obişnuită: un conaţional, în vârstă de 38 de ani, care înghiţise 1304 diamante pentru a le transporta ilicit. Omul tocmai aterizase pe aeroportul din Luanda cu o cursă plecată din Cafunfu. Înainte de a fi dus la poliţie, traficantul a fost dat pe mâna medicilor de la un spital din capitala angoleză, care au extras cele 1304 diamante înfăşurate în plastic. Bărbatul riscă între 8 şi 12 ani de închisoare, conform legii adoptate în anul 2000 de statul angolez în legătură cu contrabanda de pietre preţioase. (A.P.)

MUSAFIR NEPRETENŢIOS

Kate este o ursoaică grizzli cu care locuitorii din Deadhorse (Alaska) s-au obişnuit de multă vreme. Ea le cercetează adesea pubelele de gunoi iar oamenii se amuză privind-o de la ferestre. Ei nu îndrăznesc să se apropie de ursoaică mai ales când aceasta vine însoţită de puiul ei. Totuşi Kate nu este un musafir pretenţios, mulţumindu-se cu orice găseşte, la nevoie, chiar cu un pantof vechi pe care îl roade cu multă poftă. *(I.S.)*

ABONAŢI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Preţul abonamentului contractat direct la redacţie, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a preţului revistei.
- Cheltuielile poştale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacţie.
- Tombola fidelităţii, organizată la sfârşitul anului şi rezervată doar cititorilor abonaţi direct la redacţie, vă oferă şansa de a câştiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveţi decât să trimiteţi printr-un mandat poştal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi preţurile în talonul alăturat) şi puteţi beneficia de toate avantajele enunţate. În cazul în care nu specificaţi data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poştal. Pentru informaţii suplimentare vă rugăm să sunaţi la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimiţând, pe adresa redacţiei (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe şase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacţie!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcaţi cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, judeţul _____.

HOROSCOP

18 – 24 MARTIE

BERBEC (21.03-20.04): Toate curbele astrale se află mult deasupra normalului, ceea ce înseamnă că veţi parcurge o săptămână fără griji, propice realizărilor de tot felul. Atenţie la un Berbec din anturaj!

TAUR (21.04-21.05): Curba financiară este acum cea mai zglobie şi chiar are un maxim (miercuri sau joi). Probabil veţi primi bani şi datoriile se vor spulbera aproape în totalitate. În weekend primiţi o veste bună de departe.

GEMENI (22.05-21.06): Toate bune şi la locul lor în constelaţia dv. Planetele vă favorizează iniţiativele şi vă diminuează spiritul. Curbele astrale se situează la cote medii. Sâmbătă pot apărea mici probleme de sănătate.

RAC (22.06-22.07): O veste importantă, sosită în mediul profesional, vă va umple sufletul de bucurie. Conjunctura astrală vă este extrem de favorabilă, Soarele şi Saturn (planeta geniilor, zice-se) formează un cuplu formidabil.

LEU (23.07-22.08): În primele zile ale intervalului pot apărea disensiuni în mediul profesional. Poate că ar trebui să vă cenzuraţi mai mult orgoliile. Pe de altă parte, situaţia financiară nu înfloreşte deloc.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Deşi nici o scamă de nor nu vă umbreşte sufletul, ceva vă nelinişteşte, vă aruncă în braţele apatiei şi vă scade randamentul cotidian. Nu cred că aveţi motive serioase şi vă faceţi gânduri cenuşii în mod inutil.

BALANŢĂ (22.09-22.10): Curba emoţională este cea mai remarcabilă în această perioadă. Probabil că o legătură sentimentală se înviorează subit, sau viaţa în cuplu atinge cotele lunii de miere.

SCORPION (23.10-21.11): În prima jumătate a intervalului nu vă vedeţi capul de treburi (mai mult sau mai puţin stresante), uitând că pe lume există şi iubire. Din fericire, partenerul de viaţă face un gest admirabil şi vă scoate din monotonie.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): După aspectul pe care-l are Luna faţă de Soare, s-ar putea să aveţi unele ieşiri temperamentale faţă de persoanele din anturajul profesional. Chiar dacă vă simţiţi nedreptăţit, uneori e bine să cedaţi.

CAPRICORN (21.12-19.01): Două veşti bune vor umple această săptămână în care nu prea vă simţiţi în apele dv. Ambele ştiri provin din domeniul financiar şi vă vor reda optimismul care vă caracterizează de obicei.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Curba financiară creşte lent şi sigur spre un maxim (joi sau vineri), apoi atenţie! – scade vertiginos. Cred că ar trebui să deveniţi foarte prudent atunci când duceţi mâna la buzunar.

PEŞTI (19.02-20.03): Deşi situaţia financiară nu se înzdrăveneşte, în această săptămână norocul este de partea dv., având-u-l drept aliat de nădejde pe Jupiter. Poate că n-ar trebui să ocoliţi jocurile de noroc oficiale, cine ştie?

Personalităţile săptămânii: *Ion Barbu (Dan Barbilian), Dinu Lipatti, Theodor Aman, George Topârceanu, Alexandru Ioan Cuza, A.D. Xenopol, Ion Fintesteanu;* Johann Sebastian Bach, Stéphane Malarmé, Rimski-Korsakov, Ursula Andress, Jerry Lewis.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Ne pregătim pentru Marte?
- Clonarea umană va conduce speranţa de viaţă spre... 700 de ani
- Femina club
- Bătrâneţea nu este o infirmitate
- Secrete ale lumii vegetale
- Internet direct de la sateliţi!
- Enigmele civilizaţiei minoice
- Întâmplări adevărate
- Bugs Bunny şi fraţii săi au rămas orfani
- Horoscop.

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacţiei la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TÂRGU MUREŞ

SERIE NOUĂ - 565 • ANUL XLV • 21 MARTIE 2002 • 16 PAGINI • 6000 LEI Nr. 12 (2315)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Gândurile bune, chiar dacă sunt uitate, nu pier.*
(Publilius Syrus)

■ *Invidiosul se pedepseşte singur, ca pe un duşman.*
(Democrit)

■ *Mustrarea cea bună se sprijină mai mult pe blândeţe decât pe asprime.*
(M. Cervantes)

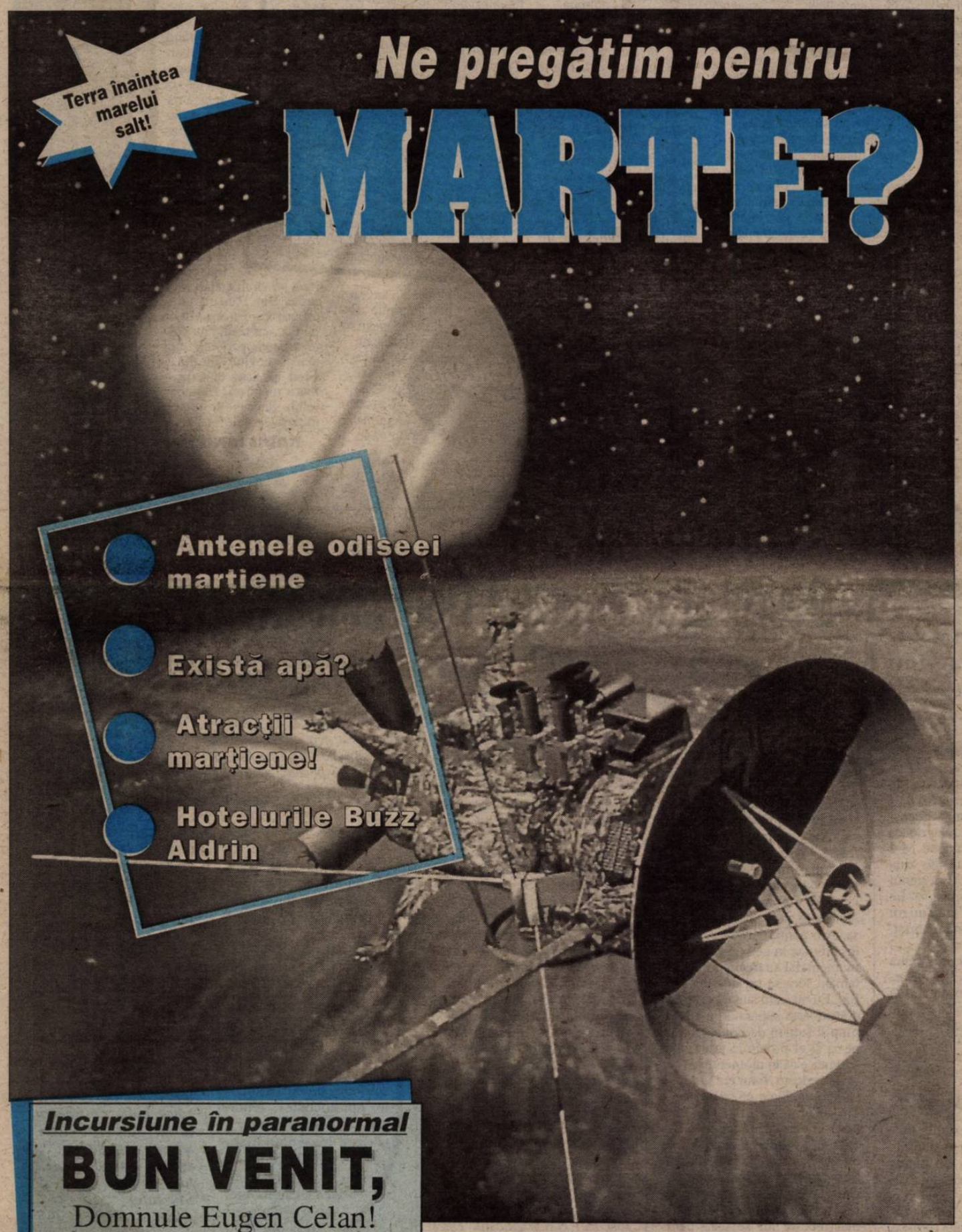

Starea de veghe

CLONAREA UMANĂ
va conduce speranţa de viaţă spre... 700 de ani?

Femina club

Un surâs cuceritor

Misterele lumii

ENIGMELE civilizaţiei minoice

Terra X

SIMŢURI ALE PLANTELOR

Consultaţii fără plată

BĂTRÂNEŢEA
nu este o infirmitate

Incursiune în paranormal

BUN VENIT,
Domnule Eugen Celan!

Începând cu acest număr, încă o mare personalitate a scrisului românesc se adresează cititorilor revistei *Magazin*. Eugen Celan este un nume bine cunoscut tuturor celor care se interesează de fenomenele paranormale, inclusiv prin numeroasele sale scrieri, devenite încă din momentul apariţiei lor lucrări de referinţă ale domeniului.

Ceea ce ne va oferi autorul în rubrica pe care o inaugurează astăzi este un punct de vedere personal asupra fenomenelor a căror înţelegere constituie o nouă provocare adresată minţii omeneşti. O perspectivă extrem de interesantă, care refuză obişnuitele „etichete" de *miracol* sau de *supranatural*, înlocuindu-le cu ideea că avem de-a face cu fenomene care se disting doar prin faptul că *„nu se puteau produce decât în cadrul unor alte legi, tot atât de naturale, pe care noi încă nu le cunoaştem"*!

Oferindu-ne *Sfidările Parapsihologiei*, Dl. Eugen Celan ne invită de fapt să ne confruntăm cu propriile – şi vremelnicele! – noastre limite. Şi, poate, să le depăşim...

TV

Pro TV
România 1
TVR 2
Acasă
Antena 1
Prima TV
Tele 7 abc

Pentru PASAGERII FIDELI

Compania aeriană americană U.S. Airways propune o recompensă generoasă pentru călătorii ei fideli. Începând din 2004 ea va oferi clienţilor permanenţi o plimbare cu o navetă suborbitală. Acest zbor le va minimaliza pe cele având ca destinaţie insulele paradisiace. Clienţii respectivi vor trebui să dovedească faptul că au depozitat cel puţin 10 milioane dolari în acţiunile companiei, echivalentul a 16 milioane de kilometri cu avioanele societăţii. Ei vor zbura la o altitudine de 100 kilometri şi vor petrece minute preţioase contemplând planetele în spaţiu. Acest „cadou" ar costa în mod obişnuit 98000 de dolari iar compania, devenită celebră anul trecut prin organizarea voiajului miliardarului american Dennis Tito, va oferi participanţilor la întoarcere un „brevet de astronaut". (I.S.)

Biblioteca Judeţeană MUREŞ TARGU-MURES

cartea albă

PRACTICĂ JUDICIARĂ ÎN MATERIE PENALĂ

Editura *Rosetti* propune specialiştilor o foarte interesantă „Culegere de practică judiciară în materie penală 2000" în colecţia sa de Drept Penal/Drept procesual penal. Continuând seria culegerilor iniţiate de către regretatul judecător Vasile Papadopol, eminent jurist, lucrarea conţine o selecţie riguroasă a celor mai semnificative hotărâri pronunţate în apel şi în recurs de către cele două secţii penale ale Curţii de Apel Bucureşti în cursul anului 2000. Colectivul redacţional este compus din 12 reputaţi judecători de la secţia I şi a II-a penală: Viorica Costiniu (secţia I), Anca Dicu (II), Angela Dragne (II), Violeta Hutopilă (I), Ionuţ-Mihai Matei (II), Despina Mihai (I), Stan Mustaţă (I), Antoaneta Nedelcu (I), Viorel-Adrian Podar (II), Rodica-Aida Popa (vicepreşedinte), Lucian Popescu (judecător inspector), Ioana Surdescu (vicepreşedinte). Lucrarea a fost îngrijită, coordonată şi sistematizată de judecător dr. Dan Lupaşcu, Preşedintele Curţii de Apel Bucureşti. În prefaţa la „Culegere", vorbind despre substanţa cărţii şi profilul ei, Preşedintele CA Bucureşti, dl. judecător Dan Lupaşcu spune: „În general, hotărârile publicate se încadrează în ceea ce se cheamă jurisprudenţa acestei instanţe, adică modul în care este judecată în mod obişnuit o pricină. În anumite materii însă materialul publicat pune în evidenţă o practică neunitară, care reclamă o intervenţie corespunzătoare sub aspect doctrinar, jurisprudenţial şi, eventual, legislativ".

Dacă alegem un exemplu, la întâmplare, o facem pentru a sublinia, în primul rând, complexitatea cazurilor cărora judecătorii trebuie să le facă faţă zi de zi.

„Omor deosebit de grav. Cruzime": *Prin sentinţa penală 10/07.01.2001, Tribunalul Bucureşti – secţia II-a penală a hotărât, printre altele, condamnarea inculpatului S.M.I. la pedeapsa de 25 de ani închisoare. Pe scurt, în mai 1999, inculpatul s-a dus acasă la victime, două surori. Sub efectul băuturilor alcoolice şi cu acordul uneia dintre femei, inculpatul a întreţinut raporturi sexuale. Cei doi au fost surprinşi de soră. Pe fondul scandalului, inculpatul a omorât-o cu lovituri de cuţit. Pentru că cealaltă femeie a sărit în apărarea surorii ei, femeia a avut aceeaşi soartă. „Prin motivele scrise, sentinţa a fost criticată pentru netemeinicie sub aspectul greşitei individualizări a pedepsei aplicate, parchetul solicitând, faţă de gravitatea faptei, aplicarea detenţiei pe viaţă şi majorarea pedepsei complimentare". Oral, reprezentantul parchetului a cerut să se reţină şi dispoziţiile art.176 lit.a. C. pen., considerând că inculpatul, aplicând victimelor mai multe lovituri de cuţit, a comis omorul prin cruzimi. Apelurile au fost respinse ca nefondate. Într-o notă explicativă la acest caz, aflăm motivul respingerii recursului: „inculpatul a aplicat victimelor, cu un cuţit, mai multe lovituri, lezându-le organele interne. Toate acestea s-au desfăşurat într-un interval scurt de timp... inculpatul a urmărit să suprime viaţa victimelor şi nu să le cauzeze suferinţe şi chinuri prelungite în timp". Cu alte cuvinte ideea de „cruzime" n-a existat în acest caz. Inculpatul a primit, în final, o pedeapsă de 30 de ani închisoare.*

„Culegerea de practică judiciară în materie penală" oferă o lectură instructivă chiar şi pentru cei din afara profesiei. Dar pentru cei interesaţi, „Culegerea" este un adevărat instrument de lucru, care pune în evidenţă evoluţia jurisprudenţei în materie penală şi procesual penală la instanţa care are în circumscripţie municipiul Bucureşti şi judeţele Călăraşi, Giurgiu, Ilfov, Ialomiţa şi Teleorman.

GEORGE CUŞNARENCU

OPINII SUGESTII CONFESIUNI

Aş vrea s-o cunosc pe Irina

Am citit o scrisoare semnată de Irina din Satu Mare care m-a uns pe inimă. Un adevărat poem de dragoste. Îmi permit să citez o frază: „Să ne bucurăm când bem ceaiul împreună, să savurăm fiecare clipă cu o luciditate maximă, fiecare clipă mărunţă pe care n-o băgăm în seamă şi care ne apropie, absurd de moarte". Puteţi să-mi daţi adresa ei? Aş vrea să-i scriu! *(Pascu Ionel din Timişoara)*

Răspuns: Din păcate, Irina nu a menţionat adresa pe plic. Dacă doreşte să o facă publică, o rugăm să ne mai scrie.

„Condimente sexuale"

„Prietenul meu mă «obligă» să vorbesc, să-i spun vorbe incitante în timp ce facem dragoste. Cred că sunt foarte interiorizată şi nu-mi place genul ăsta de conversaţie. Dar el insistă, insistă mereu. Cred că asta nu e dragoste. E un mod de a-şi stârni libidoul." *(Petronela, 18 ani din Călăraşi)*

Răspuns: Dacă nu simţi nevoia să-i împărtăşeşti acest gen de manifestare erotică mi se pare lipsit de sens să joci teatru ca să încerci să-i taci pe plac. S-ar putea ca acest gen de „monolog" să-ţi creeze o reacţie de respingere fizică (sexuală). Aşa încât va trebui să-ţi convingi partenerul să renunţe la fanteziile sale „lingvistice".

Dialog astrologic

SANDA L., Târgovişte: *„...Cred că sunt o fire imposibilă! La această concluzie am ajuns după ce, la numai 24 de ani, am avut patru prieteni foarte apropiaţi şi tot atâtea despărţiri dureroase (cel puţin pentru mine). Sunt născută în zodia Berbecului şi ştiu din copilărie că sunt încăpăţânată şi deseori foarte orgolioasă. Numai că aceste caracteristici nu m-au afectat pe vremea când nu cunoşteam dragostea. Oare toţi Berbecii sunt aşa? Tatăl meu este tot Berbec, dar l-aş putea numi «pâinea lui Dumnezeu», atât este de bun şi de înţelegător (...) Vă scriu, aproape disperată, întrucât de curând am făcut cunoştinţă cu un băiat foarte drăguţ şi care îmi trece foarte multe capricii cu vederea. Iubirea pentru el m-a schimbat, dar oare pentru cât timp? Daniel, cel de care simt acum că nu mă voi putea despărţi cel de care simt acum că nu mă voi putea despărţi niciodată, este născut în zodia Săgetător. E frumos, politicos şi foarte deştept. Nu m-am certat deloc cu el, deşi eu i-am oferit, fără să vreau, unele prilejuri. Ce părere aveţi despre relaţia dintre o femeie-Berbec şi un Săgetător? Mă interesează foarte mult părerea Dumneavoastră, nu vreau să stric şi această legătură...."*

–Dragă ***Sanda,*** faptul că ai avut deja patru experienţe sentimentale şi tot atâtea eşecuri nu reprezintă deloc un dezastru. Din orice ai ceva de câştigat, sunt convins că ai devenit mai înţeleaptă şi că te cunoşti mai bine. Totodată, ai învăţat pe pielea ta să-ţi evaluezi, mai mult sau mai puţin obiectiv, partenerul. În privinţa relaţiilor zodiacale, eu pot să-ţi spun mai întâi că femeia-Berbec are afinitate maximă faţă de Rac şi Capricorn, şi atracţie minimă faţă de Fecioară. Dar fiind un semn de Foc, rişti mereu să nu te controlezi cum se cuvine şi să doreşti să-ţi impui opiniile. Atenţie, Berbecii cad adesea în greşeala de a confunda ambiţiile fireşti ale oricărui om cu încăpăţânarea de care tu însăţi vorbeşti în scrisoare. Nu trebuie să ai succes făcând victime, ci convingându-i pe ceilalţi că-l meriţi. Pe de altă parte, Săgetătorul este tot un semn de Foc, dar mai puţin dinamic decât Berbecii (spun „legile" astrologice). Bărbatul născut în această zodie are nevoie de un receptor de tandreţe şi nu de un vulcan, căci atunci devine el însuşi un Vezuviu. Dragostea dintre două semne de Foc este întotdeauna una năvalnică şi se menţine aşa mult timp... Deci, nu pot să-ţi urez decât tact şi înţelepciune, elemente esenţiale fericirii de durată.

*

– Dragă ***Doina,*** se pare că astrologia – precum fotbalul sau politica – tinde să devină o „ştiinţă" la care se pricepe toată lumea. Ar fi foarte bine dacă ar fi aşa! Şi totuşi, ai făcut foarte bine că mi-ai scris, pentru că trebuie subliniată o idee esenţială privitoare la relaţiile dintre nativii diverselor zodii: principalul element care leagă două persoane de sex opus este iubirea, iar de mii de ani, de la tăbliţele de lut chaldeene şi până astăzi, dragostea autentică nu are zodie, ea este deasupra oricăror legi ale destinului. Aşazisa dihonie dintre Tauri şi Lei este o „poveste de adormit Miţura", cum ar spune Arghezi. Dacă interesele a două persoane se intersectează, dacă două temperamente şi educaţii diferă, asta nu mai depinde de zodia naşterii fiecăreia. În cazul tău, ca Tăuroaică, „regulile" spun că te împaci excelent cu Scorpionii şi Capricornii; ai relaţii glaciale cu Gemenii. Dacă te laşi dominată, legătura ta cu un Leu va fi una extraordinară, deşi sunteţi amândoi nişte capricioşi mereu în ofensivă. Trebuie doar să aveţi „accese de orgoliu" pe rând, nu simultan, căci atunci scânteile vor apărea şi riscul incendiului este foarte mare. Taurul este semn de Pământ, iar Leul semn de Foc; în consecinţă, nu vă excludeţi, ci trebuie să vă menajaţi reciproc. Din Pământ cresc arborii care trebuie feriţi de Foc, iar ţărâna nu poate accepta pârjolul, căci atunci devine inutilă... Cred că această exprimare metaforică spune totul. Succes în toate iniţiativele tale!

RADU IANIERI

DOINA N.S., Brăila: *„...Vă scriu împotriva sfaturilor primite de la prietenele mele, care spun că astrologia nu rezolvă nimic, dimpotrivă, te face să-ţi formezi păreri greşite, chiar periculoase. Însă citind această rubrică de când a apărut, mi-am dat seama că şi Dumneavoastră priviţi astrologia cu rezervele cuvenite, fără să faceţi din ea reguli de viaţă; observaţiile pe care le-am citit nu cred că au pus în încurcătură pe cineva, ci doar au avut rolul unor informaţii cu caracter general (...) Exact aşa ceva vă rog şi eu prin această scrisoare. Şi anume, spuneţi-mi cum se împacă un Taur cu un Leu? Toată lumea zice că nu prea există cale de mijloc între cele două zodii. Aşa este? Eu sunt Taur, iar prietenul meu (care ar putea să-mi devină iubit, îl cunosc doar de două luni) este Leu. Ce părere aveţi? Aştept cu nerăbdare răspunsul Dumneavoastră".*

Destinul a spus da! Deocamdată...

Eu şi Liviu ne ştiam de mult. Ştiam de la prieteni că-i plac şi aşteptam să-mi vorbească. Avea şi numărul meu de telefon. I-l dădusem chiar eu. M-a sunat o singură dată, de ziua mea. În rest, nimic. Era genul de bărbat care aştepta să fie căutat? Era timid? Timid nu mi s-a părut. Poate puţin îngâmfat. M-am gândit de câteva ori să-l sun eu, dar n-am făcut-o. Până la urmă, tot soarta! Ne-am întâlnit la o petrecere cu multă lume. Era însoţit de o fată, eu de un prieten. Ne-am salutat şi nimic mai mult. Până la un moment dat. Când m-a invitat la dans şi mi-a propus o întâlnire.

O vacanţă de vis

A urmat o poveste de dragoste ca în filme care s-a întins câteva luni. În vară am plecat în Retezat. Doar noi doi. Cu rucsacuri enorme în spate şi o dragoste nebună în inimi. Ce să vă spun? Aş putea scrie o carte despre această vacanţă de vis. Nu-mi venea să cred că bărbaţii pot fi atât de minunaţi. Zău aşa. Ne-am împrietenit cu câteva perechi de excursionişti, nişte tineri super, cu care am făcut câteva campinguri de neuitat. Dar cea mai mare parte din timp eram doar noi doi. De-abia aşteptam să ne eliberăm de rucsacuri ca să stăm lipiţi unul de altul, ore în şir. Am simţit că sunt iubită foarte, foarte tare. Liviu era topit după mine. Şi eu după el. Nu o dată mi-a sugerat că ar vrea să fim mereu împreună. Am ajuns până la urmă şi acasă. Am continuat să ne vedem însă din ce în ce mai rar. La un moment dat au trecut două săptămâni fără să-mi dea un telefon. Eu nu l-am sunat pentru că eram foarte supărată pe el. Un timp îl sunam de două, trei ori pe zi şi el o dată la două zile. Culmea e că în momentul în care ne vedeam, totul era aproape ca înainte. Doar că se întâmpla din ce în ce mai rar. Din câte ştiu, nu are pe altcineva. Aş vrea să-l întreb ce se întâmplă cu el, dar sunt superstiţioasă. Ştiu că astfel de întrebări marchează de obicei sfârşitul unei relaţii. Iar, să-l întreb dacă mă mai iubeşte mi se pare penibil..." *(Maria S. 29 de ani, Timişoara)*

Răspuns *În multe cazuri relaţiile amoroase debutează „în trombă", şi fiecare dintre parteneri are senzaţia că sentimentele şi pasiunea vor dăinui. Din păcate, după o perioadă, care uneori durează doar câteva săptămâni sau luni, se produce o disoluţie a sentimentelor sau chiar un declin, o ruptură în „inimile" noastre. Cel de lângă noi nu mai e la fel de atrăgător, de simpatic, de interesant ş.a.m.d. Se întâmplă deseori ca percepţia asupra celuilalt să se schimbe într-un timp „record". Sentimentele de altădată pâlesc. Chiar dacă partenerul „victimă" e acelaşi; fizic, comportamental, afectiv... Relaţiile se răcesc, cuplul se destramă. Nu pot să-mi dau seama care sunt sentimentele lui Liviu pentru tine dar presupun că, din moment ce te-a căutat din ce în ce mai rar, acestea şi-au pierdut din intensitatea de la început. Dacă ţinea la tine cu adevărat n-ar fi lăsat să treacă două săptămâni fără să te caute. (Excludem o eventuală răutate din partea ta care să-l fi deranjat). Dincolo de orice superstiţii, nu cred că are rost să-i ceri explicaţii. Dacă acestea există şi Liviu simte nevoia să ţi le dea, OK. Lasă-l pe el să te caute. Cred că lucrurile se vor lămuri de la sine. Dacă totuşi simţi nevoia să lămureşti lucrurile, trecând peste „superstiţii", fă-o. În unele cazuri acest gen de discuţii (mă mai iubeşti? de ce nu mă mai iubeşti? ai pe altcineva? etc.) dă rezultate pozitive. În altele, nu.*

În faţa ALTARULUI

„S-ar putea ca anul acesta să mă însor. Pregătirile de nuntă vor fi pentru mine un supliciu. Sper că de asta se vor ocupa familiile noastre. În fine, nu vreau să vă plictisesc cu nunta mea. Va fi, bineînţeles un bâlci, ca mai toate nunţile. Haine scrobite, coafuri ridicole, «protocoale», felicitări, minciuni, lăutari... Pentru mine importantă e cununia religioasă. În legătură cu această ceremonie, am o nedumerire. Nu ştiu exact ce semnificaţie au coroanele puse pe capetele mirilor." *(Andrei, 30 de ani din Timişoara)*

Răspuns: *Sunt un semn că tu şi ea aţi înfrânt patimile tinereţii, adică pofta desfrânării, şi aţi ajuns biruitori asupra trupului şi asupra diavolului, în faţa Sfântului Altar.*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

magazin

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Margărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Irina Stoica
Secretar de redacţie: Gabriela Niţu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natasa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Terra înaintea marelui salt!

Ne pregătim pentru MARTE?

Oamenii par mai grăbiți ca niciodată să se desprindă de Pământul care îi găzduiește, ca specie, de câteva milioane bune de ani. De ce? Poate în speranța găsirii unor noi rezerve minerale care să-i scutească de cosmarurile energetice ale viitorului apropiat. Poate din nevoia de a a deschide noi orizonturi locuințelor noului mileniu. Poate din dorința de a stabili primele avanposturi necesare continuării căutării altor specii inteligente care se presupun a exista în Cosmos, a altor civilizații. Poate pur și simplu din spirit de aventură. La aproape 35 de ani de la primul pas al unui om pe un alt corp ceresc decât Terra, pregătirile sunt în toi pentru următoarea destinație: Marte.

Antenele odiseei marțiene

S-a vorbit mult și probabil cu o urmă de zâmbet din partea unora, despre „ratarea" Misiunii spațiale prezise în celebrul film al lui Stanley Kubrick și Arthur Clarke. Iată însă că „răzbunarea" a venit din partea NASA care a lansat Odiseea marțiană 2001 – cel mai important moment înaintea mult așteptatului prim pas al unei ființe umane pe Planeta Roșie. Ceea ce a făcut ca interesul pentru următoarea stație spațială a pământenilor să atingă în ultimul an cotele cele mai înalte. Mai ales de când mulți specialiști au început să vorbească deosebit de serios inclusiv despre posibila origine marțiană a vieții terestre!

O etapă majoră a proiectului a fost inaugurată la începutul lunii februarie a.c., când a fost instalată antena de comunicații care va permite o legătură foarte bună între navă și Terra. „Acolo", pe Marte, antena parabolică, cu un diametru de 1,3 m, poate fi orientată în orice direcție; și din orice poziție ea „privește" spre Pământ către care poate transmite date cu o viteză de 110000 biți pe secundă. După cum declara directorul misiunii, David A. Spencer, de la laboratoarele JPL ale NASA de la Pasadena, California, „montarea cu succes a antenei deschide drumul pentru realizarea scopului cel mai important al Odiseei, transmiterea datelor științifice".

„Roverul" marțian lucră deocamdată doar dealurile terestre...

Există apă?

Aceasta este una din informațiile cele mai vânate. Calota polară nordică este unicul loc de pe suprafața planetei unde se consideră că există apă. Sigur, apa este înghețată și observațiile sunt foarte dificile din cauza celor șase luni de întuneric, a gheții care acoperă totul în fiecare primăvară și a norilor care de cele mai multe ori împiedică observațiile. Nori de praf, „stârniți" de cumplitele furtuni de praf marțiene, sau chiar uneori nori formați din cristale de apă înghețată... Imaginile le datorăm lui Mars Global Surveyor, lansat la 7 noiembrie 1996 și plasat pe orbită marțiană un an mai târziu, la 12 septembrie 1997. Imaginile captate de el în 1999 au permis realizarea de curând a celei mai detaliate hărți a suprafeței Planetei Roșii. Atlasul marțian, care va rămâne instrument de referință pentru mulți ani de acum încolo, dovedește din plin că

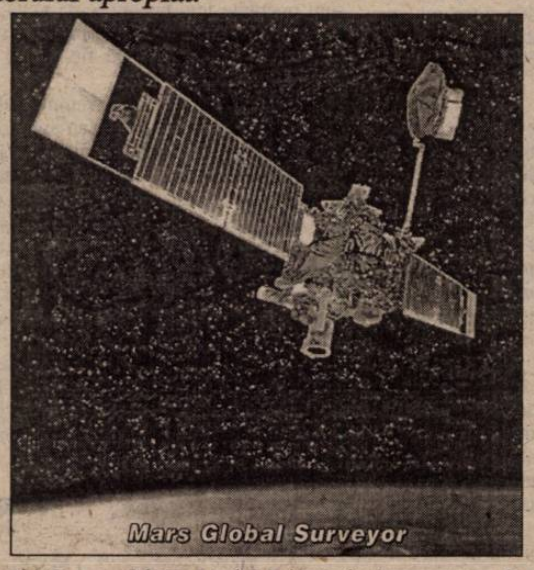

Mars Global Surveyor

Marte este încă și astăzi o lume extrem de activă!

Atracții marțiene!

Întrebat încă înainte de lansarea acum un an a Odiseei spațiale marțiene, George Page, managerul lansării, ținea să sublinieze într-un interviu că „dintre toate planetele, Marte este cea mai apropiată de Pământ." Există, spunea el, posibilitatea ca apa să fi existat sau chiar să existe și acum și este planeta cea mai susceptibilă să găzduiască viață, sau o anume formă de viață, măcar, în Sistemul nostru Solar. De unde permanenta fascinație pe care o exercită asupra oamenilor în general și a specialiștilor în particular, și eforturile care se depun tot timpul pentru a identifica apa.

Eforturi care au dus la o concluzie cu totul specială: pe Marte au existat inundații, și aceasta chiar de curând! Adică cu mai puțin de 10 milioane de ani în urmă („un fleac" la scara timpurilor cosmice și chiar a timpului geologic). Mai mult, imaginile din zona numită Athabaska Valles, indică asemănări cu inundații catastrofice similare pe Terra! Și cum acestea se știe că „se repetă" la aproximativ 10 milioane de ani... oricum, descoperirea unor zone geotermice pe Marte ar fi una de senzație, pentru că ar furniza și căldură și apă unei planete aparent uscate, deși, cum spuneam, încă foarte active...

Așa că lista „atracțiilor marțiene" este departe de a se fi epuizat. Stația orbitală a Odiseei, care deja și-a îndeplinit un obiectiv major prin instalarea antenei de comunicații, va fi esențială în „amartizarea" în 2003 a mașinilor de teren, prevăzute pentru explorarea planetei și mai ales pentru identificarea viitoarelor zone spre care se vor îndrepta și unde se vor așeza primele zboruri cu echipaj uman. Iar viitorii „întreprinzători" sunt și ei gata. În fruntea listei, un nume super-celebru:

Hotelurile Buzz Aldrin

V-ați gândit vreodată, nu citind literatură SF, ci așa, cum ne gândim și ne facem planuri pentru un drum mai lung prin țară sau în afară, că vom trăi să auzim de moteluri pe drumul spre Marte?! Sigur că vor arăta diferit, dar inginerii se gândesc de pe acum la un sistem de hoteluri spațiale, orbitând în jurul Soarelui, pe drumul dintre Pământ și Marte – „popasuri" intermediare care să permită traficul de materiale și persoane între cele două planete. Pământenii de astăzi se gândesc foarte serios cum în final vor coloniza Planeta Roșie! Una din echipele de cercetători de la Universitatea Purdue este condusă chiar de Buzz Aldrin, al doilea om care a pus piciorul pe Lună! Scopul lor este proiectarea unui nou tip de nave spațiale care să servească și drept hoteluri orbitale. „Noi credem – spune Aldrin – că zborurile planetare regulate vor face să se nască o nouă economie și o nouă abordare a explorării spațiale. Refolosibile, sigure, pe care să te poți baza, aceste *„cyclere"*, noile mijloace de transport spațial, vor putea fi cele care să poarte omenirea în noua mare epocă a explorării, expansiunii, stabilirii și comerțului multi-planetar."

Cycler-ele ar fi ca niște autobuze-hoteluri, pe orbită circumsolară, care ar asigura de fapt... călătorii pe gratis, pentru că tot ce ar întrebuința ele, după ce au fost așezate pe orbită, ar fi energia gravitațională! Urcarea în ele și coborârea s-ar face folosind un fel de taxiuri care ar trebui să ajungă la aceeași viteză cu ele pentru a permite transbordarea, apoi desprinzându-se. Primele cyclere ar putea deveni operaționale în 2018. Generațiile tinere de astăzi vor asista cu siguranță la zborul inaugural. Când, de fapt, se va inaugura cu adevărat o nouă eră, una în care diferențele între știință, tehnologie și fantezie aproape că nu vor mai exista. Ceea ce va exista însă fără îndoială, ceea ce va persista, va fi mica sămânță de grijă ascunsă în inimă: va fi noua eră cu adevărat una mai bună pentru noi toți și deci și pentru fiecare din noi?

MIHAELA DOROBANȚU

...Se crede că este un meteorit marțian, unul din singurele contacte directe de până acum

Un veac de inventivitate

„Inventatorul e un individ care-și pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Și găsește apoi răspunsul..."

1945 Bomba atomică

Lumea invizibilă, microscopică, poate crea haos cel puțin la scară planetară, atunci când se află sub stăpânirea unor minți diabolice. Oficial, pe data de 16 iulie1945, la orele 5,30 dimineața, s-a marcat începutul nopții atomice.

O noapte în sens figurat, marcată oarecum paradoxal de o lumină extraordinară, comparabilă cu cea a soarelui. S-a realizat atunci prima explozie nucleară din istoria cunoscută, localizată în New Mexico, sub titlul proiectului Manhattan. Și – se spune că nu e o fantezie – flash-ul luminos a fost perceput de o fetiță oarbă, la peste 180 km depărtare, iar „ciuperca" radioactivă s-a înălțat până la 10 km în atmosferă!

140000 de persoane și circa 20 de premianți Nobel au lucrat pentru ca proiectul Manhattan să fie pus în practică. Conștient de efectele asasine ale acestei realizări, Ken Bainbridge, directorul proiectului, i-a spus savantului Robert Oppenheimer: „De-acum, toți suntem niște ticăloși". Indirect, era recunoașterea faptului că, dacă până atunci oamenii de știință apăreau în conștiința publică drept binefăcători ai omenirii, acea dimineață de vară îi arunca în extrema cealaltă. Iar dacă, totuși, ideea de progres datorat științei s-a păstrat fără echivoc, nimeni nu contestă că din aceeași direcție vin și cele mai cumplite consecințe. Ceea ce s-a demonstrat, foarte repede: 6 august 1945 – Hiroshima, peste 140000 de victime, 9 august 1945 – Nagasaki, peste 70000 de victime – toți aceștia decedând numai în anul respectiv...

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Elicopterul cu...

OCHI DE MUSCĂ

Dacă, auzind deasupra capului un bâzâit, am constata că nu îl produce o albină, de pildă, ci... un elicopter, probabil am crede că ne-a aruncat cineva într-un scenariu SF. Dar specialiștii japonezi ai Institutului Riken chiar au pus la punct un asemenea prototip, care își controlează singur stabilitatea, „scrutând" împrejurimile. Algoritmele pe baza cărora se realizează acest lucru reproduc modul în care mușchii își determină poziția în spațiu și direcția de zbor, pornind de la informațiile culese datorită ochilor. Ca și la alte insecte, ochii mușchilor sunt alcătuiți dintr-un mare număr de „ochi elementari", fațete care constituie, fiecare, un receptor vizual complet. Unghiul de recepționare a imaginii de către fiecare fațetă diferă ușor de cele ale fațetelor vecine. Viziunea globală reconstituită astfel, cvasi-sferică, le permite poziționarea spațială precisă. În cazul elicopterului Riken, rolul acestor ochi minusculi îl au camerele CCD, care transformă semnalele vizuale în semnale electrice, referindu-se la repere exterioare din față și din spatele aparatului. Cu ajutorul acestor informații, un calculator determină și ajustează în permanență poziția elicopterului. Mai mult, inventatorii au putut plasa prototipul și în zbor staționar, performanță care necesită – în cazul unui pilot uman – zeci de ore de antrenament. *(A.N.P.)*

LATRĂ, DAR NU MUȘCĂ

Câinele electronic dintr-o reușită comedie cu nuanță SF e aproape real. Un fel de jucărie veselă, care recunoaște vocea stăpânului său, știe „să dea laba", își ciulește urechile, dă din coadă și aleargă ca un câine veritabil, își poate găsi loc în curtea oricărui gospodar. E adevărat, nu îngroapă oase, nici nu cere de mâncare, însă i se pot atribui unele sentimente, pe care și le manifestă prin expresia ochilor săi luminiscenți. Acest animal de companie (selectă, dacă ne gândim la preț) a fost numit I – Cybie, dar, la fel de bine îl putem striga Azorel sau – respectând rigorile științifice – îi putem alătura denumirea savantă de „Canis electronicus"!

TRAMVAIUL FĂRĂ FIR

O preocupare constantă, foarte serioasă, legată de transportul urban, se referă la eliminarea rețelei de fire și stâlpi susținători, toate necesare alimentării cu energie electrică a tramvaielor. Soluția găsită se află la începutul punerii ei în practică, prin colaborarea mai multor instituții din Franța. Ideea de bază – supercondensatorii instalați la bordul fiecărui vehicul: aceste uriașe rezervoare de electricitate vor avea capacitatea de a asigura buna funcționare a tramvaiului între două stații, urmând ca la fiecare oprire, doar în câteva secunde, ele să se reîncarce datorită unor dispozitive speciale simple. Așadar, soluția semnalată nu pare deloc sofisticată, dar necesită un volum de activități deloc neglijabile.

RACHETĂ „SUPRADOTATĂ"

Performanța umană în sport va fi îmbunătățită în mod nemijlocit și cu participarea ciberneticii.

Oarecum surprinzător, tenisul de câmp este supus unui astfel de experiment, în urma realizării unei rachete de tenis „supradotate". Prototipul marca Head Chip System reacționează la impactul cu mingea, datorită unui circuit instalat în mâner. Acesta detectează simultan șocul și transmite un impuls electric fibrelor racordajului, care-și modifică rigiditatea la numai câteva milisecunde după atingerea cu mingea. Efectul – amplificarea puterii de lovire, a jucătorului, și diminuarea vibrațiilor rachetei. Pentru început, această realizare are drept utilizatori sportivi de clasă medie, însă un „aviz favorabil" va fi dat, probabil, tot de marii campioni. (A.N.P.)

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

O enigmă milenară

Din protoistorie şi până în zilele noastre, fenomenele parapsihologice îşi fac din plin simţită prezenţa. Le putem descifra uşor în mitologia popoarelor, în istoria religiilor şi chiar în fabulosul lumii basmelor. Dar, în timp ce cărţile vedice, de exemplu, sau „cartea morţilor", aparţinând culturii tibetane, ale căror incursiuni în parapsihologie sunt atât de profunde şi totuşi ascunse în mare măsură privirii şi înţelegerii celor din afara cercului sacerdotal, scrierile biblice, mult mai accesibile culturii şi spiritului nostru european, ne dezvăluie marele areal dominat de parapsihologie. Chiar şi fără a specifica explicit acest lucru, largi capitole cuprind consemnarea unor evenimente cu substrat parapsihologic – o fenomenologie care acoperă întreaga epocă iudeo-creştină, adică parcursul a cincişase milenii de istorie!

Trăim în mai multe universuri!

Evenimentele de la începuturile creştinismului, aşa cum le găsim înscrise în Noul Testament, ne arată că în afara dogmelor şi adevărurilor ştiinţei cunoscută nouă astăzi şi fundamentate prin experienţă şi cercetare teoretică, există şi un alt univers. La fel de real, conţinând însă legi şi fenomene pe care ştiinţa „ortodoxă" încă nu le-a asimilat, dar pe care le putem înţelege fie prin revelaţie, fie prin credinţă (să ne aducem de pildă aminte de modul în care Kékulé a descoperit ciclul benzenului!). Şi aici intervine parapsihologia: ea caută să descopere acest univers, să-l înţeleagă, printr-o cercetare care foloseşte pe de o parte mijloacele şi metodele uzuale ale ştiinţei actuale, iar pe de altă parte mijloace şi metode specifice acestei discipline. şi aici apare un aspect deosebit de important: o astfel de abordare a problemei trebuie să pornească mai întâi cu o definiţie adecvată a noţiunii de fenomen. Cu alte cuvinte, trebuie definit ce înseamnă

Fenomen natural – fenomen supranatural

Prin definiţie, un fenomen nu poate fi decât natural, atâta vreme cât acesta s-a produs, deci a existat! Cum să dovedeşti însă că nu este vorba de o plăsmuire a iluziei, de produsul unei imaginaţii? Cum să depăşeşti relativitatea în sesizarea şi aprecierea fenomenelor prin simţurile noastre care deseori ne pot induce în eroare? Pentru aceasta este nevoie, cum se spune în justiţie, de un... probatoriu, care poate fi făcut prin mai multe metode: cu o aparatură specializată care înregistrează fenomenul, prin sesizarea acestuia de către mai multe persoane, cu ajutorul unor martori care îl înregistrează, recurgând la cel puţin două dintre simţurile noastre fiziologice...

Dacă un fenomen s-a produs, prin însăşi această producere a sa el este un fenomen natural. Fie că el poate sau nu să fie explicat deocamdată. Poate că nu va fi explicat niciodată. Sau poate că aparţine unui univers ale cărui legi nu le cunoaştem şi nu le stăpânim.

Există minuni?

Există fenomene naturale care se produc în cadrul unor alte legi, tot atât de naturale şi ele, pe care noi nu le cunoaştem încă şi care operează efectiv, dar nu prin abrogarea legilor cunoscute nouă, ci având o preponderenţă asupra lor, făcând din acestea din urmă fie nişte cazuri particulare, fie scoţându-le în evidenţă domeniul limitat de aplicativitate. Aşa apar minunile sau fenomenele supranaturale – într-un univers natural în care sunt operante legi necunoscute nouă, ca reprezentări care pot deveni accesibile cunoaşterii noastre cu condiţia ca abordarea lor să fie făcută cu mijloace şi metode adecvate.

Constatăm atunci că evenimentele pe care Noul Testament le descrie şi care au avut loc cu certitudine sunt, pe de o parte, absolut normale iar pe de altă parte, reproductibilitatea celor mai multe dintre ele este la îndemâna oricăruia dintre noi. Cu o condiţie: respectarea prevederilor legilor naturale care le guvernează şi le determină. Una din căile care permit abordarea lor este credinţa ca factor conştient de investigare şi cunoaştere a acestui univers, aparent supranatural. Să ne aducem aminte de spusele lui Iisus Hristos legate de miracolul pe care l-a produs prin uscarea smochinului neroditor: *„Adevăr grăiesc vouă: dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, nu numai aceasta cu smochinul veţi face, dar şi acestui munte de-i veţi zice, ridică-te şi aruncă-te în mare, aşa va fi (Matei, 21:21)"*...

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

Când William Crookes testează în laboratorul său performanţele lui Daniel Dunglas Home, acesta se afla la apogeul puterii sale. Crookes modifică de fiecare dată dispozitivele experimentale, uneori chiar pe parcursul aceleiaşi şedinţe. Aceasta pentru a evita orice influenţă mecanică din partea subiectului!

Relatând aceste experienţe, William Crookes subliniază că dacă se poate într-adevăr vorbi de *forţa psihică* a unui medium, Home este cel la care această forţă se poate observa cu cea mai mare putere. Crookes, trebuie să repetăm, un foarte mare şi autentic fizician, este gata să depună mărturie pentru existenţa acestei forţe! Şi William Crookes face în continuare o observaţie de o importanţă extraordinară, mai ales comparată cu afirmaţii pripite ale altor specialişti care analizează aceste fenomene. Iată-i propriile

FORŢA PSIHICĂ a unui mediu

cuvinte, prea importante pentru a le relata, doar: „Încercările pe care le-am făcut au fost numeroase, dar din cauza cunoaşterii noastre imperfecte a condiţiilor care favorizează sau defavorizează manifestările acestei forţe, modul capricios în care această forţă se manifestă, precum şi faptul că Home însuşi era marcat de neaşteptate fluxuri şi refluxuri ale acestei forţe, rar s-a ajuns la rezultate importante în aceste experienţe..." Cu toate acestea, în „caietul de experienţe" aparţinând lui Crookes sunt notate o serie de performanţe ale lui Dunglas Home, nu doar uluitoare, ci, ceea ce este evident şi mai important, rezultate care se pretează foarte bine la verificare experimentală. Întâlnim astfel: ♦ modificări ale greutăţii corpului; ♦ interpretări muzicale pe diverse instrumente – cel mai adesea pe acordeon, din cauza uşurinţei de a-l transporta în călătoriile sale – fără intervenţie umană şi în condiţii care făcea imposibilă orice intervenţie asupra clapelor!

Crookes ţine să sublinieze că a refăcut de mai multe ori experienţele, că le-a cercetat cu toată seriozitatea proprie unui adevărat cercetător şi că de-abia după aceea şi-a permis să afirme fără ezitare convingerea sa că tot ce prezenta Home era real. Inutil de spus că pe parcursul repetatelor teste experimentale la care Crookes l-a supus pe Home, fizicianul a invitat numeroşi alţi oameni de ştiinţă să-l secondeze în încercarea sa de a lămuri aceste atât de stranii fenomene.

Într-un episod următor vom da cuvântul lui William Crookes pentru a descrie una din spectaculoasele experimente de cântat la acordeon... fără intervenţia acordeonistului. Trebuie remarcată însă de pe acum atât perfecta probitate a experimentatorului, care, veţi vedea, se asigură şi de prezenţa altor specialişti decât el ca fizician, de prezenţa cel puţin a unei persoane oficiale, dar mai ales trebuie remarcat faptul că în faţa necunoscutului şi chiar a unei posibile fraude, Crookes, ca un adevărat cercetător, întâi procedează la efectuarea experienţei, a obser-vaţiei ştiinţifice şi de-abia după aceea îşi permite să se pronunţe.

MIHAELA DOROBANŢU

Alţi contactaţi

Adamski, primul „contactat" al extratereştrilor, a avut numeroşi continuatori, unii foşti prieteni de-ai lui, care vor scrie şi ei cărţi şi vor întemeia secte. Iată câţiva dintre ei.

Truman Bethurum era mecanic de întreţinere cu liceul neterminat. În iulie 1952, avea 54 de ani şi lucra pe şantierul unei şosele în zona deşertului Mojave, când într-o noapte a fost trezit de opt sau zece omuleţi de 1,40 la 1,50 metri care l-au invitat, într-o englezească fluentă, să urce într-o farfurie zburătoare, unde face cunoştinţă cu şefa expediţiei, numită *Aura Rhanes*, o femeie splendidă deşi bunică. Ea îi spune că sunt veniţi din planeta *Clarion*, o lume ideală unde nu există boli, medici, politicieni sau impozite şi că ne vizitează de mult Pământul cu navele lor, dar acum sunt îngrijoraţi de cele ce se petrec la noi.

Un alt faimos contactat, **Daniel Fry**, era specialist de vârf în dezvoltarea noilor tipuri de rachete americane şi, se pare, prieten cu *Ronald Reagan*, viitorul preşedinte al S.U.A. În noaptea de 4 iulie 1950 un OZN aterizează lângă el şi-l plimbă în 30 de minute de la poligonul din White Sands (New Mexico) până la New York şi înapoi (deci cu o viteză cam de zece ori cât a sunetului). Un vizitator invizibil numit *A-lan* i-a mai transmis lui Fry că Pământul se îndreaptă către un holocaust nuclear.

Lista poate continua cu pictorul de firme american **Howard Menger**. El povestea că s-a întâlnit în 1932, într-o pădure, cu o frumoasă extraterestră blondă, care i-a spus că ea şi însoţitorii ei „au venit de foarte departe". În iunie 1946, în acelaşi loc aterizează un OZN imens, având formă de clopot. Din navă ies trei persoane, între care blonda, însoţită de doi bărbaţi foarte bine făcuţi. Cei trei îl invită pe Menger într-o călătorie prin spaţiu. I se dau planuri ale unor scheme de maşinării, care s-a dovedit, mai târziu, că nu puteau funcţiona. La începutul anilor şaizeci Menger şi-a retractat în bună măsură istoria, bălmăjind ceva despre un experiment organizat de CIA.

Un alt contactat faimos a fost **Orfeo Angelucci**, mecanic de aviaţie. În 1952 s-a întâlnit de două ori cu OZN-uri aparţinând unor *„fraţi spaţiali"* (*space brothers*), care l-au luat la bord şi i-au spus că ei urmăresc de mult „evoluţia spirituală a omului" dar acum se tem că „progresele materiale" ale omenirii vor pune în pericol evoluţia vieţii. În ianuarie 1953 Angelucci spune că a fost transportat, spiritual, pe o altă planetă. I s-a spus că „Dumnezeu înseamnă iubire" şi că unii „fraţi spaţiali" (între care, afirmă el, a fost şi *Iisus Hristos*!?) trăiesc printre noi, neştiuţi, pregătind venirea unei noi ere.

Un caz european a fost cel al fermierului elveţian **Eduard Meier**, cel care s-a întâlnit cu extratereştrii prima oară în 28 ianuarie 1975, după care relaţiile lor au devenit sistematice. Controversatul contactat afirmă că a intrat în legătură cu creaturi din roiul stelar al *Pleiadelor*, aflat la circa 400 ani lumină de noi între care cu frumoasa blondă *Semjase*. S-a discutat în literatura consacrată subiectului despre **diferenţa dintre *răpiţi* şi *contactaţi***. Primii se simt ghinionişti, traumatizaţi de experienţa pentru care depun mărturie, nefiind interesaţi de publicitate, de avantaje materiale sau de altă natură, în timp ce contactaţii niciodată nu păreau dezinteresaţi, simţindu-se şi nişte „aleşi" pentru misiuni suprapământene; ei spun invariabil că au întâlnit fiinţe ideale într-o ambianţă ideală.

Dar putea fi mai degrabă vorba de diversitatea unor reacţii omeneşti în faţa unui fenomen încă necunoscut sau poate, de ce nu, de categorii diferite de acţiuni ale vizitatorilor în cadrul aceluiaşi mare experiment?

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/12

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

Precogniţia prin ricoşeu

În multe cazuri subsumate precogniţiei cu ajutorul viselor (scenariilor onirice) lucrurile se petrec în realitate ca şi cum evenimentul „predestinat" care trebuie să fie suferit de o persoană apropiată (în orice caz una cunoscută) îl are drept protagonist chiar pe subiect. Una din cele mai celebre persoane despre care se relatează astfel de „precogniţii prin ricoşeu" a fost însuşi Arthur Schopenhauer.

Una din situaţiile de acest gen se referă la o scrisoare pe care a scris-o marele filosof german unui amic al său, S. Randolf, în care îl avertiza foarte serios că l-a visat pe patul spitalului, văitându-se de dureri atroce de stomac. La citirea epistolei, Randolf s-a îngrijorat, apoi i-a răspuns pesimistului gânditor că este vegetarian şi că nu crede o iotă din cele scrise. După scurt timp, Schopenhauer a făcut o indigestie acută de la o mâncare de ciuperci şi a fost internat în spital cu mari dureri stomacale... Avertismentul său de natură precognitivă onirică se manifestase ca un bumerang. Cu toate acestea, filosoful nu s-a învăţat minte, căci pentru el cele întâmplate nu avuseseră nici o logică.

Şi autorul vastei lucrări „Lumea ca voinţă şi reprezentare" a recidivat. De data aceasta, conform unui alt vis alarmist, el şi-a avertizat menajera că va fi atacată de nişte vagabonzi, care-i vor lua toţi banii. Speriată, femeia a devenit mult mai prudentă şi nu prea mai circula seara. Iar fenomenul prezis s-a întors iarăşi împotriva filosofului. S-a întâmplat într-o noapte, la plecarea din casa unui prieten unde zăbovise mai mult din cauza unor discuţii aprinse. Doi necunoscuţi l-au acostat pe stradă şi l-au obligat să le dea puţinii bani pe care-i avea asupra lui. Precogniţia prin ricoşeu nu a fost un subiect predilect al lui Freud, în celebra sa lucrare „Interpretarea viselor" (prima ediţie a apărut în 1900). Însă părintele psihanalizei amintea de rolul important al tendinţei de autoconservare şi în ceea ce priveşte activitatea inconştientului. Un exemplu citat de el este acela al coşmarului fără deznodământ, în care subiectul este în primejdie, dar scapă de pericolul imiment din vis trezindu-se la timp, înainte ca nenorocirea să se fi produs în scenariul oniric.

PAUL IOAN

CLONAREA UMANĂ

va conduce speranţa de viaţă spre... 700 de ani?

*În timp ce Statele Unite erau hotărâte să scoată complet în afara legii clonarea umană, o biochimistă, Brigitte Boisselier, hotărâtă să cloneze primul copil cel mai târziu în vara anului 2002 invoca motive... extraterestre pentru a da în judecată autorităţile federale americane dacă nu-şi vor schimba hotărârea. „Fabulaţii extraterestre", s-a zis, şi incidentul a fost mai mult sau mai puţin îngropat în arhive. Cercetările au continuat, alte şi alte animale au fost clonate, au apărut primele probleme majore şi, să spunem, extrem de reale... De curând însă **raelienii**, secta din care face parte şi amintita cercetătoare, au revenit neaşteptat şi spectaculos în atenţia oamenilor de ştiinţă şi a agenţiilor de ştiri! Pentru început, să ne amintim însă...*

Cine sunt raelienii?

Considerată drept cea mai numeroasă societate non-profit din lume, legată de ideile extraterestre, Mişcarea raeliană are 55000 de membri în 84 de ţări. Ea a fost înfiinţată de un ziarist francez, Claude Vorhilon, care şi-a schimbat numele în Rael, după ce a anunţat că în 1973 a fost contactat de fiinţe extraterestre care se află la originea... vieţii pe Pământ! Mişcarea îşi are bazele în Elveţia iar membrii săi sunt atei. Cu toate acestea, Biblia joacă un rol important în viaţa şi concepţiile lor. Însă într-o cu totul altă interpretare!

Laboratoare terestre şi clone... spaţiale!

Încă de la începutul Cărţii Genezei, prima Carte a Bibliei, Dumnezeu este numit „Elohim", deci un plural. Ei bine, raelienii interpretează *ad literam* acest lucru, în sensul că pentru ei „Elohim" este doar desemnarea unor... oameni de ştiinţă extratereştri care sunt înregistraţi pe Terra drept creatori ai vieţii! Cum? Simplu: prin inginerie genetică. Iar pentru fiinţa umană au rezervat clonarea, oamenii fiind astfel făcuţi... după propria lor imagine! Aceştia ar fi deci Elohim şi ei au luat legătura cu Claude Vorhilon, devenit apoi Rael. Care s-a hotărât să şi acţioneze, drept care a înfiinţat laboratoarele Clonaid în insulele Bahamas, împreună cu un grup de investitori. Anul era 1997: acelaşi în care cercetătorii scoţieni anunţau clonarea lui Dolly! Atei, raelienii consideră clonarea drept o modalitate prin care omenirea poate realiza... viaţa veşnică. Iar Clonaid poate fi şansa atât de îndelung aşteptată de cuplurile infertile sau homosexuale de a avea un copil...

Decizia unui cercetător

„Ştiu că oamenii râd în general la asemenea explicaţii. Dar pentru mine această teorie ştiinţifică creaţionistă este cea mai raţională, pentru că nu presupune să crezi într-un Dumnezeu atotputernic şi în evoluţie fără să explici legăturile." Acesta este punctul de vedere al unui biochimist francez, Brigitte Boisselier, adeptă a cultului raelian şi director ştiinţific al Clonaid: viaţa pe Terra este rezultatul unei operaţii de inginerie genetică efectuată de extratereştri. Hotărâtă să „producă" primul copil prin clonare înainte de sfârşitul lui 2002, în ciuda reglementărilor impuse de FDA - Administraţia SUA pentru Hrană şi Medicamente. Mai mult, ea cere abolirea oricărei legi care împiedică clonarea umană. Deşi condamnată, inclusiv din motive de etică, şi interzisă în multe părţi pe glob, având în vedere numărul prea mare de malformaţii şi chiar ratări masive înregistrate la animalele care au fost clonate după Dolly (şi problemele grave ale acesteia din urmă!), Dr. Boisselier a afirmat nu o dată că cercetările Clonaid vor continua în cele două unităţi ale sale, una lângă Syracuse, SUA, alta într-un loc ţinut secret, în afara Statelor Unite.

CC - ultimul născut al familiei clonelor. Va urma un om?

Clone nu bombe!

„Am primit ameninţări cu moartea, dar voi continua să-mi îndeplinesc ţelul de a face ca ştiinţa să activeze în interesul omenirii" spune Brigitte Boisselier, care afirmă că legăturile cu raelienii sunt pur filosofice şi nu implică interese economice. „Nu greşim cu nimic – spune ea – încercăm doar să ajutăm omenirea. Ea a mai spus că cinci specialişti lucrează zi şi noapte la proiectul primului copil clonat – unde şi cum se va naşte, depinde de legile care vor fi adoptate. Pentru cine? Printre „doritori" (şi finanţatori!) se află de pildă un cuplu care şi-a pierdut copilul la vârsta de 10 luni şi doreşte acum să aibă o clonă a acestuia. „Nu vreau să creez o armată de clone", spune savantul francez, „Vreau să folosesc ştiinţa pentru a crea viaţă, nu pentru a o distruge. Vreau copii, nu bombe!"

Aşa va renaşte un om care acum aşteaptă să moară?

Şi adaugă faptul că în 10 ani clonarea umană va fi la îndemâna oricui! Şi atunci orice discuţie va fi fără sens. Clone sau bombe? Va fi aceasta o întrebare a secolului 21? Sau clona va deveni o alternativă a-groazei generate la mijlocul secolului 20 de bombele nucleare?

În doi ani?

Iată că recent Clonaid şi proiectele raeliene de clonare revin spectaculos în actualitate. Forţaţi să-şi închidă laboratoarele din Statele Unite, Clonaid anunţă, prin însuşi glasul Preşedintelui său, Rael, că „locul operaţiilor" a fost mutat şi încercările continuă. Mai mult, el a declarat Agenţiei Reuters la mijlocul lunii februarie a.c. că sunt pe cale să recreeze un om suferind de o boală în stadiu terminal şi precizează că în urma eforturilor depuse, aşteptatul copil se va naşte cel mai probabil în următoarele 12-24 de luni! Conştient de „amestecul" de rezultate din experimentele de clonare desfăşurate până acum, de emoţia încă foarte puternică pe care acest subiect o generează de fiecare dată când este adus în discuţie, şi de o parte şi de alta, Rael este însă încurajat de rezultatele pozitive din ultima vreme, printre care chiar şi de clonarea pisicuţei CC. Conform declaraţiilor sale, dacă speranţa de viaţă s-a dublat, de la 40 de ani la începutul secolului XX, la 90, la sfârşitul său, noua tehnologie a clonării va duce în curând această speranţă de viaţă la... 700 de ani!

Să fie duratele de viaţă ale patriarhilor biblici mult mai mult decât o simplă legendă?

MIHAELA DOROBANŢU

BIOTERORISMUL

o problemă multimilenară!

Tragicele evenimente din septembrie 2001, petrecute în SUA, au deschis în public un subiect aparent nou, însă care – aşa cum se petrece dintotdeauna – îi preocupă pe „cavalerii Apocalipsului" în mod constant: punerea la punct a unor forme de luptă... naturale, astfel încât inamicul vizat să aibă şanse minime de a se apăra. Aşa-numitul bioterorism are o vechime multimilenară, însă el a cunoscut o ascensiune uluitor de rapidă în secolul 20. Din nefericire, contribuţia activă a oamenilor de ştiinţă a fost şi aici hotărâtoare. Vă prezentăm mai jos câteva repere temporale în acest continuu război tăcut, nu sub titlu de senzaţional, ci în ideea că a şti înseamnă şi a adopta, eventual, o poziţie normală, umană, faţă de asemenea diabolice lucrări.

sec. VI î.Hr. – asirienii otrăvesc fântânile aflate în calea inamicilor, cu o ciupercă a cărei toxină producea halucinaţii violente („civilizaţia" modernă a extras din aceasta celebrul drog LSD).

184 î.Hr. – cartaginezii lui Hannibal proiectează coşuri pline cu şerpi veninoşi către navele Pergamului, obligându-şi inamicul să lupte, simultan, împotriva războinicilor şi a reptilelor, ceea ce le-a asigurat celor dintâi victoria.

1346 – tătarii ajunşi în Crimeea răspândesc cadavre ale ciumaţilor în oraşul Caffa, ceea ce se presupune că a constitut declanşarea înfiorătoarei epidemii în Europa.

Sec.XV – conchistadorul spaniol Francisco Pîzarro pune în practică un plan diabolic de distrugere a băştinaşilor sud-americani, oferindu-le veşminte contaminate de variolă.

1710 – aceeaşi tactică o folosesc trupele ruse care asediau oraşul suedez Reval.

1767 – englezii „cuceresc" mai multe triburi de ameridieni din Ohio şi Pennsylvania, dăruindule pături contaminate, de asemenea, cu variolă.

1914-1918 – germanii sunt acuzaţi de a fi expediat în SUA animale contaminate cu antrax, ca şi de a fi încercat să răspândească holera în Italia şi ciuma în Rusia. Drept urmare, convenţia de la Geneva, din 17 iunie 1925, interzicea folosirea armelor biologice şi chimice. Oficial, căci în realitate...

1936 – în Manciuria, celebra Unitate 731 lansează un vast program de cercetări jaoneze în domeniul armelor biologice. Dr. Shiro Ishii testează pe prizonieri efectele infestării cu holeră, ciumă, antrax etc.

1940 – japonezii răspândesc în China ciuma, prin bombe cu fragmentaţie şi purici infestaţi.

1941 – britanicii testează arma cu antrax în Insula Gruinard, în largul Scoţiei, unde accesul este interzis şi astăzi.

1943 – SUA lansează un program de cercetări la Camp Detrick (Maryland), în domeniul armelor biologice; teoretic, doar în scop defensiv...

1952 – un grup de experţi acuză SUA că au folosit arma biologică în Coreea de Nord.

1955 – la Pine Bluff (Arkansas) începe producerea masivă a germenului tularemiei; 10 ani mai târziu, aici sunt stocaţi toţi „germenii militari", distruşi – oficial – în 1972.

1956 – mareşalul Zukov anunţă că URSS va dezvolta un program de arme chimice şi biologice.

1960 – SUA sunt bănuite de a fi folosit arma biologică în Vietnam; în acelaşi timp, vietnamezii contaminează şi ei trupele americane, prin mai multe feluri.

1972 – 103 ţări semnează Convenţia pentru interzicerea, dezvoltarea, producerea şi stocarea armelor biologice şi pentru distrugerea lor. SUA au semnat-o în 1975.

1975-1983 – vietnamezii declanşează în Laos şi în Cambodgia aşa-numita „ploaie galbenă".

1979 – Sverdlovsk (Rusia) – zeci de morţi şi sute de persoane contaminate cu antrax, în urma unei explozii produse la un centru de studii al armelor biologice.

1984 – Oregon (SUA) – membri ai sectei Shree Rajneesh contaminează cu salmonella mai multe restaurante, îmbolnăvind zeci de oameni.

1989 – directorul CIA afirmă că 10 ţări, cel puţin, fabrică arma biologică.

1991 – Irakul anunţă că efectuează cercetări în domeniu.

1992 – membrii ai sectei japoneze Aum încearcă să-şi procure din Zair virusul Ebola. Un an mai târziu, eşuează în tentativa de răspândire a antraxului de pe o clădire înaltă.

1995 – Irakul îşi instalează rachete cu încărcătură biologică; 17 ţări sunt suspectate că dispun de asemenea arme; secta japoneză Aum iniţiază mai multe acţiuni de contaminare; un extremist american procură (pe căi legale) fiole cu bacilul ciumei.

1999 – Oussama Ben Laden e bănuit că deţine arme biologice; în Daghestan sunt capturaţi câţiva ceceni care aveau asupra lor planurile unui atac biologic.

2001 – primii morţi şi panică în SUA, cauzată de răspândirea unor scrisori contaminate cu antrax.

Datele de mai sus reprezintă doar o parte din faţa văzută oficial, a războiului biologic!

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Anatomia secundei

Globalizări de la începuturile lumii

Ideea acestor rânduri mi-a venit dintr-un articol din revista *Discover*, povestind despre eforturile unui arheolog-palentolog pasionat, Sandra Olsen, de la Muzeul de Istorie Naturală din Pittsburgh dar care a părăsit, în numele pasiunii ei, câmpia nord americană pentru a-şi stabili tabăra de lucru în inima stepei eurasiene, la Krasnii Yar, în Kazahstan. Pornind de la o idee a Melindei Zeder (Institutul Smithonian din Washington, SUA), aceea că prima globalizare a omenirii a fost realizată cu ajutorul cailor, doamna Olsen s-a apucat să studieze rămăşiţele unor aşezări străvechi, ale unui popor primitiv, cunoscut sub numele de *botai*. Botaii au trăit cu hăt, 6000 de ani în urmă, minuscula lor cultură a fost puternic legată de vânarea şi apoi de stăpânirea calului, animal apărut, firește, în stepele vaste dintre munţii Carpaţi şi cei ai Mongoliei. Dar civilizaţia calului trebuie să aibă şi ea un început, ca orice acţiune de mică sau mare amploare a omului, şi-a spus Sandra Olsen – şi a început să caute începuturile. A căutat vreme de mai bine de un deceniu, în pusta ungară, pe lângă Altaii Mongoliei, în Dererka ucraineană, la Srednii Stog, în Rusia – dar absolutul este eluziv, se ascunde, se îndepărtează mereu. Şi iat-o acum, chiar în zilele noastre, în stepa kazahă, susţinea, chiar la momentul zero al acestui capitol al istoriei Omului. Căci dacă *botaii* sunt cei care au trecut de la statutul de vânător de cai la acela de călăreţ, îmblânzitor şi utilizator al lui *Equus domesticus* – numele „nobil", dat de Karl Linnaeus – atunci Sandra Olsen a dat lovitura, a dezlegat misterul şi astfel se explică de ce, de pildă, în jur de 3000 î.e.n., călăreţii galopează deja... între Elveţia şi Turcia! Pentru că, după aventura botailor călări, distanţe lungi au putut fi acoperite, triburi au început să se mişte, populaţii întregi să migreze; întâlnirea omului cu calul a fost, iată, decisivă pentru luarea în stăpânire a planetei.

Iar calul va rămâne principalul mijloc de deplasare şi transport al lui Homo sapiens până la apariţia drumului de fier şi a motorului termic – deci până pe la începutul celui de-al XX-lea secol al civilizaţiei, servindu-ne, credincios, vreme de şase milenii.

Şi alte animale au reuşit globali-zarea, spune W.S. Weed, autorul articolului, lăsându-se domesticite, pentru a migra apoi, o dată cu omul, pe toate continentele locuite. Câinele s-a apropiat de om acum 10000 de ani, prima dată în zona Israel-Irak; capra, acum 7000 de ani, în Iran; oaia şi porcul, tot atunci, în Siria-Turcia de astăzi; pisica, vaca şi găina, o dată cu calul, acum 6 milenii, dar în nordul Africii, respectiv Turcia, respectiv sudul Asiei; măgarul şi cămila au devenit „de casă" cam acum 3500 de ani, în nordul Africii şi sudul Arabiei şi al Asiei; rața s-a lipit de curtea omului întâi în Asia de Sud Est, cu trei milenii în urmă; purceluşii de Anzi (un fel de hamsteri mai mari, cu carne foarte apreciată de sud americani şi polinezieni), acum 2500 de ani; curcanul, abia la începutul primului mileniu al Erei Noastre, în Mexic; albina, în Europa, pe la anul 500 e.n.; crapul chinezesc, pe la anul 1000; iar iepurele de casă a ajuns pe lângă casa omului relativ recent, abia cu 5 secole în urmă.

Acţiunea continuă, după părerea mea, doar că locul animalului de casă este luat de inventarul tehnic. Au globalizat astfel, în ultimele două veacuri: trenul, vaporul, autovehiculul, aeroplanul, receptorul de radio şi televiziune, oalele Zepter şi sateliţii de telecomunicaţii, încălţămintea şi cravata – fără nici o noimă, doar moda... – jocul la Bursă, computerul – până la „fraternitatea" *Internet*-ului, ziarul, stiloul şi pixul, muzica lui Bach şi a Beatles-ilor, hot dog-ul, instalaţiile de aer condiţionat şi mâncarea chinezească – dar ce n-a globalizat sau nu va globaliza, pe străzile înghesuite ale micului sat planetar, construit pe o minusculă a treia planetă a unei stele modernă numită Soare...

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Deşi, aparent fără motive, femeile ar trebui să îşi facă, cel puţin o dată pe an, un bilanţ al stării de sănătate. În principal medicul consultant verifică greutatea, tensiunea, cum funcţionează inima, plămânii, rinichii.

CUM SE PREVIN ÎMBOLNĂVIRILE

COLESTEROLUL PE PRIMUL PLAN. La acest capitol, mai întâi trebuie ştiut care sunt cifrele colesterolului, a acestui tip de grăsime, care se depune sub formă de plăci de aterom pe pereţii arterelor. În anii de menopauză, femeile traversează un risc identic cu bărbaţii faţă de un infarct de miocard sau un accident cerebral. Iată de ce este atât de importantă cunoaşterea dozajului de colesterol. Atunci când există mai puţin de 2 g de colesterol pe litrul de sânge, riscurile sunt nule, spre deosebire de situaţiile când acesta depăşeşte 2,50 g/l. În astfel de situaţii, trebuie adoptat un regim alimentar fără grăsimi iar un control medical este absolut obligatoriu. Ar trebui să fim interesaţi şi de un alt tip de grăsimi, cel al trigliceridelor, grăsimi care intră în sistemul circulator al sângelui şi care pot fi foarte dăunătoare atât sistemului arterial cât şi celui cardiac.

AVIZ GINECOLOGIC. Efectuat, în afara zilelor de ciclu, examenul ginecologic are importanţa sa aparte. În primul rând este obligatoriu ca în dimineaţa zilei de control să nu se facă, sub nici un motiv, o spălătură vaginală, să nu se folosească în zona genitală săpun de nici un fel, ci numai apă călduţă, ori infuzie de muşeţel. Această interdicţie urmăreşte ca la examenul vaginal să poată fi puse în evidenţă eventuale boli, ce evoluează „tăcut", fără simptome majore, dureroase. În toate cazurile este important ca dv., doamnă, să ştiţi precis data ultimului ciclu menstrual, ori dacă s-au produs între timp eventuale dureri, sângerări, tumefieri ale sânilor etc. Dacă urmaţi un tratament, nu este lipsit de importanţă să spuneţi medicului pentru ce afecţiune, mai ales ce fel de medicamente luaţi şi când. Nu uitaţi niciodată contraceptivele!

FROTIUL. Este poate examenul cel mai simplu şi mai ales lipsit complet de durere. Realizat în timpul consultaţiei de rutină, frotiul cervico-vaginal constă în prelevarea cu o spatulă foarte fină a celulelor de pe mucoasa vaginului şi a uterului. Acestea se „aşten" pe o lamă din sticlă şi se analizează într-un laborator special. În primul rând, se observă dacă celulele colului, ale uterului sunt normale, dacă nu sunt cumva între ele unele infectate cu diverşi viruşi, ori nu sunt susceptibile de a deveni canceroase. Depistate de timpuriu, aceste anomalii, tratate corect, fac să fie evitat un eventual cancer de col sau de uter. De asemenea, analiza prelevată cu un frotiu poate să dea alarma asupra unei infecţii, precum şi să precizeze tipurile de microbi în cauză.

Şi totuşi, acest examen, al frotiului, trebuie repetat cel puţin de 2-3 ori pe an, tratamentul fiind indicat numai de medicul specialist care cunoaşte absolut toate rezultatele analizelor şi ştie preveni alte eventuale îmbolnăviri.

Dr. VALERIU MANTA

MODA SAFARI

Femeile active au apreciat întotdeauna ţinuta sport. Opţiunile lor se întâlnesc din nou, în acest sezon, cu cele ale creatorilor de modă. Din nou, moda safari, cu versiunea sa rafinată, ultrafeminină este en vogue. Sahariene din bumbac, rochii, simple sau sofisticate, cu broderii, veste, cu numeroase tighele, buzunare, clape, fermoare vor face din dv. cea mai feminină, elegantă şi modernă persoană...

PROMISIUNE

„Regimul starurilor" face furori în Statele Unite. Madona, Cindy Crawford, Jennifer Aniston şi multe alte vedete hollywoodiene au urmat regimul dr. Barry Sears. Efectul: au slăbit 3 kilograme în 15 zile. Dar, lucrul cel mai important, kilogramele nu se vor aşterne din nou după terminarea regimului. Dar, detalii despre toate acestea, săptămânile următoare.

Vă cunoaşteţi PIATRA MAGICĂ?

Cei născuţi în zodia *SCORPIONULUI* dobândesc de timpuriu o încărcătură intensă şi dramatică. Le sunt caracteristice tenacitatea, îndrăzneala, o mare putere de concentrare, dar şi gelozia şi suspiciunea. La Scorpioni problemele de sănătate sunt localizate la încheieturi şi dantură, şi, uneori au probleme cu aparatul digestiv. Mare atenţie se impune la lichidele din corp. Din când în când, se recomandă postul pentru reglarea circulaţiei lichidelor în corp şi pentru „curăţirea" sângelui şi a sistemului limfatic.

Printre cristalele recomandate se află *obsidianul, hematitul, malachitul, ametistul.* Pot fi utile *agatele, granatele, rubinul, carneolul şi opalul negru. Obsidianul calmează tensiunea psihică*, şi durerile, opreşte sângerările uşoare şi influenţează pozitiv câştigurile.

SĂGETĂTORUL este un căutător al adevărului şi un iubitor al călătoriilor. Persoanele născute în zodia aceasta sunt curajoase, generoase, dar şi prea vorbăreţe şi lăudăroase. Problemele de sănătate apar la Săgetător atunci când nu se aşteaptă. Au mai des probleme cu tractul digestiv, stomacul şi ficatul, dar pot apărea frecvent şi probleme oculare sau afecţiuni ale articulaţiilor şoldului. Pietrele utile sunt *sodalitul, ochiul de tigru, safirul albastru, aventurinul, topazul, opalul, ametistul* sau *lapis-lazuli.*

Cei născuţi sub semnul *CAPRICORNULUI* sunt recunoscuţi pentru bunele relaţii cu ceilalţi şi aptitudinile de conducători. Ştiu să-şi organizeze eficient munca. În acelaşi timp însă Capricornul poate fi şi foarte ambiţios, tânjind după putere, fiind în stare de orice pentru a o obţine.

În privinţa stării de sănătate, s-ar impune atenţie la articulaţiile genunchilor şi la dantură. Printre cristalele cu influenţă pentru Capricorn se numără *malachitul, perla neagră, topazul fumuriu. Obsidianul, rubinul şi agatul* ajută la rezolvarea problemelor sufleteşti. Topazul fumuriu e indicat împotriva depresiilor, tratează conjunctivitele uşoare; influenţează pozitiv stările sufleteşti.

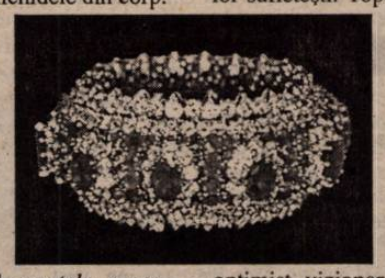

VĂRSĂTORUL e născut pentru a căuta libertatea şi adevărul, este un umanist tolerant, optimist, vizionar, cu spirit de echipă. Poate fi însă şi un rebel iresponsabil sau un dogmatic. În privinţa sănătăţii sunt posibile probleme cu inima, vasele sangvine şi coloana vertebrală. Cristalele recomandate sunt *acvamarinul, peruzeaua, topazul albastru, opalul, safirul.* Peruzelele se folosesc împotriva durerii, a spasmelor musculare, a reumatismului. Înlătură arsurile stomacale şi ajută digestia.

Cei născuţi în zodia ***PEŞTILOR*** sunt înzestraţi cu intuiţie, imaginaţie şi subtilitate. Dintre cristale le sunt recomandate ametistul, coralul, turcoazele, perlele, acvamarinul, lazuritul sau cristalul de stâncă. Ametistul acţionează împotriva durerilor de cap, suprasolicitării nervoase, a afecţiunilor intestinale, problemelor dermatologice sau împotriva oboselii.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Dosarele frumuseţii

UN SURÂS CUCERITOR

O gură senzuală este un atuu al seducţiei. Dar ce e de făcut dacă buzele sunt subţiri sau prea plate, deloc bombate. Progresele cercetării oferă soluţii. Astfel, acordând atenţia cuvenită buzelor, folosind produsele cosmetice potrivite, puteţi atenua crăpăturile şi asperităţile, puteţi obţine accentuarea conturului sau reînvioarea pigmentării naturale. Care este secretul? Acizii aminaţi care stimulează reînnoirea celulară şi activează producerea de colagen sunt prezenţi în unele extracte vegetale. Acestea reprezintă materia primă a produselor de îngrijire a buzelor recomandate de specialiştii în cosmetică. Oricum, persoanelor ce au depăşit 35 de ani li se recomandă produse ce au la bază retinolul, care accelerează reînnoirea celulară şi atenuează ridurile. Nu uitaţi un sfat valabil pentru oricare produs cosmetic: optaţi pentru calitate.

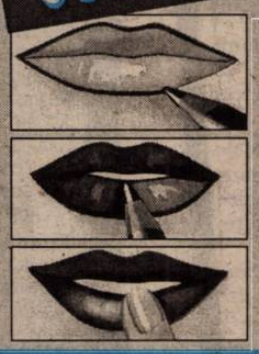

Iată, în final, câteva sfaturi de care este bine să ţineţi seama atunci când trebuie să corectaţi mici imperfecţiuni:

- Dacă aveţi o gură mică, accentuaţi cu un creion special conturul, depăşind, în exterior, cu cel mult 1 mm conturul natural al buzelor.
- Dacă buzele sunt ridate aplicaţi rujul iniţial în mijlocul buzelor, apoi întindeţi-l uniform.
- Dacă buzele sunt plate, aplicaţi în centrul lor „un nor" de fard de pleoape bej, într-o nuanţă asortată cu rujul. Efectul va fi cel dorit.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoareior noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 12
Valabil până pe data de: 28 MARTIE 2002

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Gastronomice

Câteva reţete apetisante ne sunt sugerate de cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus.

Ciorbă de măruntaie de miel

1/2 kg măruntaie de miel, 1-2 ouă, 2 cepe, 1 morcov, 1/2 păstârnac, 1/2 rădăcină de pătrunjel, 3-4 roşii, sare, 1 l apă, 3/4 l zeamă de varză, 1 ceaşcă orez, pătrunjel şi mărar verde.

Se curăţă şi se spală zarzavatul, se aşază într-o oală cu apă la foc. În cazul când avem şi oase rămase de la altă mâncare, se spală, se fierb, apoi se ia spuma, după care se introduce zarzavatul. Când totul este bine fiert, se strecoară supa şi se aşază din nou la foc. Măruntaiele bine curăţate se spală şi se opăresc în apă clocotită. Se aşază în strecurătoare pentru ca să se scurgă bine toată apa, apoi se taie în bucăţele mici şi se pun în oală. Se lasă să fiarbă la foc potrivit 30-40 minute. Se fierbe într-un vas zeama de varză, se ia spuma, după care se răstoarnă în oala cu ciorbă. Se adaugă orezul, care a fost bine spălat. După câteva clocote, ciorba este gata. Se dă oala la o parte, se potriveşte de sare. În cazul când nu este suficient de acră, se adaugă zeamă de lămâie. Pe deasupra se presară pătrunjel verde şi mărar tocate mărunt.

Pastă de ficat la cuptor

300 g ficat, 6 ouă, 100 g făină, 300 ml lapte, 150 g unt, sare şi piper după gust.

Ficatul (curăţat, spălat şi zvântat cu un şervet) se înăbuşă în 30 g unt bine încins. Se scurge de grăsime şi după ce s-a răcit, ficatul se trece prin maşina de tocat carne. Din 100 g unt şi lapte se prepară un sos alb, care se amestecă cu pastă de ficat, gălbenuşurile de ou, sare şi piper, după gust, iar în final cu albuşurile bătute spumă. Compoziţia se toarnă într-o tavă tapetată cu unt şi se lasă la cuptor (bine încins) 20 minute.

Salată de primăvară

500 g cartofi, 8-12 ridichi, 100 g ceapă verde, 150 g brânză telemea, ulei, zeamă de lămâie şi sare după gust.

Cartofii (spălaţi bine) se fierb în coajă (se pun la fiert în apă clocotită cu sare) şi se curăţă cât sunt calzi. După ce s-au răcit, se taie în felii subţiri. Ceapa şi ridichile, curăţate şi spălate, se taie: ceapa în bucăţele de 1-2 cm lungime, iar ridichile în felioare rotunde. Se amestecă uşor, după ce s-au adăugat brânză rasă, ulei, zeamă de lămâie şi sare după gust. Salata se poate orna cu felioare de roşii, fâşioare subţiri, lungi de 2,5-3 cm, de ardei gras, verde sau galben.

Ruladă din carne şi caşcaval

6 linguri cu vârf de făină, 6 ouă, 2 linguriţe de cimbru, 400 g carne (de preferat carne afumată, cârnăciori afumaţi), 400 g caşcaval.

Se amestecă bine făina cu ouăle, se adaugă cimbrul, caşcavalul şi carnea tăiate cubuleţe şi se continuă să se amestece uşor până se obţine o compoziţie omogenă. Aceasta se toarnă într-o formă de chec tapetată cu hârtie pergament sau calc, unsă cu ulei sau unt. Se coace în cuptor 30 minute.

Remedii naturale

INFECŢIA URINARĂ

Medicina populară pretinde că infecţia urinară se poate vindeca şi fără antibiotice, folosind diverse preparate din plante. Iată câteva dintre reţetele miraculoase:

○ Infuzie de păpădie – Peste două linguriţe de plantă întreagă, uscată şi mărunţită se toarnă 200 ml de apă clocotită. Se acoperă vasul timp de 20 de minute şi apoi se strecoară. Se beau 2-3 căni de ceai pe zi.

○ Decocot din cozi de cireşe – Peste un pumn de cozi uscate de cireşe (aproximativ 100 g), se toarnă 600 ml de apă. Amestecul se fierbe un sfert de oră, apoi se strecoară. Se bea întreaga cantitate obţinută în mai multe reprize, pe parcursul unei zile.

○ Infuzie de coacăz negru – Peste două linguriţe de frunze uscate şi bine mărunţite se toarnă 200 ml de apă clocotită. Se acoperă vasul un sfert de oră, se strecoară şi se beau trei căni de ceai pe zi, înainte de fiecare masă principală.

○ Decoct din coada calului – Cinci linguriţe de plantă mărunţită se fierb în 1,5 ml de apă timp de 25 de minute. Se strecoară şi se beau 2-3 căni de ceai pe zi.

○ Infuzie din flori de soc – Timp de un sfert de oră se ţin la infuzat în 250 ml de apă clocotită două linguriţe de flori uscate şi mărunţite. Se beau 3 căni de ceai pe zi, în mai multe reprize.

○ Infuzie de nalbă – Se lasă la infuzat în 200 ml de apă clocotită pentru un sfert de oră o linguriţă de flori şi frunze mărunţite de nalbă de cultură. Se beau 1-2 căni de ceai pe zi.

Bătrâneţea nu este o infirmitate

Dacă, aşa cum afirmă oamenii de ştiinţă, bătrâneţea nu este o infirmitate înseamnă că nu orice durere sau senzaţie de lipsă de energie trebuie pusă pe seama vârstei înaintate. Cu alte cuvinte, există destule boli a căror apariţie nu se justifică automat prin anii acumulaţi. Fără îndoială că o dată cu vârsta a treia organismul uman pierde progresiv o parte din capacitatea funcţiilor sale importante, cum ar fi funcţia hormonală (care, suferă modificări), funcţia imunitară (capacitatea de apărare în faţa bolilor e mai slabă), funcţia digestivă (producţia de sucuri gastrice se diminuează), funcţia reproductivă (de după etapa menopauzei la femei), funcţia hepatobiliară... Capacitatea intelectuală şi senzorială scade şi ea, articulaţiile încep să dea semne de uzură, fragilitatea oaselor e mai mare etc. Fără îndoială, programul genetic are înscris în el toate aceste modificări şi fericită trebuie să fie orice persoană care trece şi prin această etapă a vieţii. Şi, cu toate acestea, oamenii de ştiinţă insistă, aducând în sprijinul afirmaţiilor lor argumente imbatabile, bazate pe date statistice solide, că manifestările vârstei a treia se pot exprima în grade diferite, mai mult sau mai puţin apăsătoare, în funcţie de calitatea vieţii fiecăruia (obiceiuri, tradiţii, vicii etc.). Exemplele persoanelor care ajung la vârsta de 80 de ani „în formă" fizică şi intelectuală nu sunt puţine. Secretul celor mai mulţi dintre ei constă în

regim de viaţă echilibrat, activitate fizică (mişcare, grădinărit), şi intelectuală (lectură, participarea alături de părinţi la supravegherea şi educarea unui nepot, diverse activităţi sociale, diferite hoby-uri etc.). Doar în lipsa unei activităţi (desfăşurată după un program, care implică o anumită responsabilitate sau ţel, soldată cu satisfacţii indiferent cât de mici) organismul începe „să ruginească". Apatia, lipsa de interes pentru propria persoană, însingurarea, lipsa de motivaţie, carenţa de afectivitate (fie ea din partea familiei sau a prietenilor, foştilor colegi, vecinilor etc.) sunt mai periculoase pentru sănătate decât orice viroză sau gripă.

Cum poate fi ajutat organismul aflat la vârsta a treia să funcţioneze cât mai bine, să producă „hormonii optimismului" şi ai dorinţei de viaţă? Prin mişcare fizică, activitate intelectuală care „să ţină încă în priză" capacitatea de gândire (de memorare, de conexiune a informaţiilor etc.), prin menţinerea relaţiilor sociale, alimentaţie adecvată nevoilor organismului.

Este o etapă din viaţă când e important ca deficitul de vitamine şi săruri minerale să fie completat. Astfel:

◆ Vitamina C – este indispensabilă absorbţiei altor substanţe fără de care organismul nu poate funcţiona bine (de exemplu: vitaminele din grupa B, fierul, calciul etc.).

◆ Vitaminele din grupa B – în lipsa cărora îşi fac apariţia anemia, oboseala, paloarea, depresiile nervoase etc.

◆ Vitamina D – fundamentală în metabolismul osos şi în sistemul imunitar.

◆ Vitamina A – care intervine în apărarea organismului faţă de boli, în menţinerea acuităţii vizuale etc.

◆ Antioxidante (seleniu, vitamina E) – necesare în încetinirea proceselor degenerative.

◆ Minerale (fier, zinc, magneziu, calciu) – cu rol deosebit de important în metabolismul general.

Completarea alimentaţiei zilnice cu multivitamine şi multiminerale este în majoritatea cazurilor binevenită.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

MIOARA CARP din Bucureşti. *Lupusul eritematos sistemic este, după cum spuneţi că v-au informat şi medicii care vă tratează, o boală destul de serioasă, în special prin consecinţele sale, care pot apărea în timp: afectarea articulaţiilor şi a rinichilor, unele efecte neurologice, mărirea splinei, pierdere în*

LUPUS ERITEMATOS

greutate, slăbirea sistemului imunitar etc. Modul de viaţă contează foarte mult în ţinerea sub control a acestei boli şi în amânarea consecinţelor. Se poate spune că boala este oarecum perfidă deoarece, deşi nu se vindecă, se poate „ascunde" în spatele unor lungi perioade de remisie, dar poate reveni ca din senin, cu accentuare a simptomelor care o caracterizează. De aceea, tratamentul trebuie urmat conform indicaţiilor medicale, chiar şi atunci când vindecarea pare a face inutilă orice măsură de precauţie. În ceea ce priveşte dieta, aceasta trebuie bine echilibrată, cu un conţinut bogat de fibre vegetale, cu proteine uşor asimilabile, cum ar fi pieptul de pui şi peştele alb. În perioadele de criză (în care apar şi manifestări diareice) sunt recomandate vegetalele proaspete sau fierte în aburi (morcovi, sfeclă, broccoli, varză creaţă). Salata de varză albă trebuie consumată în cantităţi reduse deoarece ultimele cercetări au dovedit că diminuează activitatea tiroidiană, care este foarte importantă pentru bolnavii de lupus. Alimentele picante sau cele cu un conţinut mai mare de toxine, greu digerabile, cum ar fi vinetele sau fasolea uscată, sunt aproape interzise, ele putând agrava boala. Morcovii sau sucul de morcovi (1/2 pahar pe zi) sunt însă o sursă importantă de beta-caroten care în organism se transformă în vitamina A, necesară funcţionării metabolismului la parametrii cât mai apropiaţi de normal.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Codrin Ştefan Ţapu

HYPOSTATIC PERSONALITY

Psychopathology of Doing and Being Made

Editura Premier 2001

CODRIN ŞTEFAN ŢAPU – Hypostatic Personality
Pentru comenzi: tel: 044/171.491

POLIARTRITA REUMATOIDĂ va putea fi învinsă?

Invalidanta boală cunoscută sub denumirea de poliartrită reumatoidă s-ar putea să fie învinsă în viitor cu ajutorul terapiei genice, conform rezultatelor destul de promiţătoare obţinute de un grup de cercetători americani de la Northwestern University School. Tratamentul ar avea ca punct de plecare interleukina 13, o substanţă antiinflamatorie produsă de organism, care are capacitatea de a reduce la rândul ei producţia de citokină, substanţa responsabilă de inflamarea articulaţiilor. Studii anterioare demonstraseră deja că şoarecii atinşi de poliartrită reumatoidă prezintă un nivel scăzut de interleukină 13. Cercetătorii americani au găsit un vector pentru gena de interleukină 13; injectat în articulaţiile şoarecilor de experiment, acesta a favorizat producţia de interleukină 13, consecinţa fiind reducerea semnificativă a inflamaţiei la nivel local. Pe de altă parte, la şoarecii normali, dar cu predispoziţie la dezvoltarea unei poliartrite reumatoide, produsul injectat a reuşit să prevină declanşarea bolii. Deşi cercetările nu au ajuns încă la final, se poate spune că o speranţă există şi poate nu foarte îndepărtată.

OFENSIVĂ ÎMPOTRIVA FUMATULUI

„O Europă fără tabac" este ceea ce-şi doreşte Organizaţia Mondială a Sănătăţii, motiv pentru care a pus la punct un plan riguros de luptă împotriva fumatului. În acest scop, la Varşovia (Polonia) s-a organizat o Conferinţă ministerială europeană la care, OMS împreună cu peste 50 de miniştri din diferite zone europene au adoptat o „declaraţie riguroasă" al cărei obiectiv constă în susţinerea prin măsuri concrete şi eficiente a ţărilor de pe bătrânul continent în lupta împotriva fumatului. Bilanţul privind efectul fumatului asupra sănătăţii este potrivit declaraţiei OMS dezastruos. Numai în ţările europene fumatul provoacă decesul a 1,2 milioane de persoane, ceea ce reprezintă 14% din numărul total al deceselor. Iar dacă măsurile eficace nu sunt luate cât mai urgent, tutunul va ucide anual în jur de 2 milioane de oameni până în 2002, estimează de asemenea OMS. Adică un deces din cinci, se va datora fumatului.

Cât de sănătos este COPILUL DIN PÂNTECUL MAMEI?

La Timişoara, graţie unei tehnici de diagnostic genetic antenatal, pusă la punct de un colectiv de medici din cadrul Clinicii de Obstetrică-Ginecologie „Dr. Dumitru Popescu", viitoarea mamă poate afla încă din prima lună de sarcină dacă fiul sau fiica riscă să se nască având diferite malformaţii sau boli ereditare. Testul constă în prelevarea unui fragment microscopic de ţesut fetal, care ulterior este analizat pe baza unor criterii genetice strict ştiinţifice, ce permit constatarea modificărilor ce ar conduce la malformaţii sau boli moştenite de la părinţi. Prelevarea se efectuează prin introducerea în uterul mamei a unui instrument de grosimea unui fir de păr, manevra nefiind traumatizantă sau riscantă. În prezent, la clinica timişoreană condusă de prof. Dumitru Câtu se efectuează teste genetice gravidelor care primesc recomandare de la medicii ginecologi din clinică sau de la medici de la alte spitale, care, în urma examenului ecografic sau a analizelor sângelui presupun că există anumite riscuri pentru făt. În funcţie de rezultatul testului genetic precoce al fătului, viitorii părinţi pot decide dacă păstrează copilul sau dacă e de preferat să recurgă la întreruperea sarcinii.

„Dorinţele neîmplinite ale corpului meu"...

Sexualitatea

Dr. CONSTANTIN-LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Răspundem în rubrica de astăzi unei singure scrisori, este drept, una specială. Pentru că doamna D. din Braşov are 38 de ani, este perfect realizată din punct de vedere profesional şi social, nu doar că este căsătorită, dar are şi doi copii pe care îi iubeşte, la fel ca şi pe soţul ei. Şi totuşi... „am fost de-a dreptul şocată nu atât când am citit că în Statele Unite patru femei din zece consideră că nu au simţit niciodată satisfacţia sexuală, ci când am realizat că şi eu fac parte din... acelaşi procent! Mi-am dedicat ultimii zece ani împlinirii năzuinţelor mele profesionale. Şi am reuşit. Fără să ne putem numi bogaţi, suntem o familie căreia nu-i lipseşte nimic şi nici nu-şi refuză nimic. Şi? Am realizat citind acel articol cât de mari sunt dorinţele neîmplinite ale corpului meu! Sunt eu diferită? Se poate face ceva?"

– Studiul sexualităţii feminine este departe de a fi un lucru simplu. Femeile sunt foarte diferite, chiar şi din punct de vedere anatomic. S-a calculat că doar 50% din femei sunt în măsură să ajungă la orgasm în timpul unei penetrări. 20-25% din celelalte reuşesc să-şi producă plăcere doar prin masturbare, în timp ce doar 15-20% reuşesc performanţa de a avea orgasme multiple, unul după altul. În fine, doar 5-7% ajung şi la aşa-numita ejaculare feminină, emisia din uretră a unui lichid dens, asemănător din punct de vedere chimic cu sperma, dar, evident, fără să conţină spermatozoizi. Cum s-a ajuns la această situaţie, la această variaţie tipologică a femeilor? Conform ipotezei sexologului italian Emmanuele Jannini, orgasmul feminin nu ar avea aceeaşi... „vechime" ca cel masculin, printre altele şi datorită faptului că nu este indispensabil pentru reproducere. El ar fi mai curând rezultatul unei evoluţii de acum aproximativ trei milioane de ani, de când au apărut primele grupuri umane organizate. Altfel spus, orgasmul feminin nu ar fi făcut parte din patrimoniul genetic al femeii, dar s-a dovedit util în menţinerea unor legături stabile în cadrul cuplurilor. Această ipoteză este, printre altele, capabilă să explice de ce pentru femei este cu mult mai greu de ajuns la plăcere, timpul care le este necesar pentru a se excita fiind în medie de 14 minute, faţă de numai 2 minute la bărbaţi. Soluţii? Se vorbeşte de necesitatea declanşării mecanismelor necesare, la nivel cerebral. Dar în acest domeniu cercetările se află de abia la început. În prezent se recurge la stimulare locală, în principal pentru creşterea lubrefierii. Există chiar şi o mică „pompă" pentru stimularea mecanică a clitorisului, iar în Statele Unite se pun mari speranţe în administrarea de testosteron femeilor, pentru creşterea dorinţei acestora de a face dragoste (fiind nevoie de multă grijă, pentru că există riscul ca femeii... să-i crească barba!), sau a apomorfinei, o substanţă care duce la creşterea nivelului dopaminelor în creier, adică tocmai al neurotransmiţătorului care deschide căile plăcerii...

MIHAELA DOROBANŢU

SECRETE ALE LUMII VEGETALE

Simţuri ale plantelor

Germinarea, creşterea şi înflorirea plantelor într-un mod optim şi la timpul potrivit se datorează faptului că ele au sensibilităţi deosebite, apropiate de cele ale regnului animal şi strâns legate de condiţiile de mediu. O lungă perioadă (legată mai ales de descoperirile din genetică), simţurile aparte ale lumii vegetale au constituit secrete inexpugnabile. Treptat, enigmele fragilelor vietăţi care ne încântă începând cu primele zile de primăvară sunt deconspirate. Stresul, o rană, o maladie pun în mişcare un sistem de autoapărare în care nu este nevoie de sânge sau de celule nervoase pentru a transmite semnalele în întreaga fiinţă vegetală.

Atingerea

Toate plantele sunt iritate atunci când sunt atinse (chiar cu dragoste, în pofida a ceea ce se credea până acum). Unele specii au reacţii aproape instantanee – cum sunt cele carnivore, precum Mimosa pudica, a căror capcană are mişcări fulgerătoare. Însă, cea mai mare parte a celor aproximativ 240 de mii de specii de plante cu flori au o reacţie lentă şi uneori limitată, ca şi cum ar trăi în alte dimensiuni spaţio-temporale decât cele ale omului. De exemplu briona, o plantă agăţătoare din familia cucurbitaceelor, îşi reduce lungimea tulpinei la 48 de ore după atingere, îşi măreşte diametrul şi devine mai rigidă. Un alt tip de răspuns la agresiunea prin atingere este cel a arborilor asaltaţi de ploaie şi vânt: aceştia încep să se dezvolte asimetric.

Explicaţia acestor răspunsuri constă în modificarea încărcării electrice a membranelor celulare vegetale, oarecum asemănătoare neuronilor umani. A fost descoperit un grup de „gene ale atingerii", care comandă formarea unor proteine şi a unor antioxidanţi care rigidizează pereţii celulari. La legume, de exemplu, există o formaţiune specială a peţiolului numită pulvinus. Graţie activităţii acestuia, frunzele pot reveni la poziţia iniţială (modificată de vânt sau stropii de ploaie) după o durată bine determinată. La agresiuni repetate, acest mecanism oboseşte şi planta cedează...

Vederea

Şi la plante, vederea permite orientarea în timp şi spaţiu. Pigmenţii lor fotoreceptori sunt sensibili atât la „cantitatea" de lumină, cât şi la calitatea ei. Astfel, fitocromii reacţionează la lumina roşie, criptocromii la cea albastră şi ultravioletă. Cele mai multe plante „văd" lumina roşie predominantă ziua, când metabolismul lor acţionează cu randament maxim. Când sunt umbrite, reacţiile fitocromilor sunt încetinite. În acest sens, unele plante agricole şi industriale au fost modificate genetic pentru a se dezvolta normal şi în perioadele zilelor neînsorite.

Criptocromii sunt responsabili, printre altele, de deschiderea stomatelor – acei pori prin care se fac schimburile gazoase din cadrul fotosintezei. Datorită mecanismului lor numit „fototropism pozitiv" (descoperit de Darwin în 1880), observăm cum plantele de apartament se apleacă spre lumină, iar frunzele tind să se orienteze perpendicular pe razele incidente ale acesteia. De altfel, sensibilitatea la lumina albastră a fost descoperită de curând şi la drosofila, şi la cobai, şi la om. Se pare că aceşti criptocromi reprezintă nişte mediatori universali ai orologiului intern al unor funcţii biologice variabile pe o perioadă de 24 de ore (ritmul circadian). Exploatarea acestei proprietăţi conduce la creşteri mai rapide într-un timp mai scurt.

Frigul şi căldura

Se pare că mugurii au nevoie de frigul iernii pentru „a le creşte apetitul" de dezvoltare la începutul primăverii! Aceasta este concluzia studiilor făcute în sere speciale, unde s-a constatat o sensibilitate a metabolismului mergând până la o cincime de grad Celsius pentru deschiderea sau închiderea petalelor. La plantele adaptate regiunilor secetoase, un anumit fragment genetic protejează celulele comandând o proteină specială numită „şocul arşiţei" şi care contrabalansează efectul toxic al temperaturilor de peste 40 de grade Celsius.

Gustul şi războiul chimic

Deşi rădăcinile sunt condamnate să trăiască în sol, în absenţa luminii, ele dezvoltă mai multe genuri de arme de protecţie ale întregii plante. Unele ramificaţii sunt menite să detecteze (simtă) nitraţii atât de folositori. Dar arsenalul chimic „de urgenţă" acţionează împotriva agresiunii omizilor şi insectelor dăunătoare prin semnale transmise dinspre partea vătămată (fizic şi chimic) spre zonele încă sănătoase. Multe plante secretă substanţe „indigeste" şi chiar otrăvitoare pentru atacatori, altele secretă compuşi care atrag insectele care ucid omizile; răşinoasele se apără producând răşină sau alţi compuşi repulsivi. În total, se pot dezvolta peste o mie de compuşi de autoapărare. Este un tip aparte de SOS vegetal, menit să dezguste prădătorii şi/sau să cheme în ajutor vietăţi care le pot apăra integritatea.

Mirosul care trage alarma

Şi plantele, şi arborii comunică pentru a se avertiza reciproc asupra unor primejdii. Mesagerii sunt moleculele de etilenă, un gaz foarte volatil care este emis de părţile vătămate spre vecini. Etilena activează formarea unor compuşi de tipul taninilor, ligninei şi chiar a metil-salicilatului (derivat al materiei prime din care este făcută aspirina). Unele plante chiar se ajută între ele prin intermediul rădăcinilor, transmiţându-şi substanţe nutritive şi de autoapărare.

Muzica şi zgomotul

Mulţi melomani sunt convinşi că ajută plantele printr-un anumit gen de muzică. Dar specialiştii au dubii în această privinţă, în pofida unor rezultate spectaculoase obţinute la cereale sau la unele plante de seră. Oricum, un lucru este cert: în evoluţia lor, nici regnul vegetal şi nici cel animal nu au avut parte de muzică, doar de anumite zgomote ale naturii. Unii cercetători americani ai Universităţii Carolina de Nord susţin că au avut rezultate bune cu sunete armonioase doar la mazăre şi ridichi... Alţii afirmă că orice sunet mai puternic decât cel al vocii umane obişnuite poate dăuna plantelor de apartament... O altă parte a botaniştilor crede că unele plante „recunosc" gamele minore şi majore şi au preferinţe bine definite... Lumea încântătoare a vegetaţiei ştie încă să-şi ascundă misterele, constituind o provocare permanentă pentru oamenii de ştiinţă.

S-a întâmplat la

ECHINOCTIUL DE PRIMĂVARĂ

Data de 21 martie, ziua devine egală cu noaptea (termen provenind de la lat. aequus = egal şi nox = noapte), după „supremaţia" celei din urmă. La această dată calendaristică deosebită, istoria europeană consemnează câteva evenimente remarcabile. Iată o succintă selecţie, făcută de revista franceză „Lodace":

Anul 547 moare sfântul Benedict din Norcia (născut în 480), patriarh şi legislator monahal creştin, fondatorul celebrei mănăstiri Monte-Cassino, prădată de sarazini în 883;

Anul 1152 este pronunţat divorţul oficial dintre Ludovic al II-lea şi Aliénor de Aquitania, după 15 ani de căsnicie. Faptul ar fi fost unul divers, dacă acest gest n-ar fi declanşat imediat un război anglo-francez, întrucât exregina Franţei a devenit „subit" soţia lui Henry Plantagenetul, regele Angliei.

Anul 1685 se naşte la Eisenach (Germania) Johann Sebastian Bach (mort în 1750), unul dintre cei mai mari organişti şi compozitori de muzică religioasă din toate timpurile, dar „Concertele Brandenburgice" vor fi apreciate cum se cuvine după moartea sa.

Anul 1804 apare „Codul civil" francez, numit şi „napoleonian", care avea 2.281 de articole privitoare la familie. Celebrul şi mult controversatul articol 324 („cel roşu") achita de crimă bărbatul care-şi prinde nevasta în flagrant delict de adulter. În textul de lege se spunea că încornoratul e „mai mult nefericit decât vinovat".

Anul 1844 nu s-a produs „sfârşitul lumii", aşa cum prezisese fermierul american autodidact William Miller (1782-1849), membru al Bisericii Baptiste şi în jurul căruia s-a format o mişcare adventistă. Dezolat, Miller a prezis ulterior data de 22 octombrie 1844, dar nici atunci nu s-a întâmplat nimic deosebit.

Anul 1848 Ludovic I de Bavaria (1786-1868) abdică în favoarea fiului său (deşi era dezechilibrat mental), preferând căsătoria cu actriţa Lola Montes. Un gest similar va face regele Marii Britanii şi Irlandei de Nord, Edward al VIII-lea (1894-1972), care a abdicat pentru a se însura (în 1936) cu americanca M. Simpson.

EXPLORATOR

Amazon, DRAGONUL CARE ÎNFRUNTĂ ATLANTICUL

Nici un fluviu al planetei nu reuşeşte să împingă apele sărate ale oceanului pe o asemenea distanţă, aşa cum cu încăpăţânare multimilenară face Amazonul. Nu mai puţin de 160 de kilometri de apă dulce, sosită tocmai dinspre culmile Anzilor, formează în Atlantic un adevărat lac dulceag, alimentat cu un monstruos debit estimat la 200 de mii de metri cubi pe secundă! Acest Dragon verde multicefal înghite până la vărsare peste 1100 de afluenţi (cel puţin 15 dintre aceştia fiind mai mari decât Rinul) şi dăruieşte oceanului într-o zi cam tot atâta apă câtă varsă Tamisa într-un an... Cine este acest gigant şerpuitor, care formează o deltă atât de mare, încât una din insulele canalelor sale, Marajo, are suprafaţa Elveţiei?

Copii din tribul amazonian Yagua

„Distrugătorul de bărci"

Contrar multor ipoteze, numele de Amazon nu provine direct de la faimoasele triburi de femei războinice, citate de Herodot, Plutarh, Homer sau Diodor din Sicilia. Etimologia *amazos* = fără sân, referitoare la tăierea sânului drept al războinicelor din nordul Mării Negre, pentru a putea trage cu arcul, pare a fi întâmplătoare. *Amassona, adică „distrugătorul de bărci"* este numele preluat dintr-un dialect local de către exploratorul spaniol Orellana (1542), care s-a războit cu furia apelor, dar şi cu triburile de femei care atacau vasele europenilor ce se avântau cu navele pe apele fluviului interminabil...

...Interminabil pentru că din Anzii peruvieni, de la altitudinea de 5180 de metri a Lacului Lauricocha şi până la vărsarea în Atlantic, Amazonul parcurge aproape 6500 de kilometri, al doilea din lume după Nil şi înaintea lui Mississippi. Dar ca bazin hidrografic, este primul, suprafaţa acestuia fiind comparabilă cu întreaga Australie. Un capriciu al reliefului a determinat acest Dragon verde să binecuvânteze Brazilia şi să se verse în Atlantic, întrucât el izvoreşte doar de la 192 de kilometri de Pacific. Din nefericire, vegetaţia abundentă pe care o generează existenţa sa este decimată sistematic din raţiuni economice. Fauna s-a împuţinat cu o treime în ultimele decenii; de asemenea, sunt pe cale de dispariţie sute de plante cu uriaşă valoare medicinală, cum ar fi celebra *camu camu*, bogată în vitamina C precum citricele. Doar pe o jumătate de hectar mai trăiesc aici peste 60 de specii diferite, de 10-15 ori mai multe decât în zonele temperate ale Europei.

Băştinaş purtând uriaşa povară a unui peşte piracucu

Din punct de vedere populaţional, acum patru sute de ani pădurile amazoniene adăposteau peste un milion de băştinaşi, diviziţi în sute de etnii; astăzi mai există aproximativ 100 de mii de indieni, formând circa 150 de triburi diferenţiate lingvistic. Numeroase fundaţii internaţionale încearcă să salvgardeze sălbăticia acestor regiuni fabuloase, fiind creat chiar un sistem satelitar de observare a vieţii amazoniene. Asociaţiile biologice au estimat la 1500 numărul de specii de peşti ale Amazonului, dintre care piranha roşie şi piracucu (cel mai mare peşte de apă dulce, care atinge 5 metri şi o greutate de 200 de kilograme) sunt cele mai faimoase. Caimanul negru, o varietate feroce de crocodil (4,5 metri lungime) este din ce în ce mai rar.

Parcurgând astăzi o istorie tristă din punct de vedere biologic, Amazonul rămâne generos cu o populaţie braziliană săracă, multe comunităţi supravieţuind în aşezări lacustre izolate într-un labirint colosal de apă curgătoare.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Știați că...

◆ ...nălbarul este un fluture mare cu aripi albe și nervuri negre?

El are corpul negru și antenele măciucate iar omizile sale se hrănesc cu frunze de pomi fructiferi.

◆ ...Zoil a fost un retor grec din secolul IV î.Ch? Lipsa de obiectivitate în analiza operelor lui Homer, Platon și Socrate au făcut din el un simbol al criticului invidios.

◆ ...Sabarul este un afluent din stânga Oltului? Izvorăște dintre dealuri și cursul său este paralel cu cel al Argeșului, cu care formează în comun o luncă.

◆ ...cel mai înalt vârf din America de Nord este McKinley?

Are 6194 m și este situat în Peninsula Alaska.

◆ ...celebrul imn al Franței, „La Marseillaise" a fost compus în 1792 la Strasbourg de ofițerul Claude Joseph Rouget de Lisle? Inițial s-a numit „Cântec de război al armatei Rinului".

◆ ...satârgiii erau oștenii lefegii din armata țărilor române din secolele XVI-XVII? Se numeau astfel după un corp de oaste turcească înarmat cu securi.

◆ ...verbena este o plantă erbacee anuală înaltă de 30-40

cm, cu flori albe, liliachii sau roșii? Este cultivată ca plantă decorativă.

◆ ...zurna este un instrument muzical popular de suflat răspândit în mai multe țări din Orient? El a pătruns și în sud-estul Europei. (I.S.)

Știați că...

Splendorile naturii

Peștera de la Vadu Crișului

o lume cu multe necunoscute

Peștera de la Vadu Crișului își anunță prezența prin tumultul apelor care, după ce străbat galeriile, se aruncă în Crișul Repede printr-o speldidă cascadă, aflată în inima defileului pe care acest important râu transilvănean îl formează între Suncuiuș și Vadu Crișului. Localitatea care îi poartă și numele, Vadu Crișului, este legată de șoseaua DN1 printr-o derivație cu lungimea de circa 3 km. Pentru a ajunge la peșteră este nevoie să bați cu piciorul o distanță de încă 2,5 km, fie că vii din comuna Vadu Crișului, fie că vii dinspre Șuncuiuș. La peșteră se poate ajunge și cu trenul, deoarece există o haltă numită chiar „Peștera", de pe linia de cale ferată Cluj-Napoca – Oradea.

Istoricul *Peșterii Vadu Crișului* își găsește originea prin anul 1903 când temerarul K. Handl a făcut o primă explorare. În 1905, J. Czaran editează primul ghid al peșterii pentru ca între anii 1921 și 1927 Emil Racoviță și colaboratorii săi să efectueze studii privind climatologia subterană și ecologia faunei cavernicole terestre și acvatice.

Peștera Vadu Crișului este constituită dintr-o galerie unică, aproape complet lipsită de diverticole, a cărei direcție este imprimată de o puternică diaclază. Ea reprezintă porțiunea din aval a unui drenaj subteran de 4,5 km care își are „rădăcinile" pe platoul carstic de la Zecehotare, unde Valea Peștireului este captată în subteran prin Peștera Bătrânului. Galeria peșterii este relativ îngustă cu bolta ridicată la peste 20 m. Cam la 100 m depărtare de intrare apare primul sifon, impenetrabil. Accesul însă este asigurat de un nivel superior fosil, care ia sfârșit în *Sala Balconului*. Pe o porțiune de cica 150 m se pot vedea scurgerile parietale dar majoritatea sunt degradate din cauza turiștilor dornici de... amintiri. Înaintând în galerie, se ajunge din nou la nivelul cursului subteran iar apa adâncă și periculoasă a dat denumirea de *Iad* acestei porțiuni a peșterii. Spațiul se deschide mai departe în *Sala Mare*, după care peisajul rămâne același până la al doilea sifon, cu plaje de nisip și argilă. Ultima porțiune a peșterii este bogat concreționată și este formată din două coridoare convergente, dintre care doar unul ocupat de apele pârâului.

Peștera a fost declarată monument al naturii datorită diversității sale cât și importanței faunei cavernicole. Poate fi vizitată doar sub conducerea ghidului, iar turiștii au obligația de-a respecta normele de protecție a florei, faunei și peisajului.

IOANA PROCA-FLORIA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

Mahalaua Izvor

Construit pe Dâmbovița, Bucureștiul parcă a încercat dintotdeauna... să scape de ea! A cântat-o dar a și „ascuns-o"; a vorbit-o de rău și i-a reproșat o mie de lucruri, dar a și construit pe malurile ei biserici, case frumoase și chiar câteva mahalale ale căror nume se păstrează și astăzi. Ba mai mult, au devenit simbol al eleganței și bunăstării Capitalei. În așa fel încât nu departe de ea, de Dâmbovița, a fost ridicată chiar și celebra Casă a Poporului, într-o zonă care aparține de ceea ce s-a numit de la început Mahalaua Izvor.

Vederea unuia din mahalalele reconstruite prin 1890, cu clădiri în „stilul celor zise „vagon"

– De fapt, stimate domnule ADRIAN MAJURU, de unde îi vine numele și de când s-a „integrat" ea în peisajul bucureștean?

– Evoluția Mahalalei Izvor cuprinde cel puțin trei secole de istorie bucureșteană. Cândva, în a doua parte a secolului al XVII-lea, marginile orașului, la sud de Dâmbovița, se apropiau de Dealul Spirii.

Aici, în această regiune găsește de cuviința Domnul țării să-i împroprietărească pe boierii Dudești. Un secol mai târziu, casele Dudeștilor deveniseră renumite pentru frumusețea lor. Și în jurul proprietăților acestor boieri se va forma o mahala, care de altfel se va și numi Mahalaua Dudeștilor. Nu pentru foarte mult timp, însă. Pentru că în grădina Dudeștilor se afla pe vremea aceea un lac adânc, din care izvora un afluent al Dâmboviței. Lacul fusese numit Balta Dudeștilor, iar micul râu – Gârlița. După 1750, în memoria colectivă apare astfel o nouă denumire a mahalalei, legată tocmai de faptul că de acolo izvora Gârlița: Mahalaua Izvor.

A fost o mahala periferică, până în veacul al XIX-lea. Apoi însă, spre nord, au început să se contureze alte două mahalale: Sfântul Elefterie și Cotroceni. „Vecina" dinspre sud rămăsese încă vechea mahala numită Mahalaua Sfinții Apostoli...

– Și cam cine locuia în această zonă?

– La început, Mahalaua Izvor a fost locuită atât de meșteșugari și negustori, cât și de dregători domnești. Nucleul mahalalei îl formau însă casele din jurul bisericii Izvorul Tămăduirii. Documentele din secolul XVIII atestă că mahalaua se întindea de la Buluc Bașa Nenciu (pe locul cunoscutei fabrici Oppler din anii interbelici), până la Buluc Bașa Raicu, aflată, aceasta, sub Dealul Mihai Vodă...

– Deci cam pe unde s-ar afla aceste locuri, în geografia actuală a Bucureștiului?

– Destul de greu de spus. Aceste trasee sunt dificil de stabilit, întrucât cea mai mare parte a Mahalalei Izvor și a regiunilor învecinate, au fost distruse în urma sistematizării din anii '80. În orice caz, în această zonă, deseori inundată de Dâmbovița și Gârlița, alături de Mahalalele Sfinții Apostoli și Biserica Albă - Postăvari, s-au format și primele ulițe, către 1727, pe lângă casele boierilor Dudești – printre primele fiind Ulița Lăptăreselor. Mahalaua Izvor va fi străbătută însă curând de o arteră principală de la est la vest, care se va numi Izvor. Ceea ce se știe sigur este că în 1798, mahalaua avea 95 de case iar începând cu anul 1930 începe să fie integrată în oraș. Aceasta ca urmare și a faptului că barierele Bucureștilor se mutaseră mult spre vest, dincolo de Dealul Spirii...

MIHAELA DOROBANȚU

TURNURILE OSÂNDIȚILOR

În inima Parisului, aproape de Catedrala Nôtre Dame, se oglindește în apele Senei un edificiu impunător. Este renumita „Conciergerie" construită la sfârșitul secolului al XIII-lea, începutul secolului al XIV-lea. Numele său vine de la „concierge", denumire sub care era cunoscut guvernatorul regal desemnat aici. Astăzi o aripă a acestei imense clădiri este ocupată de Palatul de Justiție, dar în rest există destule mărturii ale unui trecut zbuciumat.

Construcția palatului a fost realizată de Philippe-le-Bel și constituie o capodoperă de arhitectură civilă medievală.

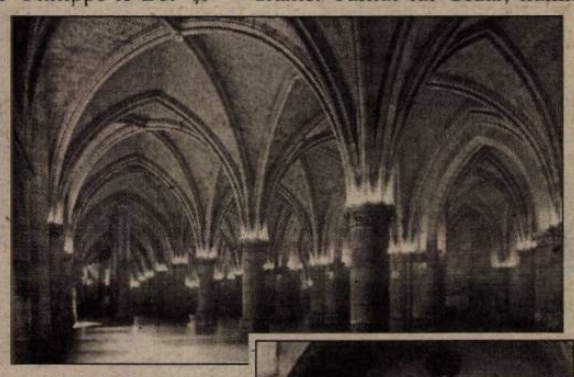

Din acea perioadă datează Sala Gărzilor, Sala Oamenilor de Arme și mica . încăpere numită ironic „Strada Parisului". Sala Gărzilor prezintă piloni imenși susținând boltele gotice, iar Sala Oamenilor de Arme lungă de peste 64 de metri, lată de 27 și înaltă de 8,5, servea drept refectoriu numerosului personal din serviciul regelui. Patru șemineuri uriașe încălzeau impunătoarea sală, iar lumina pătrundea înauntru prin numeroasele ferestre. Bucătăriile, aflate în apropiere, au fost construite în timpul lui Ioan cel Bun și erau astfel utilate încât puteau pregăti zilnic prânzuri pentru peste 1000 de persoane.

Castelul a rămas însă în amintirea parizienilor mai ales ca închisoare, în timpul Revoluției. Aici erau aduși cei care apoi erau trimiși la ghilotină. Contra cost, prizonierii își puteau procura o saltea de paie pe care puteau dormi. Era un privilegiu pe care și-l puteau permite doar cei bogați. Săracii orașului dormeau în încăperea strâmtă și întunecată denumită așa cum am amintit „Strada Parisului". Cea mai evocatoare dintre celule este cea a Mariei Antoineta transformată în capelă de ducesa de Angouleme, singura fiică supraviețuitoare a lui Ludovic al XVI-lea. Obiectele din celula nefericitei regine au fost transferate alături, unde s-a refăcut cu minuțiozitate locul în care aceasta și-a petrecut zilele de la 2 august 1793, până la 16 octombrie același an, când a fost dusă spre locul execuției.

Exteriorul sobru al clădirii își expune de veacuri turnurile impunătoare, martore ale atâtor drame. Turnul lui Cezar, numit

astfel în amintirea prezenței romane, Turnul de Argint – numit după comorile regale care trebuiau păzite, Turnul Boubec, adăpostind sălile de tortură și Turnul Orologiului, unde a fost amplasat primul orologiu din țară, rămân tăcute, piatra lor înfruntând veacurile.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

INTERNET direct de la sateliți!

Specialiștii australieni și cei californieni sunt în curs de a valida un nou material semiconductor capabil să mărească viteza de transfer a datelor prin spațiu în vederea recepționării acestora de către utilizatorii terestri, în special cei ai canalelor TV! Materialul, denumit fosfura de indiu (InP) este similar arseniurii de siliciu sau galiu, apreciați ca fiind cei mai utilizați semiconductori din receptoarele și amplificatoarele de semnale folosite în tehnica satelitară. Din datele teoretice verificate de teste locale, rezultă că fasciculele de electroni circulă mai rapid prin fosfura de indiu, ceea ce înseamnă că circuitele gravate in micro „pișcoturile" din InP pot amplifica la frecvențe mari semnale cu lungimi de undă reduse. De aici rezultă: cipurile din fosfura de Indiu vor fi larg folosite de noii sateliți americani de telecomunicații pentru a translata prin spațiu date cu viteze superioare celor folosite curent. Deja asemenea cipuri sunt utilizate experimental de radiotelescopul australian din New South Wales care monitorizează materia interstelară care se rotește în jurul Găurii Negre din zona Centaurus A, precum și de aparate ale satelitului astronomic suedez ODIN, destinat găsirii de surse de oxigen în Galaxie (vezi Magazin din 26 iulie 2001).

De altfel explorarea materiei din Centaurus A a devenit posibilă doar o dată cu folosirea Cipurilor din InP incluse în receptoare care în acest fel au putut funcționa chiar la... 100 GHz!

Studiate sub auspiciile Departamentului Apărării al SUA, cipurile din InP au fost destinate unor sateliți avansați de comunicații – la frecvențe extreme –, care vor înlocui cunoscuții sateliți militari MILSTAR. Receptoarele concepute cu cipuri din InP vor vehicula date intersatelit la viteze foarte mari, fără a mai fi necesară rutiniera „transvazare" a acestora prin stații terestre. Specialiștii americani și cei australieni apreciază că noua tehnologie este echivalentă cu a lega sateliții între ei cu... cabluri din fibre optice (!), lucru evident imposibil... Calculele acelorași specialiști arată că, folosind cipurile din InP în aparate utilizând benzile de frecvențe de 60 și chiar 96 GHz, se va face posibilă transmisia de video-date INTERNET în receptoarele... casnice!

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

ENIGMELE civilizației minoice

Creta: insulă veșnic scăldată de razele soarelui și stropii purtați de vânt dinspre talazurile Mediteranei. Un petec de pământ (250 km lungime și 50 km lățime maximă) la răscrucea drumurilor ce unesc Europa, Africa și Asia Mică. Un loc de întâlnire pentru navigatori și civilizații deopotrivă, zguduit adesea de catastrofe naturale ori de năvăliri străine, teatrul unor lupte crâncene, perpetuate de-a lungul istoriei, începând cu invazia aheenilor (secolul al XIV-lea î.e.n.) și sfârșind cu cea nazistă (1941).

Aceasta insulă a fost leagănul uneia dintre cele mai fascinante civilizații mediteraneene antice. Dacă Egiptul a rămas inegalabil prin măreția construcțiilor sale monumentale, iar Fenicia este considerată prima stăpână a mărilor și comerțului, Creta minoică poate fi numită, pe drept cuvânt, o lume a frumosului, a armoniei și a rafinamentului. Și toate acestea la un nivel uluitor, cu forme de tranziție prea scurte și nesemnificative. Unii istorici încearcă să explice nașterea și rapida maturizare a civilizației minoice tocmai prin situarea insulei într-o poziție favorabilă pentru a primi influențele tuturor marilor civilizații din jur, anterioare și contemporane: egipteană, sumeriană, feniciană. Alții afirmă că aceste influențe au deținut doar un rol minor, iar cretanii le-au asimilat repede culturii pe care și-o făuriseră singuri, imprimându-i o uimitoare originalitate. Descoperirile arheologice demonstrează că, pe de-o parte, elementele preluate de la egipteni și din Asia Mică nu au avut decât un impact superficial, iar pe de alta, că spiritul și cultura cretană, deși de o incontestabilă originalitate, datorează multe unei alte civilizații, necunoscute încă, poate chiar cea atlantă.

Muntoasă (cel mai înalt vârf din Munții Ida atinge 2456 m), și dispunând de puține zone cu adevărat fertile, în nord, pe coaste și de-a lungul râurilor, insula beneficiază însă de o climă care permite cultivarea viței de vie, a măslinilor, a smochinilor și creșterea vitelor. În antichitate, munții și pădurile ascundeau numeroase animale sălbatice (predominând cerbii și mistreții), iar pescuitul a fost întotdeauna bogat, astfel că populația nu poate să fi cunoscut lipsurile. Existau în Creta zăcăminte de cupru, ba chiar aurifere; dar locuitorii se dovedeau nu numai buni agricultori sau meșteșugari, ci și excelenți navigatori și negustori, ceea ce explică situarea principalelor orașe pe coastă, Cnossos, Phaistos și Mallia fiind porturi celebre în lumea antică.

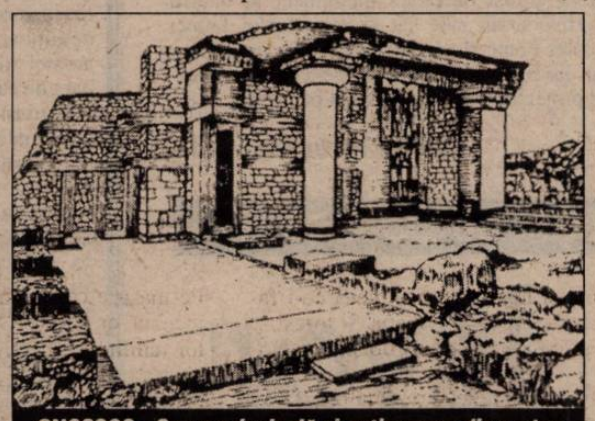

CNOSSOS - Scara principală și anticamere din partea sudică a palatului (stadiu actual)

DAN APOSTOL

Lumile de dincolo de lume

În câte dimensiuni trăim?

Printre locuitorii de pe Sirius – despre care se spune că au ajutat la construcția piramidelor și templelor egiptene, au lăsat informații pe tărâmurile mayașe și aztece și s-au aflat la originea tunelelor și căilor de comunicație subterane – se află *kantarianii*, ființe interdimensionale despre care se crede că au avut contact cu populațiile terestre ale începuturilor, ajutându-le să nu piară total în timpul cataclismelor Atlantidei. Acesta a și fost momentul când ei s-au amestecat cu oamenii și din punct de vedere genetic. Încă de acum aproximativ două milioane de ani se spune că *sirianii* au început „să adauge" materialul lor genetic celui al precursorilor oamenilor de pe Terra, creând pas cu pas specia „Homo Sapiens". Ei sunt însă mai înalți, au vedere stereoscopică (pot vedea și exteriorul și interiorul obiectelor) și, ca și cetaceele (care se consideră a fi una din formele lor de manifestare terestră), au extraordinare capacități telepatice și psihice. Interesant mai este de notat că structura ADN-ului lor este una de 12 elice, nu una de dublă elice, ca a noastră. Această particularitate este „transmisă" progresiv copiilor noștri, astfel ca atunci când condițiile vor fi potrivite, să se poată face „joncțiunea". În fine, ei fac parte dintr-o Federație Galactică, pe care noi pământenii fie am părăsit-o, fie am fost excluși din ea, drept consecință a unui dezastru produs de manipulări genetice, prin care am trecut. De unde și rolul de „observatori" al populațiilor siriane și altora de acest fel...

Așa cum este clar din toate aceste lucruri, există o nevoie din ce în ce mai stringentă de comunicare între nivelurile atât de deosebite ale atât de diferitelor „lumi de dincolo de lume" ale Cosmosului. Aceasta nu se poate face decât în dimensiuni suplimentare față de cele la care avem în mod obișnuit acces. Motivul este simplu și este unul dublu: pe de o parte este vorba de asigurarea transmiterii nedistorsionate a oricărei informații; pe de altă parte este vorba de volumul extrem de mare de informații care ar trebui transmise, ceea ce face ca cele trei dimensiuni spațiale familiare nouă să fie insuficiente și chiar improprii.

Faptul cu adevărat remarcabil este că toate acestea nu mai pot fi considerate în ziua de astăzi ca niște simple „fabulații" și „pierdere de vreme" ale vreunor minți neocupate cu lucruri mai serioase sau, și mai rău, rătăcite. Căci astăzi printre fizicieni se impune din ce în ce mai mult ideea că Universul nostru are mai mult decât cele 3+1 dimensiuni pe care i le cunoaștem. Doar că celelalte (unii vorbesc de un total de 11 dimensiuni) sunt „ascunse" la o scară care devine importantă doar la nivelul atomilor și nucleelor acestora. În momentul însă, când existența unor asemenea dimensiuni suplimentare va fi demonstrată – adică, va fi demonstrată conform tuturor canoanelor experimentului științific – concepte precum „conștiența", percepția și comunicarea extra-senzorială, în fond tot ceea ce depășește domeniul de acțiune al celor cinci simțuri omenești cunoscute, vor trebui total reconsiderate. Ceea ce este vizibil imposibil în lumea „noastră", nu mai poate fi cu ușurință dat la o parte în prezența altor dimensiuni.

Este posibil ca locuitorii viitorului să aibă șansa unor călătorii extraordinare spre alte lumi, ale universuri, alte dimensiuni. Spre forme de energie hiper-dimensionale, spre forme de comunicație inter-dimensionale. Care în mod categoric ne vor schimba viața. În mai bine, în mai puțin bine? Nu avem datele necesare la acest stadiu al evoluției noastre pentru a putea face predicții. Doar un lucru este sigur: viața noastră de peste nici o sută de ani va fi mult mai diferită de cea de astăzi, decât este aceasta față de ceea ce trăiam acum un secol...

MIHAELA DOROBANȚU

Panteon creștin

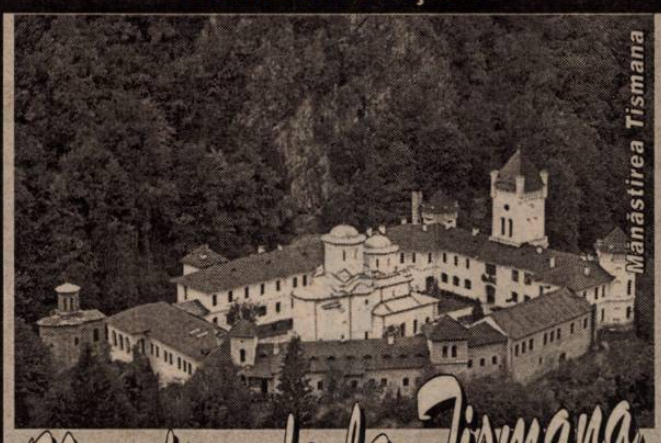

Mănăstirea Tismana

Nicodim de la Tismana

Cuviosul Nicodim de la Tismana era, după cum spune preotul Nicolae Barbu în scrierile sale, „de neam valah". S-a născut în 1320 în Serbia și se înrudea cu despotul Lazăr și cu domnitorul Nicolae Alexandru Basarab. De mic este atras de viața monahală și la o vârstă destul de timpurie pleacă la muntele Athos unde petrece mulți ani într-o peșteră.

Devine apoi egumen al mănăstirii Hilandar și reușește – la cererea lui Lazăr al Serbiei – să intervină cu succes în medierea conflictului între Patriarhia din Constantinopol și Biserica țării sale.

După ce părăsește Athosul poposește o vreme la Vidin, unde întemeiază două mănăstiri iar în 1364 trece în Țara Românească.

Aici se stabilește pe malurile Vodiței, ctitorind mănăstirile Vodița și Tismana, ajutat de domnitorii din acea vreme.

A fost duhovnicul lui Mircea cel Bătrân (1386-1418) și avea o mare putere în tămăduirea bolilor și în anihilarea unor forțe diavolești. Bătrân fiind, lasă mănăstirile Vodița și Tismana în grija unui ucenic și se retrage într-o peșteră din apropiere petrecându-și timpul în post și rugăciune. Acest lucru nu-l împiedica să întemeieze alte mănăstiri împreună cu alți ucenici. Acestea sunt Vișina de pe Valea Jiului și Prislop, în anul 1400.

Devine vestit în popor pentru sfințenia și harurile sale, pentru ajutorul dat celor sărmani sau bolnavi. Se spune chiar că a vindecat-o de epilepsie pe fiica regelui Sigismund al Ungariei. Moare la 26 decembrie 1406 și, după un timp îndelungat, trupul său este găsit neputrezit.

Moaștele sale sunt depuse la mănăstirea Tismana dar datorită unor împrejurări ciudate acestea s-au pierdut, păstrându-se doar un deget și crucea de plumb pe care o purta în timpul vieții.

Legenda spune că un înalt demnitar a vrut să ia moaștele, dar Sfântul i s-a arătat în vis unui călugăr, îndemnându-l să spună starețului să-i ascundă trupul. Ascultând acest vis starețul a găsit o tainiță sigură, care n-a mai fost descoperită până în zilele noastre, Sfântul rămânând în acele locuri dragi inimii sale și fiind prăznuit de biserica ortodoxă la 26 decembrie.

IRINA STOICA

FEMEILE BERBERE

vânează bărbații pentru măritiș

Tradiția există și-n vremurile când Scipio Africanul traversa Munții Atlas cu elefanții, iar soldații săi erau vânați de tinere berbere pentru a și-i face miri, și pe vârful munților se ținea un adevărat *târg de mirese*, ca la noi, pe muntele Găina! Astăzi, în mijlocul lumii musulmane, a mai rămas un trib berber, *Ait Haddidou*, în Maroc, pe crestele munților Atlas. Minoritarii tribali nu respectă legile Coranului, prin care este îngăduită poligamia numai bărbatului, pe când femeii îi este interzis orice fel de raport în afara colibei conjugale, adulterina biciuindu-se aprig sau fiind pedepsită cu moartea. Rugăciunea către Alah este obligatorie de cinci ori pe zi, pomenile devin o corvoadă, asemenea luna de post a Ramadanului, iar pelerinajul la Mecca trebuie făcut măcar o dată-n viață. Independentele femei berbere se pot căsători și recăsători de câte ori poftesc, ba participă in corpore (cele necăsătorite) la o serbare anuală (23-24 septembrie) pe versantul Imilchil al muntelui Atlas, la templul lui *Sidi Mohamed el Merheni* (sfântul berberilor). Ceremonialul *peținului* este unic și extrem de pitoresc, la care au voie să participe și femeile căsătorite care și-au părăsit soții. Pregătirea pentru pețit se face în corturile așezate-n jurul templului lui Sidi, femeile îmbrăcând, o pelerină bleumarin, pusă pe cap.

(fața nu-i ascunsă sub vălul musulman) și cu bănuți de argint, care aduc „baranka" (noroc), la gât purtând coliere de chihlimbar și argint. Chipul este pictat cu hena roșu și șofran. În același timp, se pregătesc și bărbații, după ce se rad, își aranjează turbanul, iar peste pantaloni își pun haina albă, semn că sunt gata de însurătoare!

Ceremonialul peținului începe cu muzicanți cântând la fluiere și bătând ritmuri infernale în tamburine, apoi acrobații execută cele mai grele exerciții, în timp ce cântăreții povestesc scene din viața și legendele tribului. La un semnal, femeile și bărbații apar din corturi, se privesc îndelung, își zâmbesc și pornesc dansul în perechi. Când femeile-și găsesc perechea (ele conduc jocul), se așază cu aleșii să tăifăsuiască. Dacă unui bărbat îi place o anumită fată, se postează-n fața ei și îi întinde mâinile, iar dacă ea refuză mâinile-ntinse, el și le retrage rușinat și reîncepe căutarea jumătății! Cei care s-au plăcut, a doua zi se căsătoresc! Au adeseori acordul sau complicitatea foștilor soți, a fostelor soții! Seara, în jurul focului, se ospătează cu kebab, stufat, dulciuri cu miere și fructe uscate, beau mult ceai fierbinte de mentă (plantă mult prețuită de arabi) și povestesc vrute și nevrute. În următoarea zi, este iar mare sărbătoare, la masă se servesc migdale și curmale (simbolul bogăției) și se ciocnesc căni cu lapte de capră, pentru o viață fericită. În fața corturilor, tinerii miri dansează și cântă balade. La întoarcere, se fac popasuri la lacurile sacre, pentru rugăciuni de sănătate și fericire. Iar dacă, peste an, perechea se strică, cei doi se vor duce din nou la târgul de pețit, căutându-și alte... jumătăți! Acolo, pe înălțimile muntelui Atlas, fiecare își va găsi „bărbatul sau femeia pentru toată viața"! Totul este să ai răbdare și să cauți...

VLAD ANDREI ORHEIANU

O iubeam mai presus decât viaţa însăşi...

...La cei peste 60 de ani ai săi, George Richie auzise, văzuse şi trăise multe. Aşa că, deşi îşi dădea seama că soţia sa, Tammy Winette, una din legendele vii ale muzicii country americane, era într-adevăr bolnavă, prea desele ei afirmaţii „o să mor curând" erau pentru el un fel de a striga „lupul, lupul". Într-o zi chiar, după ce i-a dat medicamentele obişnuite, Tammy i-a zâmbit şi i-a spus că se simte mult mai bine şi că o să aţipească puţin. Nu s-a mai trezit niciodată!

Şi nici nu au apucat să se stingă de tot ecourile durerii despărţirii, că a început o altă mare dramă: neputând să accepte că îşi pierduseră mama de doar 55 de ani, cele patru fete ale celebrei cântăreţe, cărora li s-a adăugat imediat şi medicul mamei lor, l-au dat în judecată pe fostul soţ, acuzându-l că prin indiferenţă şi lipsă de acţiune ar fi vinovat de moartea ei! Fără să mai vorbim de cele 50 de milioane de dolari cerute ca daune, este lesne de imaginat emoţia stârnită în lumea show-businessului de acest scandal.

Şi, ca şi cum toate acestea nu ar fi fost de ajuns, au apărut nişte informaţii „discrete" de la o serie de persoane care erau prezente obişnuite în casa lor, care au declarat că Tammy se pregătea de fapt să divorţeze, aflând că George, soţul ei, avea deja o legătură cu o fostă animatoare a echipei Dallas Cowboys, Sheila Slaughter.

Sheila a plâns şi a spus că poza în care ea o îmbrăţişează pe Tammy la o petrecere este cea mai preţioasă amintire a sa, apoi a explicat că s-a apropiat de George doar din întâmplare, când la trei luni de la moartea lui Tammy el i-a cerut să îl ajute în descâlcirea afacerilor, prietenii comuni, câţi au mai rămas, spun că Sheila este o persoană foarte deschisă şi foarte credincioasă şi că poate într-o zi cei doi se vor căsători, medicul lui Tammy repetă mereu şi mereu că ea era într-adevăr foarte bolnavă şi ar fi necesitat o supraveghere medicală permanentă... şi aşa, aproape nimeni nu poate fi sigur că ştie ceva cu precizie. Nici măcar soţul, George, care de câte ori va mai auzi cântecul care a făcut-o celebră pe Tammy, „Să stai mereu lângă bărbatul tău", îşi va reproşa că nu a crezut-o până la capăt şi poate nu a fost mereu lângă soţia sa. A ucis-o? Cum? spune el, când a iubit-o mai mult decât viaţa însăşi?! *(M.D.)*

Eroul tomnatic şi o amintire de neuitat

Donald Smith un american de treabă, un pensionar de 68 de ani din Gletoran (Statul Utah), se înrolase ca gardian public în localitatea natală. Niciodată nu i-ar fi trecut prin minte un fapt atât de bizar precum cel care i s-a întâmplat în decembrie anul trecut. De fapt, tututor categoriilor de participanţi la acea păţanie li s-a părut că situaţia respectivă nu a fost una reală, deşi...

În seara cu pricina, familia Johnstone (tatăl, mama şi cei doi copii) se pregăteau să ia împreună cina, aşa cum se întâmpla doar în weekend. La un moment dat, o pană de curent cuprinde locuinţa. Generatorul propriu, aflat la subsol, se defectase. Şi cum ghinionul se prelungea, domnul Johnstone nepricepându-se să intervină prompt, doi spărgători de case care băntuiau prin cartier au crezut că nu este nimeni acasă. Au intrat fără nici un efort înăuntru şi, văzând că toată familia este totuşi acolo, au ameninţat cu revolverele şi au început să „recolteze" bunurile valoroase de prin toate încăperile, inclusiv cărţile de credit. Dar, spre uimirea tuturor, generatorul de curent şi-a revenit... Prădătorii nu s-au intimidat deloc şi, după ce au considerat că au cules suficient „material", au dat să plece. Erau siguri că dăduseră o lovitură consistentă şi neprogramată, ceea ce-i făcea zâmbitori nevoie mare. Şi totuşi...

Făcându-şi rondul obişnuit, Donald Smith trecea prin faţa reşedinţei familiei Johnstone. Era deja ora 21,30 şi ştia că dacă intră în acea casă va fi servit cu un păhărel de whisky din cea mai bună calitate. În treacăt fie spus, între el şi doamna Louise Johnstone fusese cândva o idilă focoasă, dar soarta decisese altfel. Când gardianul public a sunat la uşă, hoţilor le-a venit o idee genială. Sub ameninţarea armelor, ei s-au aşezat la masă alături de toată familia, obligându-i să spună că sunt nişte prieteni veniţi din Dallas şi că vor zăbovi acolo o noapte. Practic, în câteva minute, în jurul bucatelor aburinde stăteau victimele, hoţii şi autoritatea publică! Era o conjunctură cât se poate de neobişnuită, dar incredibil de reală. Pe măsură ce timpul trecea, Donald a început să observe timorarea membrilor familiei respective, care nu îndrăzneau să schiţeze nici un gest relevant pentru situaţia tragi-comică în care se aflau. Înţelept, bătrânul vulpoi în uniformă a gustat din primul fel de mâncare, a gustat un deget de tărie, apoi le-a spus că se retrage pentru a-şi continua rondul de seară.

Imediat ce a ieşit din casă, Donald a chemat poliţia. Îşi cântărise lucid puterile şi nu se avântase de unul singur într-o dispută cu borfaşii. Aceştia au fost luaţi de oamenii legii ca din oală, apoi, ca şi cum nimic nu s-ar fi petrecut, gardianul a mai servit câteva păharele de whisky la familia Johnstone. Mai mult ca s-o privească discret pe Louise. Ştia că în ochii ei (încă) frumoşi trecea acum drept un erou. *(P.I.)*

Regina tele-shoping-ului

italian a ajuns în puşcărie, acuzată fiind de escrocherie. Wanna Marchi, cea mai cunoscută prezentatoare italiană de teleshoping, vindea „numerele magice" – deci câştigătoare. După mai mult de 30 de ani de carieră pe canalele de televiziune private, vedeta a ajuns după gratii, împreună cu alte şase persoane, printre care se numără şi fiica şi nepotul ei. Wanna se ocupa de publicitatea şi vânzarea unor creme contra celulitei şi a altor medicamente miraculoase de slăbit. Pentru promovarea produselor funcţiona şi un fel de loterie cu numere câştigătoare, recompensa constând în produse destul de piperate ca preţ. În urma anchetei s-a dovedit că prejudiciul adus companiei prin vânzarea „numerelor magice" s-a ridicat la 30 de milioane de dolari. (A.P.)

Condamnaţi la ...muzică!

Fort Lupton este un orăşel tipic american din statul Colorado. Cu problemele oricărui alt oraş, tipice acestei graniţe între milenii pe care o trăim.

Există însă aici, ca şi aproape peste tot în lume, o formă specială de... „teroare stradală": bombardamentul cu diferitele muzici rap, rock şi cine mai ştie care, „azvârlite" prin geamurile deschise ale maşinilor de super-boxele stereo, spre deliciul şoferilor, cel mai adesea tineri, la primii lor kilometri pe patru roţi.

Tribunalul local a avut la un moment dat de a face cu nu mai puţin de 24 de reclamaţii în doar câteva zile. Dar tinerii au plătit fără să crâcnească amenda de 60 de dolari pentru încălcarea regulamentului de păstrare a liniştii în oraş şi cei 35 de dolari cheltuieli de judecată şi... au dat şi mai tare radioul din maşină! Şi atunci Patrice Redearth, coordonatorul tribunalului pentru probleme sociale, a avut o idee: aşa cum tinerii în cauză îi obligau pe ceilalţi să asculte muzica lor preferată, de ce să nu facă şi ceilalţi la fel? În loc să-i mai amendeze, el l-a convins – foarte uşor de altfel! – pe judecătorul Paul Sacco, să-i oblige să asculte timp de o oră... un alt fel de muzică. Pentru prima sesiune, Redearth i-a cerut Feliciei, fiica sa în vârstă de 17 ani să-i pregătească o bandă de o oră cu muzica pe care, ascultând-o, prietenii săi „s-ar fi urcat pe pereţi". Felicia a început cu simfonia a V-a de Beethoven şi a încheiat cu orchestra cimpoierilor scoţieni! „Victimele" au fost obligate nu doar să asculte, ci să şi „critice" muzica: şi tot ceea ce li s-a părut cât de cât suportabil, a fost scos de pe bandă!

Dar lucrurile nu s-au oprit aici: tot Felicia a găsit discurile cu preferinţele tatălui său (care are acum 44 de ani), aşa că pe bandă „au apărut" şi celebrul Al Jolson, eroul primului film sonor, şi marşul „fluierat" din filmul „Podul de pe râul Kwai".

„Mi-am scos deja radioul din maşină – spune David Mascarenas, 17 ani – pentru că nu mai vreau să fiu hărţuit!". Iar Ryan Bowles, 21 de ani spune cu un aer şi mai trist: „Ceea ce e şi mai rău e că nici măcar nu poţi să râzi, în timp ce eşti obligat să asculţi, pentru că aştia te dau în judecată pentru sfidarea tribunalului..." *(M.D.)*

Stefan Hampl, atacant la clubul german de fotbal Burghausen, şi-a pierdut... un deget pe terenul de fotbal. Era la începutul acestui an când echipa la care joacă se afla în cantonament în Cipru. În timpul antrenamentului, din neatenţie, tânărul Hampl s-a agăţat cu degetul inelar într-un croşet al plasei porţii. Într-o fracţiune de secundă s-a trezit cu degetul secţionat total, două falange ajungând pe gazon. După firescul moment de uluire, colegii săi au au recuperat fragmentul de deget, l-au pus într-o pungă cu gheaţă şi împreună cu nefericitul accidentat au ajuns de urgenţă la spitalul din Pavos. După un prim ajutor, rănitul a fost transportat cu elicopterul la o clinică din Nicosia unde, cu succes, s-a efectuat operaţia de replantare a degetului. (A.P.)

„Păsările de noapte" din

Quebec au avut în această iarnă prilejul să danseze lasciv sau în ritm frenetic într-o discotecă de gheaţă, o... „icecotecă" la realizarea căreia s-au folosit 22725 kg de gheaţă. Amplasată pe terasa unei foarte populare discoteci din Quebec, încăperea de gheaţă a cărei temperatură a fost ţinută sub control printr-un sistem frigorific special şi-a deschis... porţile pentru tinerii amatori de dans de patru ori pe săptămână, atmosfera fiind animată de un disk-jockey. Ca totul să fie la unison, băuturile s-au servit în pahare de gheaţă. Toate bune, fumoase şi... reci până în martie, când primăvara i-a luat locul. (A.P.)

Uneori poate fi prea târziu

De multe ori, drame cumplite se nasc din iubire; iubirea firească, dintre bărbat şi femeie, iubirea faţă de semenii noştri ori cea dintre părinţi şi copii. Este însă posibil ca acest sentiment suprem să stea pe poziţie de egalitate cu glasul raţiunii, în sufletul unei mame? Experienţa dură trăită de Valérie Berger, din Lyon, dovedeşte că da. Dar cu ce preţ!...

Antoine era singurul ei copil. Crescut cu destul de multe sacrificii, după divorţul părinţilor acesta s-a legat cu totul de ideea asigurării unei existenţe, pe cât posibil, fără griji, pentru a nu repeta greşelile părinţilor lui. Iar relaţiile dintre mamă şi fiu au decurs perfect, până când Antonie a prins gustul traiului pe propriile picioare, cum se spune. De fapt, viaţa lui a luat o turnură imprevizibilă, la care Valérie nici nu ar fi conceput să se gândească. Totuşi, absenţele lui repetate de acasă şi din ce în ce mai îndelungate, urmate de reveniri scurte, grăbite, agitate, au făcut-o să-l bănuiască de activităţi necurate. Şi nu s-a înşelat.

Într-o noapte, i-a supravegheat plecarea din casă, inexplicabilă, şi a observat cum pe o stradă apropiată primeşte o geantă, în schimbul unui pachet pe care Antoine îl ţinuse în buzunar. În aceeaşi noapte, şi-a putut verifica sumbra bănuială: fiul său făcea trafic de droguri. Primul impuls, alimentat în mod firesc de sentimentul matern, a fost să-i vorbească lui Antoine despre gravitatea faptelor lui, dar efectul s-a dovedit exact contrar celui dorit. Într-o explozie de furie, tânărul a somat-o să nu divulge nimănui acest „secret", dacă dorea să-l mai vadă vreodată. Plecat din nou la o adresă necunoscută, el a revenit la fel de intempestiv, însoţit de un prieten pe care l-a cazat, fără comentarii, în camera sa. Cele câteva zile petrecute sub acelaşi acoperiş cu fiul său încă atât de mult iubit au însemnat pentru Valérie o culme a suferinţelor sufleteşti. Întrucât erau şi consumatori de droguri, cei doi au constrâns-o pe femeie să le dea ultimii bani, pentru a-şi procura dozele necesare, „prietenul" lui Antoine ajungând chiar să ridice mâna împotriva ei, sub privirile impasibile ale fiului. A fost picătura care a umplut paharul. Distrusă afectiv, femeia a luat singura decizie de natură să-l salveze pe băiat de căderea totală şi iremediabilă: a sunat la poliţie, relatând totul, amănunţit. Cei doi au fost arestaţi, plătind astfel pentru faptele necugetate. Însă, mai mult decât atât, o dată cu ei a rămas şi mama lui Antoine să plătească, prin suferinţă, singurătate şi uneori supusă chiar disprețului cunoscuţilor. Poate pentru că nu a ştiut să-şi aducă din timp copilul pe un drum al vieţii curat, poate pentru faptul de a-l fi reclamat pe acesta la poliţie... Oricum, în sufletul ei, totul e prea târziu. *(A.N.P.)*

Săptămâna 22 – 28 MARTIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă 7.30 Strict necesar 9.00 Film: „Luisa" (r) 10.55 TVR Craiova 14.30 Drepturile omului 16.00 Convieţuiri 17.00 Poveste de dragoste 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Ploaia de stele 22.20 Ştirile de sâmbăta asta 22.50 Serial: „Amy" 0.00 Film: „Invadatorul" (SUA, 1995).

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător 8.00 Desene animate 10.20 Serial: „Necazuri de puştoaică" 12.45 Debut 50 Plus 14.00 Garantat 100% 15.00 Ora G 16.00 Teleenciclopedia 17.00 Fotbal: Rapid Bucureşti – Farul Constanţa 19.00 Muzica e viaţa mea! 20.00 Jurnal 20.35 Surprize, surprize 23.20 Serial: „Titanii" 0.10 Film: „Ispita" (Hong Kong, 1996).

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei 9.00 Desene animate 9.30 Repere sacre 10.30 Viaţa satului 13.00 Fotbal: FC Argeş – Universitatea Craiova 16.00 Bun de tipar 17.30 Bravo, bravissimo! 19.00 Deştept şi bogat 20.00 Jurnal 20.40 Ghici cine vine la tine? 21.35 Film: „Vorbeşti de lup..." (SUA, 1998).

LUNI 7.30 Strict necesar 10.00 Surprize, surprize (r) 14.30 Istorie polemică 15.00 Pro Patria 16.00 Kronika 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Iartă-mă! 21.50 Serial: „Oraşul îngerilor" 22.45 Faţă-n faţă 0.45 Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Timişoara 14.30 Puncte cardinale 16.00 Kronika 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 20.50 Film: „Primarul" (Italia, 1996). Cu: Anthony Quinn 22.45 Frontal 0.00 Lumea dansului 3.35 Film: „Coşmar cu gust de realitate" (SUA, 1999). Cu: Michael Dudikoff.

MIERCURI 7.30 Strict necesar 10.55 TVR Cluj 15.00 Bucuriile muzicii 16.00 Panorama 17.00 Medicina pentru toţi 17.50 Fotbal: România – Ucraina 20.00 Jurnal 20.50 Serial 21.50 Cu ochii' 4 22.50 Recurs la morală.

MICHAEL DUDIKOFF
ROMÂNIA 1, marţi, 3.35

JOI 7.30 Strict necesar 10.50 TVR Iaşi 15.15 Eveniment 16.00 Convieţuiri 16.30 Panorama 17.45 Serial: „Pasiuni" 18.35 Careul de aur 20.00 Jurnal 21.00 Starea naţiunii 22.15 Film: „Luisa" (partea a II-a) 0.10 Profesioniştii 3.40 Film: „Turnătorul" (SUA, 1996).

acasă

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.00 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 7.30 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 16.00 Serial: „Femei înşelate" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Nord şi Sud" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: „Mariu" 23.20 Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" 9.30 Serial: „Îngeraşul" 14.45 Serial: „Şehere-zada" 16.30 Petrecerea 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „EcoModa" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Intrusa" 22.30 Serial: Serial: „Mariu" 23.50 Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 12.40 Reluări 15.00 Serial: „Războiul pasiunilor" (ultimul ep.) 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" (ep.1) 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.45 Reluări 13.40 Serial: „Micuţele doamne" 15.00 Serial: „Dreptul la viaţă" 16.00 Serial: „Fiorella" 17.30 Serial: „Amor de cătel" 18.30 Serial: „Maria Belen" 19.30 Poveştiri adevărate 20.00 Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" 21.00 De 3 x femeie 22.00 Serial: „Salome" 22.55 Serial: „Dragoste şi putere" 0.00 Serial: „Sânge din sângele meu".

MELANIE GRIFFITH
PRIMA vineri, 21.00

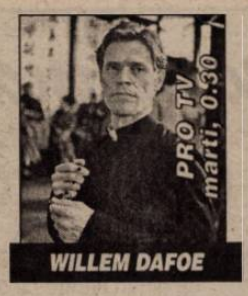

WILLEM DAFOE
PRO TV marţi, 0.30

SIGOURNEY WEAVER
PRO TV, vineri, 23.40

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV 12.15 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Râdeţi cu oameni ca noi! 21.30 Film: „Giuvaierul Nilului" (SUA, 1985). Cu: Michael Douglas, Kathleen Turner 23.40 Film: „Alien" (SUA, 1979). Cu: Sigourney Weaver 1.45 Film: „Pericol în cartier" (SUA, 1996).

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate 10.00 Serial: „Gaşca din Malibu" 12.00 Gillette 13.25 Serial: „Dădaca la 6 ani" 13.30 Serial: „Prietenii tăi" 13.50 Stan şi Bran 15.00 Magazin Liga Campionilor 16.00 Live Music Maker (ep.1) 16.30 Bucătăria lui Radu 17.00 Film: „Conan barbarul" (SUA, 1982). Cu: Arnold Schwarzenegger 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Fotbal: Steaua – Naţional 22.00 Serial: „Totul despre sex" 23.00 Film: „Între două iubiri" (SUA, 1992) 0.45 Film: „Împotriva fraţilor" (SUA, 1994).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate 10.30 Serial: „Gaşca din Malibu" 11.00 Parte de carte 12.00 Profeţii despre trecut 15.00 Fotbal: FC Braşov – Astra 17.30 Film: „Secretul cifrului" (România, 1959) 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Lanţul slăbiciunilor 21.00 Vacanţa Mare 22.00 Serial: Ally McBeal" 23.00 Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Lanţul slăbiciunilor 21.00 Urmărire generală 22.35 Decernarea Premiilor OSCAR 2002 2.00 Film: „Prizonierii diavolului" (SUA, 1992).

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Cu orice preţ" (SUA, 1998) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Gândeşte liber 0.30 Film: „Crimele din Saigon" (SUA, 1988). Cu: Willem Dafoe.

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 13.00 Serial: „Jocul puterii" (ultimul ep.) 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Predator I" (SUA, 1987). Cu: Arnold Schwarzeneger 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Film: „Punct şi de la capăt" (SUA, 1999) 1.00 Film: „Praştia" (Suedia, 1993).

JOI 8.00 Ştirile ProTv 12.00 Serial: „Total Recall" 16.00 Serial: „Tânăr şi neliniştit" 17.45 Teo 19.00 Ştirile PRO TV 20.00 Film: „Operaţiunea Monstrul" (România, 1976) 22.30 Serial: „Familia Bundy" 23.00 Provest 0.30 Film: „Înălţimi ucigătoare" (SUA, 1998).

prima

VINERI 8.00 Zid 13.00 Tibanu' pescuieşte şi vânează 14.30 Documentar 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Copiii spun lucruri trăsnite 21.00 Film: „O viaţă ca în filme" (SUA, 1992). Cu: Michael Douglas, Melanie Griffith, Liam Neeson 23.00 Focus Plus.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate 10.00 Să fii sănătos! 11.00 Sport Magazin 14.00 Motor 15.00 www. primatv. ro 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Banc Show 22.30 Camera de râs 1.00 Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor 8.00 Desene animate 10.30 HIT 40 – top muzical 12.30 Special 14.00 Serial: „Viper" 18.00 Focus 19.30 Vrei să fii miliardar? 20.30 Real TV 21.30 Film: „Vacanţă Boemă" (Anglia, 1991). Cu: Hugh Grant 23.00 Obiectiv.

LUNI 8.00 Zid 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Vrei să fii miliardar? 21.00 Film: „Dipărut în misiune 3" (SUA, 1988). Cu: Chuck Norris 23.00 Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Alomania 22.00 Serial: „Providence" 23.00 Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Cronica cârcotaşilor 21.00 Film: „Întoarcerea Panterei Roz" (SUA, 1974). Cu: Peter Sellers, Christopher Plummer 23.00 Focus Plus.

JOI 8.00 Zid 15.30 Serial: „Viper" 16.30 Serial: „Luna sălbatică" 17.30 Serial: „M*A*S*H" 18.00 Focus 20.00 Reuniunea de clasă 22.00 În faţa presei – talk-show 23.00 Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.40 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic 14.00 Desene animate 15.15 Televiziunea, dragostea mea! 17.00 Primul pas 19.00 Serial: „În mijlocul furtunii" 21.00 Lumea rugby-ului 21.30 Telejurnal 22.00 D'ale lu' Mitică 23.00 Film: „Justiţie oarbă" (SUA, 1995). Cu: Jeff Fahey 0.40 Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Arta apărării 10.10 Desene animate 11.00 Lumea lui Chit-Chit 12.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic 13.40 Atlas 14.10 Planeta singuratică 15.05 Serial: „Un bărbat de succes" 15.35 Bărbaţi, la cratiţă! 16.40 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.00 Rugby: Scoţia – Franţa 20.00 Film: „Fără inimă" (Italia, 1996, partea I) 23.15 Serial: „Prietenii" 24.00 Despre viaţă şi sex!

DUMINICĂ 7.00 Campionatul Mondial de patinaj artistic 10.00 Serial: „Wishbone – Visul imposibil" 10.30 Cronici votive 11.00 Prietenii lui Piticot 11.45 Serial: „Magicianul" 12.20 Serial: „Piatra magică" 13.00 Ferma 14.05 Splendorile naturii 15.05 Serial: „Un bărbat de succes" 15.45 Documentar 16.40 Serial: „Andromeda" 17.25 Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" 18.00 Expediţie în necunoscut 21.30 Ştiri 21.35 Serial: „Ce nemaipomenit!" 22.05 Minutul 91 23.35 Film: „Prietenii".

LUNI 8.00 Serial: „Fete vesele" 8.30 Cafeaua de dimineaţă 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 12.30 Serial: „Avocaţi şi asociaţi" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.00 Destine 17.25 Răscruci 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Palete 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Puls 2002 22.30 Teatrul Naţional TV prezintă: „Ioana" de Marin Sorescu 23.50 Documentar.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.15 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.00 Tribuna partidelor parlamentare 17.30 E dreptul, tău! 18.30 Desene animate 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Cinematograful, o istorie vie 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Pentru patrie" (partea a II-a).

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 17.30 Mit de istorie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Film: „Rosa şi Cornelia" (Italia, 1999) 23.30 Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte 8.50 Serial: „Fete vesele" 10.35 Serial: „Tată, am încurcat-o!" 14.00 Desene animate 15.15 Toţi, împreună 16.30 Transilvania insolit 17.30 Afaceri la cheie 19.05 Serial: „În mijlocul furtunii" 20.00 Documentar 21.00 Serial: „Zona crepusculară" 21.30 Telejurnal 22.00 Documentar 23.00 Film: „Viaţa în Wilbur Falls" (SUA).

antena 1

VINERI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 11.00 Film: „O stea în devenire" (r) 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Paparazzi 22.00 Film: „Preţul puterii" (SUA, 1998) 0.00 Film: „Amprenta morţii" (SUA, 1994).

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „Un Cadillac din aur masiv" (SUA, 1956) 10.00 Casa de piatră 11.00 BIT 12.30 Serial: „Calea misterelor" 13.30 Serial: „Misiune imposibilă" 16.30 Film: „Evadare din Alcatraz" (SUA, 1979). Cu: Clint Eastwood 19.00 Observator 20.00 Strada Divertis nr. 1 21.00 Film: „Chestiune de onoare" (SUA, 1983). Cu: Gene Hackman, Patrick Swayze 23.00 Fotbal: Meci din Premiera Division.

CLINT EASTWOOD
ANTENA 1, sâmbătă, 16.30

DUMINICĂ 10.00 Desene animate 11.30 Film: „Libertatea cailor sălbatici" (Canada, 1979). Cu: Linda Blair 13.00 Serial: „Roswell" 16.00 Film: „Ferma din Arizona" (SUA, 1958). Cu: Gregory Peck 18.30 7 zile 19.00 Observator 19.30 Academia vedetelor 21.30 Film: „Războinare cu orice preţ" (SUA, 1985). Cu: Jeff Bridges, Rosanna Arquette, Andy Garcia.

LUNI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Film: „Dreptate" (SUA, 1998). Cu: James Belushi 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Dragoste sau bani?" (SUA, 1988).

MARŢI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Din dragoste 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Atracţia Broadway-ului" (SUA, 1992).

MIERCURI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Gong Show 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Liceul de fete" (SUA, 1990).

JOI 8.00 Observator 9.00 Cafeaua cu sare 10.00 Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" 13.15 Serial: „MacGyver" 16.00 Serial: „Ispita" 17.20 Serial: „Soledad" 19.00 Observator 20.00 Vecinii 21.10 Film: „Secretele mării" (partea a II-a) 22.30 Marius Tucă Show 23.30 Film: „Palais Royale" (coprod., 1988).

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 7.50 Videoclipuri 11.00 Documentar 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 20.30 Film: „Piesă neterminată pentru pianină mecanică" (URSS, 1977) 23.00 Documentar.

SÂMBĂTĂ 7.50 Videoclipuri 12.00 Cântece populare 12.30 Cinetour 13.30 Melodii, melodii 16.00 Club ABC 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „O dramă la vânătoare" (URSS, 1977) 23.00 Documentar (r).

DUMINICĂ 7.50 Videoclipuri 12.00 Cinetour (r) 14.00 Film (r) 16.00 Cântece populare 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Imposibila iubire" (România, 1983) 23.10 Loto. Pariu Trio. Bingo.

LUNI 7.50 Videoclipuri 11.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Azilul de noapte" (URSS, 1987) 22.20 Concert.

MARŢI 7.50 Videoclipuri 11.00 Documentar 14.00 Film (r) 16.00 As Show 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Pădurea de fagi" (România, 1986) 22.35 Concert.

MIERCURI 7.50 Videoclipuri 11.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Călăuza" (coprod., 1979) 23.00 Documentar.

JOI 7.50 Videoclipuri 11.00 Documentar (r) 14.00 Film (r) 17.00 Documentar 17.30 Serial: „Apel: Crima" 18.30 Telejurnal 19.00 Documentar 20.30 Film: „Ştefan Luchian" (România, 1981) 22.45 Loto. Jocker. Pariul Trio.

PATRICK SWAYZE
ACASĂ sâmbătă, 18.30

JEFF FAHLEY
TVR 2 vineri, 23.00

ARNOLD SCHWARZENEGGER
PRO TV sâmbătă, 17.00

CHUCK NORRIS
PRIMA luni, 21.00

Bugs Bunny şi fraţii săi

au rămas orfani

Exact în momentul în care filmul de desene animate începe să recâştige teren în cea de-a VII-a artă, festivaluri de tradiţie înscriindu-le în competiţiile lor şi acordându-le marile trofee, unul dintre cele mai mari nume ale „cartoon"-ului mondial a încetat din viaţă. E vorba de ***Chuck Jones,*** creatorul unei celebre suite de personaje: Bugs Bunny – iepuraşul cel răutăcios şi ambiţios, dar paradoxal simbol al campionului; Daffy Duck – răţoiul cel arţăgos şi neîndemânatic, victimă a propriei sale

ţâfne; Elmer – vânătorul cel prost şi adesea păcălit; Porky – porcul cel nefericit în iubire şi totuşi transformat în erou popular al Americii; cuplul infernal, exploziv şi imposibil, format din Bip-Bip – pasărea care zboară cu viteza unei navete spaţiale – şi Coiot – un geniu neînţeles şi ridicol; Pepe – dihorul care se vrea a fi prototipul eternului amant francez, respingător însă datorită mirosului pe care îl emană, personaj inspirat de Maurice Chevalier...

Toate aceste creaturi devenite staruri mondiale au intrat nu de puţine ori în competiţie cu alte prestigioase „vedete animate", cum ar fi, bunăoară, cel mai puternic şi popular personaj al secolului XX – Mickey Mouse (creat de regele animaţiei, Walt Disney), inegalabil amestec antropomorfic de inocenţă, ironie, cinism, aroganţă, narcisism, adică un demon din perspectiva lui Elmer, un rival pentru Daffy, dar... o emblemă pentru studiourile Warner Bros., unde Chuck Jones a lucrat timp de trei decenii. Deşi pare incredibil, unele din sondajele „la vârf", atât de îndrăgite de americani, au surclasat uneori personajele lui Chuck Jones celor realizate de Disney – adică Mickey Mouse, Donald Duck, Goofy, Pluto etc.

Mort la vârsta de 90 de ani, Chuck Jones a contribuit, de-a lungul celor 60 de ani de carieră, la realizarea a peste 300 de desene animate. Este deţinătorul a trei Oscaruri („Frigid Hare"; „So Much For So Little", ambele realizate în 1949, şi scurt metrajul „The Dot and the Line", realizat în 1965) şi a unuia suplimentar, pentru întreaga sa carieră. Considerat o capodoperă a genului abstract, filmului „The Dot And The Line" i s-a conferit şi un Palme d'Or. Rolul lui Chuck Jones în cinematografie este în asemenea măsură recunoscut încât două dintre creaţiile sale sunt deja înscrise în National Film Registry: „What's Opera, Doc?" (1957) şi „Duck Amuck" (1953). Se poate spune că pentru Chuck Jones anii '50 au fost cei mai buni din cariera sa, graţie colaborării cu scenaristul Michael Maltese.

Prin „adopţie", Chuck Jones a contribuit de asemenea la promovarea unui alt cuplu de personaje animate extrem de populare în întreaga lume: Tom şi Jerry (părinţii lor reali fiind William Hanna şi Joseph Barbera) şi asta pentru că a colaborat (din punct de vedere artistic şi al scenariului) la realizarea celor mai suculente episoade. Unul dintre meritele sale unanim recunoscute constă în accelerarea mişcării personajelor, în viteza pe care o imprimă acţiunii. Psihologic vorbind, este interesant de văzut cum trăsăturile negative ale personajelor create de Chuck Jones, ca şi cruzimea aventurilor în care ele se antrenează se estompează în memoria publicului care dovedeşte o sinceră şi vie afecţiune faţă de faimoşii eroi ai desenelor animate imaginate de părintele lor. Delirul inventiv al Coiotului, lenea şi răutăţile iepuraşului, acţiunile absolut imprevizibile ale răţoiului, tertipurile şoricelilor... sunt percepute doar ca „ingrediente" comice şi dramaturgice, care se lipesc necondiţionat de suflet.

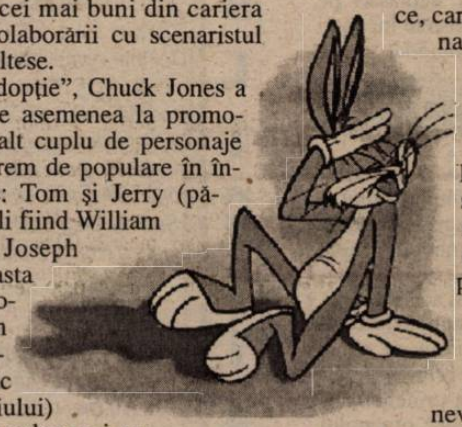

Dar, dincolo de orice interpretări, surpriza constă în declaraţiile repetate ale părintelui personajelor rămase acum orfane, care spune că atunci când desena şi compunea personalitatea „copiilor" săi era doar un simplu prizonier al propriului simţ al umorului care simţea nevoia acută să se exprime: „Aceste desene animate n-au foat create pentru copii şi cu atât mai puţin pentru adulţi. Erau făcute doar pentru mine."

„OCEAN'S 11"

la cumpăna dintre uşor şi greu

„Ocean's 11" pare să fie pentru deja celebrul regizor Steven Soderbergh o joacă de copii, fără probleme majore şi încâlcite sau greu de descifrat în plan metafizic. Pare a fi un experiment cinematografic, deloc oarecare, de vreme ce poartă în mod evident acea semnătură originală, inconfundabilă: Steven Soderbergh. Contrar obiceiului său, de data aceasta regizorul nu mai solicită intelectul şi realizează un... film uşor, dar deloc plictisitor. Chiar dacă nu suspensul este cel care ţine în priză spectatorul, scenariul favorizează în schimb personajele şi se hrăneşte din dialogurile cu replici neaşteptate. Poate tocmai acesta a fost şi motivul pentru care Soderbergh a ţinut ca pe genericul filmului să figureze mulţi

actori cu nume sonore, care, spre deosebire de alte filme, fac joc de echipă, punându-se reciproc în valoare. Brad Pitt fascinează prin dezinvoltură, ironie şi autopersiflare matură, acceptând ipostaza unui alter-ego al lui George Clooney, aflat şi el într-o formă de zile mari. Andy Garcia pare la rândul lui o sosie a lui Al Pacino, atât prin joc, cât şi prin expresia fizică, marcat fiind de o furie ascuţită şi rece, de o ură gata oricând să explodeze faţă de tot ce-l înconjoară, sentimente pe care toţi monştrii sacri ai cinematografiei au mizat la un moment dat. Carl Reiner se metamorfozează la rândul lui într-un venerabil domn, care uzează în mod genial de arta cameleonică. Şi, în sfârşit, vedeta-vedetelor din film – Julia Roberts care, în ciuda faptului că nu apare decât în câteva secvenţe, imprimă întregii poveşti un spirit fantomatic, de femeie fatală, învesmântată în roşu. Dar tocmai prin această prezenţă voalată, ea aduce filmului necesara doză de sensibilitate, de pasiune introvertită, ca o punte de legătură între cei doi duşmani....

AALIYAH

„Regina Damnaţilor" şi a... banilor

Cum era de aşteptat, fillmul „Queen of The Damned", având-u-i drept protagonişti pe regretata cântăreaţă Aaliyah (dispărută într-un tragic accident de avion cu un an urmă) şi pe actorul Stuart Townshend, au ocupat locul 1 în topul box-office-ului american în primul week-end al lansării. Publicul american a luat cu asalt sălile de cinema unde a fost difuzată adaptarea cinematografică a romanului scris de Anne Rice, înscriind în actele contabile ale producătorilor încasări de peste 15,2 milioane de dolari în numai două zile. Din cealaltă lume, Aaliyah l-a eclipsat până şi pe Denzel Washington, nominalizat la un premiul Oscar pentru cel mai bun actor („Trayning Day"), care a trecut cuminte pe locul 2, încasările din acelaşi interval de timp pentru filmul „John Q" unde el este protagonist ridicându-se doar la 12,5 milioane de dolari. În ceea ce priveşte thrillerul fantastic al seducătorului Kevin Costner, „Dragonfly", acesta s-a plasat abia pe locul 3, cu încasări de 10,4 milioane de dolari.

Filmul de animaţie „Return To Neverland" a alunecat şi el, în faţa nemuritoarei Aaliyah, pe locul 4, cu un câştig de 9 milioane de dolari, iar drama sentimentală cu apetisanta Britney Spears, „Crossroards", şi-a pierdut deopotrivă o parte din fani, căzând pe locul 5, cu încasări de numai 7,1 milioane de dolari.

Premiile BAFTA

◆ Premiile Academiei britanice de film (BAFTA-2002, care a avut loc pe 24 februarie a.c.) sunt considerate un fel de avant-premieră a premiilor Oscar; altfel spus, puţine surprize mai pot apărea pe 24 martie, când Academia americană de fim se va pronunţa la rândul său în privinţa câştigătorilor premiilor Oscar. Aşadar, la Londra, favoriţii au fost „Seniorul inelelor: comunitatea inelelor", filmul lui Peter Jackson care a primit nu mai puţin de cinci premii, printre care şi cele mai râvnite (cel mai bun film, cel mai bun regizor) iar cei mai buni actori au fost desemnaţi Judi Dench („Iris") şi Russell Crowe („O minte strălucită").

◆ Aflată în competiţie cu Nicole Kidman („Moulin Rouge"), Sissy Spacek („In The Bedroom"), Audrey Tatou („Amélie Poulain") şi Renée Zellweger („The Journal Of Bridgit Jones"), actriţa britanică Judi Danch a reuşit să-şi eclipseze concurentele graţie interpretării rolului romancierei Iris Murdoch („Iris"), a cărei personalitate se degradează în timp din cauza maladiei Alzheimer.

◆ Englezii s-au arătat deopotrivă impresionaţi de rolul matematicianului de geniu John Nash, atins de schizofrenie, interpretat de Russell Crowe, căruia i-au acordat premiul pentru cel mai bun actor.

◆ Comedia politică şi totodată satira socială regizată de Robert Altman – „Gosford Park" a primit premiul pentru cel mai bun film britanic.

◆ „Fabulosul destin al Ameliei Poulain", producţia franceză semnată de regizorul Jean-Pierre Jeunet, nominalizată la nouă categorii la BAFTA, printre care şi pentru cel mai bun film şi cea mai bună actriţă, a plecat cu doar două premii BAFTA, de reţinut fiind cel pentru cel mai bun scenariu original.

◆ Mitului cinematografiei americane, cum este numit peste ocean Warren Beatty, i s-a decernat Premiul de onoare pentru întreaga sa contribuţie la cinematografia mondială.

Leni Riefensthal, la 100 de ani

Leni Riefensthal este înscrisă în istoria filmului drept cea mai celebră personalitate a cinematografului nazist. Ce-i drept, o personalitate controversată; ca regizoare şi producătoare într-o vreme când aceste meserii păreau exclusiv masculine, Leni Riefensthal a lăsat omenirii, prin intermediul filmelor sale, documente de excepţie asupra epocii, susceptibile de a contribui la înţelegerea fenomenului psihologic şi social reprezentat de hitlerism. Două dintre documentarele sale au făcut din numele ei punct de referinţă în domeniu: ◆ „Victoria credinţei" – filmul care evocă întâlnirea nazistă de la Nurenberg, din 1934, şi care l-a ajutat pe Hitler să imprime în memoria colectivă din acea perioadă imaginea unui om carismatic şi puternic, motiv pentru care regizoarea a fost etichetată pentru totdeauna ca un cineast în serviciul nazismului; ◆ „Olympia" – un film asupra Jocurilor Olimpice de la Berlin, din 1936, considerat cel mai bun şi unul dintre cele mai novatoare documentare ale secolului 20, încununat cu un premiu la Festivalul de la Veneţia.

Ultimul său film, „Tiefland", a fost realizat în 1954. Atunci a pus punct carierei legate de cinematografie, s-a orientat spre fotografie unde a dovedit un talent egal cu cel de regizor, a reuşit să supravieţuiască asprei judecăţi postbelice, în 1987 a scos un volum autobiografic intitulat „Memorien" şi, iată că, anul acesta, Leni Riefensthal sărbătoreşte împlinirea vârstei de 100 de ani. Impresionantă nu este doar vârsta cineastei, ci şi faptul că, după aproape o jumătate de secol, va lansa un nou film. „Premiera va avea loc în luna august, atunci când voi împlini 100 de ani", a declarat regizoarea publicaţiei „Die Welt". Cu o durată de 45 de minute şi conceput bineînţeles tot ca un documentar, filmul se numeşte „Impresii submarine" şi este consacrat scufundărilor subacvatice din Oceanul Indian, vreo 2000 la număr, efectuate între anii 1974-2000.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

STRESUL ŞI OBOSEALA

combătute pe căi naturale

Organismul uman este cel mai complicat organism creat de natură, dar şi cel mai fragil, randamentul său depinzând, în chip firesc, de atenţia pe care i-o acordăm. În primul rând, se pune problema modului de viaţă cotidian, orice dezechilibru reflectându-se fidel în dereglarea sănătăţii, strâns legată de factorii externi (umani şi non-umani), ca şi de caracteristicile individuale ale fiecăruia dintre noi. Tratate cu o relativă uşurinţă, manifestări precum stresul, oboseala, enervarea – devenite „obişnuinţe", într-o lume tot mai agresivă – reprezintă astăzi sursa de îmbolnăvire în peste 70% din cazuri. Acest lucru trebuie nu numai să ne dea de gândit, dar şi să ne călăuzească spre terapiile blânde, capabile să producă transformări deosebite, în bine, ale tonusului fizic şi psihic, ca şi în viaţa personală.

Reflexoterapia – un remediu imbatabil

Doamnă ***Alexandra Croitoru*** a trecut prin perioade marcate de stres, până când o prietenă a dus-o într-un loc de unde „să se întoarcă nouă". Era vorba despre un centru de reflexoterapie, tratament care a reuşit să-i redea nu doar o stare generală foarte bună, dar a determinat-o şi să privească viaţa, în general, de pe o poziţie nouă: mult mai optimistă, mult mai lucidă şi mai profundă. Urmarea acestei benefice experienţe personale a fost înfiinţarea centrului de sănătate ***„Novalis Top"***, un refugiu binevenit din calea agitaţiei urbane.

Reflexoterapia şi masajul sunt tehnici tradiţionale de bază, prin care se merge, treptat, către remedierea problemelor complexe care afectează marea majoritate a oamenilor. Când terapiei directe i se adaugă mobilierul ales cu deosebit gust, muzica de calitate şi culorile interiorului, transformarea în bine a pacientului survine mai repede şi cu efecte sporite. Despre contextul aplicării unor asemenea tratamente şi urmările lor pentru sănătate, ne-au vorbit atât iniţiatoarea şi conducătoarea centrului, cât şi una dintre foarte tinerele şi competentele angajate – reflexoterapeutul ***Alina Mareş***. Considerăm că aceste informaţii cu caracter general sunt binevenite pentru oricine doreşte să se îngrijească şi singur de asigurarea propriului confort fizic, psihic şi spiritual.

Mersul pe jos şi sănătatea

De multe ori, „facem" reflexoterapie fără să ne dăm seama. Ce înseamnă aceasta? Practic, întreaga suprafaţă a corpului uman „oglindeşte" organele şi starea lor de funcţionare, la un moment dat. Cele mai importante şi mai frecvent accesate zone reflexogene sunt tălpile şi palmele, coloana vertebrală, urechile şi limba (pentru diagnosticare) – fiecăreia corespunzându-i anumite tehnici de lucru. Cele mai bune efecte le dă reflexoterapia plantară, deoarece la nivelul membrelor inferioare fluxul sanguin aduce depuneri pe care terapeutul le simte uşor, prin palpare. Chiar dacă boala propriu-zisă nu este încă instalată, depunerile depistate pot fi înlăturate şi deci se preîntâmpină neplăcerile ulterioare. Nu puţine sunt cazurile când toxinele acumulate la nivelul terminaţiilor nervoase au o vechime considerabilă, cantitatea lor indicând şi grija pe care noi înşine o acordăm (sau nu) propriei sănătăţi. De aceea – spune Alina Mareş – această parte a corpului, în mod curent neglijată, talpa, merită o atenţie sporită. Nu întâmplător, mersul desculţ, mai ales pe rouă, pe pământ, pe nisip, ajută la revigorarea organismului, situându-se la polul opus obositoarelor deplasări pe asfalt şi cu picioarele strânse în încălţări mai mult sau mai puţin comode.

Să ne educăm singuri!

Amintita eliminare a depunerilor toxice este însoţită şi de anularea blocajelor energetice. O precizare importantă este că terapeutul nu are nevoie neapărat de un diagnostic stabilit în urma analizelor de laborator, dar, în acelaşi timp, tratamentele alopate nu sunt excluse ori interzise, după cum nici nu se abordează orice afecţiune, prin reflexoterapie şi masaj. Acţiunea principală se adresează cu preponderenţă organului sau organelor afectate, dar terapia se face pe întregul organism, căci corpul uman este un întreg ce nu poate şi nu trebuie să fie abordat pe părţi separate. Există şi cazuri ale unor pacienţi nereceptivi (destul de rare), care de regulă nu au încredere în tratamentul de acest gen. În cursul şedinţelor, depozitele de toxine se diminuează, organismul funcţionează mai bine, somnul este mult mai odihnitor şi redobândirea ritmului normal de activitate survine mai rapid.

Dacă în cazul nostru nu există restricţii legate de vârsta pacientului, trebuie ştiut că nu se lucrează pe afecţiuni cardiace grave (infarct miocardic), varice deschise, hemoragii, probleme dermatologice, boli contagioase ori imediat după intervenţii chirurgicale. Asemenea probleme se rezolvă mai întâi pe cale alopată, prin medicaţie, după care se poate acţiona şi pe cale reflexogenă. În fine, nu lipsit de importanţă este amănuntul că rezultatul tratamentului va fi cu atât mai bun şi obţinut într-un timp mai scurt, cu cât pacientul se adresează mai repede terapeutului. Aşadar, să avem grijă, mai întâi noi, de sănătatea noastră!

Boli ale lumii noastre...

Cazurile semnalate de Alina Mareş acoperă o gamă foarte largă de afecţiuni: probleme digestive, depresii, diabet, circulaţie cerebrală slabă, afecţiuni articulare, dereglări endocrine, insomnii, afecţiuni ale sistemului neuro-vegetativ etc. Cele mai bune rezultate s-au obţinut în mai multe cazuri de diabet, chiar dependent de insulină, înregistrându-se situaţii când după a doua şedinţă s-a redus numărul de unităţi administrate zilnic la pacienţi cu antecedente de trei ani. Au fost rezolvate şi cazuri de lombalgii, după 4-5 şedinţe, reflexoterapia combinându-se cu masajul. Acesta din urmă poate reprezenta la fel de bine un remediu complementar altei tehnici, ca şi o metodă în sine de relaxare foarte bună. Nu este puţin lucru, căci, insistă specialiştii de la „Novalis Top", oboseala şi stresul agresează astăzi tot mai mult sănătatea. Şi încă un amănunt important: „Populaţia are nevoie de educaţie: a şti cum să mănânci şi ce să mănânci, cum să-ţi organizezi viaţa, cum să-ţi deschizi sufletul şi să comunici cu ceilalţi oameni, să transmiţi şi să capeţi încredere în ei – reprezintă o condiţie esenţială a dobândirii şi a păstrării unei adevărate stări de sănătate."

PUBLICITATE

NOVALIS TOP
Centru de sănătate

Stres. Oboseală. Nervi. Cât mai suporţi?

Cel mai complicat mecanism creat de natură, organismul uman, este şi cel mai fragil. Randamentul lui depinde în mod direct de atenţia pe care i-o acordăm. Simţi că e timpul să îţi încarci bateriile? Treci pe la noi. Îţi oferim şedinţe de masaj şi reflexoterapie, cu maseuri şi terapeuţi calificaţi şi autorizaţi, eficiente atât ca ajutor în întreţinerea şi îmbunătăţirea condiţiei fizice (prin reducerea stress-ului), cât şi ca tratament al problemelor de sănătate. Şedinţele se desfăşoară într-un mediu elegant, plăcut şi relaxant, consultaţiile fiind gratuite. Serviciile noastre îşi stau la dispoziţie sub formă de abonamente lunare sau şedinţe individuale. Pentru detalii şi programări, aşteptăm să ne suni la telefon.

P.S. Dacă ai îndoieli că ai avea nevoie de o împrospătare a forţelor, gândeşte-te de câte ori ai spus în ultima săptămână „Nu mai suport! Nu mai rezist!"... Meriţi o pauză, crede-ne. Sună-ne chiar astăzi!

NOVALIS TOP. MERIŢI O PAUZĂ!

Str. Constantin Sandu Aldea nr. 43, sector 1, Bucureşti
Tel: 01.224.23.31 / 093.23.51.51

PUBLICITATE

STELIAN FULGA – terapeutul român din Tibet

«Tratamentul meu realizează dezintoxicarea organismului într-o singură zi – condiţie obligatorie în vindecarea oricăror afecţiuni.»

◆După 4 ani petrecuţi între călugării-terapeuţi din Tibet, Stelian Fulga a obţinut rezultate pozitive în zeci de mii de cazuri, folosind doar tratamente naturale. Dintre acestea, nu au aparut efectele dorite în cancerul osos, psoriazis, scleroza în plăci şi cazurile de cancer foarte grave. În rest – spune el – *„dacă bolnavul mai poate cara în mână 5 kilograme, îl pot face să-şi revină".*

◆Preparatul pentru cura de dezintoxicare se bazează pe un extract din Arborele de Camerun (cel mai puternic laxativ cunoscut), ulei obţinut din seminţe de struguri (ajută la drenarea bilei, a ficatului şi a rinichilor) şi ulei de seminţe de in (regenerarea celulei hepatice şi protejarea mucoasei intestinale). *Într-o singură zi, organismul se curăţă de toxine, dispar problemele digestive şi cele biliare, durerile de cap, constipaţia.*

◆*Boli vindecate:* stomatologice, digestive, hepatobiliare, respiratorii, afecţiuni ale aparatului genital, ale rinichilor, ORL, endocrine, reumatice, metabolice, neuropsihice, cardiace, acnee, tumori benigne, diverse forme de cancer.

◆Pentru aplicarea tratamentelor, terapeutul Stelian Fulga le recomandă pacienţilor o dietă specifică nu numai bolii, ci şi grupei de sânge a fiecăruia, motiv pentru care cei ce apelează la preparatele sale sunt rugaţi să comunice şi *grupa sangvină a bolnavului.*

◆*Cei care doresc să-l contacteze pe Stelian Fulga pot suna la telefon 01/255.02.91. Dar cum acesta este ocupat foarte mult timp, pot trimite o scrisoare – pe adresa cabinetului NATUR MEDICA – Bucureşti, Şos. Mihai Bravu nr. 227, corp 1, apart. 2, sector 3 (la casă, în vecinătatea staţiei de metrou Piaţa Muncii). În cel mult 7-8 zile, pacienţii vor primi colet cu preparatele pentru cura de dezintoxicare (200.000 lei) sau un tratament complex suficient pentru patru luni (include şi cura de dezintoxicare – 500.000 lei), plata se face ramburs, la primirea coletului.*

PUBLICITATE

SALIN
aparatul care alungă răceala şi gripa

Purificatorul de aer – SALIN, invenţia domnului inginer *Constantin PASCU* din Buzău (principalul realizator al aparatului de purificat apa cunoscut sub numele de AQUATOR), ajută substanţial la *remedierea afecţiunilor aparatului respirator.*

SALIN poate fi folosit acasă, la birou, în maşină, îmbunătăţind calitatea aerului prin reţinerea prafului, eliminarea fumului de ţigară şi a mirosurilor neplăcute (transpiraţie, mucegai, cărţi vechi etc.) şi împrospătând totodată atmosfera, prin realizarea unui conţinut discret, dar permanent, de aerosoli.

Efectul terapeutic remarcabil, semnalat de cunoscuţi medici din clinici renumite şi menţionat şi de pacienţi, se referă preponderent la boli localizate la toate nivelele aparatului respirator. Astfel, afecţiunile ORL, pneumologice şi generale se remediază după o durată mult redusă şi fără medicaţie abundentă. *Rinite, sinuzite, alergii, astm bronşic, silicoze, mucoviscidoză, recuperări în TBC* – iată doar câteva boli cu evoluţie dramatică, în care SALIN a demonstrat o eficienţă deosebită.

Apreciat ca atare în întreaga lume, purificatorul de aer cu plăci saline *alungă bolile specifice iernii,* dar vă ajută şi la dobândirea unui *confort general al organismului,* la preţ foarte avantajos.

Pentru comenzi, persoanele sau instituţiile din provincie se pot adresa firmei producătoare - S.C. TEHNO BIONIC S.R.L. Buzău, fie prin poştă, la adresa str. Triumfului nr. 39, cod 5100, fie telefonic, la 038/719.188. Pentru Bucureşti, doritorii se vor adresa la CENTROFARM - telefon: 01/315.78.96 sau la 093/703.121 (Tiberiu Gheorghe, directorul reprezentanţei Bucureşti). Menţionăm că se asigură şi setul de plăcuţe saline cu perioadă medie de folosire de 6 luni.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

LEACURI DIN VECHIME

ERGOTINA era, de fapt, ciuperca minusculă dar ucigătoare, numită cornul-secării. Dacă secara atinsă de boală intra în alimentaţia omului în cantitate mare, îmbolnăvirea nu putea fi evitată. Totuşi, în cantităţi mici, „cornuleţele pisate" aveau efect foarte bun în tratarea hemoragiilor interne ale femeilor, după naştere. De asemenea, ergotina se dădea şi în „bolile femeieşti cu scurgere de sânge (metrite hemoragice) şi în scuipările de sânge (hemoptizii)".

CONOCHIFTERIŢA nu denumea altceva decât cunoscuta coropişniţă, a cărei muşcătură este foarte periculoasă. Numai că victimei i se recomanda un leac... imposibil. Fie să prindă respectiva vietate agresoare, s-o pună în apă şi să se spele cu apa aceea, fie să numere o baniţă, oca sau sac de mălai mărunţel (!) ori de mac, fie „să caute gaura coropişniţei şi să-i numere ouăle".

AL DOILEA BOTEZ este un ritual similar cu schimbarea numelui, mai cu seamă în cazul copiilor mici foarte puţin dezvoltaţi ori grav bolnavi. Urmarea ar fi fost că duhul rău (al bolii) ar fi fost astfel înşelat şi nu l-ar mai fi găsit pe suferind, să i se încuibeze în trup. Se zice că preotul care ţinea un asemenea ritual (interzis oficial) trebuia să fie răspopit. După cunoştinţele noastre, chiar şi în prezent se mai practică „al doilea botez".

Pagină realizată de
ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De vorbă cu avocatul casei

Domnului SORIN DAN din Constanţa

Din scrisoarea adresată redacţiei am reţinut că anul trecut aţi încheiat un contract de asigurare autocasco, în care aţi stabilit cu societatea de asigurări o anumită sumă asigurată şi o anumită primă de asigurare care urma să fie plătită conform dispoziţiilor contractuale în 4 rate egale.

În luna decembrie anul trecut aţi avut un accident de circulaţie în urma căruia autoturismul dumneavoastră a fost avariat parţial.

Asigurare de bunuri

Ne întrebaţi pe această cale cu ce sumă veţi fi despăgubit întrucât societatea refuză să vă plătească suma asigurată. Din ceea ce ne-aţi scris am constatat că îndepliniţi toate condiţiile pentru a putea fi despăgubit.

Astfel la data producerii accidentului ratele primei de asigurare erau plătite la termen şi aţi anunţat, în termenul prevăzut în contract, societatea de asigurări pentru ca inspectorii de daune ai societăţii de asigurări să poată întocmi procesul-verbal de constatare a daunelor.

Cu privire la suma pe care o veţi primi în calitate de asigurat şi beneficiar al poliţei de asigurare trebuie să facem câteva precizări.

Potrivit dispoziţiilor legale în cazul asigurărilor de bunuri, societatea de asigurări se obligă ca, în momentul producerii riscului asigurat (accidentul de circulaţie în acest caz), să plătească celor îndreptăţiţi o *despăgubire*.

Această despăgubire nu va fi însă în toate cazurile în acelaşi cuantum cu suma asigurată. *Despăgubirea* este suma pe care societatea de asigurări o plăteşte pentru refacerea bunului distrus.

Cuantumul despăgubirii depinde întotdeauna de mărimea pagubei şi nu poate depăşi suma asigurată.

Nici în cazul distrugerii totale a bunului despăgubirea nu este întotdeauna în acelaşi cuantum cu suma asigurată, ci se va avea în vedere valoarea reală a bunului respectiv în momentul producerii evenimentului asigurat. Nu trebuie să confundaţi această despăgubire cu despăgubirile care se acordă în cazul asigurărilor de persoane unde societatera de asigurări se obligă nu să acopere o pagubă ci să plătească suma asigurată, indiferent de orice idee de prejudiciu, având în vedere faptul că atât viaţa, cât şi sănătatea omului nu sunt evaluabile în bani.

Astfel, dumneavoastră aveţi un deviz de reparaţie care arată aproximativ suma care a fost necesară pentru refacerea bunului distrus, sumă care, probabil, va fi plătită de societatea de asigurări.

Av. BIANCA ALECU

Cabinete asociate de avocaţi MIHĂILĂ & OANCEA

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: ALBUL MUTĂ ŞI CÂŞTIGĂ

BROWNE - QUINTEROS, 1974

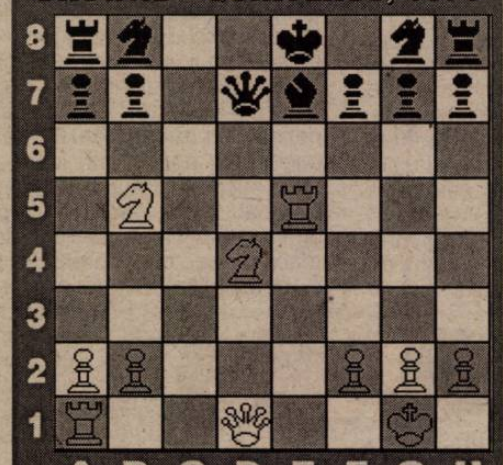

DEZLEGARE: 1. Td5! Dc8 (Dd5 2. Cc7) 2. Cf5 (se ameninţă Cd6) Rf8 (2... Dc6 3. Ce7 Re7 4. Te5 Rf6 5. Dd8! Re5 6. Te1 + -) 3. Ce7 Re7 (3... Ce7 4. Td8 + -) 4. Te5 Rf6 5. Dd6 + -

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PE SCURT

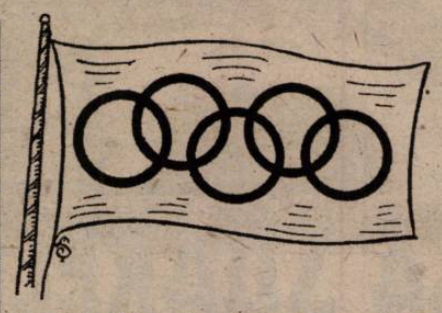

Puteţi să trasaţi cele cinci cercuri ale drapelului olimpic fără să ridicaţi creionul de pe hârtie? Noi am reuşit! Încercaţi şi dumneavoastră.

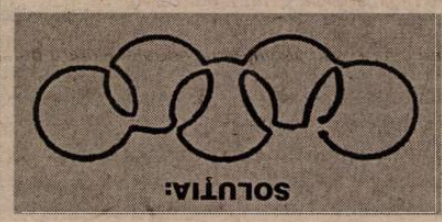

SOLUŢIA:

UMOR

Medicul îi spune unui pacient:

– Ar trebui să mai faceţi din când în când câte o baie!

– Dar eu fac baie zilnic!

– Atunci poate că ar fi bine să mai schimbaţi câteodată apa!

– Aţi citit cartea „Descoperirea Polului Sud”?

– Cum? E vorba de o carte? Eu credeam că a fost chiar descoperit!

– Aveţi un prieten al casei?

– Da, e singurul lucru pe care l-a adus nevastă-mea în căsnicie.

– Domnule director, vă rog să-mi măriţi salariul! Vreau să mă însor...

Neputând să-i satisfacă cererea directorul spune calm:

– Înţeleg foarte bine că nu vă puteţi însura cu salariul ăsta, dar într-o zi o să-mi mulţumiţi!

Verificaţi-vă cunoştinţele

NAPOLEON BONAPARTE

1. Unde şi când s-a născut Napoleon Bonaparte?
2. Cine a fost guvernatorul insulei Sfânta Elena, „temnicierul” feroce al Împăratului”?
3. Unde este înmormântat Napoleon?
4. Sub ce nume era cunoscut fiul lui Napoleon şi al Mariei Luisa, înmormântat alături de tatăl său?
5. Cine a pictat „Încoronarea lui Napoleon la Notre Dame”?
6. Cine a compus uvertura simfonică „1812” evocând lupta de la Borodino?
7. Cine a scris piesa de teatru „Omul destinelor” prezentându-l într-o manieră aparte pe Napoleon?
8. Ce mare actriţă românca a interpretat de multe ori pe scenele pariziene, în secolul trecut, rolul Letiţiei Bonaparte, bucurându-se de un imens succes?

Răspunsurile din numărul trecut

1) În poemele homerice Troia este numită Ilion. 2) În timpul războiului troian regele Troiei era Priam iar soţia sa era Hecuba. 3) Comandantul suprem al aheilor era Agamemnon, regele cetăţii Mycene, fratele lui Menelaos, soţul neconsolat al frumoasei Elena. 4) Artistul care a făcut calul de lemn se numea Epeios. 5) Grupul statuar Laocoon, aflat la Vatican, a fost realizat de sculptorii Agesandru, Polidor şi Atenodor din Rodos. 6) Piesa de teatru „Război c Troia nu se face” a fost scrisă de Jean Giraudoux (1882-1944). 7) Săpăturile arheologice care au scos la lumină ruinele Troiei au fost iniţiate de germanul Heinrich Schliemann (1822-1890).

Poşta cititorilor Pentru întrebările cu tema „Valuri” din 21 februarie a.c. am primit mai multe variante de răspuns la primele puncte. Am luat în consideraţie diferitele variante aproapiate răspunsurilor deoarece le-am găsit în alte surse de documentare, faţă de cele iniţiale. Aşadar: ■ 7 răspunsuri corecte: prof. *Marin Ştefan*, Şimleul Silvaniei (ţinând cont şi de „corectura” trimisă ulterior), şi foarte atentul nostru prieten *Mihai Waspusch*, Bucureşti pe care îl anunţă că vom încerca să dăm mai multe detalii folositoare. ■ 6 răspunsuri corecte: *Elena Ispas*, Piatra Neamţ; *Florentina Gorea*, Topliţa şi *Dan Victor Munteanu*, Galaţi.

Anunţăm cititorii şi prietenii revistei că în numărul viitor vom publica regulamentul noului concurs care va demara, după cât se pare în aprilie. (I. Stoica)

Integramă de GHEORGHE POPESCU

„CONVENŢII”

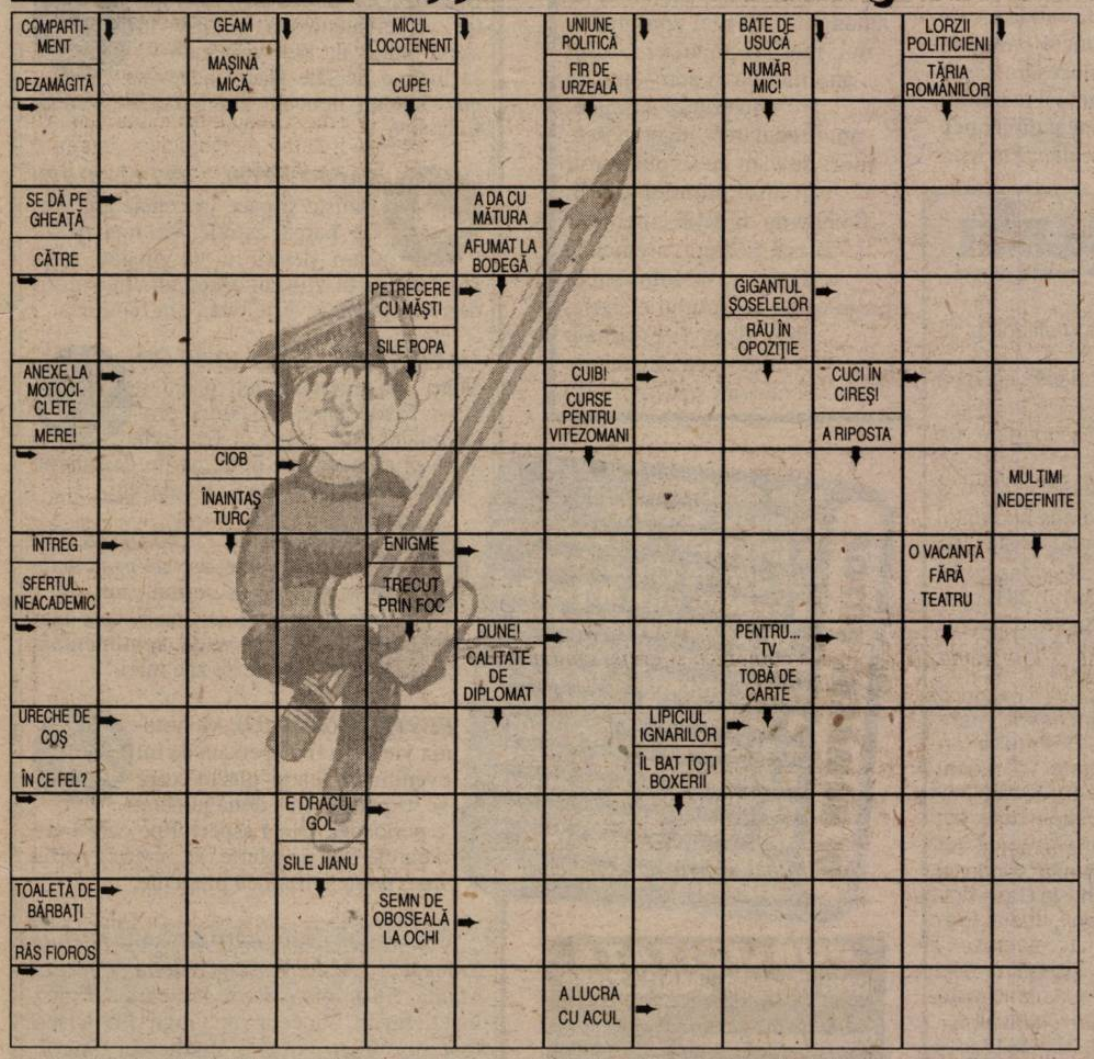

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „REMEMBER”. *Orizontal:* P - O - S - C - I - D - PRETUTINDENI - OMENIE - ORAS - UNITI - PASNIC - OR - CHEL - IVI - OS - CAR - GS - AP - TROTINETA - L - BIET - BA - EURI - CLER - PLATAN - PUI - ASIA - UTA - REGIM - STRAT - CIFRE - SARITI.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Dacă anul acesta aţi cumpărat zambile moţate şi vreţi să înflorească şi la anul, trebuie să menţineţi pământul din ghivece umed şi să tăiaţi frunzele abia după ce s-au îngălbenit complet. La iarnă, în aşteptarea primăverii următoare, ghivecele pot fi lăsate şi pe balcon, doar pământul trebuie udat din când în când.

Primulele ofilite nu trebuie aruncate pentru că

ele sunt plante perene şi pot înflori în fiecare an dacă le plantaţi afară, în jardinierele de pe balcon sau în grădină.

Panseluţele „sălbatice” (cu flori mai mici decât cele obişnuite, dar cu codiţe mai lungi) sunt mai rezistente, se trec mai greu şi înfloresc până spre vară, bucurându-ne un timp mai îndelungat cu paleta lor de culori vesele.

Plantele care încă sunt înflorite din timpul iernii nu trebuie mutate în alte ghivece doar pentru că a venit primăvara; imediat ce sunt transplantate îşi pierd bobocii şi florile, iar procesul de înflorire se încheie.

E primăvară

Acum este momentul optim pentru înmulţirea plantelor prin lăstari sau despărţirea rădăcinilor.

Spălarea de praful acumulat peste iarnă a plantelor decorative de apartament este acum binevenită. Trecerea lor printr-un duş uşor le ajută să respire şi să se regenereze. Trebuie să aveţi însă grijă că la unele plante nu se recomandă udarea frunzelor. În cazul acestora praful se poate îndepărta cu o periuţă cu părul foarte fin şi moale.

Dacă vă gândiţi să plantaţi anemone, alegeţi locuri semiumbrite, ca să le priască.

Florile proaspete de primăvară (ghiocei, zambile, narcise, lalele etc.), puse în

vaze, întineresc orice casă, alungând senzaţia de monotonie şi oboseală acumulată peste iarnă.

Florile albastre dau senzaţia de răcoare, prospeţime şi romantism, aşa că vara nu trebuie să lipsească din nici o grădină.

Dacă unele din plantele dv. necesită ghivece noi şi mai mari, folosiţi numai pământ de flori de calitate atunci când faceţi transplantarea. Pământul comercializat în acest scop conţine îngrăşământ de durată, în cantităţi bine dozate, precum şi alte substanţe care favorizarea oxigenarea rădăcinilor plantei. *(A. Popescu)*

Fotbal dincolo de blaturi

Furtuna în paharul cu apă, legată de așa-zisul blat de la Piatra-Neamț a trecut exact după trei zile, astfel încât campionatul Diviziei A de fotbal merge înainte. Astfel, sâmbătă, în fața a 30.000 de spectatori, Universitatea Craiova s-a impus destul de clar în fața Stelei. După un gol mai ciudat, din transversală mingea șutată de Frăsineanu a căzut pe linia porții, mai exact cu vreo 2 cm în interiorul porții. Lucrurile au mers înainte cu niște craioveni dezlănțuiți pe tot terenul. În cele din urmă, după trei eliminări de pe teren (doi craioveni și un stelist), Steaua a plecat învinsă spre București, cu două goluri primite, punând cruce ideii de revenire în clasament. Perla meciului a aparținut comentatorului TVR care a spus la un moment dat „În tribune se face valuri". Pe stadionul din Ștefan cel Mare, Dinamo a avut un meci mult mai greu cu Rapid. Un meci spectaculos, pe măsura statutului de derby al etapei. Ca urmare, la sfârșitul primei reprize scorul era deja 3-1 pentru Dinamo. În repriza a doua, rapidiștii s-au apropiat, înscriind pentru 3-2, visând la egalare. După focul primelor 50 de minute de joc, când s-au înscris cele cinci goluri, partida derby s-a mai liniștit, tabela rămânând nemodificată. Astfel, Dinamo se detașează la 7 puncte față de Steaua și nimic nu anunță deocamdată „relansarea" mult pomenită.

SPORT FLASH

Victoria fratelui cel mic

Ralf Schumacher a obținut cea de-a patra victorie a carierei sale de pilot de Formula 1, în marele Premiu al Malaeziei, disputat pe circuitul de la Sepang. Cursa a demarat cu un start controversat. Michael Schumacher, aflat în fruntea grilei, i-a „tăiat fața" lui Juan Pablo Montoya la primul viraj, iar cele două mașini s-au atins. A fost un incident pentru care cei doi au avut de tras pe întreg parcursul cursei, pentru că au fost aruncați pe ultimele locuri. În aceste condiții, cele două mașini McLaren au adoptat o strategie cu un singur stop la boxe, însă problemele mecanice au făcut ca ambii piloți să nu reușească să ajungă la capătul cursei. Barrichello și Montoya au trebuit și ei să mai intre la boxe o dată, pentru al doilea *pitstop*. Astfel, prima poziție i-a fost cedată definitiv lui Ralf Schumacher, care a trecut primul linia de finish, urmat fiind de Montoya. În spate, Schumacher a progresat gigantic cu pași de pitic. Germanul a reușit să îl ajungă pe Button, aflat pe locul trei, deși britanicul deținea un avantaj de 20 de secunde. Cu două tururi înainte de final, suspensia mașinii lui Button a cedat, iar Schumacher a prins podiumul. Victoria lui Ralf Schumacher pune capăt prematur unei dominații a scuderiei Ferrari, Michael Schumacher rămânând la conducerea clasamentului piloților, cu 14 puncte, cu două mai mult decât Montoya, pe locul trei urcând Ralf Schumacher.

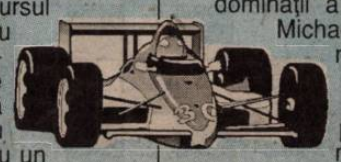

GEORGE CUȘNARENCU

HOROSCOP
25 – 31 MARTIE

BERBEC (21.03-20.04): Cel mai semnificativ aspect al acestei săptămâni este ascensiunea curbei financiare, începând chiar cu ziua de luni. Astfel, joi sau vineri ea va atinge un maxim, deci veți primi o sumă consistentă de bani.

TAUR (21.04-21.05): În pofida relației mai puțin favorabile dintre Soare și Saturn, în acest interval veți lua câteva decizii excelente, ale căror consecințe nu se vor lăsa mult așteptate.

GEMENI (22.05-21.06): Două bucurii vă vor umple sufletul acum, ambele provenind din domeniul financiar. Prima veste foarte bună sosește marți sau miercuri, iar a doua în weekend, când vă așteptați mai puțin.

RAC (22.06-22.07): Una caldă, una rece. Aceasta ar putea fi emblema acestei perioade pline de evenimente mărunte și stresante. Miercuri sau joi primiți bani, însă imediat va trebui să faceți câteva cheltuieli neprevăzute.

LEU (23.07-22.08): Luna și Soarele au relații din cele mai bune acum, iar drept consecință veți avea o săptămână plină de dragoste focoasă și de inițiative înțelepte. Atenție la un Capricorn din anturajul profesional!

FECIOARĂ (23.08-21.09): Un eveniment ciudat se va petrece, probabil, pe la mijlocul intervalului. S-ar părea că o persoană de sex opus nu prea vă are la inimă, însă veți ieși cu zâmbetul pe față din confruntare.

BALANȚĂ (22.09-22.10): Se pare că veți intra destul de serios în postura de mediator între două persoane aflate într-un conflict foarte dur. Important este să acționați cu înțelepciune și tact, fără să vă implicați prea mult.

SCORPION (23.10-21.11): Jupiter vă influențează pozitiv în acest interval, determinându-vă să luați o decizie foarte adecvată unei situații delicate din punct de vedere financiar.

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Liniște și pace în constelația dv., de parcă astrele vă menajează acum pentru a vă pregăti ceva spectaculos în viitorul apropiat. Joi sau vineri veți primi o veste bună din familie.

CAPRICORN (21.12-19.01): Marți sau miercuri veți primi o veste foarte bună din sfera profesională. S-ar putea să fie vorba de o promovare sau de o mărire de salariu. Oricum, bugetul dv. se va îndrăveni.

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Toate curbele, astrele principale se află peste normal, iar cea a afectului urcă la cotele cele mai înalte. Probabil că viața sentimentală cunoaște o revigorare de zile mari.

PEȘTI (19.02-20.03): Monotonia vieții va fi dispersată de un eveniment foarte plăcut, care se va petrece în a doua jumătate a perioadei. După aspectul pe care-l are Soarele față de Marte, ar putea fi vorba de o nouă și trainică prietenie.

Personalitățile săptămânii: *Nichita Stănescu, Al.Kiriţescu, Elena Farago, Mateiu I.Caragiale;* René Descartes, Franz Josef Haydn, Vincent van Gogh, Francisco José de Goya, Nicolai Vasilievici Gogol, Heinrich Mann, Tennessee Williams, Béla Bartok.

Tomate veșnic roșii!

Chiar dacă gustoasele roșii sunt... roșii pe tarabe, culoarea lor vie piere o dată cu putrezirea legumei. Dar, cum în ultimii ani genetica a arătat că poate face minuni, o echipă de cercetători americani a reușit să obțină tomate care nu putrezesc. De fapt, prin introducerea în legume a unei anumite gene, înmuierea și alterarea acestora se produc mult mai lent decât în mod natural. Șapte ani a durat, până când Mac Gregor – cum este numită roșia-mutant – a putut fi scoasă pe piață. Rămâne de văzut dacă modificările genetice, cu finalitate preponderent comercială, vor satisface și gustul cumpărătorilor, pentru care hrana naturală a devenit ceva similar cu preparatele de laborator... *(A.N.P.)*

Un campion al longevității

Clarry, considerat cel mai vârstnic urs kaola de pe planetă a decedat recent la Grădina zoologică din San Francisco. În vârstă de 19 ani, Clarry era de fapt cel mai bătrân mascul din cadrul speciei sale, deoarece femele care au depășit această vârstă mai există. Secretul longevității acestui urs a constat, potrivit declarațiilor unui angajat al grădinii zoologice, în regimul alimentar: frunze de eucalipt, în amestec cu un lichid cu înaltă valoare calorică. Clarry a fost trimis din Australia la San Francisco, în 1985. În general, în libertate fiind, ursii kaola trăiesc în jur de 20 de ani, vârstă la care încep să-și piardă dinții, fapt ce-i împiedică să mai mestece hrana - vegetale cu structură dură. *(A.P.)*

CASA SOARELUI

O idee ce pare mai curând extravagantă a fost pusă în practică de Ernst Osswald, un constructor de imobile german. Deși seamănă cu o ... farfurie zburătoare și chiar se rotește în jurul propriei sale axe, construcția imaginată de el reprezintă o casă de locuit, ce poate fi orientată în funcție de poziția soarelui, în ideea unei iluminări și încălziri optime și, deci, a economisirii energiei provenite de la surse artificiale. Acoperișul conține celule fotovoltaice care produc o parte din electricitatea necesară casei, iar pereții au incluși captatori solari pentru încălzirea apei. Așezată pe o placă rotativă bazată pe rulmenți cu bile, construcția are dispuse în mijloc toate conexiunile necesare (pentru apă, electricitate, gaze și canalizare), rotirea fiind asigurată de un mic motor electric.

Constructorul german nu e singurul care s-a gândit la o „casă a soarelui". Profesorul francez Patrick Marsilli a imaginat și el o casă în formă de dom, care funcționează pe aceleași principii. Dar poate că n-ar trebui să uităm un amănunt mult mai apropiat de noi: meșteri populari români anonimi au la activ sute de construcții similare, multiseculare – ingenioasele mori de vânt ce se puteu roti în jurul propriei axe, în funcție de direcția curenților de aer. E drept, asemenea realizări nu se foloseau la producerea curentului electric, însă ideea de prioritate - tehnologică rămâne de necontestat. *(A.N.P.)*

ABONAȚI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Prețul abonamentului contractat direct la redacție, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a prețului revistei.
- Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.
- Tombola fidelității, organizată la sfârșitul anului și rezervată doar cititorilor abonați direct la redacție, vă oferă șansa de a câștiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe șase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

■ În căutarea primului strămoș ■ ENVISAT – un observator pentru clima Terrei ■ Femina club ■ Somnul – un potențial factor de risc ■ Varanul, cea mai mare șopârlă a lumii ■ Distanța Pământ-Lună măsurată cu... laserul! ■ Singapore, un mozaic de civilizații ■ Terapeutul – între Dumnezeu și oameni ■ Întâmplări adevărate ■ Horoscop.

PUBLICITATE
prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 566 • ANUL XLV • 28 MARTIE 2002 • 16 PAGINI • 6000 LEI Nr. 13 (2316)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

Cine obţine în viaţă tot ce şi-a dorit n-a avut prea multă imaginaţie.
(Jean Carmet)

Un om poate fi zdrobit de oricine e destul de puternic, dar de învins se învinge singur.
(E. Hemingway)

Lumea a început printr-o negustorie, deoarece Adam a vândut Raiul pe un măr. N-a fost o afacere prea grozavă...
(Balzac)

Piramidele au privit întotdeauna spre cer...

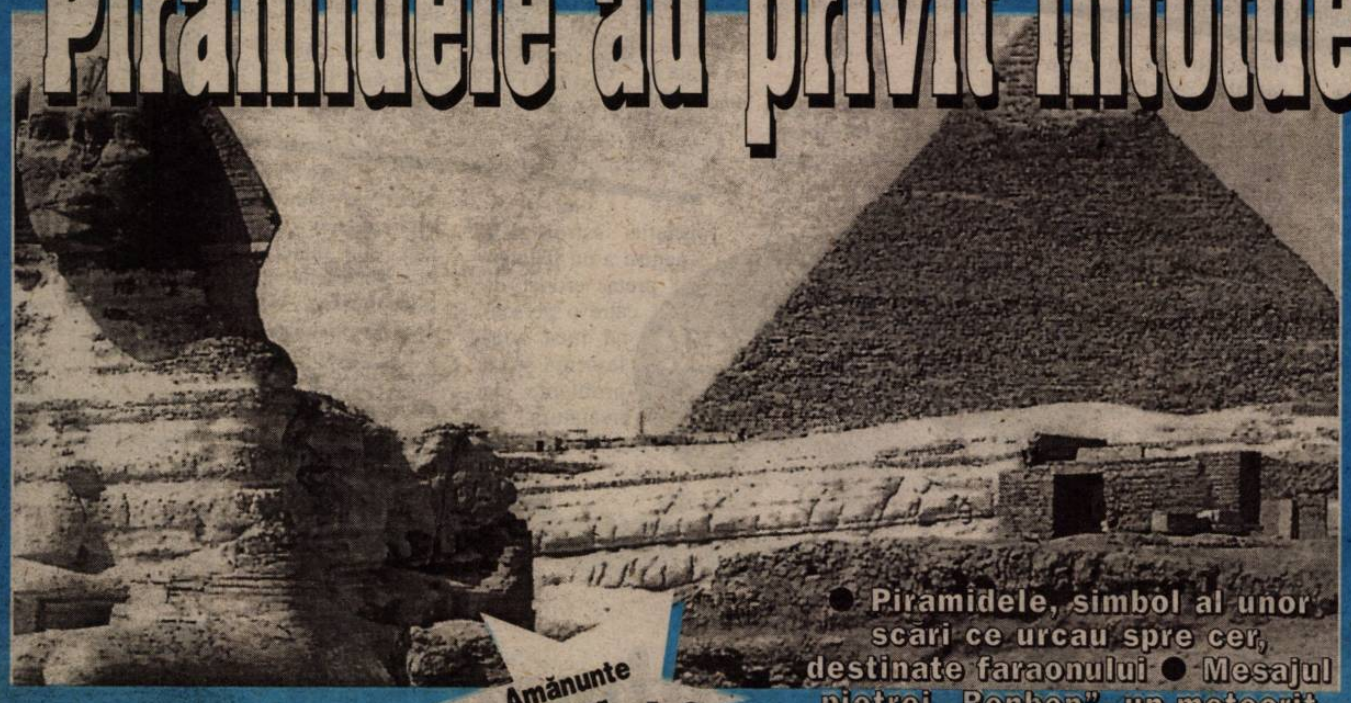

● Piramidele, simbol al unor scări ce urcau spre cer, destinate faraonului ● Mesajul pietrei „Benben", un meteorit care ar fi inspirat construcţia ● Orientarea spre Steaua Polară – o „certitudine" a nemuririi

Amănunte în pag. 10

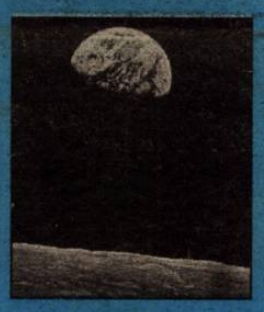

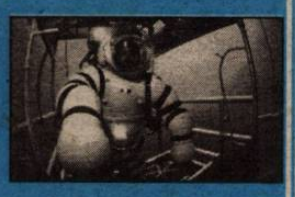

În căutarea primului strămoş

Starea de veghe

ENVISAT
un observator pentru clima Terrei

Femina club

◆ Dosarele frumuseţii ◆ Reflecţii psihologice ◆ E bine de ştiut

Consultaţii fără plată

SOMNUL
un potenţial factor de risc

Terra X

Distanţa Pământ-Lună măsurată cu...
LASERUL!

OSCAR 2002

◆ Labirint sentimental
◆ Misterele lumii
◆ Întâmplări adevărate
◆ Timp liber
◆ Horoscop

O consecinţă a încălzirii planetei

Încălzirea planetei devine o certitudine; potrivit anunţului Centrului american de date privind zăpezile şi gheţurile (NSIDC – Universitatea), creşterea temperaturii a provocat cea mai importantă topire a unei platforme de gheaţă din ultimii 30 de ani. Fenomenul a fost sesizat cu ajutorul imaginilor transmise prin satelit, în cadrul misiunii de supraveghere a Antarcticii. S-a petrecut în zona de est a Peninsulei Antarctice, denumită Larsen B, cu o suprafaţă de 3250 de kilometri pătraţi şi o adâncime de 220 de metri. Larsen B s-a dislocat fragmentându-se în mii de iceberguri care acum plutesc spre marea Weddel. NSIDC presupune că platforma glaciară s-a dezintegrat din cauza stratului de apă formată în vara anului trecut prin topirea gheţii de la suprafaţă. O parte din apă s-a infiltrat în faliile gheţarului, a săpat în profunzimea lui reuşind să-l macine şi să-l rupă în bucăţi. Această calotă glaciară din Antarctica a atras atenţia specialiştilor încă de acum 20 de ani. Creşterea temperaturii din regiune (cu o jumătate de grad C pe deceniu), la care s-au adăugat curenţii de profunzime, au făcut ca platforma antarctică să piardă teren. NSIDC apreciază că icebergurile formate prin dizlocarea uriaşei banchize de gheaţă din Antarctica nu vor avea totuşi un impact alarmant în privinţa nivelului global al apelor mărilor, dar ar putea afecta, acţionând ca nişte frâne, circulaţia gheţurilor obişnuite de pe suprafaţa mărilor şi oceanelor, ca şi topirea normală sau ruperea în bucăţi mai mici a acestora deoarece ele ţin la distanţă aerul marin mai cald. *(A.P.)*

TV Pro TV România 1 TVR 2 Acasă Antena 1 Prima TV Tele 7 abc

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

IUBIRI CĂLUGĂREŞTI

Dumitru Radu Popescu s-a plictisit să mai semneze cărţi cu numele său. Drept pentru care inventează o scriitoare cu numele de Simonetta Berlusconi şi sub numele ei devine liber de a scrie un roman intitulat „Călugărul Filippo Lippi şi călugăriţa Lucrezia Buti". Cartea începe cu o nebunească *Prefaţă* în care cel care îngrijeşte ediţia (Dumitru Radu Popescu) ne spune, cu un umor abia reţinut, istoria manuscrisului acestui roman, o istorie inventată, evident. „Extraordinara poveste de dragoste dintre călugărul Filippo Lippi şi călugăriţa Lucrezia Buti, semnalată şi de Giorgio Vasari în *Vieţile pictorilor, sculptorilor şi arhitecţilor*, pune în discuţie, prin manuscrisul descoperit la Viena de către Cecilia Zammit (absolventă a Facultăţii de istorie şi a Facultăţii de istoria artei de la Sorbona – Paris), fantastica energie a iubirii de a fi unica formă a libertăţii". Şi ca umorul să fie întreg, ne avertizează îngrijitorul ediţiei, manuscrisul de la Viena conţine şi un personaj de care noi românii trebuie să fim mândri, pe nume Andrei Cârţu, sau Pârţu, un caligraf pripăşit pe la Florenţa acelor ani care se ocupa cu scrisul textelor înainte de inventarea maşinilor de tipărit. Şi cum tot nu ştim cine e autorul romanului de dragoste, Cârţu (Pârţu), caligraful sau altcineva, ne bucurăm la gândul că românii au avut încă de la începutul secolului al XV-lea ceva de spus în spaţul istoriei nu o dată tragice. Despre valahul nostru, D.R.Popescu ne spune că el fusese pus de fratele tinerei călugăriţe să o supravegheze îndeaproape, prilej cu care Andrei Cârţu (Pârţu) s-a aflat şi în preajma călugărului Lippi până la moartea acestuia. Ironia neîncrâncenată este prezentă pe tot parcursul romanului. „Şi dacă luăm drept adevărate spusele Simonettei Berlusconi, precum că Andrei, în desele sau rarele sale călătorii la Florenţa, şi-a găsit răgazul necesar să împlinească legile fraţilor ei, ai Simonettei, de a-i băga în pământ cu bucurie pe soţii ei, ne aflăm în faţa unui demn reprezentant al Orientului şi al unui perfect reprezentant al Renaşterii, insul capabil să fie deasupra legilor statelor, cetăţilor, credinţelor". Iată un personaj autohton care nu numai că a scăpat de legile lui Vlad Ţepeş, dar a îngrozit şi Europa! Întregul roman „de dragoste" este de fapt o imensă parodie plină de divagaţii savuroase, unele dintre ele cu trimiteri directe chiar în epoca de tranziţie pe care o traversăm. Acum, că lui Filippo îi plăcea vinul bun şi îşi cam făcea de cap cu călugăriţele de la mănăstirea de maici din Florenţa nu trebuie să ne mire. Omul era artist, era pictor şi dorea să vadă de aproape ceea ce picta. „Nu-mi mai amintesc nimic din noaptea de azi-noapte...Nu-mi mai amintesc cu adevărat nimic din binele ce l-am făcut astănoapte – şi nici cui i l-am făcut". Într-o dimineaţă obosită de acest gen, fra Filippo o cunoaşte pe sora Lucrezia. De aici porneşte idila, o idilă complicată de faptul că şi caligraful Andrei o iubeşte pe Lucrezia, în vreme ce autoarea (închipuită) a romanului, Simonetta, îi trage clopotele lui Filippo. Iubirea care clocoteşte într-o mănăstire de maici nu e de colo. Şi dacă acolo sunt şi bărbaţi, există motive mult mai temeinice pentru iubire. Iubire carnală, nu de fiecare dată spirituală, iubire vinovată, nu de fiecare dată cu gândul la Dumnezeu. Din care rezultă şi fructul iubirii, un Filippino hrănit cu lapte de lehuza Lucrezia. Este o atmosferă de Shakespeare în roman, de comedie înţeleaptă, cu năluci şi pilde, cu filozofie, sexualitate şi umor. Un roman care se citeşte cu bucurie, adică pe măsura bucuriei cu care a fost scris. De Dumitru Radu Popescu, evident.

GEORGE CUŞNARENCU

Dialog astrologic

MARIANA B., Bucureşti: „...O femeie născută sub influenţa planetei Venus nu este doar o fiinţă plină de dragoste, ci şi o mare pasionată de artă şi cultură. Eu, cel puţin, resimt din plin această influenţă, fiind născută în zodia Taurului. Nu ştiu dacă este adevărat, dar am auzit că şi zodia Balanţei este dominată de Venus (...). S-ar putea trage de aici concluzia că un bărbat şi o femeie născuţi în aceste zodii ale iubirii vor forma un cuplu extraordinar? Întâmplător sau nu, eu sunt născută în Balanţă, iar prietenul meu în Taur, dar, cu toate acestea, de la un timp nu prea ne mai înţelegem ca la început. (...) Ne cunoaştem de aproape un an şi cred că, pe undeva, informaţiile astrologice greşesc. Cum se face că relaţia noastră a început să şchioapete? Oare se apropie despărţirea definitivă? Ce părere aveţi?"

– Dragă ***Mariana,*** cele două zodii amintite de tine sunt, într-adevăr, guvernate de Venus, numai că asta nu spune totul. Culmea este faptul că o femeie-Balanţă, ca tine, are o afinitate minimă faţă de un Taur (dacă este dominantă). Dacă Taurul domină, atunci „regulile" astrologice spun acelaşi lucru. Cu alte cuvinte, deşi nu vreau să te întristez, în orice situaţie relaţiile Taur-Balanţă nu prea sunt cordiale (vorbim din punct de vedere sentimental). Dar cum în viaţă lucrurile nu merg ca la carte, ceea ce ţi se întâmplă ţie nu este o excepţie. Şi te mai rog să ţii minte faptul că afinităţile erotice între zodii nu iau în seamă numai pe Venus, ci şi pe Marte. Din acest punct de vedere, tu, ca femeie-Balanţă, ar trebui să ai relaţii foarte bune cu un bărbat născut într-o zodie guvernată de Marte, adică Scorpion sau Berbec. O afinitate acceptabilă poţi avea şi cu un bărbat din zodia Peştilor sau Racilor, aceştia fiind foarte devotaţi fiinţei iubite şi foarte maleabili... În concluzie, cred că nu astrologia decide relaţia ta actuală, ci voi înşivă.

*

– Dragă ***Emanuela,*** relaţia elev-profesor este totuna dintre oameni, dar are un caracter mai special, oarecum similar cu cel dintre un şef şi o subalternă (sau invers). Din acest motiv nu mi-am permis să dau nici o informaţie astrologică, pentru a nu fi interpretat eronat de către o persoană încă adolescentă şi cu probleme la învăţătură. Pe de altă parte, te rog să mă crezi că problema „persecuţiei" în liceu este una extrem de subiectivă. Nu cunosc nici un elev (o elevă) care ştie materie, dar este privită negativ din alte motive. Nici nu cred că există aşa ceva. Că se poate înfiripa o idilă, asta e cu totul altceva...

RADU IANIERI

EMANUELA L., Oneşti: „...Am citit acum câteva săptămâni că relaţiile dintre elevi şi profesori (de sexe opuse) nu vă interesează. Consider că este o atitudine greşită, pentru că eu cunosc un caz de acest gen «rezolvat» de un astrolog (femeie) din oraşul nostru. Această cititoare în stele, cum i se mai spune, a sfătuit-o pe prietena mea să nu ia în consideraţie aşa-zisa persecuţie la care era supusă de un profesor de geografie, doar cu cinci ani mai în vârstă, pentru că între ei va fi o iubire adevărată... Totul e să aibă răbdare. Ei bine, au trecut patru ani de atunci şi cei doi sunt foarte buni prieteni, poate chiar se vor căsători. Aşa că relaţia elev-profesor merită toată atenţia din partea astrologiei. Nu v-am scris acest lucru pentru că eu însămi aş fi în situaţia aceasta, ci pentru că pur şi simplu cunosc un caz real. Vă mulţumesc pentru atenţia cu care mi-aţi citit scrisoarea".

Elixirul dragostei

Se vorbeşte mult despre afrodisiace. Despre reţete miraculoase care stârnesc simţurile şi „sublimează" actul sexual. Cum ar fi de pildă „musca spaniolă". O reţetă bazată pe o specie de gândăcei strălucitori de proveniență franceză şi spaniolă, uscaţi, pisaţi şi trataţi chimic. Lista afrodisiacelor include nenumărate produse, de la clasica şampanie, la ginseng, iohimbină (un preparat din scoarţă de copac african), de la praful din corn de rinocer şi până la droguri. Despre eficacitatea unora dintre ele nu se poate vorbi decât de la caz la caz. În urma unor studii bazate pe efectul placebo s-a constatat că o mare parte din cei cărora li s-a administrat o pudră de zahăr în locul unor substanţe afrodisiace, a fost marcată de o puternică dorinţă sexuală. Iar unii dintre cei care au înghiţit praful din corn de rinocer, de pildă, au devenit apatici... Există oare un afrodisiac universal, cu o eficacitate garantată? Există. El se numeşte DRAGOSTE.

O dilemă sentimentală

Iubesc doi băieţi

„Cred că multe fete se află în situaţia mea. Să fie curtate de mai mulţi băieţi şi să aleagă. Cred că pentru multe din ele e simplu. Pentru mine, nu. Cred că în general fetele ştiu ce vor şi nu stau prea mult pe gânduri când e vorba să-şi aleagă partenerul. Ei bine, cu mine lucrurile nu stau aşa. Ştiu doar că vreau să mă căsătoresc, să fac un copil. Sunt foarte atrasă de viaţa de familie. Şi mai ştiu că sunt îndrăgostită de doi băieţi cu care mă întâlnesc şi care m-au cerut în căsătorie. Ne vedem de aproape un an. Un timp m-am temut că se va afla de această dublă prietenie şi că lucrurile se vor complica. Aşa că m-am hotărât să dezvălui acest secret amândurora. Lui Dan şi lui Paul. Reacţiile lor au fost cam la fel. Mi-au spus că trebuie să aleg şi că ar fi normal să nu ne mai vedem. Parcă erau traşi la xerox. Aşteptam reacţii diferite. Aşteptam să fie mai convingători. Am fost cam dezamăgită de reacţia lor. Într-un fel parcă mă obişnuisem cu situaţia asta dar ştiam că nu poate dura.

Amândoi sunt de nota zece

Ce să vă mai spun? Amândoi sunt serioşi. Dan e student la drept, Paul e programator la o întreprindere de stat. Sunt atenţi cu mine. Şi frumoşi de pică. Dan pare mai sensibil, mai comunicativ în probleme de dragoste. Uneori am senzaţia că mă idolatrizează. De ziua mea mi-a făcut un cadou extraordinar. Un tablou în ulei care mă reprezenta, executat după o fotografie. Incredibil de reuşit. Şi făcut de el, deşi nu a trecut printr-o şcoală de pictură. Paul e mai rezervat, mai calculat, are un stil aparte. Teribil de cuceritor. În sfârşit, nu ştiu să vorbesc despre ei. Îi găsesc fără cusur, sunt deştepţi, educaţi şi ne înţelegem extraordinar.

Nu vreau să-i pun la încercare

O prietenă m-a sfătuit să-i pun la încercare, să văd care mă iubeşte mai mult. Dar eu nu cred în tâmpeniile astea. Azi poate să sară în foc pentru tine şi mâine îl găseşti cu alta în pat. Important e să ştiu pe care dintre ei îl iubesc mai mult. Şi nu pot să-mi dau seama. Nu pot să ies pentru nimic din lume din această dilemă." *(A.P. din Cluj)*

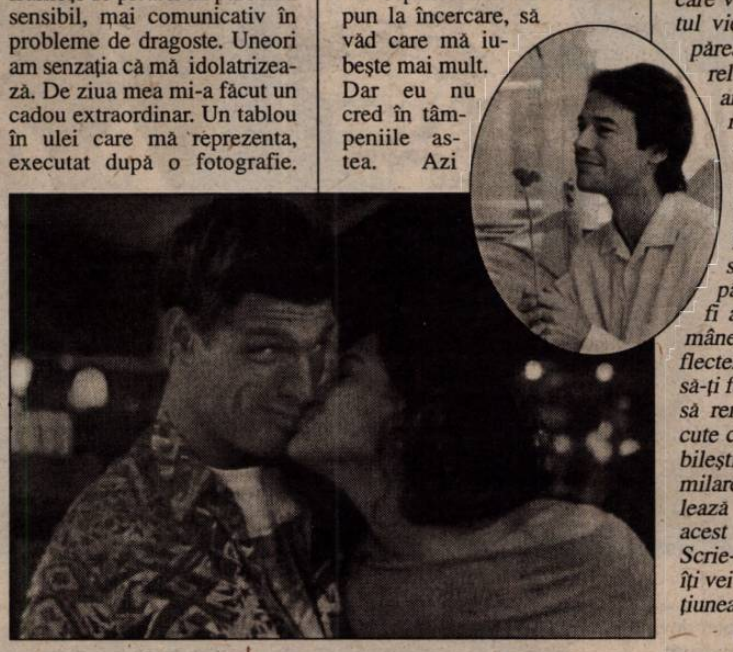

Răspuns

În primul rând, felicitări pentru faptul că eşti iubită de doi băieţi minunaţi care vor să-şi împartă tot restul vieţii cu tine. Deşi poate părea nefiresc, continuarea relaţiilor de prietenie cu amândoi mi se pare cel mai nimerit lucru pentru soluţionarea acestei dileme sentimentale. Timpul ar fi cel mai bun sfătuitor. Dar în situaţia în care ei nu mai vor să se întâlnească cu tine până te hotărăşti care va fi alesul, cred că nu-ţi rămâne de făcut decât să reflectezi adânc în singurătate, să-ţi faci ordine în sentimente, să rememorezi clipele petrecute cu ei şi să încerci să stabileşti o ierarhie. În cazuri similare, unele persoane apelează la un preot; soluţia în acest caz ar fi o... revelaţie. Scrie-ne în momentul în care îţi vei contura opţiunea. Succes!

Totul pentru „Eva"

Sunt căsătorit de un an. Soţia mea e tânără, frumoasă dar are un mare defect. Îşi cheltuieşte toţi banii pe cosmetice şi haine. Sincer să fiu, mi-e cam teamă să mă cert cu ea pe chestia asta pentru că e capabilă oricând să-şi facă bagajele şi să mă părăsească. Înainte nu era aşa dar, asta e altă poveste. În ultimele luni, în afară de ţigări şi câteva sticle cu vin nu mi-am cumpărat decât o pereche de adidaşi. Sloganul ei sună cam aşa": „Bărbatul trebuie să aducă bani în casă". Cel mai tare mă enervează însă faptul că uneori când îmi cere bani şi eu nu-i dau pentru că pur şi simplu nu am în momentul acela, mă face zgârcit. Mai sunteţi mulţi fraţilor în situaţia mea? Propun să facem un club al bărbaţilor cu soţii frumoase şi afurisite. *(Dorel, 37 de ani din Călăraşi)*

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de

CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.

magazin

Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerţului Bucureşti sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991. Adresa: Bucureşti sector 1, Piaţa Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Preşedintă*
GEORGE CUŞNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACŢIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanţu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Aurora Popescu
Secretar de redacţie: Ionel Cojocaru

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicuşor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Nataşa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Ţiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACŢIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Preşedintă a Consiliului de Administraţie
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUŞNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L. Fax: 224.39.96 sau RODIPET S.A. - P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07 Telex: 1 1995, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material şi penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea şi corectitudinea celor relatate. Revista îşi declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:

„MAGAZIN"
Gabriela Niţu, Rodica Niţu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Salt în trecutul îndepărtat al omenirii

În căutarea primului strămoș

Omul a fost totdeauna fascinat de trecutul său. Şi în timp ce îşi plănuia expediţii care să exploreze noi ţinuturi necunoscute, pe care le spera profitabile, şi-a făcut mereu timp pentru incursiuni, aparent nepericuloase, în propriul său trecut. Dar o excursie printre civilizaţii dispărute poate fi la fel de riscantă ca orice altă excursie într-un teritoriu necunoscut. Pentru că dacă este adevărat că viaţa nimănui nu se află „acolo" în pericol, este totuşi posibil să se piardă un lucru la fel de important: speranţele a nenumărate generaţii de a afla de unde se trag, cum au apărut pe faţa Pământului şi, poate, care este de fapt rostul lor în această lume...

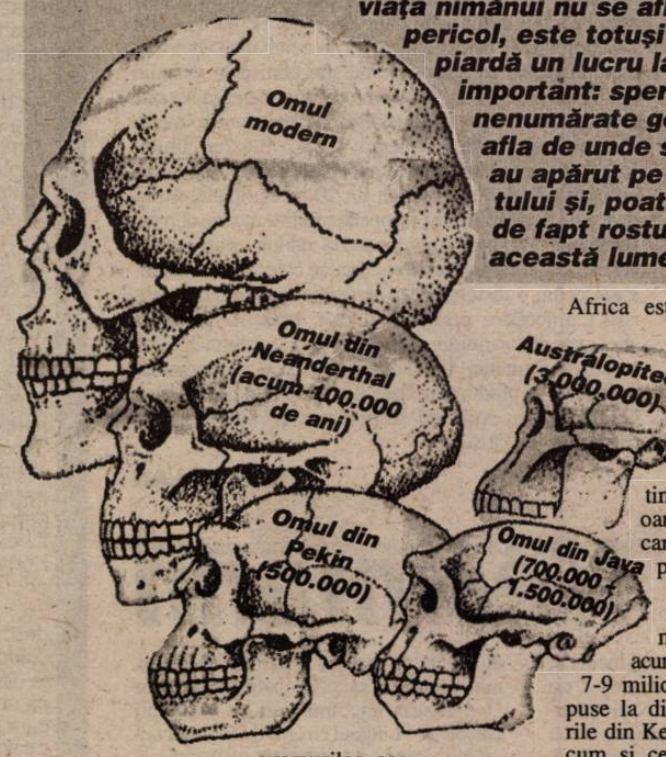

O misterioasă piatră neagră din Turkmenistan

Pe ce scară se măsoară timpul scurs înainte ca noi să apărem pe scena lumii? Cât de departe în timp putem merge pe urmele vechilor civilizaţii? Şi în ce limbă ne vorbesc ele nouă, celor de astăzi? O descoperire recentă a Dr. Fredrik Hiebert, arheolog la Universitatea Pennsylvaniei din Philadelphia, ne „aruncă" cu peste 40 de secole în urmă, când actualele pustiuri ale Asiei Centrale erau martorii unor civilizaţii urbane complexe care, mai mult, cunoşteau chiar şi scrisul! Mărturie stau semnele gravate pe o stranie piatră neagră descoperită la Annau, nu departe de graniţa dintre Turkmenistan şi Iran. Semnele gravate în cinci culori pe această piatră (care se consideră a fi fost un sigiliu) sunt o mărturie importantă a existenţei şi continuităţii unor civilizaţii avansate între Mesopotamia şi Valea Indului. Dar dacă la nivelul unei vieţi omeneşti de 80, chiar 100 de ani, cei 4000 şi mai bine de ani dezvăluiţi de noua descoperire sunt copleşitori, pentru antropologi ei nu înseamnă aproape nimic. Căci ceea ce îi interesează pe ei sunt...

Anii care se numără cu milioanele

Şi ca să ni se taie răsuflarea, vom face de la bun început... „un salt în timp fără plasă!", ducându-ne cu 221 de milioane de ani în urmă, acolo unde a fost „localizat" scheletul unei reptile numite rauisuchian, care a „locuit" pe teritoriul Carolinei de Nord de astăzi. Lungă de aproape 4 m şi cântărind peste 750 kg, semănând cu un aligator uriaş şi cu picioare foarte lungi, noul rauisuchian (care încă nu a primit un nume) arăta cam ca un... „jucător de fotbal american" al vremurilor acelea: gâtul gros, umerii largi, braţele lungi... „Zona de timp" care i-a cunoscut perioada de glorie se situează înainte ca dinozaurii să pună stăpânire pe planetă, pentru ca şi ei să dispară acum peste 65 de milioane de ani. Important însă este că noua vedetă a reptilelor dispărute, spre deosebire de dinozauri, mergea cu destulă dexteritate şi în două picioare, călcând bine şi pe degete şi pe călcâie, ceea ce face din rausichian unul din cei mai îndepărtaţi strămoşi ai fiinţelor bipede de astăzi!

Căutându-i pe Adam şi Eva

Dar strămoşii noştri „direcţi"? După ce toată lumea a auzit de *Lucy*, considerată mult timp drept „mama" întregii rase umane, în Africa de Sud, la Sterkfontein, la nord de Johannesburg, o nouă serie de descoperiri va împinge cu siguranţă timpul înapoi cu alte câteva milioane de ani! Şi dacă nimeni nu prea mai contestă dovezile în favoarea afirmaţiei că Africa este „leagănul omenirii", noile cercetări bazate pe studiul ADN-ului par să-i facă pe specialişti să devanseze în timp cu peste 2 milioane de ani data la care cele două ramuri principale, maimuţele şi oamenii, s-au separat. „Evenimentul" se consideră acum a fi avut loc acum 7-9 milioane de ani! Datele puse la dispoziţie de săpăturile din Kenya şi Etiopia, precum şi cele încă şi mai recente, din Africa de Sud, îi încurajează pe cercetători să pornească la... vânătoarea cea mare:

„Vânătoarea" ...celui mai vechi strămoş comun

Este însă posibil aşa ceva? Şi, de fapt, ce poate însemna un asemenea lucru? Transformaţi în adevăraţi „detectivi moleculari", biologii şi antropologii au reuşit să reconstituie drumul genului uman până la o „Evă mitocondrică" *(amintim că mitocondriile sunt nişte corpusculi care furnizează energia necesară diferitelor activităţi ale celulelor)*, „ultimul strămoş feminin comun". De curând au reuşit chiar identificarea celui mai îndepărtat cromozom Y, care ni-l oferă astfel pe... Adam (*ştiut fiind că Y este cromozomul sexului masculin*)!

În acest „tablou suprarealist" al ADN-ului şi cromozomilor sperăm să găsim în final secretul naşterii şi evoluţiei omului pe Terra

Dar oamenii de ştiinţă nu sunt de acord să se oprească aici: Monica Riley şi echipa sa de la Laboratoarele de biologie marină de la Woods Hole, Massachusetts, caută urme ale acelei unice celule din care au evoluat toate celulele... „moderne"! „Cheia" cercetătoarei americane este studiul proteinelor, inclusiv determinarea formei structurii lor tridimensionale, care se poate face fie prin aşa-numita cristalografie cu raze X, care a furnizat şi datele pe baza cărora Watson şi Crick şi-au construit celebrul lor model al dublei elice a ADN-ului, fie prin RMN-rezonanţă magnetică nucleară. „Visul" este identificarea unui set de proteine (100, 1000, mai multe, mai puţine) care să includă *toţi* strămoşii proteinelor de astăzi – ***ultimul strămoş comun!*** Aşa am putea ajunge să identificăm şi antica celulă din care s-au ramificat cele trei mari domenii ale vieţii: Archaea, Bacteria, Eukarya. Şi să nu mai depindem de fosilele pe care le descoperim şi care înainte de explozia de viaţă din Cambrian sunt extrem de rare: toată informaţia de care avem nevoie se găseşte în proteine!

Pasul următor?

Marea atracţie a proteinelor provine din capacitatea lor de a „manipula" molecule din afară înspre interiorul celulelor şi invers, pe de o parte, şi de a „fărâmiţa" moleculele de hrană asigurându-le asimilarea (metabolismul!). Identificarea *„primului strămoş comun"* poate ajuta la „scrierea" unei... „istorii metabolice" a speciei umane. Dar speranţele merg şi mai departe. După cum a declarat Monica Riley într-un interviu realizat de NASA, „a fost deschis un drum care să permită descrierea primei celule, a ceea ce ea putea face, oricât de limitate i-au fost performanţele şi, în fine, să putem folosi toate aceste date pentru a identifica alte posibile surse de viaţă în alte regiuni din Univers".

Se pare că singurătatea cosmică a speciei umane se apropie, totuşi, de sfârşit...

MIHAELA DOROBANŢU

Un veac de inventivitate

„Inventatorul e un individ care-şi pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Şi găseşte apoi răspunsul..."

1948 Ordinatorul

De fapt, problema stabilirii fără echivoc a inventatorului acestui miraçol care se numeşte ordinator nu pare deloc simplă. În 1835, Charles Babbage realiza o maşină analitică programabilă, încărcată cu tot felul de angrenaje. Aproape un veac mai târziu, în 1931, Konrad Zuse punea la punct primul calculator binar, capabil să realizeze o înmulţire în câteva secunde. Primul calculator electronic apărea însă în 1944, graţie inventatorului Howard Aiken, iar în 1946, John Mauchly şi John Eckert construiau celebrul ENIAC, primul calculator electronic universal. În fine, anul 1948 aduce în prim-plan cel dintâi ordinator cu program înregistrat, botezat EDVAC (Electronic Discrete Variable Automatic Computer), realizatorul său fiind John von Neumann. De ce acesta şi nu altul este considerat momentul „naşterii" adevăratului ordinator? Conform specialiştilor, EDVAC dovedea nu doar eficacitate, ci şi capacitatea de a înregistra în memorie atât un program, cât şi numeroase date. Primele asemenea aparate se distingeau – în chip firesc, am zice – printr-un gabarit impresionant. De exemplu, componentele ENIAC încăpeau în 42 de „dulapuri" de câte 3 metri înălţime! Pe de altă parte, ele erau realizate într-un context militar, când ţările aflate în conflict contau pe cea mai măruntă realizare tehnică în măsură să le confere un avantaj faţă de inamic. Cât despre primul calculator destinat lumii civile, acesta apărea pe piaţă relativ rapid, în 1951, sub numele de UNIVAC.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Costume de scafandru high-tech

În august 2000, 118 marinari ruşi au pierit la bordul submarinului Kursk. O catastrofă care persistă în conştiinţa omenirii. Acest accident a determinat marina rusă să importe 8 costume de scafandru (realizate cu o tehnologie de ultimă oră), care permit scufundări până la 400 de metri adâncime. Unul dintre atuurile acestora îl constituie „croiala" specială a mânecilor. Una dintre ele, alimentată de la suprafaţă, constituie rezervorul de

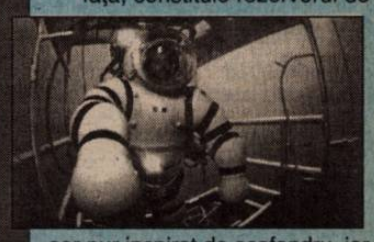

aer pur inspirat de scafandru, iar cealaltă are rolul de a extrage şi depozita bioxidul de carbon.

Detector de minciuni în masă

O echipă de cercetători de la Mayo Clinic din Minneapolis, SUA, a realizat un aparat capabil să măsoare de la distanţă, instantaneu, variaţiile de temperatură din jurul ochilor. Este vorba de un sistem de detectare a minciunilor comparabil cu poligraful. Noul aparat permite analiza unui grup de indivizi prin intermediul unei camere de luat vederi. La întrebarea: „Ce aveţi de declarat?" pasagerii dintr-un aeroport, de pildă, care au ceva de ascuns, manifestă o uşoară neliniştе care se traduce prin încălzirea zonei din jurul ochilor, o reacţie a sistemului nervos simpatic. Măsurarea

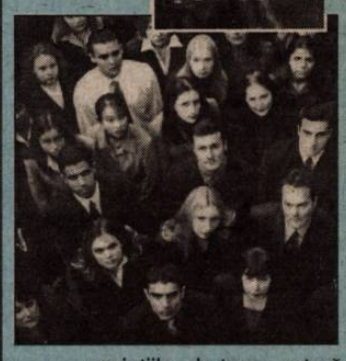

variaţiilor de temperatură cutanată trădează minciunile la fel de eficace precum un detector clasic. *(D.M.)*

DURERILE „fantomă"

În urma unei amputări, 80 la sută dintre pacienţi continuă să resimtă dureri la nivelul membrului amputat. Durerea „membrului fantomă" se explică prin faptul că celulele centrilor nervoşi care reprezentau partea amputată şi-au pierdut atributele iniţiale şi au devenit hipersensibile, ceea ce duce la o confuzie a percepţiilor senzitive. Împotriva acestui tip de durere nu există nici un medicament eficace. O echipă de cercetători de la institutul de sănătate mentală din Mannheim, Germania, a încercat să găsească o soluţie pentru a veni în ajutorul acestor suferinzi. Experimentele s-au făcut pe un lot de cinci subiecţi care aveau câte un braţ amputat. Intervenţia a constat în instalarea unor microelectrozi la nivelul principalilor nervi din zona ciotului şi în folosirea unor mici impulsuri electrice pentru a ameliora percepţiile la nivelul cicatricii. După două săptămâni de tratament (o şedinţă zilnică dura o oră şi jumătate) pacienţii detectau din ce în ce mai uşor locul şi frecvenţa stimulărilor. Aceasta are ca efect reconstruirea unei reţele nervoase coerente de la ciot la cortex, aşa cum exista înaintea amputării. Această reorganizare a reţelei nervoase are ca efect diminuarea durerii. Acelaşi fenomen de reorganizare corticală a fost observat şi la un pacient care a beneficiat de grefe la ambele mâini, cu ajutorul imaginilor pe bază de rezonanţă magnetică. Creierul pacientului a recunoscut şi a integrat rapid informaţiile transmise de cele două mâini, ca urmare a restabilirii progresive a conexiunilor corticale originale.

DORIN MĂRAN

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

Ce ştim că ştim? Ce nu ştim... că nu ştim?

Supranaturalul trebuie înţeles ca fiind guvernat de legi reale pe care însă nu le cunoaştem. Mai mult, nu putem exclude poate şi posibilitatea ca acestea să depăşească chiar capacitatea noastră intrinsecă de a le înţelege – o capacitate genetic determinată, pentru că ereditatea noastră ne introduce şi în sfera noesicului, limitări peste care în mod natural nu putem trece. Totuşi, în pofida aparenţelor, această cale de cunoaştere este poate cel mai greu accesibilă. Aşa se face că investigarea fenomenelor parapsihologice, considerate mult timp în afara cercului de preocupări ale „ştiinţelor exacte" este din ce în ce mai abordată. O abordare care se face printr-o metodologie şi mijloace care aparţin în principal cercetărilor fizicii actuale: Psihotronica.

Cercetare şi ideologie

Într-un areal cu o anumită coloratură ideologică, cercetarea parapsihologică a fost supusă deseori unor ingerinţe persecutorii, sub pretextul „luptei contra idealismului". Aceasta l-a determinat în 1973 pe Dr. Zdenek Ejdak să propună la congresul de la Praga „rebotezarea" Parapsihologiei în Psihotronică. Noua denumire a avut darul de a nuanţa sfera preocupărilor, sufixul „tronică" sugerând, pe lângă o preocupare mai tehnicistă, sublinierea unei tendinţe devenită prioritare: fundamentarea bazelor parapsihologiei prin modele preluate din fizica cuantică şi relativistă.

15 ani mai târziu, revista „*Voprosî Filozofii*", editată de Academia de ştiinţe a URSS, definea, cu ocazia unui colocviu dedicat cercetării parapsihologice, cadrul extrem de larg al fenomenologiei pe care această disciplină îl abordează şi în sânul căreia există trei mari categorii de fenomene, cele despre care: 1. *ştim că ştim;* 2. *ştim că nu ştim;* 3. *nu ştim că nu ştim.*

Fenomene la limita vieţii

Aspectul cel mai „exotic" manifestat în domeniile cele mai controversate ale cunoaşterii ştiinţifice apare probabil în legătură cu transmisia informaţiei şi energiei biologice la distanţă. Mai ales în cadrul fenomenelor ce se petrec la limita vieţii şi care ridică o întrebare chinuitoare: ce se întâmplă dincolo de această limită? Aceste lucruri rămân încă neexplicate. Şi chiar dacă „ceva" din noi traversează această graniţă, pătrunzând într-un alt univers, chiar dacă avem legături şi putem investiga lumea „de dincolo", toate acestea formează tot atâtea semne de întrebare la care parapsihologia caută răspunsuri. Şi asistăm la o curioasă constatare: în pofida opiniei unor oameni de ştiinţă care au căutat cu argumente drepte sau mai ales nedrepte să marginalizeze parapsihologia, cei mai mulţi dintre marii savanţi ai lumii au făcut, deseori fără să-şi dea seama, parapsihologie sau au căutat explicaţii în acest domeniu. Aceasta fără a mai pune la socoteală preocupările directe din domeniu ale unor personalităţi cum au fost Crookes, Charles Richet sau Einstein...

Dialogurile Elisabethei Kübler – Ross

Una dintre primele breşe le datorăm Dr. Elisabeth Kübler-Ross, care se numără printre fondatorii tanatologiei. După un dialog cu un număr impresionant de medici, surori şi infirmiere care au asistat la moartea a 36000 de pacienţi, dintre care câteva sute au rămas lucizi până în momentul exitusului, ea a putut contura un tablou al senzaţiilor trăite în ultimele clipe de viaţă. Pe baza ideilor ei şi pornind de la un incident cu un combatant american care a parcurs un episod de moarte clinică în războiul din Vietnam, Dr. Raymond Moody completează această suită de întâmplări cu investigarea unui număr impresionant de pacienţi recuperaţi după o moarte clinică. Institutul Gallup întreprinde şi el o anchetă, cu un rezultat uluitor: dintr-un eşantion de 20 de milioane, 6 milioane de pacienţi au fost recuperaţi dintr-o moarte clinică! Iar datele furnizate conturează un tablou cvasiidentic: senzaţia unei lumini foarte puternice care însă nu deranjează ochii, o distorsiune a percepţiei spaţio-temporalităţii („prăbuşirea printr-un tunel"), senzaţia, percepţia unei stări de beatitudine. La începutul secolului XX, cu metodele de atunci, Dr. Dougal arătase că în momentul exitusului se produce un deficit ponderal al pacientului. Căutarea unei explicaţii se impunea şi răspunsul nu-l putea oferi decât ştiinţa!

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

Metoda experimentală îşi spune cuvântul

Este destul de greu de imaginat, mai ales pentru cineva care nu a trecut printr-o asemenea împrejurare, spectacolul unic al unei tentative de verificare experimentală a unui fenomen, a unui „fapt", dacă preferaţi, care constituie obiect de studiu şi mai ales obiect de controversă. Cu regretul că nu putem prezenta toate detaliile descrierii pe care o face celebrul fizician Sir William Crookes amenajării laboratorului şi instrumentelor şi instalaţiilor folosite, vom încerca să... „intrăm în atmosfera" unei zile cu totul extraordinare, şi anume cea în care el a verificat una din cele mai spectaculoase demonstraţii ale aşa-numitei forţe psihice a lui Daniel Douglas Home, cea care îi permitea să cânte la un acordeon, fără să-l atingă.

Crookes, cum vă amintiţi, urma să facă testul experimental asupra „puterilor" lui Home în laboratorul său. Aici construieşte un fel de cilindru descoperit la ambele capete în care urma să plaseze acordeonul. Cumpără unul nou, pe care îl desigilează în faţa martorilor, asigurându-se cu toţii că „subiectul" nu îl văzuse şi nici nu îl atinsese înainte. „Martorii" sunt trei la număr, dintre care unul singur este numit în primul raport pe care îl întocmeşte Crookes, şi anume fratele acestuia. În faţa cilindrului, montat sub masa de laborator, este aşezat un scaun pe care va sta Home. Cu precauţii speciale, întrucât doi dintre martori îşi pun piciorul pe câte unul din picioarele lui Home, controlând astfel orice mişcare. Cilindrul este înfăşurat cu un cablu izolat, cuplat însă la o sursă de curent (trebuie specificat că descrierea întregului montaj experimental este conform tuturor regulilor, menţionându-se toate dimensiunile, poziţiile, tipul bateriei folosită ca sursă, temperatura din cameră etc., detalii care ar fi excesiv şi inutil de menţionat). Acordeonul este introdus în cilindru de către Home, care astfel îl atinge pentru prima oară. Îl ţine cu o mână, acesta fiind „coborât" cu partea pe care se află clapele în jos. Aşezat în continuare pe scaun, cu picioarele „fixate" de cei doi asistenţi, Home îşi ţine cealaltă mână pe masă, la vedere. Imediat aproape se observă o mişcare a acordeonului, urmată de o serie de sunete auzite foarte clar. Unul din asistenţi stă în tot acest timp sub masă şi poate certifica faptul că mâna cu care Home ţine instrumentul este absolut imobilă. La fel şi picioarele şi cealaltă mână. Şi totuşi sunetele se aud în continuare şi chiar armonizate într-o melodie simplă. Şi în acel moment Home face un lucru extraordinar: îşi ia şi cealaltă mână de pe el, se îndepărtează şi îşi pune mâna în mâna unuia dintre asistenţi. Iar acordeonul este văzut în mod clar cum „pluteşte" în interiorul cuştii sale şi continuă să cânte singur. Se opreşte la un moment dat, apoi totul se repetă. Se cuplează cablul la baterie – fenomenul se repetă, fără a se putea spune dacă forţa lui Home este sau nu amplificată de curentul electric. Între timp, Crookes îl prinde pe Home de braţ, deasupra cotului: nici un muşchi nu se mişcă. Şi experienţa continuă, punându-se în evidenţă un alt efect, cel puţin la fel de senzaţional. Despre care vom vorbi în alt episod, când vom afla şi cine au fost cei doi asistenţi.

MIHAELA DOROBANŢU

Răpiţi de OZN-uri

Cazul William Herrmann

Un caz instructiv, pe care este greu să-l clasificăm în categoria răpirilor sau a contactaţilor, este cel al lui ***William Herrmann,*** cetăţean onorabil de 26 de ani din *North Charleston* (Carolina de Sud). În 18 martie 1978, la ora 21.20 el a ieşit din casă şi, zărind un OZN, a plecat să-l vadă mai bine. Acesta, un disc cu diametrul de circa 10 metri, care plutise nemişcat la o altitudine de vreo 500 de metri, şi-a stins dintr-o dată luminile şi în clipa următoare a apărut în faţa lui Bill, la 10 metri deasupra solului. Un fascicul de lumină albastră cade pe martor, îl paralizează şi îl ridică în aer. Bill îşi revine într-o încăpere cu pereţii curbaţi, scăldată într-o lumină roşie. Era întins pe o masă lungă, iar deasupra sa era un dreptunghi; în cadrul căruia se succedau culori, lumini şi imagini care păreau să-l liniştească. Pe piept avea un obiect metalic, greu şi rece. Observă în dreapta şi în stânga lui doi omuleţi identici, de vreo 1,35-1,50 metri, cu o tăietură orientală a feţei. Erau complet lipsiţi de păr, cu pielea neobişnuit de albă, ochi ca de pisică, aproape de două ori mai mari decât cei ai oamenilor. Aparent vorbeau, dar gura nu li se mişca de loc.

Bill a fost examinat, cumva medical, apoi i s-a permis să viziteze nava. I s-a spus cu această ocazie că OZN-ul aparţine unei *reţele* şi vine din preajma stelei *Zeta Reticuli.* Membrii „reţelei" ne ţin de mult sub observaţie dar nu ne contactează oficial întrucât *se tem că oamenii vor abuza de ştiinţa lor.* Apoi Bill este anunţat că trebuie să plece. Este depus pe pământ cu ajutorul aceleiaşi raze albastre.

În săptămânile următoare, chinuit de migrene şi insomnii, a luat legătura cu doi investigatori ai fenomenului OZN: Wendelle C. Stevens din Tucson (Arizona) şi John Fielding din New York, cu care a reuşit treptat reconstituirea evenimentelor.

Din decembrie 1978 a început să aibă manifestări de *dicteu automat,* la început cu texte hieroglifice fără înţeles. În *21 aprilie 1979,* Bill a zărit din nou OZN-ul de câteva ori. Pe la 17.30 se afla singur acasă; a fost vizitat de o sferă strălucitoare, care i-a lăsat un lingou metalic de 7 centimetri pe care scria „MAN" şi erau şi alte semne. În *6 mai 1979* Bill simte un îndemn să meargă cu maşina până la o carieră părăsită de nisip. Peste puţin timp, apare nava discoidală şi o rază albastră îl ridică pe Bill în OZN. Se vede din nou examinat medical, i se permite din nou să viziteze nava. Are iar momente de amnezie.

După ce cazul său a devenit notoriu, pe data de *10 noiembrie 1981* Bill Herrmann a fost destituit din funcţia de învăţător angajat al parohiei baptiste, motivându-se că „s-a abătut de la căile Domnului... împotmolindu-se în treburi diavoleşti". Lingoul cu „MAN" a fost aruncat în mare şi s-au organizat rugăciuni colective pentru mântuirea sufletului său.

Totuşi contactele au continuat, mai ales prin dicteu automat. În *21 aprilie 1982* Bill a primit astfel un mesaj oficial al „reţelei", în care i s-a transmis că extratereştrii l-au avansat la rangul de *„andbahti",* un fel de reprezentant cu misiuni speciale pe Pământ. Au urmat şi alte întâlniri OZN, în 1982 şi 1983. La un moment dat, un *reticulian* bătrân şi de rang înalt, prezentat cu numele de *Shauge* i-a spus lui Bill că rangul de *„andbahti"* îl obligă şi că el a fost ales deoarece este „unul dintre cei capabili să vadă lumina". Bill va trimite conducerii Statelor Unite mai multe texte primite prin dicteu, cu conţinut pacifist sau ecologic.

La sfârşitul lui 1983 Herrmann îl roagă brusc pe Wendelle C. Stevens să nu-l mai caute. Stevens se conformează. Alte persoane care au încercat să ia legătura cu Bill au primit răspunsul că familia Herrmann s-a mutat într-un loc necunoscut, după ce casa le-a ars. În 1988 un cercetător OZN i-a aflat numărul de telefon, dar Bill a refuzat orice discuţie, spunând că vrea să uite pentru totdeauna istoria aceasta care i-a distrus, viaţa şi i-a destrămat familia.

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ___, ZIUA NAŞTERII ___ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/13

NOTA REDACŢIEI: *Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!*
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

PRECOGNIŢIA depinde de o alarmă interioară?

Aşa-numitul test al scaunelor, utilizat deseori pentru a verifica sau constata percepţia extrasenzorială, este unul dintre cele mai spectaculoase şi mai simple ale „lumii parapsihologilor" de astăzi. Un astfel de spectacol, dacă este unul autentic, fără nici un fel de tentativă de înşelăciune, are foarte multe capcane, menite să elimine orice îndoială.

Persoana presupusă a avea capacităţi extrasenzoriale apare pe o scenă, în faţa unei săli goale (unde urmează să apară un public complet necunoscut), şi primeşte un număr scris pe o bucăţică de hârtie, fără nici o altă indicaţie. Numărul respectiv poate aparţine unui scaun din sala cu pricina, sau dintr-o altă sală, sau poate fi chiar numărul unei adrese total necunoscute de către „candidat". Acesta este rugat să identifice persoana care va ocupa acel scaun... Evident, din această foarte succintă prezentare, testul scaunelor pare unul imposibil. Şi totuşi, una din persoanele care au reuşit să treacă această încercare extrem de dificilă a fost olandezul Gerard Croiset (1909-1980), specializat în cazuri de dispariţii (inclusiv din Triunghiul Bermudelor) şi în alte anchete poliţiste, foarte multe rezolvate fără greş.

Gerard Croiset a trecut testul scaunelor de mai multe ori. Diverşii organizatori (membri ai unor asociaţii parapsihologice englezeşti şi americane) i-au cerut o identificare diferită a persoanei necunoscute implicate în acel caz. Fie vârsta şi sexul, fie elemente de sănătate şi profesia, şi uneori toate aceste detalii la un loc. Croiset reuşea întotdeauna să alcătuiască un portret psihologic al persoanei, apoi, după o concentrare suficient de lungă, deducea şi amănunte legate de înfăţişare. Nimeni nu a putut vreodată să-şi explice cum „obţinea" acest renumit parapsiholog toate informaţiile respective, capacităţile sale fiind deasupra oricăror bănuieli de fraudă. Faptul că a fost rugat să participe la acţiuni judiciare atât în Europa, cât şi-n SUA, confirmă faptul că reputaţia sa era meritată.

O posibilă explicaţie putem găsi în „Shorter Oxford English Dictionary", la capitolul precogniţie. Numai că lunga definiţie din acel volum are în centrul atenţiei o „stare de agitaţie, de alarmare" care precede actul precognitiv – manifestat ca presentiment sau percepţie directă a unui eveniment ulterior. Or, Croiset nu dădea deloc semne de agitaţie în timpul perioadelor sale de concentrare...

PAUL IOAN

Pământul privit de sus

ENVISAT

un observator pentru clima Terrei

Câți oameni au avut șansa de a privi Pământul „din afară" și în întreaga sa splendoare? Câteva sute. Fiecare din ei însă a fost profund marcat de ceea ce a văzut. Cosmonautul nostru, Dr. Dumitru Dorin Prunariu, Președintele Agenției Spațiale Române, spunea într-un interviu acordat revistei noastre: „Zborul cosmic îți oferă o imagine globală asupra planetei tale natale – unica, frumoasa și fragila noastră casă, a tuturor pământenilor. După experiența unui zbor cosmic nu te mai gândești izolat la orașul tău, la regiunea ta, la țara ta – corelezi obligatoriu fenomene globale și propui rezolvări globale ale problemelor omenirii." Iar Alexei Leonov, primul cosmonaut care a ieșit în spațiul cosmic, sublinia speranța „ca lumea să înțeleagă și să protejeze planeta noastră albastră, patria comună, locul de naștere și căminul ancestral în care vor trebui să trăiască copiii și nepoții noștri..." Și iată că într-o vreme când pericole de tot felul ne pândesc la fiecare pas, ESA – Agenția Spațială Europeană – lansează Envisat, un veritabil observator, menit să monitorizeze schimbările climatice cărora Terra va trebui să le facă față...

„Europeanul zburător"

Nu apucase bine să înceapă babele, și ESA – Agenția Spațială Europeană – lansa cu ajutorul lui Ariane 5, cea mai puternică stație de monitorizare a climei care s-a desprins vreodată de suprafața Pământului: Envisat. 25 de metri înălțime, 10 metri lățime și o greutate de peste 8 tone! Un „monstru zburător" de la care se așteaptă în curând primele date și imagini privind încălzirea globală, scăderea nivelului ozonului și în general consecințele modificărilor climatice majore din ultimii cinci ani. Cele 10 instrumente de observație sunt de fapt cinci perechi de ochi cu care Envisat se angajează într-o misiune dramatică: supravegherea unei planete aflată sub amenințarea degradării ambientale. Încercând să descifreze delicata chimie a atmosferei terestre, Envisat își asumă...

O mare provocare: protecția climei

Pentru că tot se vorbește de globalizare, iată o problemă al cărei interes vital pentru întreaga omenire nu este contestat de nimeni: protecția climei. De aceea poate că ESA nu a făcut de data aceasta nici o economie la buget: întregul program Envisat costă 2,3 miliarde de euro! Repartizați pe 15 ani. În fiecare din cele 15 țări membre ale ESA se investesc câte 7 euro pe an pentru fiecare cetățean. Da, așa cum citiți, cam câte o ceașcă de cafea pe an! Și pentru banii aceștia, cetățeanul știe că primește informații despre schimbările climei. Atmosfera Terrei este bolnavă. Moartea ei se scurge fără încetare din coșurile fabricilor și ale caselor noastre, din țevile noastre de eșapament, tâșnește din spray-urile pe care le apăsăm de câteva ori pe zi fără să ne gândim la consecințe. Monoxidul și dioxidul de carbon, metanul, azotul, chiar și „simplii" vapori de apă și atâtea alte gaze, nu se văd, dar ucid. Lent, dar sigur. Tot ce „lansăm" noi în atmosferă, mai devreme sau mai târziu, undeva, cumva, își împlinește efectul distrugător. Cât de repede? Cât de definitiv? Răspunsul este greu de dat din cauză că totul depinde de nenumărați factori de climă. Ceea ce este însă sigur este că nimic și nimeni nu este singur. Orice se întâmplă într-un loc, influențează toate celelalte locuri din jur. „Când am început eu să lucrez – *spune Paul Crutzen, laureat al Premiului Nobel în 1995 pentru cercetări privind gaura de ozon* – se studiau patru reacții chimice. Astăzi, pentru a înțelege ceva, trebuie să studiem câteva sute!"

La lucru

De unde vine răul?

Greu de spus! Substanțele din spray-urile noastre, descoperite acum 70 de ani, erau atunci considerate inofensive, și pentru noi și pentru atmosferă. Apoi, tot ele au fost condamnate ca asasini ai păturii de ozon. De aceea este atât de vital un sistem de supraveghere care să cuprindă întreaga atmosferă terestră. Un loc unde să beneficiem de efectul unei colaborări tipice pentru cercetarea științifică, cea dintre teoreticienii care elaborează modele și tehnicienii care... fac aparatele de măsură. Din nou, una din țintele investigației rămâne un „personaj" despre care nu știm dacă este...

Antena Envisat

Prieten sau dușman: ozonul

De câteva miliarde de ani, ozonul stratosferic face posibilă viața pe planeta noastră. Ne protejează de efectul distrugător al razelor ultraviolete. Dar, la suprafața Terrei, același ozon devine o problemă de sănătate. Dacă se află în concentrații mari în troposfera inferioară, otrăvește oameni, animale, plante; dacă lipsește din troposfera superioară, nu se mai formează radicalii OH care, în combinație cu radiația ultravioletă, formează „agentul universal de curățire a atmosferei".

Gaura de ozon, descoperită deasupra Antarcticii de către britanici, în 1985, este legată de efectul de seră, dar nu trebuie confundată cu el. Degradarea ozonului se datorește în primul rând radicalilor de clor „lansați" în atmosferă. Și gaura de ozon crește an de an: este prezentă acum pe 25 de milioane de kilometri pătrați. Iar fenomene asemănătoare se petrec și în emisfera nordică. Cu un efect distrugător asupra scutului de protecție împotriva radiației ultraviolete. Consecințele? Afecțiuni ale ochilor, cancer al pielii, slăbirea sistemului imunitar... Și creșterea acestor radiații se face într-un ritm de 5% anual! Cât însă din efectul asupra acestui scut care se deteriorează, se datorește omului și cât unor cauze naturale... numai Envisat ne va putea spune! Care în curând ne va pune la dispoziție adevărate... „buletine meteo UV", esențiale în stațiunile de vacanță cu expunere liberă la soare, cum sunt cele de pe malul mării sau stațiunile de schi.

Probleme... suplimentare

Și nu trebuie uitat că nu aici se termină problemele! Există semne că efectul de seră din troposferă are efecte teribile asupra stratosferei, în special prin creșterea nivelului vaporilor de apă. Aici s-ar putea astfel să crească rata de formare a particulelor de gheață și astfel să fie activată formarea radicalilor de clor. Grăbind și mai mult degradarea stratului de ozon.

Envisat este chemat să joace un rol cu totul special pentru viitorul Terrei și al omenirii. Căci, dacă fără un efect de seră natural, viața pur și simplu ar deveni imposibilă – ar urma o răcire generală cu peste 30 de grade, deci o temperatură globală de mai puțin de –180°C, deci Terra ar fi... "congelată" – un efect indus de activitățile umane nu ne-ar lăsa nici el vreo speranță! Între inundații catastrofale și o deșertificare rapidă a planetei, între ploi torențiale și schimbarea totală între ele a zonelor climatice actuale, nu se întrevăd decât consecințe apocaliptice. Va face Envisat față? Se consideră că da: pentru că el este – poate pentru prima dată – o instalație cu un grad de complexitate pe măsura fenomenului pe care îl monitorizează!

Și, pe urmă, la început de secol și de mileniu aproape că este obligatoriu să fim optimiști!

MIHAELA DOROBANȚU

SOS

Oxigenul „Planetei Albastre"!

Repetatele semnale de alarmă trase de oamenii lucizi, referitoare la sinuciderea oarecum lentă a omenirii și distrugerea planetei, nu reprezintă câtuși de puțin zvonuri panicarde. Poluarea atmosferică tot mai accentuată indică pericolul major al eliminării treptate a oxigenului cel de toate zilele. Câteva date făcute publice de cercetători sunt, în același timp, concludente și neliniștitoare.

Banalul automobil consumă, pe parcursul a 1000 km, o cantitate de oxigen echivalentă cu cea necesară unui om pentru a respira un an întreg! Pentru un tip similar de ardere, un Boeing consumă 35 tone de oxigen numai la o traversare a Atlanticului, în timp ce, anual, avioanele de pe tot globul ard mai mult de 60 milioane tone de oxigen. Să ne gândim la câte motoare clasice, poluante, funcționează pe planetă, apoi la faptul că suprafețele împădurite și vegetația planctonului oceanic se reduc drastic, permanent, și vom avea o imagine relativă asupra viitorului Terrei... *(A.N.P.)*

CHIRURGIE la 6500 km distanță!

Ceea ce, nu demult, ar fi părut un pur scenariu SF, a devenit astăzi realitate: în premieră mondială, un chirurg a operat o pacientă aflată la 6500 kilometri distanță. Aceasta, având probleme grave la vezica biliară, se afla în Franța, la Strasbourg, în timp ce medicul a operat-o... de la New York. Totul era pregătit de mai mult timp. Instrumentarul și blocul operator se aflau „la îndemâna" chirurgului, datorită unei camere video miniaturale și a brațelor robotului care a acționat la modul concret. Instalat în fața unor monitoare dotate cu două manete de telecomandă, chirurgul a condus mișcările celor trei brațe robotizate, camera video fiind orienată prin comandă verbală. Operații similare se mai efectuaseră în ultima perioadă, însă medicul se afla într-o sală vecină cu blocul operator. În plus, folosirea transmisiei imaginilor și a celorlalte informații prin fibre optice a făcut ca decalajul temporal între gest și „impactul" vizual să fie, practic, insesizabil. „Era ca și cum bolnavul se afla acolo." – mărturisea ulterior dr. Jacques Marescaux, autorul intervenției, care are convingerea că specialiștii vor putea realiza în curând asemenea operații, indiferent de locul unde se vor afla aceștia și pacienții. *(A.N.P.)*

Anatomia secundei

În căutarea Terrei 2

S-a hotărât: vom porni către stele. Adică, așa cum Columb și toți acei desperados de după el au pornit spre America, noi, de fapt urmașii noștri se vor avânta în afara Sistemului Solar, în căutare de Americi cosmice, pe care viața lui Homo sapiens să fie posibilă. Așa au stabilit Jeremy Kasdin și David Spergel, astronomi de la Princeton, care au ca sarcină... întocmirea traseului expediției din viitor. Care expediție, pentru a pleca, trebuie să aibă un itinerar însemnat pe o hartă. Și, la capăt, o destinație; deocamdată necunoscută. De ce? Pentru că, deși astronomii au localizat până acum, în afara Sistemului Solar, mai bine de 70 de planete, ele sunt, toate, uriașe gazoase, de teapa lui Jupiter – cu care, eventual, mai poți aprinde un foc ceresc (le poți transforma în stele arzătoare) dar nu te poți așeza pe ele cu cățel și cu purcel...

Or, nici telescopul spațial *Hubble* și nici un alt telescop terestru nu ne măresc, deocamdată, acuitatea vederii, în așa fel încât să observăm acul în carul cu fân, adică planeta mică, solidă, locuibilă, eventual terraformabilă, adică pe care să o putem transforma, cu forțele noastre din viitor, în mult dorita *Terra 2*. Mai ales lumina stelelor „stăpâne" ale planetelor nu ne lasă să le observăm pe cele mici – iar acest prim obstacol a și fost înlăturat, prin aplicarea unei idei pur și simplu geniale a lui Spergel. Care, venind în trupa astronomilor ca pur teoretician, deci total lipsit de experiență în arta construirii telescoapelor (scumpe, cu oglindă mare și grea, foarte dificil de realizat din punct de vedere tehnic) a gândit cam așa: dacă am privi către stele cum face pisica, nu ne-am mai teme că lumina lor ne orbește. Așa că propune acoperirea ocularului cu un fel de mască, lăsând doar o fantă concavă pentru pătrunderea razelor de lumină. Ei bine, merge!

Mai ales ideea interferometrului este cea luată în seamă, adică aceea a construirii unui set de telescoape, așezate la 10-15 km distanță unul de altul, ale căror imagini să fie „recoltate", digitizate (trecute pe computer) și suprapuse, virtual, acoperindu-se astfel mult mai exact o regiune dată din spațiu – este ca și cum am avea un telescop-gigant, cu oglindă de... 16 km, în condițiile în care, la ora actuală, cel mai fin telescop are o oglindă care măsoară abia 10 metri! Ideea a și fost aplicată, prin schimbarea tehnologiei telescoapelor „gemene" de la Keck, interferometria permițând acolo crearea unei oglinzi virtuale de aproape 100 de metri.

Însă, ceea ce spun astronomii este departe de nevoile noastre, dacă vrem să descoperim planetele pe care le căutăm. Și care se pot afla, apreciază ei, tot în brațele Căii Lactee – căci doar la margini de galaxii este posibilă viața. Așa că vom scruta orizonturi de cam 20 de ani-lumină (amintesc: 1 an-lumină = 365 zile x 24 ore x 60 minute x 60 secunde x 300000 km/secundă), astfel ca astronavele ce vor pleca, atunci când vor pleca, să nu aibă trasee imposibile pentru cei de la bord. Pe *Terra 2* o vom căuta, în consecință, în jurul stelei Eta Casiopeea (la 19,5 ani-lumină) sau 82 Eridani (19,8 ani-lumină), Delta Parvonis (19,8 a-l), Tau Ceti (11,9 a-l), Epsilon Eridani (10,5 a-l), Epsilon Indi (11,9 a-l) sau, dacă avem noroc, la „vecina" Alpha Centauri, aflată la o bagatelă de „doar" 4,4 ani lumină.

Asta, în deceniile și secolele următoare. Pentru că, dacă nu o vom găsi în „cartierul" nostru stelar, ne vom construi uneltele cu care să o căutăm și mai departe, tot mai adânc spre centrul Galaxiei noastre, aflat la 28000 de ani lumină de *Terra 1*. Și cum suntem o specie îngrozitor de încăpățânată, curioasă și pusă pe descoperiri și aventură – nu este nici o urmă de îndoială că urmașii din viitorul de peste câteva secole ne vor trimite scrisori de pe *Terra 2, Terra 3, Terra 4*.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

O femeie din trei suferă de migrene. Una din cauzele acestei maladii, atât de răspândită, poate fi, înainte de orice, ereditatea, pentru că există familii în care migrena se moşteneşte (pe linie feminină) de la mame ori chiar de la bunici. Dar şi unele băuturi, ca de exemplu alcoolul,

MIGRENELE FEMEILOR

cola, prea multe ore de somn ori, din contră, prea puţine, frigul, zgomotul pot sta la originea acestei îmbolnăviri. Pentru femei contează deosebit de mult factorii hormonali. Astfel, crizele de migrenă încep înainte de zilele ciclului, când estrogenii intră în circulaţia sangvină.

Dar odată reperate motivele care uşurează instalarea durerilor provocate de migrene, acestea trebuie, pe cât posibil evitate. Astfel, consumul brânzeturilor fermentate, a preparatelor din carne – conservate şi afumate – ciocolata, alcoolul vor fi consumate în cantităţi mici sau deloc. Alteori, aceste dureri de cap se pot „trezi" sub imperiul fie şi al unei simple emoţii. Nu-i mai puţin adevărat că relaxarea, acupunctura, psihoterapia sunt de mare folos vindecării.

Nu rareori migrenele sunt însoţite de un somn dificil. Persoanele suferinde devin dependente de unele practici. Astfel, renunţaţi să mai beţi cafea, ceai, cola. Seara mergeţi la culcare de la primele semne de oboseală. Făceţi-vă un duş cald şi veţi adormi imediat. În camera de dormit nu instalaţi televizorul, lăsaţi doar o mică lumină de gardă, beţi o cană cu infuzie din flori de tei, îndulcită cu o linguriţă de miere.

Tulburările de somn pot fi însă şi simptomele unei stări depresive, anxioase, care trebuie tratate. Medicaţia acestora se va face însă numai în spital şi sub supraveghere medicală.

Iată câteva măsuri şi formule de tratament pentru îndepărtarea migrenelor, aceste false dureri de cap care atacă în special femeile!

Dr. VALERIU MANTA

REGIMUL staruri lor

Numeroase celebrităţi au testat regimul de slăbit imaginat de dr. Barry Sears şi au slăbit în 15 zile cel puţin 3 kg. Pentru dr. Barry Sears, cercetător la prestigiosul Massachusetts Institute of Technology, secretul slăbirii rezidă în raporturile chimice dintre hrană şi hormoni. Având în vedere succesul deosebit al acestui regim, nutriţionistul Pierre Dukan l-a adoptat mentalităţii şi obişnuinţelor alimentare franceze. Nouă nu ne rămâne decât să vi-l prezentăm detaliat. Ca o caracteristică esenţială, trebuie subliniat faptul că acest regim se bazează pe echilibru şi moderaţie. Cele 1200 de calorii zilnice sunt repartizate în trei mese principale şi două gustări. Aşa cum am mai spus, programul alimentar se bazează pe legătura dintre hrană şi hormoni. Teoria dr. Barry Sears este simplă: excesul insulinei determină îngrăşarea. Soluţia ce se impune presupune menţinerea nivelului de insulina în „zonele" permise.

Dar, înainte de a vă furniza şi alte detalii, iată cum arătau câteva adepte ale sale, fotografiate înainte şi după regim.

Madonna şi-a recăpătat linia de sirenă, cu rotunjimi aproape perfecte datorită regimului dar şi pentru că practică jogging-ul, fitnessul, iar concertele o solicită enorm. Pentru a-şi sculpta astfel trupul, dr. Barry Sears i-a recomandat: proteine, multe fructe şi legume proaspete şi 2 litri de apă pe zi.

Geri Halliwell a urmat mai multe regimuri de slăbit, fără succes însă. Dieta dr. Barry a ajutat-o să se transforme, pierzând kilogramele şi centimetrii suplimentari ai taliei.

Actriţa Jennifer Aniston, foarte încântată de eficienţa regimului, a reuşit să-l convertească şi pe soţul ei, Brad Pitt, şi în egală măsură, alţi prieteni: Matthew Perry şi Matt LeBlanc.

Săptămâna viitoare, alte detalii.

Gastronomice

Iată reţetele pe care ni le sugerează doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus:

Spinare de miel la tavă

1,150 kg spinare de miel, 150 g slănină afumată, 150 ml ulei, 50 g sare, 1 g piper, 500 ml bere.

Se modelează spinarea de miel şi se fac unele înţepături fine cu vârful cuţitului; se împănează cu fâşii de costiţă afumată şi se pune la cuptor. În timpul frigerii se unge din când în când cu ulei şi bere. Se serveşte în porţii, aranjate pe crutoane de pâine prăjită, cu garnitură de spanac sote şi salată verde. Se recomandă ca băutură vin roze.

Turnedou „Carpaţi"

750 g muşchi de vită, 250 g pâine albă, 150 g untură, 5 ouă, 2 g piper boabe, 250 g sos brun spaniol, 25 g sare.

Se curăţă muşchiul de pieliţe, se taie în bucăţi (câte o bucată la porţie), se sărează şi se prăjeşte într-o tigaie cu untură. Franzela se curăţă de coajă, se taie în felii, iar acestea se prăjesc în untură. La servire, se aşază crutonul pe un platou, peste el se pune muşchiul fript iar deasupra muşchiului un ochi de ou, pregătit la tigaie. Peste ou se pune un bob de piper, se toarnă sos brun, iar alături se aşază cartofi natur. Se serveşte cu salată verde sau castraveciori acri. Se recomandă vinul roşu demisec.

Jambon la cuptor

600-900 g jambon (pulpă de porc), 150 ml vin sau oţet, usturoi, ardei iute, făină, sare, salată verde.

Carnea, împreună cu 450 ml vin sau oţet, usturoi şi ardei iute, după gust, se lasă la marinat 12 ore. Se prepară un aluat din făină cu apă caldă şi puţină sare, se frământă bine, se întinde o foaie cu grosimea de 1 cm cu care se înveleşte întreaga bucată de carne scoasă de la marinat şi ştearsă bine. Marginile aluatului se lipesc una de alta prin apăsare. Carnea învelită în aluat se înţeapă cu o furculiţă în câteva locuri, se aşază într-o tavă şi se lasă în cuptorul încins până când aluatul s-a rumenit şi s-a copt bine. Se scoate jambonul din aluat, se taie în felioare subţiri şi se aşază pe platou (farfurioare), pe frunze de salată verde şi se serveşte cu muştar sau hrean ras cu lămâie (oţet) sau cu castraveţi (gogoşari).

Piure berlinez

1,5 kg cartofi, 1,5 kg ceapă, 60 g unt, 250 ml lapte sau smântână, 3 gălbenuşuri, 50 g nucşoară rasă, sare.

Cartofii şi ceapa se curăţă, se spală şi se taie în cuburi. Se acoperă cu apă sărată şi se fierb 30 minute. Se scurge apa, se dă amestecul printr-o sită şi se freacă cu bătătorul de albuş, adăugând încetul cu încetul untul, laptele fierbinte şi gălbenuşurile. Se potriveşte la gust. Piureul merge foarte bine cu carne de berbec.

Gogoşi cu stafide

450 g făină, 400 ml ulei, 100 g zahăr pudră, 300 ml sirop de fructe, 100 g stafide, 1 plic vanilie, 10 g sare, 6 ouă.

Într-o cratiţă se pune la fiert o cantitate de apă egală cu făină (450 ml apă). Când apa clocoteşte, se adaugă făina, având grijă să nu se facă cocoloaşe şi se bate bine cu un tel. Când făina s-a încorporat şi s-a omogenizat, se pune la rece, după ce s-a răcit, se amestecă zahărul, stafidele şi ouăle pe rând, frecându-se continuu până se obţine o pastă compactă. Cu o lingură se fac gogoşile şi se prăjesc în uleiul bine încins. Când s-au rumenit se scot cu lingura de spumă, se pun pe un platou, se toarnă peste ele sirop de fructe şi zahăr pudră. Se servesc calde.

Reflecţii psihologice

OGLINDĂ... OGLINJOARĂ...

Privitul în oglindă este, pentru fiecare, un ritual zilnic. Numai că puţine femei sunt mulţumite de imaginea lor. Şi aceasta pentru că cele mai multe se supun tendinţei de a examina atent numai imperfecţiunile. Aşa se naşte un sentiment critic acut faţă de propria imagine. Fără să fie vorba despre elemente obiective. „Percepţia noastră – notează cercetătorii americani A. Feingold şi R. Mazzella – se compune din amintiri şi refuzuri anterioare, din sentimente ascunse, din frustrări, din ţinte neatinse care nu au nimic comun cu imaginea din oglindă. Şi sfatul psihologilor: când ne privim în oglindă să începem prin a admira părţile frumoase ale chipului, făcând astfel din oglindă un prieten, nu un duşman.

Totuşi, „să ai o părere bună despre trupul tău nu înseamnă să te consideri perfectă – spune psihologul american Joni G. Johnston – ci are legătură cu a fi mulţumită cu ceea ce eşti". Dar, pentru a privi astfel lucrurile trebuie să înveţi să gândeşti pozitiv. Avantajele acestui mod de a gândi sunt subliniate constant de psihologi. Astfel dr. Marcia Hutchinson consideră că „dacă am folosi numai o parte din energia consumată pentru a ne face gânduri rele despre corpul nostru, am atinge mult mai uşor idealurile propuse în viaţă. Astfel, ne inhibăm singuri, devenindu-ne duşmani. Adesea suntem atât de preocupaţi de imaginea noastră, încât nu mai avem timp şi energie să ne gândim la ce este cu adevărat bun şi frumos".

Oricum, cercetătorii au constatat că femeile şi bărbaţii interpretează diferit propria imagine: femeile au tendinţa de a-şi aprecia negativ trupul, iar bărbaţii, dimpotrivă, „se văd" mult mai frumoşi.

Dosarele frumuseţii

TRUCURI RAPIDE

Ştiţi bine, o femeie care se iubeşte trebuie să-şi acorde zilnic câteva zeci de minute pentru a avea un ten strălucitor. Din păcate, de cele mai multe ori suntem, însă, în criză de timp. Ce este de făcut? Evident, trebuie să apelăm la trucuri rapide care au efectul dorit.

Când vreţi să atenuaţi rapid ridurile, masaţi faţa cu conţinutul unei fiole de lăptişor de matcă, apoi aplicaţi crema dv. obişnuită şi un nor de pudră. În doar 10 minute veţi arăta minunat.

Dacă aveţi coşuri şi impurităţi pe piele, soluţia cea mai rapidă o reprezintă plasturii care elimină coşurile. După aplicarea lor tenul va rămâne neted, frumos, fără zone iritate.

Tenul cenuşiu, tern şi obosit îşi va reveni foarte repede dacă veţi aplica o mască hidratantă. (Poate fi vorba despre un măr fiert în lapte, sau pur şi simplu despre câteva bucăţi de banană).

Pentru o privire strălucitoare, îngrijiţi zona sensibilă din jurul ochilor. Există în acest sens măşti sub formă de plasturi.

Şi decolteului trebuie să-i acordaţi atenţie. Pielea trebuie să nu fie ridată, iar sânii să fie fermi. Efectul dorit poate fi obţinut foarte simplu: masaţi fiecare sân şi zona decolteului cu un cub de gheaţă. Tamponaţi apoi cu un prosop şi ungeţi cu o cremă hidratantă.

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos

TALON nr. 13
Valabil până pe data de: 4 APRILIE 2002

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

ADEVĂRAT sau FALS

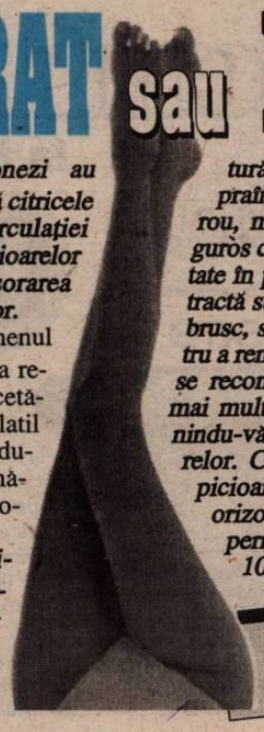

Cercetătorii japonezi au confirmat faptul că citricele ajută la activarea circulaţiei sangvine la nivelul picioarelor şi, implicit, la micşorarea riscului apariţiei varicelor.

Este adevărat, chimenul are capacitatea de a regla rapid digestia. Cercetările au arătat că uleiul volatil din chimen reglează producerea acizilor gastrici, măreşte apetitul şi ameliorează constipaţia.

În anotimpurile friguroase multe femei au senzaţia de picioare grele. Cum se explică acest fenomen real? Diferenţa de temperatură dintre interioarele supraîncălzite (apartament, birou, maşină) şi exteriorul friguros creează senzaţia de greutate în picioare. Venele se contractă sub efectul frigului, apoi, brusc, se dilată la căldură. Pentru a remedia acest inconvenient se recomandă mers pe jos, cât mai mult, urcatul scărilor sprijinindu-vă doar pe vârful picioarelor. Când staţi întinse în pat, picioarele să nu aibă poziţia orizontală, ci să se sprijine pe perne înalte de aproximativ 10 cm.

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Remedii naturale

Astenia de primăvară

Iarna lungă, cu zile scurte, soare zgârcit şi vitamine mai puţine în hrana zilnică provoacă multor persoane aşa-numita astenie care se manifestă primăvara – o stare de oboseală, de slăbiciune fizică, de lipsă de forţă psihică. Cu toate acestea, astenia de primăvară nu este o boală, ci doar o stare trecătoare, care se poate trata cu succes nu cu medicamente antidepresive, ci cu cât mai multe zarzavaturi, legume şi fructe proaspete, plimbări în aer liber şi un ceai din amestec de plante.

Ceaiul se prepară din: rădăcini şi frunze de păpădie (40 g), coada şoricelului (20 g), rotungioară (20 g), bobornic (20 g) şi rostopască (20 g). Plantele se amestecă în cantităţile indicate; se fierb trei linguriţe de amestec cu trei căni de apă, timp de 5-10 minute; se strecoară; se beau în cursul zilei 3 căni de ceai cald.

Astm

Primăvara mult aşteptată în general provoacă astmaticilor multe probleme. Crizele repetate, care se manifestă prin dificultăţi de respiraţie, exteriorizate prin inspiraţii şi expiraţii şuierătoare, sunt favorizate şi agravate de anumite substanţe din mediul înconjurător (alergeni): polen, praf, pesticide etc. Unele ceaiuri din plante au meritul de a uşura respiraţia, de a fluidiza secreţiile căilor respiratorii, uşurând expectoraţia.

Reţeta nr.1. În cantităţi egale se amestecă rădăcină de nalbă mare cu flori de cimbru. Se fierb 3 linguriţe de amestec cu 3 căni cu apă, timp de 5-10 minute. În timpul zilei se beau încet, înghiţitură cu înghiţitură, 3 căni de ceai cald.

Reţeta nr.2. Plantele necesare sunt: frunză de pătlagină îngustă (20 g), frunze de podbal (20 g), flori de soc negru (20 g), flori de toporaşul doamnei (15 g), seminţe de chimen (15 g), seminţe de fenicul (15 g). Peste o linguriţă de amestec de plante se toarnă o cană de apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se strecoară; se beau zilnic 3 cești de ceai cald.

Reţeta nr.3. Se amestecă: 10 g de frunze de coacăz negru cu 10 g de pătlagină îngustă, 10 g de rădăcini de lemn dulce, 15 g de flori de trei fraţi pătaţi, 15 g de cimbru, 20 g de frunze de castan comestibil şi 20 g de roua cerului. Se fierb 3 linguriţe de amestec cu 3 căni de apă, timp de 5-10 minute, se strecoară, se beau în cursul zilei 3 cești de ceai cald.

SOMNUL un potenţial factor de risc

Concluzii şi rezultate ale mai multor studii şi cercetări desfăşurate în America şi Europa au un numitor comun ce merită să fie luat în seamă. Autorii atrag atenţia asupra faptului că somnul în exces este periculos pentru sănătate şi, mai mult, reprezintă un potenţial factor de risc în declanşarea unui accident vascular cerebral.

Un grup de cercetători de la Universitatea Buffalo, condus de profesorul Adnan Qureschi, specialist în neurochirurgie, a ajuns bunăoară la concluzia că persoanele care dorm mai mult de opt ore pe noapte sau cele care obişnuiesc să-şi completeze somnul nocturn cu sieste prelungite peste zi prezintă un risc mult mai mare de accident vascular cerebral decât persoanele care dorm în medie şapte ore pe zi. Studiul se bazează pe date statistice care dovedesc totodată că şi numărul deceselor este mai mare în rândul celor ce obişnuiesc să doarmă foarte mult. Cum se explică acest lucru? Cercetătorii apreciază că adevărata cauză nu constă de fapt în durata somnului, ci în calitatea lui; prin acumularea de multe ore de somn pe zi, odihna reală şi capacitatea de refacere a organismului sunt de fapt alterate. De asemenea, cercetătorii presupun că apneea care apare în timpul somnului (scurte momente de întrerupere a ritmului normal al respiraţiei) subminează sănătatea, mai precis irigarea şi oxigenarea normală a creierului.

Studiul s-a desfăşurat pe parcursul a 10 ani, pe un număr de 7844 de adulţi, a căror stare de sănătate a fost îndeaproape cunoscută de cercetători prin efectuarea periodică de examene medicale minuţioase. Concluziile au fost fără nici un echivoc: persoanele care obişnuiau să doarmă mai mult de opt ore pe zi au prezentat un risc crescut cu 50% de accident vascular cerebral şi de deces în comparaţie cu celelalte. Din lotul acestor persoane cu risc s-au produs de trei ori mai multe accidente vasculare decât din lotul cu ciclu normal de somn.

Un alt studiu, de data aceasta franco-american, atrage atenţia asupra faptului că, în special în cazul bărbaţilor care dorm câteva ore şi în timpul zilei, apar tulburări cognitive (scăderea capacităţii de memorare, de învăţare şi chiar de orientare). Dr. Maurice Ohayon de la Universitatea Stanford (California) şi dr. Marie-Francoise Vecchierini de la Spitalul Bichat din Paris au chestionat peste 1000 de subiecţi de 60 de ani sau trecuţi de această vârstă. 13,6% dintre ei au declarat că suferă de o somnolenţă diurnă care-i îndeamnă la somn. Aceste persoane se plângeau totodată de tulburări cognitive. Cercetătorii au ajuns la concluzia că riscul de a cădea victime tulburărilor cognitive este de două ori mai mare la aceşti subiecţi, în comparaţie cu cei cu un somn normal.

Dr. Daniel Kripke şi echipa sa de la Universitatea din San Diego (California) a realizat la rândul său un studiu de-a dreptul impresionant: timp de şase ani, medicii au consemnat datele în legătură cu orele de somn a... peste un milion de voluntari cu vârste cuprinse între 30 şi 102 ani. Rezultatul? Subiecţii care obişnuiesc să doarmă mai mult de opt ore pe zi sau mai puţin de patru ore se confruntă cu un risc de mortalitate mai crescut cu 12% decât cei al căror somn se reduce la 6-7 ore. În privinţa insomniacilor „ocazionali", medicii precizează că nu prezintă vreun risc deosebit de mortalitate dacă în perioadele „critice" nu apelează la somnifere. Deocamdată, cercetătorii americani au făcut cunoscute aceste concluzii, fără a se lansa în presupuneri privind cauzele riscurilor care apar.

O concluzie unanimă tot se desprinde din studiile efectuate în zone diferite şi cu metode de cercetare diferite: vechiul îndemn la somnul de după-masă nu mai este la modă şi nu se mai recomandă nici măcar persoanelor vârstnice, aflate la pensie, când programul zilnic le-ar permite acest... „lux". Vechiul proverb „Cu cât dormi mai mult cu atât trăieşti mai puţin" a căpătat şi el alte înţelesuri, în lumina recentelor cercetări.

Somnul, în funcţie de vârstă

Nevoia de somn a fiinţei umane este cu atât mai mare cu cât vârsta este mai mică. Astfel:

- Nou-născutul doarme cel puţin 16 ore din 24.
- În jurul vârstei de 3 ani, durata somnului se reduce la aproximativ jumătate din zi.
- Între 3 şi 7 ani, copilul are nevoie de 11-12 ore de somn, preponderent cel de noapte, cel diurn scăzând.
- Între 7 şi 14 ani sunt suficiente 8-9 ore de somn, în special în timpul nopţii.
- La vârste cuprinse între 14 şi 20 de ani, 8 ore de somn, exclusiv în timpul nopţii sunt suficiente.
- Adulţii şi vârstnicii au nevoie doar de 7 ore de somn nocturn.

Căsătoria „la bine şi la rău"

– Sunt căsătorită de 15 ani cu un bărbat pe care l-am iubit din prima clipă – ne scrie doamna E. din Snagov. Avem un copil, ca rod al dragostei noastre, şi totuşi nu suntem fericiţi. Ne-am înstrăinat cam de 2 ani şi ne certăm aproape tot timpul, din orice. (...) Eu sunt cea care provoacă, de obicei, scandalurile, pentru că îl bănuiesc că mă înşală şi nu mă pot opri să reacţionez violent când întârzie seara acasă sau când mai lipseşte câte o noapte. (...) El îmi spune că a fost cu colegii la o bere, că mă iubeşte şi că e o prostie că mă port aşa. (...) Nu ştiu ce să mai fac."

– Dragă doamnă E., întrebarea nu este în primul rând ce să mai faceţi, ci ce anume vă deranjează cel mai tare: ideea că sunteţi înşelată, faptul că soţul nu e lângă dumneavoastră serile, nopţile, sau poate vă simţiţi abandonată, neglijată sufleteşte? Cum a început golul care s-a înfiripat între dumneavoastră şi bărbatul pe care-l iubiţi? Ce era acolo înainte? Mai multă grijă, mai multă atenţie? O floare? O cină romantică? O sărutare? Când aţi stat ultima oară de vorbă cu soţul dumneavoastră despre ce simţiţi, ce doriţi pentru fiecare şi pentru amândoi? Dar cu calm, nu cu ţipete şi reproşuri? Aşa, într-o seară târzie, la un pahar de vin...

Există o vârstă la care o relaţie începe să se erodeze, apare rutina, plictiseala, fiecare dintre cei doi parteneri are nevoie de mai mult de la celălalt, dar nu ştie cum să ceară sau cum să dea. Sau pare ciudat să fii din nou romantic după atâţia ani de căsnicie, ca şi cum ai fi la începutul relaţiei, sau ca şi cum ar fi vorba de un alt partener? Dar, în fond, de ce nu? De ce nu s-ar putea recrea atmosfera de început cu soţul sau cu soţia, ca şi cum ar fi un nou cunoscut? În definitiv, nici unul nu mai este cel care era cu ani în urmă. Fiecare s-a schimbat, şi dacă ar încerca să-l privească de undeva din afară pe cel de lângă el, ar putea fi surprins. Plăcut sau nu. Dar ar fi ceva. O schimbare. O schimbare dorită de amândoi.

Dragă doamnă E., am ajuns şi la „ce să mai faceţi". Dacă aţi găsit măcar o parte din răspunsurile la întrebările de mai sus, poate vă va fi mai uşor să nu îi mai reproşaţi soţului că întârzie, pentru că aţi constatat şi dumneavoastră că este contra-productiv. Nu faceţi decât să-l îndepărtaţi mai mult, la propriu şi la figurat. Ce-ar fi, mai bine, să încercaţi să vedeţi de ce fuge, de fapt: de certurile cu dumneavoastră, de monotonia relaţiei sau din alte motive personale pe care nu a avut curajul încă să vi le împărtăşească? Poate veţi constata că amândoi aveţi nevoie de acelaşi gen de schimbare, dar nici unul nu a îndrăznit să facă primul pas. Sau poate veţi înţelege că vă puteţi ajuta unul pe celălalt să depăşiţi o perioadă grea în viaţă. Aşa, ca în jurământele de la început: „La bine şi la greu..."

MIHAELA DOROBANŢU

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

Dorina Luca din Tg Jiu. *Zgomotele din urechi (acufene) pot avea numeroase cauze: creşterea valorilor tensiunii arteriale, afecţiuni ale zonei cervicale, chiar boli sau disfuncţii ale urechii, unele tulburări psihice etc. Aşadar, numai un consult medical general, inclusiv O.R.L. ar putea preciza*

ZGOMOTE ÎN URECHI

cauza zgomotelor din urechi. În ceea ce priveşte cerumenul din urechi, acel dop de care vă plângeţi, acesta se datorează secreţiei produse de glandele sebacee din conductul auditiv extern. Acest dop de ceară nu poate să producă zgomotele resimţite în urechi, dar pentru că s-a format, cu atât mai mult trebuie să mergeţi la medic să rezolvaţi problema. În general, dopul de cerumen nu se elimină singur. În cazul în care cantitatea de cerum este foarte crescută, acuitatea auditivă va scădea progresiv. Eliminarea cerumenului se practică la orice cabinet O.R.L. şi constă în spălături auriculare.

M.G. din Făgăraş. *La persoanele de vârste avansate, cum e cazul dv., se întâmplă destul de des să fie afectat tonusul vezicii urinare şi al sfincterului, consecinţa fiind pierderea necontrolată de urină (incontinenţa urinară). Dacă pe lângă această situaţie neplăcută mai acuzaţi şi dureri, poate fi vorba şi de o infecţie care*

INCONTINENŢĂ URINARĂ

ar trebui tratată cu medicamente pe care medicul de familie, de exemplu, vi le poate prescrie pe reţetă, după ce vă consultă. În ceea ce priveşte un tratament cu plante, o acţiune puternic dezinfectantă o au florile de coada şoricelului din care puteţi prepara infuzie din două linguri de plantă la o jumătate de litru de apă. Cantitatea obţinută se bea pe parcursul unei zile.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

Pielea ucide microbii!

Multă vreme s-a crezut că melanina, care colorează pielea umană în mod natural, avea drept singură funcţie protejarea faţă de efectul nociv al razelor ultraviolete. O echipă de cercetători australieni a stabilit însă că melanozomi (săculeţi conţinând pigmentul specific) se găsesc şi în zone ale corpului neatinse vreodată de soare, cum sunt fosele nazale sau interiorul gâtului, ca şi în blana deasă a unor animale. De aici, ideea că melanina joacă şi un rol protector împotriva microbilor, cum se întâmplă la unele insecte. Spre exemplu, ţânţarul anofel sau viermele de mătase produc melanină, pentru a anihila corpurile străine. *(A.N.P.)*

Imaginaţia şi memoria

Rezultatele unui studiu realizat de cercetători de la Universitatea Harvard (Statele Unite) susţin că imaginaţia ajută memoria. Cercetarea s-a efectuat cu ajutorul unor voluntari cărora li s-a cerut să memoreze imagini, să le vizualizeze mental, cu ochii închişi, şi apoi să răspundă la unele întrebări. Dar mai întâi voluntarii au fost conectaţi la un tomograf apt să redea harta activităţii creierului. S-a demonstrat astfel că persoanele cu o capacitate mai mare de vizualizare şi de imaginaţie au şi o memorie mai bună.

Copaci învesmântați

Familia de artiști americani Christo și Jeanne-Claude practică de aproape jumătate de secol un fel de artă modernă unic în lume. Cu ajutorul unor suprafețe uriașe de pânză poliesterică semitransparentă, ei învesmântează complet coroana arborilor, care este apoi menținută astfel (prin intermediul unor sfori speciale) un timp mediu de trei săptămâni.

Primele expoziții în aer liber – care au denumirea generică de „Wrapped Trees" (Copaci îmbrăcați) – datează din 1958, când s-a produs debutul în Olanda. De obicei, o astfel de acțiune artistico-ecologică are menirea de a ocroti copacii de frig și de vânt, după un vechi model japonez aplicat plantelor de grădină. Pentru a ne da seama de amploarea unei expoziții „Wrapped Trees", este suficient să amintim că vestitul cuplu Christo și Jeanne-Claude folosește de fiecare dată zeci de mii de metri pătrați de suprafață poliesterică, prin care razele Soarelui pot trece nestingherite, formând imagini de o frumusețe covârșitoare (mai ales în amurg și în zorii zilei). Datorită materialului special folosit la îmbrăcatul arborilor, frunzele își păstrează prospețimea. Pentru anul 2003, o astfel de Wrapped Trees se va desfășura în celebrul Central Park din New York. Apoi, cei doi originali artiști vor îmbrăca o pădure lungă de 46 de kilometri, de-a lungul Arkansas (SUA).

LEGENDE CARE FAC ISTORIE

JOCURILE OLIMPICE și controversele lor

Chiar de la debutul lor – atestat de mitologia greacă – Jocurile Olimpice (panhelenice, dedicate zeului suprem al Olimpului, Zeus) au avut elemente controversate din punct de vedere al onestității desfășurării lor și al modului cum erau desemnați unii învingători. Aceasta este concluzia unui studiu publicat recent de profesorul american de istorie antică, Ron Grossman. Acest specialist de la Lake Forest University nu face referire directă la disputele (uneori mai puțin cordiale) de la Jocurile de Iarnă de la Salt Lake City, însă citează numeroase cazuri ale anticelor Olimpiade grecești, care dovedesc faptul că uneori cinstea pălea în fața avantajelor materiale.

A fost Pelops un învingător onest?

Se pare că însuși eroul mitologic Pelops – considerat a fi întemeietorul Jocurilor Olimpice – a dat tonul unor manifestări care nu aveau prea multă legătură cu ceea ce astăzi numim fair-play. Fiu al lui Tantalos (regele mitic al cetății Sipylos și al cărui nume înseamnă „cel ce îndură foarte multe"), Pelops l-ar fi învins la cursele de care pe regele Oenomaus prin fraudă. Poetul Pindar povestește că, printr-un interpus, Pelops i-ar fi stricat osia carului concurentului său, pentru a câștiga atât cursa, cât și mâna fiicei lui Oenomaus, frumoasa Hippodame..,

S-ar putea spune că a fost o poveste de dragoste la mijloc, Pelops riscându-și, totuși, viața (dacă ar fi fost învins, ar fi fost ucis). Numai că autorul grec Pausanius (secolul II d. Ch.) – citat de prof. Grossman – afirmă că frumusețea întrecerilor și trupurile „divine" ale atleților reprezentau de fapt o fațadă pentru câștigarea de bani și de privilegii pentru cei ce primeau coroana cu frunze de măslin. Pausanius povestește despre incredibila declarare drept învingător a luptătorului Arrhachion, deși acesta fusese ucis de combatantul său! Apoi, însuși Alcibiade, strălucitul om politic atenian, ar fi concurat la o cursă de care cu șapte atelaje (fapt interzis) și s-ar fi declarat ocupantul primelor trei locuri. Împăratul Nero, atras și el de faima de care se bucurau învingătorii, ar fi concurat cu zece cai prinși la același car și ar fi învins în acest mod fraudulos... Iar în culisele tuturor neregulilor stăteau sume foarte mari de bani, spune prof. Grossman.

Femeile nu aveau acces la competiție, iar faptul că atleții se confruntau aproape goi s-ar fi datorat unei femeie deghizate. Văduva Diagoras Callipateiras Pherenike s-ar fi îmbrăcat bărbătește pentru a intra pe stadion și a-și susține fiul. Numai că șiretlicul i-a fost descoperit și atunci Jocurile au devenit „anti-feministe"... Un alt aspect interesant a fost acela al repudierii câștigătorilor care se declarau homosexuali (cum a fost cazul lui Aurelius Helix, la a 250-a Olimpiadă din aul 221 d.Ch.) – și asta într-o Grecie antică unde unii filosofi nu se sfiiseră să afirme că au câte un „iubit" (conform cu Diogenes Laertios). Printre numele celebre amintite de prof.Grossman este și cel al înțeleptului Solon. Acesta ar fi propus ca suma acordată atleților învingători să fie echivalentul de azi al sumei de 100 de mii de dolari! Această recompensă uriașă ar fi fost una din cauzele coruptiei din culisele Olimpiadelor. Așa se explică de ce spartanul Eualces a concurat la „juniori" (sub 18 ani), când el de fapt avea peste 20 de ani. Așa s explică de ce autorul grec Philostratos vorbește despre o mită echivalentă a 66 de mii de dolari de astăzi, oferită de un luptător oponentului său pentru a se lăsa bătut...

Desigur, toate aspectele negative oferite de studiul prof. Ron Grossman nu puteau caracteriza Olimpiadele clasice grecești, o sumă de exemple neputând avea acest rol defăimător. Omul, prin spritul și trupul său, reprezenta o operă divină. Nu lipseau manifesările de artă și nici sacrificiile aduse lui Zeus. Cu toate acestea, se pare, totuși, că eroul mitologic Pelops ar fi anticipat prin frauda sa toate „umbrele" Jocurilor Olimpice din vechea Eladă.

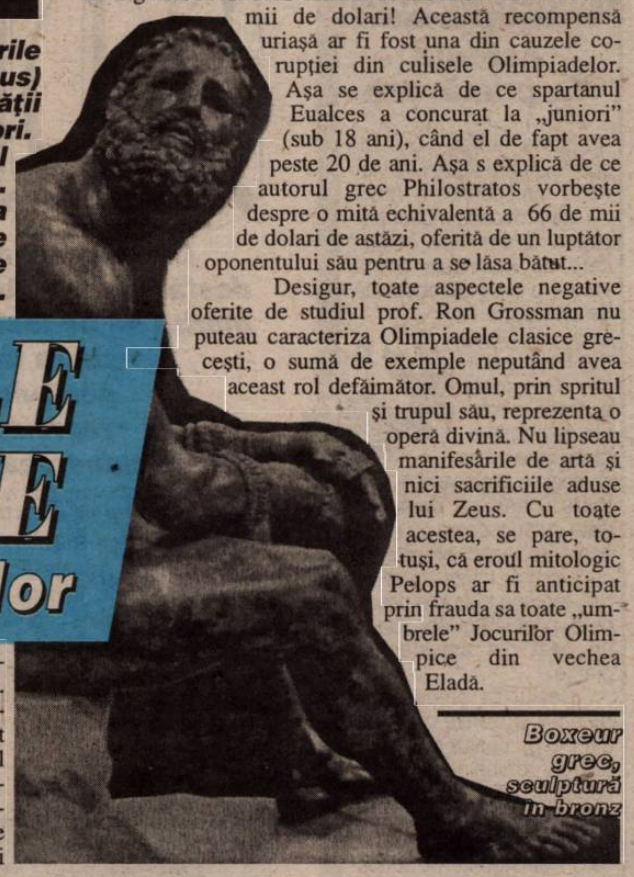

Boxeur grec, sculptură în bronz

IN CULISELE CAPODOPERELOR

Omagiu Dianei

Reprezentând una din cele mai importante lucrări ale pictorului italian Annibale Carracci (1560-1609), acest fragment al frescei prezente pe bolta Palatului Farnese (Din Roma) are o încărcătură mitologică aparte. Realizată la cumpăna secolelor XVI-XVII, „Omagiu Dianei" are în compoziția sa două personaje principale: Diana, veche zeiță italică, și Satyrul, exponent al „genilor silvestre" din mitologia greacă.

Divinitate romană corespunzătoare lui Artemis, Diana este zeița Lunii, simbolizând și lumina, și vânătoarea (purtând un arc cu săgeți). Ulterior, mitul ei s-a îmbogățit cu alte atribute, precum patroana reînnoirii vegetației, purtătoarea de torță etc. După ocuparea Daciei de către romani, Diana devine și ocrotitoarea albinelor. Capodopera lui Carracci alătură acestei zeițe de origine italică un personaj mitologic grec, Satyrul, cu aspect masculin și caracteristici specifice țapilor (coarne, copite, barbă ascuțită). O fabulă a lui Esop spune că satyrii s-ar fi retras din preajma oamenilor în urma unei întâmplări cu tâlc: invitat de un om la cină, satyrul a observat cum gazda sa își suflă în palme pentru a se încălzi, dar apoi suflă și-n bucate pentru a le răci. Această atitudine „duplicitară" l-ar fi dezgustat pe satyr, care n-a mai vrut de atunci să aibă de-a face cu ipocrizia umană... Faptul că Satyrul lui Annibale Carracci o venerează pe Diana, oferindu-i parcă un fragment de nor suav ca și ea, reprezintă un gest de neprețuită iubire. Și așa pentru că faima satyrilor de adoratori ai femeilor era celebră în mitologia greacă, ei participând la serbările erotice ale lui Dionisos.

VITRINA ZOOLOGICĂ

VARANUL *cea mai mare șopârlă a lumii*

Un grup de mici insule ale arhipelagului indonesian adăpostește cea mai mare șopârlă din lume, a cărei denumire generică este „Dragonul Komodo" (de la numele insulei unde sunt cele mai răspândite), aparținând genului Varanus. Europenii au făcut cunoștință cu această reptilă uriașă (care poate depăși trei metri în lungime) abia în anul 1910, când un ofițer al Marinei olandeze a capturat un varan din Komodo și l-a fotografiat pentru a-l „prezenta" conaționalilor săi. Fusese o descoperire de senzație, iar începând din anul 1912, această creatură contemporană cu dinozaurii a fost studiată în detaliu de oamenii de știință.

Un prădător de temut

Varanii și dinozaurii au, se pare, un strămoș comun care a trăit acum aproximativ 300 de milioane de ani, în Carbonifer, și care a făcut parte din subclasa Diapsidelor. Ulterior, în Paleozoic (acum 250 de milioane de ani), varanii s-au „despărțit" de dinozauri, răspândindu-se în special în Asia și Australia. A existat și varietatea acvatică a varanidelor, care a dispărut acum 65 de milioane de ani, o dată cu ultimii dinozauri.

Deși se mișcă greoi (pe distanțe mici reușește să alerge cu maximum 20 de kilometri pe oră), varanii Komodo sunt prădători renumiți ai cerbilor și maimuțelor. Și asta pentru că principalul lor simț, mirosul, este excepțional. Ei pot vedea până la 300 de metri și au un auz destul de restrâns (în gama 400-2000 de herți, față de 20-20000 de herți la om). Secretul preciziei cu care vânează cerbi și căprioare constă în detectorii olfactivi aflați pe limba lor bifurcată. Aceasta preia din aer moleculele mirositoare specifice prăzii și le recunoaște cu ajutorul unui organ special aflat în cavitatea bucală („organul lui Jacobson"). Varanul detectează atât prezența, cât și distanța față de victimă. Pânda lui poate dura ore întregi și se repede asupra cerbilor când se află la mai puțin de un metru de aceștia... Dacă nu reușește să-l ucidă pe loc, mușcătura sa poate să aducă moartea mamiferului respectiv, întrucât saliva sa conține un număr de aproape 50 de bacterii letale pentru pradă, dar inofensivă pentru varani (atunci când se mușcă între ei, înaintea perioadei de reproducere).

Lăcomia acestei reptile-record este mai mare decât a leilor. Dacă aceștia nu consumă decât 70-75 la sută din greutatea prăzii, varanii din Komodo ajung să mănânce chiar și 90 la sută. De aceea, ei pot ingurgita la un singur „prânz" aproape o cantitate de carne și oase echivalentă cu 80 la sută din greutatea proprie! De asemenea, aceeași insațietate proverbială îi face uneori să-și mănânce propriile progenituri – care atunci când ies din ouă au 100 de grame și 40 de centimetri lungime.

Dacă apucă să trăiască în sălbăticie mai mult de 30 de ani, varanul Komodo ajunge la aproximativ trei metri lungime și 70 de kilograme. Actualele varanide asiatice nu și-au modificat morfologia din Eocen (acum 50 de milioane de ani) și pe atunci au reușit să se răspândească chiar și în Europa și America de Nord, sub forma diferitelor specii, mai puțin spectaculoase. Cel mai mare varanid, Megalania prisca, ar fi trăit acum 25 de mii de ani și ar fi avut (conform cu urmele fosile) șase metri și peste 600 de kilograme.

Specialiștii pun extincția masivă a varietăților de varani neasiatici pe seama oamenilor, însă există mai multe scenarii privitoare la penuria de hrană a acestor reptile, izolate pe diverse insule și la imposibilitatea lor de a migra o dată cu răcirea globală a climei. Actualmente, există numeroase programe de protecție a varanilor din Indonezia, al căror număr total nu depășește trei mii de exemplare. Unele triburi băștinașe îi consideră „sacri", deși monstruoasele șopârle nu se sfiesc să atace și populația satelor.

Pagină realizată de PAUL IOAN

Civilizația pre-incașă Pucara

La sosirea incașilor pe platourile Anzilor, în secolul XIII, războinicii de sub conducerea lui Inca (numele purtat de suveran și care-și spuneau „Copiii Soarelui") au găsit în zonele vestice și nord-vestice ale Americii de Sud mai mult civilizații numite preincașe. Una dintre acestea a reprezentat obiectul unui studiu condus de arheologul american Charles Stanish. Este vorba de civilizația din jurul centrului politico-administrativ Pucara. Situate la altitudinea de 3.650 de metri, în nordul Lacului Titicaca, așezările rurale și proto-urbane de la Pucara au dezvăluit faptul că aici a existat o comunitate amerindiană foarte bine organizată, încă de pe la mijlocul mileniului II î.Ch.

Principalele preocupări ale etniei pre-incașe pucariene erau comerțul, olăritul și creșterea lamelor pentru prelucratul lânii. Pe de altă parte, tehnica unor construcții tip cetate era una cu totul specială, având atât destinații economice, cât și sacerdotale. Unul din secretele pucarienilor a fost și știința de a construi drumuri la înălțimi foarte înalte și în condiții climatice extrem de dure.

Cap de sarpe cu limba bifurcată, simbol ritualic al civilizatiilor amerindiene

Una dintre aceste rute leagă, printr-o vegetație sălbatică, Lacul Titicaca de bazinul amazonian, pe distanța mai multor mii de kilometri. Nici astăzi nu este clară necesitatea unui astfel de efort al populației pucariene (nu fuseseră folosiți sclavi, ca pentru drumurile romanilor), însă o veche tradiție vorbește despre „sosirea zeilor albi", conduși de zeul suprem Viracocha, protectorul comunităților pre-incașe și ulterior al incașilor.

Multe mistere planează asupra civilizațiilor care au precedat invazia incașilor în regiunile Anzilor. Alături de etnia Pucara, arheologii mai amintesc de populațiile Chavin, Mochicașă sau Chimu. Acestea cunoșteau perfect operațiile de mumificare, de ornare a monumentelor funerare, de prelucrare a metalelor prețioase, broderia etc. Printre zeitățile principale, preluate și de incași, se aflau cele zoomorfe, precum șarpele, jaguarul, condorul sau puma. Ruinele unui templu de la Pucara atestă existența unei clase sacerdotale foarte bogate și respectate, care se presupune că avea aproape un milion de adepți acum mai bine de două mii de ani... Și etnia Pucara a fost asimilată de cuceritorii incași, iar numeroase obiceiuri (inclusiv legislative) au fost continuate de suveranii Inca, supuși definitiv de conchistadori în secolul XVI.

Știați că...

◆ *...în mitologia Indiei exista un zeu personificând munții Himalaya? Acesta se numea Himavan.*

◆ *...ciclotronul a fost inventat în 1930 de fizicianul american Ernest Orlando Lawrence (1901-1958).*

Cu ajutorul acestei invenții el a cercetat structura atomilor, a realizat transmutații ale elementelor și a produs radioactivitatea artificială.

◆ *...parosmia este o tulburare olfactivă? Ea constă în percepția falsă a unui miros.*

◆ *...peștera cea mai bogat ornamentată din țară este Pojarul Poliței? Este situată în Munții Apuseni, în apropierea ghețarului de la Scărișoara.*

◆ *...prin sabordaj se înțelege scufundarea voluntară a navei proprii? Este o operație utilizată în vreme de război pentru a evita capturarea navei de către inamic.*

◆ *...marmota este un mamifer rozător, cu un corp de circa 50 cm lungime, care trăiește la altitudini de 1600-2000 m și este apreciat pentru blană și carne? Este întâlnit în Eurasia și America de*

Nord iar în țara noastră trăiește în Munții Rodnei, Făgăraș, Retezat și continuă să-și extindă arealul.

◆ *...în mitologia chineză există o zeiță a mătăsurilor? Aceasta se numea Lei-Zu și legenda spune că ar fi fost prima care a crescut viermi de mătase.*

◆ *...anatomistul italian Costanzo Varolio (1545-1575) s-a remarcat prin cercetările asupra creierului și a nervilor? A fost profesor de anatomie și de chirurgie la Roma.* (I.S.)

Știați că...

Splendorile naturii

Masa Jidovului

o pălărie dantelată

Masa Jidovului sau Masa Uriașului cum i se mai spune constituie un fenomen natural, destul de interesant pentru cei care ajung să-l privească. Este o stâncă în formă de ciupercă cu pălărie dantelată, aflată în echilibru instabil, pe un picior înalt de 6 m. Una din legendele locului pe care ne-a adus-o în memorie Ionel Pop spune că aici se odihnea, după lungile hoinăreli prin împărăția sa, Uriașul, stăpân al locurilor, astâmpărându-și adesea foamea pe lespedea de piatră.

Deasupra mesei, declarată rezervație geologică datorită originalității sale, se află o altă îngrămădire de stânci înălțate spre cer printre pinii rari, numită de cei care au descoperit-o, rezervația la Grumaji.

Tortura este o apă ce pornește timid de sub vârful Strâmba Mare, pentru ca după ce-și formează o matcă stabilă, să se întoarcă în loc, la umbra plantațiilor tinere și să se îndrepte spre apus. Drumul ei nu este lung. Brusc parcă se răzgândește și pornește spre miază-noapte „călcând" peste bolovani, strânsă între versantul înalt al Torturii și cel al Runcului Cailor, pentru a se vărsa în Bistra.

Pârâul Runcu încearcă cu ape puține să dea viață râului, dar nu reușește mare lucru pentru că albia se îngustează din nou și, trecând vijelios pe sub podul de la Turoaie, se abate ca să privească Masa Jidovului, cocoțată pe stâncile cu pădure rară de pe versantul drept.

La fosta Moară a lui Isac, râul se liniștește un pic. În vremuri aproape uitate, aici se afla o moară la care locuitorii caselor cocoțate sus pe munte, pe Măgura Jinarilor sau Jidoștina, veneau să macine. Astăzi doar numele locului mai amintește de această moară care a dăinuit generații.

Serpentinele ce urcă spre Jina, ocolesc Pintenii din coasta Jinei, rezervație geologică, formată din stânci izolate, cu forme bizare, tăiate de natură în șisturile cristaline ale muntelui.

O lume de basm, o lume mirifică unde, dacă Dumnezeu te ajută să pui piciorul, vei ajunge să lăcrimezi de-atâta frumusețe. Doar natura, numai ea, ajutată de o mână nevăzută, ar fi putut să pună laolată aceste splendori pline de lumină și mister.

IOANA PROCA-FLORIA

Lumini și umbre în Bucureștii de odinioară

La Hipodrom

Cu riscul de a repeta, stimate domnule Adrian Majuru, lucruri despre care se vorbește pe față de un deceniu și mai bine și despre care se vorbea doar așa, „între noi", înainte, Bucureștiul primei jumătăți a veacului XX, și chiar cel al primilor ani de după război, era unul extrem de elegant și în care găseai reprezentate toate instituțiile care făceau gloria și deliciul celor mai mari și mai strălucitoare capitale europene. Dintre acestea nu putea să lipsească, nu-i așa, Hipodromul. Pe care vă invit să-l evocați astăzi, cu gândul la minunații și nobilii noștri cai, care se pare că din ce în ce mai greu își găsesc mijloacele de supraviețuire...

– De fapt, ideea construirii unui hipodrom nu venea din senin, ci în completarea unui proiect edilitar-urbanistic început în anul 1830, și pe care și noi l-am prezentat pe segmente în rubrica noastră: șoseaua Kiseleff, Parcul Herăstrău, Vila Minovici etc.

Așa se face că la începutul secolului XX, la marginea de nord a orașului, în apropierea drumului care ducea la Bucureștii Noi, apare modernă construcție a Hipodromului. Proiectul a aparținut arhitectului Ion Berindei-tatăl. Aici se organizau spectaculoase concursuri hipice de trap și de galop. Pavilionul central cuprindea o tribună înaltă ce permitea urmărirea cursei pe întreaga pistă...

– ...Ceea ce contribuie probabil la prezența destul de frecventă a Hipodromului în literatura timpului.

– Da, ca și toată animația din jurul său, printre cei care le zugrăvesc în opera lor numărându-se de pildă mai puțin cunoscutul Radu Cosmin și celebrul Cezar Petrescu. Revenind însă la proiectul amintit, acesta era completat cu un complex al echitației pentru amatori, pe aleile paralele ale șoselei Kiseleff.

– Era singurul hipodrom?

– Nu. În afara orașului, pe locul actualului cartier Pajura, se afla un alt hipodrom, destinat dresajului. Apoi, pe malul Dâmboviței, la intersecția străzii Știrbei Vodă cu Calea Plevnei, mai exista un alt hipodrom, de dimensiuni mai mici, care a rezistat până la începutul anilor '80. Dar... punctul central era Hipodromul de la Băneasa, mai ales în zilele de sâmbătă și duminică, cele mai animate, cu mulțimea de amatori veniți din toate cartierele Capitalei pentru a paria pe caii favoriți. Și, întreg acest complex de recreere pe care l-am descris, imprima Bucureștiului, cum spuneați, trăsăturile distincte ale unei capitale europene.

El, Hipodromul, a rezistat până în anul 1962. Pe locul său a fost ridicat pavilionul central al complexului expozițional, azi Romexpo. Arhitecții acestui nou edificiu au fost Ascanio Damian și Mircea Enescu. Pe suprafața rămasă de la Hipodrom a fost construită șoseaua Jiului, care face legătura cu Nord-Vestul Bucureștilor și, în 1994, World Trade Center-București, conceput ca un complex comercial la care se adaugă Hotelul Sofitel...

MIHAELA DOROBANȚU

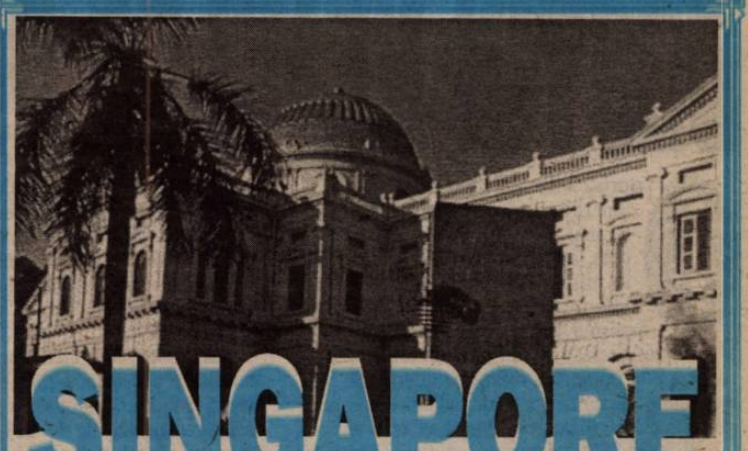

SINGAPORE

un mozaic de civilizații

Situat în extremitatea sudică a peninsulei Malaya, orașul Singapore, capitala statului cu același nume, îți oferă tot ceea ce face farmecul civilizației asiatice. Aici întâlnești obiceiuri, ritualuri și tradiții malaysiene, chinezești, indiene, dăinuind de secole. Grădinile și templele străvechi, dar și noile construcții de pe Orchard Road, statuile, palmierii fac din acest oraș, cu miros de mirodenii și orhidee, un adevărat colț de paradis.

Singapore nu este doar unul dintre primele porturi ale lumii, ci și un loc unde oamenii au cultul propriei istorii, lucru concretizat cât se poate de bine în cele trei muzee naționale, primul dintre ele fiind Muzeul de Istorie.

Acesta este găzduit în una dintre cele mai elegante clădiri ale orașului și prezintă uriașa moștenire a unui popor, lupta sa pentru a deveni o națiune. Exponatele înfățișează viața locuitorilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre. Vizitatorul admiră picturi, obiecte casnice, elemente de floră și faună, diorame. Sunt redate eforturile oamenilor pentru independența fostei colonii. Acestor eforturi, făcute în special după război, le sunt dedicate sălile speciale ale unei expoziții permanente, săli în care sunt evidențiate realizările epocii moderne. Alte 20 de diorame trasează istoria și dezvoltarea statului Singapore, de la satul de pescari de odinioară, la centrul comercial din secolul al XIX-lea atrăgând mulțimea emigranților din diferitele colțuri ale Asiei și până la aspectele vieții contemporane, simbolizate aici prin primul sediu al Parlamentului, din 1965. De un mare efect este Casa Peranakan, o casă aparținând celei mai vechi civilizații chinezești din insulă. Este o locuință mobilată în stilul atât de îndrăgit acestui prim grup de chinezi, veniți printre primii în Singapore, oameni a căror civilizație și-a pus puternic amprenta aici. Colecția muzeului denumită „Casa de jad" conține fascinante obiecte de artă, obținute din numeroasele donații.

Muzeul expune obiecte oglindind o istorie îndelungată dar cele mai deosebite sunt cele care prezintă viața de după anii 1300, un adevărat mozaic de civilizații. Societățile secrete chineze, ritualurile malaysiene, tradițiile indiene, uriașa colecție de păsări împăiate, materialele din vremea colonialismului sau cele de luptă și de propagandă din timpul celui de al doilea război mondial, totul te poartă într-o lume de o stranie frumusețe. Tot aici au loc și o serie de festivități legate de istoria Statului, iar magazinul de suveniruri din zonă îți permite să iei cu tine o fărâmă din această minunată istorie.

IRINA STOICA

Viitorul aparține spațiului

Distanța PĂMÂNT-LUNĂ măsurată cu... LASERUL!

Luna este singurul satelit din sistemul solar care posedă un moment orbital superior momentului cinetic, ceea ce provoacă efecte interesante printre care și îndepărtarea lentă a satelitului de planeta în jurul căreia orbitează! Luna se îndepărtează foarte lent de Pământ, cu o distanță care, în medie, este de... 25 milimetri anual... În prezent se admite că depărtarea medie față de Pământ a Lunii este de 384402 km, adică 60,24 raze terestre, Luna apropiindu-se de Terra, la perigeu, până la aproximativ 363300 km și depărtându-se la apogeu până la 405504 km.

În scopul reducerii erorilor de măsurare a acestor distanțe, o echipă de specialiști de la Universitatea din Washington, condusă de prof. T. Murphy, va lansa în următorii cinci ani mai multe fascicule laser către cele 5 reflectoare laser amplasate pe fața vizibilă de pe Pământ a Selenei de către echipajele misiunilor APOLLO din perioada anilor 1969-1972; ecourile acestor semnale vor fi recepționate de antenele radiotelescopului de la Apache Point (New Mexico), ale cărui receptoare vor putea să stabilească cu precizie durata până la recepția ecourilor-laser și, de aici, mărimile distanțelor.

În afara măsurării precise a depărtărilor Lunii, programul finanțat de Administrația americană pentru aeronautică și spațiu (NASA) are printre destinații și obținerea de date referitoare la influențele gravitaționale ale astrelor, pentru deducerea caracteristicilor fundamentale ale atracției gravitaționale, considerată cea mai importantă și, totodată, cea mai puțin cunoscută forța din natură.

Prof. Murphy speră ca aceste experimente vor permite verificarea ipotezei einsteiniene conform căreia gravitația influențează la fel corpurile indiferent de greutatea lor, ceea ce ar trebui să conducă la ipoteza că Soarele generează aceeași accelerație pentru Pământ și pentru Lună!...

Prof. dr. FLORIN ZĂGĂNESCU

DESTIN NEMILOS PENTRU civilizaţia minoică

Istoria civilizaţiei minoice (a cărei descoperire i se datorează lui Sir Arthur Evans) este încă insuficient cunoscută, apariţia ei rămânând învăluită în mister, iar perioadele de bruscă înflorire fiind adesea întrerupte de cataclisme care distrugeau aproape complet societăţile din momentele respective, fără a le împiedica refacerea ulterioară. Iată o succintă prezentare a principalelor etape prin care a trecut civilizaţia autohtonă a Cretei antice:

■ *4000-2800 î.e.n.:* cele mai vechi urme de civilizaţie, o societate neolitică, înapoiată atât tehnic, cât şi cultural (topoare de piatră, cuţite de obsidian, peşteri de locuit şi peşteri-cimitir etc.):

■ *2800-2500 î.e.n.:* apare metalurgia aramei (cauza presupusă – emigrarea unor populaţii din sud-vestul Europei). Centrele principale de prelucrare au fost descoperite în estul insulei, la Gurnia, Zakro şi Vasiliki;

■ *2500-2000 î.e.n.:* cultura minoică timpurie – începe epoca bronzului şi se consolidează structura societăţii sclavagiste. Vasele de piatră şlefuită şi argilă, bijuteriile din aur, sigiliile, armele de bronz dovedesc o tehnologie superioară celei din Grecia continentală, din insulele Mării Egee sau din Asia Mică. Se foloseşte scrierea pictografică;

■ *2000-1900 î.e.n.:* perioada construcţiei simultane a marilor palate din Cnossos, Phaistos şi Mallia, capitalele celor trei regate principale din insulă, apărute la începutul mileniului al II-lea î.e.n.;

■ *1900-1700 î.e.n.:* apogeul culturii minoice mijlocii – se generalizează metalurgia bronzului şi roata olarului (apariţia ceramicii stil Camares), se cristalizează definitiv stratificarea socială în regatele de pe insulă. Palatele sunt împodobite luxos, flota cretană de război domină Mediterana orientală, iar cea comercială o concurează cu succes pe a fenicienilor, întreţinând legături cu Egiptul, Fenicia, Grecia, Britania, Asia Mică, Africa de Nord. Este abandonată scrierea pictografică pentru scrierea liniară de tip *A*;

■ *1700-1600 î.e.n.:* o catastrofă (probabil de origine seismică) distruge flota, aşezările, porturile şi toate marile palate, lovind grav civilizaţia cretană prin anii 1700 î.e.n. Timp de o sută de ani, insula resimte din greu efectele crizei;

■ *1600-1500 î.e.n.:* reîncepe perioada de înflorire şi prosperitate. Marile palate sunt reconstruite, într-un stil arhitectural nou şi prin metode foarte avansate pentru acea vreme, dar sunt distruse iarăşi de o catastrofă naturală prin 1500 î.e.n. De data aceasta însă, redresarea Cretei este mult mai rapidă;

■ *1500-1400 î.e.n.:* unificarea celor trei regate sub sceptrul dinastiei Minos din Cnossos. Apariţia carului de luptă şi a calului (aduse din Orientul Mijlociu), inventarea scutului în formă de opt şi a sabiei lungi (rapieră). Reconstrucţia parţială a flotei, crearea unor splendide opere de artă – apogeul civilizaţiei minoice târzii şi al metalurgiei bronzului în Creta. Aşezări importante: Cnossos, Gurnia, Palaicastro, Colonii şi pontoane comerciale cretane pe toate coastele Mediteranei, ajungând până la ţărmurile Atlanticului (Peninsula Iberică, Golful Biscaya), cele ale Mării Negre şi chiar în Orientul Îndepărtat;

■ *1400-1200 î.e.n.:* invazia aheenilor, veniţi din Grecia continentală. Creta devine o parte a lumii miceniene, dar izbuteşte să-şi păstreze autonomia politică şi originalitatea culturii. Populaţia se elenizează doar superficial, palatul din Cnossos este jefuit şi parţial distrus la început, se introduce scrierea liniară de tip *B* alături de cea de tip *A*. Invadatorii sunt însă uimiţi şi impresionaţi de superioritatea culturii cretane, a tehnicii de construcţie a palatelor şi a navelor, de prelucrare a metalelor şi a ceramicii, de stilul operelor de artă, al îmbrăcămintei, al ceremonialului de la curte etc. Ei adoptă majoritatea acestor noutăţi, sfârşind prin a fi asimilaţi, a se modela după obiceiurile celor cuceriţi, ba chiar a le răspândi pe continent. Creta nu este colonizată, urmele micenienilor fiind întâlnite mai ales la Cnossos, unde aveau o garnizoană puternică, portul şi palatul fiind folosite de o dinastie venită de pe continent;

■ *1200-1100 î.e.n.:* dorienii (alungaţi de „triburile câmpurilor de urne" din Peninsula Balcanică) pătrund în Grecia continentală, distrugând în parte civilizaţia miceniană, apoi ocupă întreaga Creta. Noii invadatori aduc cu ei metalurgia fierului, dar şi brutalitatea specifică marilor migratori: palatul din Cnossos (care cunoscuse o nouă epocă de înflorire sub aheenii „cretanizaţi") este nimicit până la temelii, iar populaţia autohtonă decimată. Splendida civilizaţie minoică, lumea artei şi a subtilităţii dispare definitiv din istorie, sucombând sub năvala hoardelor de jefuitori, mult mai înapoiaţi şi mai insensibili decât aheenii sau oricare alt popor mediteranean.

Sintetizând, s-ar putea spune că puţine civilizaţii cunoscute au avut parte de un destin atât de nemilos; iar cine cunoaşte şi înţelege esenţa societăţii minoice ar putea adăuga, atât de nedrept şi de nemeritat...

DAN APOSTOL

Amprente ale spiritualităţii

Biserica din Zimbor

Aflată pe valea Almaşului din judeţul Sălaj, biserica din Zimbor are hramul „Adormirea Maicii Domnului" şi domină din vârful unui deal şoseaua naţională. Deşi micuţă, impresionează prin eleganţa tăcută, neostentativă, ca a tuturor bisericilor de lemn din zonă. Poarta fostei incinte, pusă la adăpost atunci când era să dispară măcinată de vreme, păstrează încrustată data începerii construcţiei: „Is Hs. Let ani 1643".

Data de pe ancadrament devine astfel un document preţios, care înlătură orice controversă legată de vechimea sfântului locaş.

De fapt întreaga construcţie poartă amprenta de netăgăduit a epocii, preluând însă şi elemente din secolele anterioare, cum ar fi forma de plan, dreptunghiulară, cu absida decroşată, poligonală cu trei laturi. Biserica din Zimbor este singurul monument de pe valea Almaşului care a adoptat această variantă tipologică.

Temelia de lemn este aşezată direct pe pământ, iar peste ea sunt suprapuse bârnele pentru pereţii care se întâlnesc în „coadă de rândunică" şi sunt întăriţi prin console. Motivul de bază care împodobeşte pereţii este cel al frânghiei, motiv aflat şi pe ancadramentul intrării. Cornişa streaşinii este ornamentată cu denticuli, iar bolta semicilindrică sculptată a naosului reprezintă de asemenea o atestare a vechimii bisericii. Grinda de pe planul de naştere a bolţii este împodobită cu romburi adâncite şi feston circular, iar arcul sculptat se sprijină pe console de forma celor din exterior.

Decorul pictat nu a avut o viaţă prea lungă, deşi a fost realizat mult după înălţarea construcţiei. La aceasta au contribuit atât proasta îngrijire a acoperişului, care a permis infiltrarea ploilor, cât şi faptul că biserica de zid ridicată în vale a atras credincioşii care au părăsit într-un fel vechiul locaş. Cu toate acestea, scenele păstrate în pronaos, dar mai ales în altar, dovedesc valoarea incontestabilă a picturii autentic populare, în culori vii, cu personaje cu feţe pline şi motive florale. Pe una din uşile diaconeşti zugravul a scris anul 1839 iar pe icoana Sfintei Fecioare înconjurată de un decor sculptat este menţionat anul 1844. Uitată vreme îndelungată, biserica din Zimbor aşteaptă tăcută, asemenea crucilor din jur, credincioşii care să-i păşească pragul, descoperind întreaga ei frumuseţe.

IRINA STOICA

Lumile de dincolo de lume

Piramidele au privit întotdeauna spre cer...

După incursiunea prin negurile timpului care ascund trecutul – şi poate chiar şi prezentul – lumilor dispărute, care s-au succedat într-o istorie încă incomplet descifrată a trecutului Terrei, vom încerca să căutăm punctele de legătură cu realitatea zilelor noastre, oprindu-ne la câteva din „vârfurile" acestor lumi de dincolo de lumea noastră, care străpung veacurile şi devin vizibile. Cel puţin aparent...

Primul popas nu poate evita una din cele mai vechi civilizaţii şi unul din simbolurile sale indiscutabile: Piramidele Egiptului. Una din cele mai dificile întrebări încă fără răspuns rămâne cea a modului în care au fost construite. O alta, nu mai puţin tulburătoare ne vine şi ea imediat în minte: de ce? De ce atâta efort, atâta risipă de imaginaţie şi de bani? Pentru nişte simple morminte? Un egiptolog britanic, Toby Wilkinson, de la Universitatea Cambridge, are un răspuns mai special, pe care îl anunţă conştient că este provocator şi va da naştere la controverse: piramidele vechiului Egipt au fost înălţate ca un simbol al unor scări care urcau până la cer! Singurul drum posibil - şi potrivit - de deschis în faţa Faraonului pornit în ultima

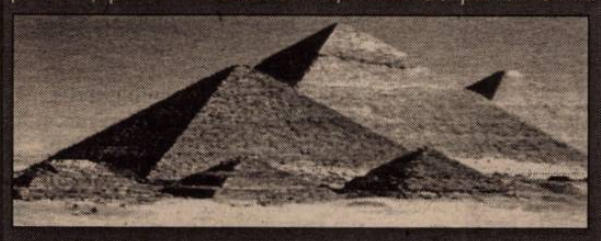

sa călătorie. Un zeu nu putea face altceva decât să se întoarcă în lumea de unde venise în momentul alegerii sale...

Mai mult, însăşi forma aleasă pentru aceste morminte regale nu era întâmplătoare, ci „dictată" de un mesaj primit direct din cer. Un meteorit sau o stea căzătoare care a parcurs tot drumul de la stele până pe Pământ pentru a arăta oamenilor ce aveau de făcut.

Ei bine, o asemenea stea căzută, un asemenea meteorit este înregistrat în documentele cele mai vechi! Este vorba de o piatră venerată în Templul de la Heliopolis în timpul Dinastiei a patra şi cunoscută sub numele de „piatra Benben". Vechile inscripţii o prezintă ca având o formă „conică sau de piramidă". Şi ca misterul să rămână total, cuvântul egiptean pentru piatra cea mai de sus aşezată în structura unei piramide este „benbenet", adică „micul benben"... Toby Wilkinson nu poate rezista să nu afirme cu ocazia unei conferinţe internaţionale că inspiraţia care i-a condus pe egipteni la construirea piramidelor este de origine extraterestră!

Unul din motivele cele mai puternice care îl fac să-şi susţină ipoteza este faptul că piramidele „privesc", sunt orientate întotdeauna spre steaua polară. Piramidele, pentru Wilkinson, nu sunt altceva decât rampe de lansare pentru sufletul Faraonului spre viaţa veşnică pe care el urma să o trăiască printre stele.

„Stelele circumpolare - spunea el la o conferinţă arheologică, organizată la University College, Londra - sunt o foarte bună metaforă pentru viaţa de dincolo, întrucât ele par să nu apună niciodată, rotindu-se pur şi simplu în jurul stelei polare." În terminologia egipteană, asemenea stele care nu au moarte se numesc „indestructibile". Şi evident că reprezintă o destinaţie perfectă pentru sufletul Regelui mort.

Să fi fost piatra Benben într-adevăr un meteorit? Un semn al „lumii de sus" către „lumea de jos" pentru a-i spune care trebuie să fie semnul, forma şi obiectul de cult venerat pentru a asigura legătura şi continuitatea între cele două lumi.

MIHAELA DOROBANŢU

Zidul din muntele Sainte-Odile

De mai bine de un secol, un zid de piatră lung de 10 km şi înalt de 3 m înfierbântă imaginaţia arheologilor. Cine şi mai ales de ce l-a construit?

Modern şi arhaic

Un masiv muntos cu faleze abrupte la poalele căruia se întinde câmpia Alsaciei; pe una din crestele sale, mănăstirea Sainte – Odile, dedicată patroanei Alsaciei, loc de pelerinaj de mai bine de un mileniu, şi, în sfârşit, vestigiile unui zid de 10 km lungime care înconjoară o parte a muntelui în care se află şi mănăstirea. Un zid care nu depăşeşte 3 m înălţime, construit din blocuri de piatră bine cioplită, despărţite altădată de cepuri de lemn care au dispărut prin secolul al XIX-lea. Un zid modern şi totodată arhaic, greu de atribuit vreunei culturi. Tehnica de construcţie cu ajutorul cepurilor din lemn de stejar este cunoscută în cazul unor ansambluri monumentale ale epocii clasice, aşa cum a fost, de pildă, în Grecia. În construcţia zidurilor, această tehnică a fost foarte rar folosită în lume. Oricum, niciodată în Europa non mediteraneană. Zidul din muntele Sainte-Odile a alimentat mereu o multitudine de legende pline de zâne şi forţe telurice. Arheologii n-au fost însă în măsură să avanseze ipoteze viabile privind originea şi destinaţia acestei construcţii. În urmă cu câţiva ani, unul dintre ei, Frederik Letterle, s-a ambiţionat să dezlege misterul zidului, prin investigaţii la faţa locului şi prin consultarea tuturor documentelor pe care le-a avut la dispoziţie.

O istorie nebuloasă

Mănăstirea a fost construită de ducele Etichon al Alsaciei în secolul al VII-lea, pentru fiica sa, Odile. Această zonă a fost ocupată din neoliticul mediu, între anii 4500-4000 î.Ch. Despre zid însă nu se poate spune aproape nimic exact. Unii arheologi l-au plasat în neoliticul vechi, alţii în epoca bronzului. Cel mai adesea, însă, specialiştii îl atribuie galilor sau romanilor. Dincolo de această enigmă, persistă întrebarea: în ce scop a fost construit acest zid care înconjoară 100 de hectare de teren stâncos?

O construcţie... ostentativă

În urmă cu câteva luni, Frederik Letterle devine în mod neaşteptat posesorul unui document material surprinzător. Este vorba de un set de 65 de cepuri din lemn de stejar în formă de rândunică, însoţite de o etichetă în care erau specificate locurile exacte de unde au fost prelevate din zid. Această colecţie de cepuri a fost descoperită în podul unei case în care a locuit un erudit din secolul al XIX-lea, un anume Schneeganz, colecţie ce datează din anii 1873 şi 1875. În urma datării dendrocronologice (măsurarea inelelor de creştere ale lemnului) şi a datării cu carbon 14, s-a ajuns la concluzia că cepurile de lemn au fost montate în zid între sfârşitul secolului al VII-lea şi începutul secolului al VIII-lea, adică în epoca ducatului de Alsacia (640-740). E foarte posibil ca zidul să fi fost construit de ducele Etichon dar nici unul din puţinele documente păstrate din acea perioadă nu indică acest lucru. Indiferent cine l-a construit, zidul nu are nici o justificare utilitară. Terenul pe care îl înconjoară a fost şi este nelocuibil. Excepţie face bucata de pământ din zona mănăstirii. În prezent o echipă de cercetători francezi şi germani, specialişti în cultura evului mediu, continuă cercetările. Nu fără un uşor sentiment de scepticism...

DORIN MĂRAN

Ce le trece unora prin minte?

◆ **FARSELE** *descreţesc mereu frunţile semenilor noştri, mai ales dacă nu au consecinţe grave, ci doar tragicomice, şi sunt făcute la momentul potrivit. Unul din cele mai renumite cazuri este cel al unui ajutor de bucătar din Los Angeles, care a strecurat într-un tort de nuntă praf de scărpinat. Deşi ingurgitarea delicioaselor şi generoaselor felii s-a*

făcut la finele distracţiei, nuntaşii s-au stricat de râs atunci când mireasa (cam lacomă de felul ei) a început să se scarpine cu frenezie în văzul tuturor. Uitase, sărmana, de imaculata ei rochie, şifonând-o cu o „duşmănie" greu de explicat faţă de buna dispoziţie generală...

◆ **DOI PESCARI** *bucluceşi s-au răzbunat într-un mod bizar pe un coleg de „breaslă" care avea mereu o recoltă mai mare. Pe când norocosul aţipise, după consumarea unei butelcuţe cu rom, cei doi poznaşi au agăţat de undiţa victimei lor un manechin de femeie. Când inocentul pescar a adus prada la mal, în loc să facă un atac de cord, a avut o clipă (doar una!) de fericire: crezuse că era vorba de nevastă-sa, cunoscută drept o cicălitoare de profesie.*

◆ **O GOSPODINĂ** *din Lens (Franţa), supărată că soţul ei face repetate mofturi la mâncare, a pus o râmă vie şi uşor disperată în sosul picant al unei tocăniţe. Când bărbatul a descoperit-o, s-a speriat puţin, apoi, cu un calm de om trecut prin multe, a pus vietatea la păstrare, pentru o viitoare partidă de pescuit.* (P.I.)

„VÂNĂTOAREA de conserve"

Decimarea de către om a faunei care, în mod natural, trăieşte în libertate, se face prin cele mai perfide şi mai barbare metode. Uneori inconştient sau indirect (poluare chimică şi turistică, extinderea spaţiilor construite în zone cu biotop specific etc.), alteori cu luciditate (braconaj, incendieri şi despăduriri ş.a.m.d.) iar mai nou, pur şi simplu pentru satisfacerea unor aşa-zise plăceri. În era zborurilor cosmice, atavismul „rafinat" al purtătorilor de arme duce la aberaţii tratate destul de blând, în raport cu efectele imediate. Astfel, comparabilă cu luptele de câini, ajunse la modă şi în România ultimilor ani, o distracţie de ultimă oră, pentru acest crud animal care este omul, a devenit aşa-numita „vânătoare de conserve".

Un ritual barbar

Animalele născute în captivitate nu au o dezvoltare normală. Niciodată aflate în legătură cu mediul lor de viaţă natural, ele reprezintă doar „replici" ale semenilor trăitori în libertate, cu instinctele şi reacţiile atrofiate şi având în plus o teamă patologică faţă de om. Este un fel de handicap psihic insurmontabil, ştiut fiind că un animal iniţial captiv, eliberat în mediul său natural de existenţă, nu poate intra în competiţie cu semenii săi liberi, pe picior de egalitate. Aceasta este premisa „jocului" inventat de unii vânători, ucigaşi din plăcerea de a vedea suferinţă şi a ucide.

O peliculă filmată recent în Texas relevă cruzimea de nedescris a respectivilor indivizi. Un leopard crescut în cuşcă este adus la liziera unei păduri, printre maşini, pentru a fi supus unui ritual barbar. În prealabil, i s-au pilit colţii, astfel încât orice şansă de apărare să-i fie anulată. În preajmă, o haită de câini de vânătoare care au simţit miros de sălbăticiune freamătă de nerăbdare. Gratiile cuştii se ridică, leopardul cu alură de pisică uriaşă, înspăimântat, încearcă să se ascundă sub o maşină, însă peste zece câini îl încoltesc. În jur, grupul de bărbaţi înarmaţi caută o „nişă", prin care să poată trage. Unul singur însă, cel care a plătit mii de dolari pentru sinistra distracţie, are acest drept, de care face uz, fără a clipi. Urmează zâmbete, felicitări, strângeri de mâini şi imortalizarea momentului pe peliculă.

Mai există apărători ai vieţii...

Pare un amănunt de neconceput, însă există asemenea animale (numite „conserve") crescute special pentru a fi supuse unor suplicii precum cel amintit mai sus. Desigur, totul se petrece în afara legii şi sfidând orice principiu al convieţuirii dintre specii. Cazul din Texas, având drept mărturie imbatabilă filmul uciderii leopardului, a dus la câteva arestări. Destul de puţin, faţă de impactul faptelor asupra oamenilor normali, dar şi asupra echilibrului mediului.

Există totuşi şi crescători de animale exotice care le ţin pe acestea captive, fie pentru a le proteja de vânătorii de „conserve", fie pentru că le-au salvat chiar, în timp util, de masacrare. În Colorado, mica rezervaţie numită Prairie Wind, a lui Michael Jurich, reuneşte nu mai puţin de 65 de animale, din diverse specii: lup canadian, puma, leu berber, urs din Munţii Stâncoşi, tigru etc. Ca simplu fapt divers, să spunem, numai pentru plăcerea de a ucide o puma captivă, un purtător de armă plăteşte 7500 dolari. Dar a vorbi aici despre vânătoare ar fi un nonsens. Este, din păcate, încă o marcă a iresponsabilităţii asasine cu care unii semeni ai noştri se raportează la mediu, considerându-se îndreptăţiţi să se comporte ca unici stăpâni ai vietăţilor Pământului, numai pentru că poartă la brâu un pistol. Atitudine care, perpetuată, ne-ar putea costa pe toţi nebănuit de mult! *(A.N.P.)*

Nevoia îl învaţă pe om...

...De fapt această întâmplare ar mai trebui să poarte un titlu: nici o muncă nu este ruşinoasă! Mai ales atunci când ai nevoie de bani şi când ceea ce faci, faci cu pasiune şi demnitate.

Dar la început, Joanne Winthrop nu gândea aşa: pentru ea era vorba de a-şi salva familia, soţul său îmbolnăvindu-se de hepatită virală (luată într-un restaurant!). Nu aveau asigurare, nici un fel de venit – nimic! Joanne rămăsese singurul sprijin al familiei. Dar cum să câştige bani? Cineva i-a sugerat să meargă şi să vândă coşuri pe la petreceri. Zis şi făcut, numai că... nu avea nici măcar banii cu care să cumpere nişte coşuri. Până într-o zi când a găsit un fabricant care s-a oferit să o ajute şi să-i dea 500 de coşuri, urmând ca plata să o facă după 30 de zile.

„Eram nervoasă la început", îşi aduce aminte Joanne, care se temea cel mai tare de faptul că neavând nici o educaţie superioară nu va şti să vorbească cu lumea. Într-un cuvânt, peste toate, nici nu avea nici cea mai mică urmă de încredere în sine! Prima seară a însemnat câştigul a 52 de dolari. „Prea puţin, şi-a zis ea, nu merită". Soţul său i-a spus însă că a doua seară va câştiga mai mult. Şi au fost 275 de dolari. Apoi 500... Apoi şi-a zis că ideea funcţionează. După cinci ani Joane înfiinţa „Filiera coşurilor"! Dar nu acesta era visul ei: Joanne vroia să aibă reprezentanţi în toată ţara, acţionând cum le spune ea şi... trimiţându-i cota parte din încasări!

Şi a venit o zi când a primit o scrisoare de la o femeie din Alaska, un cec în valoare de 3500 de dolari şi solicitarea de a-i trimite caseta video cu ...modul în care se lucrează! O casetă pe care Joanne nu doar că nu o avea, dar nici nu se gândise să o facă. Cedează? Nicidecum! Se pune pe o treabă de zi şi noapte şi în două săptămâni are un „manual video" de vândut coşuri! Astăzi, Joanne are 1500 de distribuitori. Şi este milionară! Şi, mai mult, este fericită că le-a putut învăţa pe soţiile americane că nu este nevoie să fie stresate că nu-şi pot lăsa copiii singuri şi să meargă la serviciu pentru a câştiga bani. Pot sta şi acasă şi, cu metoda ei, să ajungă la câştiguri anuale între 20000 şi 50000 de dolari. Şi dacă cineva s-ar mai îndoi că nevoia este cea care îl învaţă pe om, Joanne este dovada că aşa este. Şi că, dacă eşti elev bun, te învaţă foarte bine... *(M.D.)*

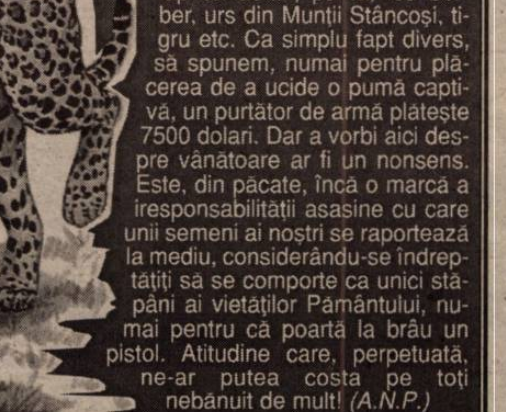

Experienţă plină de CRUZIME

Lin Haiyang, un tânăr de 21 de ani, student la facultatea de mecanică a celei mai prestigioase universităţi din Beijing, era interesat de nivelul de inteligenţă al urşilor. Părerea generală este că urşii sunt animale mai puţin inteligente, iar tânărul s-a gândit să se documenteze în acest scop. El a „descoperit" că urşii au un simţ al mirosului foarte dezvoltat şi a vrut să verifice, în primul rând, cât le foloseşte acesta, sau, mai bine zis, cât de deştepţi sunt ca să-şi folosească aptitudinea respectivă la nevoie. De aceea, la mijlocul lui ianuarie a mers la grădina zoologică unde a stropit urşii cu acid sulfuric. Deşi pedepsit pe loc printr-o amendă usturătoare, tânărul nu a renunţat.

Suferinţele animalelor nu l-au înduioşat nici ele, mai ales că rănile cauzate s-au vindecat destul de repede, cantitatea de acid nefiind prea mare.

De curând însă, el a făcut rost de o sticlă plină şi a repetat cruda sa experienţă stropind zdravăn bietele animale în timp ce el a avut grijă să-şi protejeze faţa de eventualii stropi. Acum pedeapsa care îl aşteaptă este dintre cele mai severe, legile ţării prevăzând până la 10 ani de închisoare. *(I.S.)*

Poliţiştii nu contează, ce-ai avut cu iguana?

Susan Wallace, o britanică în vârstă de 47 de ani, a intrat într-o mare încurcătură după ce a făcut un gest neobişnuit. Oprită pe stradă de un om de ordine şi invitată să se legitimeze, Susan a scos de la piept, de sub haină, o iguană pe care a aruncat-o în capul interlocutorului. Uluit, acesta a chemat ajutoare şi imediat, la faţa locului, au apărut doi poliţişti. Suficient timp însă pentru Susan să-şi recupereze animalul de companie şi să-l transforme din nou în proiectil, ţinta fiind de data aceasta noii veniţi. Cum e de presupus, femeia şi „arma" folosită în atac au fost duse la poliţie, iar întâmplarea şi-a transformat în subiectul unui dosar înaintat tribunalului. Dar, în mod incredibil, Susan a fost acuzată doar de cruzime şi prost tratament aplicat propriului animal de companie, atitudinea faţă de forţele de ordine fiind dată uitării.

Pentru elucidarea cazului s-a apelat la serviciile unui medic veterinar care a consultat animalul pe toate părţile şi a întocmit un raport în care a concluzionat că asemenea traume repetate pot provoca răni şi suferinţe iguanei a cărei culoare, ce-i drept, o cam virase din verde spre brun. „Dovadă că e speriată şi totodată nefericită că a fost despărţită de stăpâna ei", a mai adăugat veterinarul. Susan s-a agăţat de această afirmaţie şi a declarat: „Iguana mea este pentru mine o persoană cu care îmi împart existenţa. Dormim împreună, o culc la capătul patului, dar dimineaţa, când mă trezesc o găsesc aşezată la pieptul meu". Verdictul se va da pe 2 aprilie, dar până atunci lui Susan i s-a permis să-şi ia iguana acasă. Pedeapsa maximă pe care femeia ar putea s-o primească ar fi de şase luni de închisoare, o amendă de aproximativ 8000 de euro şi interdicţia de a mai deţine animale de companie. *(A.P.)*

OBEZII un pericol pentru transportul aerian?

Companiile de transport aerian din Canada sunt cu nervii la pământ. Activitatea acestora, oricum şubrezită în urma atentatului de pe 11 septembrie de la World Trade Center, acum a mai primit un şoc şi, de data asta, chiar din interiorul propriei ţări. O decizie a justiţiei, fără precedent în lume, prevede că obezii pot să beneficieze gratuit de un loc suplimentar în avioanele care decolează din Canada.

Cum era de aşteptat, această decizie a stârnit vii controverse. Linda McKay-Panos, de exemplu, a salutat măsura luată de justiţie; obeză fiind, în 1997 a fost obligată să plătească companiei Air Canada o dată şi jumătate preţul unui bilet la clasa I, pentru o călătorie între Ottawa – Calgary, ceea ce a indignat-o peste măsură. Considerându-se victimă a unei discriminări inacceptabile, ea a făcut plângere la Oficiul pentru transporturile din Canada (OTC) – care are competenţa şi obligaţia de a veghea la respectarea legilor şi la îndepărtarea oricărui „obstacol abuziv". De atunci a trecut ceva timp, dar iată că în decembrie anul trecut, OTC a găsit de cuviinţă să îndrepte lucrurile: dacă o persoană obeză poate să demonstreze că „gabaritul" său o împiedică să călătorească cu avionul în condiţii normale de confort, trebuie să beneficieze din partea companiilor aeriene de tratament special, similar cu cel acordat persoanelor cu handicap. Atâta vreme cât obezitatea este considerată de mulţi oameni de ştiinţă o boală, şi nu doar o consecinţă a supraalimentaţiei, obezii nu trebuie să fie discriminaţi.

Cei care au fost iritaţi de această decizie au rămas însă la părerea lor şi au declarat că nu e drept ca ei să plătească „pentru proastele obiceiuri alimentare ale altora". Dar, replica avocatei femeii obeze care făcuse plângere în 1997 a fost următoarea: „Dv., când vedeţi o persoană într-un fotoliu rulant o întrebaţi dacă a băut la volan?".

Ce mai poate fi spus? Se estimează că între 10 şi 25% dintre canadieni sunt afectaţi de diferite grade de obezitate. Asta ar însemna între 3 şi 7,5 milioane de persoane. *(A.P.)*

Săptămâna 29 MARTIE - 4 APRILIE

1

VINERI 7.00 Jurnalul de dimineaţă **7.30** Strict necesar **9.00** Film: „Luisa" (r) **10.55** TVR Craiova **14.30** Drepturile omului **16.00** Convieţuiri **17.00** Poveste de dragoste **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Ploaia de stele **22.20** Ştirile de sâmbăta asta **22.50** Serial: „Amy" **0.00** Film: „Secretele trecutului" (SUA, 1999).

SÂMBĂTĂ 7.00 Ceasul deşteptător **8.00** Desene animate **8.50** Garajul lui Ziggy **10.20** Serial: „Necazuri de puştoaică" **12.45** Debut 50 Plus **14.00** Garantat 100% **15.00** Fotbal: Gloria Bistriţa – Steaua Bucureşti **17.00** Ora G **18.00** Formula 1 **19.00** Muzica e viaţa mea! **20.00** Jurnal **20.40** Surprize, surprize **23.10** Serial: „Titanii" **0.00** Repere sacre: Ediţie specială - Vigilia Pascală - Paştele romano-catolic.

DUMINICĂ 7.00 Universul credinţei **9.15** Desene animate **9.45** Grădiniţa de duminică **10.30** Viaţa satului **13.00** Fotbal: Sportul Studenţesc – Rapid **15.30** Desene animate **16.00** Bun de tipar **17.30** Bravo, bravissimo! **19.00** Deştept şi bogat **20.00** Formula 1 **22.00** Jurnal **22.40** Film: „Adio, iubitule!" (SUA, 1999). Cu: Patricia Arquette.

LUNI 7.30 Strict necesar **10.10** Surprize, surprize (r) **14.30** Istorie polemică **15.00** Pro Patria **16.00** Kronika **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Iartă-mă! **21.50** Serial: „Oraşul îngerilor" **22.45** Faţă-n faţă **0.45** Marele jazz.

MARŢI 7.30 Strict necesar **10.50** TVR Timişoara **14.30** Puncte cardinale **16.00** Kronika **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.50** Film: „Amnezia" (Canada, 1997) **22.45** Frontal **0.00** Lumea dansului **3.35** Film: „Până la capăt" (SUA, 1998).

MIERCURI 7.30 Strict necesar **10.55** TVR Cluj **15.00** Bucuriile muzicii **16.00** Panorama **17.00** Medicina pentru toţi **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **20.45** Teatrul Naţional TV prezintă: „Al matale, Caragiale" **21.45** Cu ochii' 4 **22.45** Recurs la morală.

JOI 7.30 Strict necesar **11.05** TVR Iaşi **15.15** Eveniment **16.00** Convieţuiri **16.30** Panorama **17.45** Serial: „Pasiuni" **18.35** Careul de aur **20.00** Jurnal **21.00** Starea naţiunii **22.15** Gala decernării premiilor Caragiale **23.30** Film: „Vecinii" (SUA, 1999) **3.40** Film: „Turnătorul" (SUA, 1996).

PATRICIA ARQUETTE
ROMÂNIA 1, duminică, 22.40

acasa

VINERI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere".

SÂMBĂTĂ 7.30 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" **9.30** Serial: „Îngeraşul" **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **16.00** Serial: „Femei înşelate" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Nord şi Sud" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Intrusa" **22.30** Serial: „Mariu" **23.20** Serial: „Jake şi Grăsanul".

DUMINICĂ 9.00 Serial: „Cavalerii din Tir Na Nog" **9.30** Serial: „Îngeraşul" **14.45** Serial: „Şeherezada" (ultimul ep.) **16.30** Petrecerea **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Eco Moda" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Intrusa" **22.30** Serial: „Mariu" **23.50** Serial: „Sânge din sângele meu".

LUNI 7.00 – 13.40 Reluări **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **0.00** Serial: „Sânge din sângele meu".

MARŢI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **0.00** Serial: „Sânge din sângele meu".

MIERCURI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **0.00** Serial: „Sânge din sângele meu".

JOI 7.00 – 12.45 Reluări **13.40** Serial: „Micuţele doamne" **15.00** Serial: „Dreptul la viaţă" **16.00** Serial: „Fiorella" **17.30** Serial: „Amor de cătel" **18.30** Serial: „Maria Belen" **19.30** Poveştiri adevărate **20.00** Serial: „Vei fi a mea, Paloma!" **21.00** De 3 x femeie **22.00** Serial: „Salome" **22.55** Serial: „Dragoste şi putere" **0.00** Serial: „Sânge din sângele meu".

EMMA THOMPSON
ANTENA 1, vineri, 22.00

MICHAEL DOUGLAS
PRO TV, sâmbătă, 24.00

LAURALEE BELL
PRO TV, luni-vineri, 16.00

PRO TV

VINERI 8.00 Ştirile PRO TV **11.30** Serial: „Familia Bundy" (r) **12.00** Serial: „ Total Recall" **14.00** Film: „Operaţiunea Monstrul" (r) **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Rădeţi cu oameni ca noi! **21.30** Film: „Indiana Jones în căutarea arcei pierdute" (SUA, 1981). Cu: Harrison Ford **23.45** Film: „Aliens" (SUA, 1986). Cu: Sigourney Weaver **2.00** Film: „Răzbunarea" (SUA, 1990). Cu: Kevin Costner, Anthony Quinn.

SÂMBĂTĂ 7.30 Desene animate **10.00** Serial: „Gaşca din Malibu" (ulimul ep., seria I) **11.00** Review Raliul Spaniei **12.00** Serial: Răzbunare fără limite **13.00** Serial: „Dădaca la 6 ani" **13.30** Serial: „Prietenii tăi" **14.00** Magazin Liga Campionilor **15.00** Charlie Chaplin **16.00** Live Music Maker **16.30** Bucătăria lui Radu **17.00** Fotbal: Naţional – Argeş **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Banii vorbesc" (SUA, 1997). Cu: Charlie Sheen **22.00** Serial: „Ally McBeal" **23.30** Serial: „Totul despre sex" **24.00** Film: „Wall Street" (SUA, 1987). Cu: Michael Douglas **2.15** Film: „Casa iadului" (SUA, 1983).

DUMINICĂ 7.00 Desene animate **10.30** Serial: „Gaşca din Malibu" (ep.1, seria II) **11.00** Parte de carte **12.00** Profeţii despre trecut **13.00** Film: „Moartea suspectă a lordului Edgware" (M. Britanie, 2000) **15.00** Fotbal: Dinamo – Oţelul **17.30** Walt Disney Studios Parc Opening **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Lanţul slăbiciunilor **21.00** Vacanţa Mare **22.00** Serial: „Ally McBeal" **23.00** Procesul etapei.

LUNI 8.00 Ştirile ProTv **14.00** Film: „Rudy" (SUA, 1994) **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Lanţul slăbiciunilor **21.30** Ca$$a Loco **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.00** Sub semnul întrebării **1.00** Serial: „La limita imposibilului".

MARŢI 8.00 Ştirile ProTv **12.00** Serial: „Total Recall" **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **19.45** Film: „Luptătorul Ninja" (SUA, 1985) **21.30** UEFA Champions League **23.45** Gândeşte liber **1.45** Film: „Faimoasa pianistă" (SUA, 1988). Cu: Shirley MacLaine.

MIERCURI 8.00 Ştirile ProTv **9.00-14.00** Reluări **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **19.45** Film: „Soldatul" (SUA, 1998). Cu: Kurt Russell **21.30** UEFA Champions League **1.00** Film: „Blankman" (SUA, 1994).

JOI 8.00 Ştirile ProTv **9.00-14.00** Reluări **16.00** Serial: „Tânăr şi neliniştit" **17.45** Teo **19.00** Ştirile PRO TV **20.00** Film: „Toamna bobocilor" (România, 1975) **22.30** Serial: „Familia Bundy" **23.00** Provest **0.00** Serial: „La limita imposibilului" **1.00** Film: „Indienii din Cleveland" (SUA, 1989). Cu: Tom Berenger.

prima

VINERI 8.00 Zid **13.00** Tibanu' pescuieşte şi vâneză **14.30** Documentar **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Copiii spun lucruri trăsnite **21.00** Film: „O femeie face carieră" (SUA, 1988). Cu: Melanie Griffith, Harison Ford, Sigourney Weaver **23.00** Focus Plus.

SÂMBĂTĂ 8.00 Desene animate **10.00** Să fii sănătos! **11.00** Sport Magazin **14.00** Motor **15.00** wwwprimatv **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.30** Banc Show **23.00** Camera de râs **1.00** Film erotic.

DUMINICĂ 7.00 Tradiţiile românilor **8.00** Desene animate **10.30** HIT 40 – top muzical **12.30** Special **14.00** Serial: „Viper" **18.00** Focus **19.30** Vrei să fii miliardar? **20.30** Obiectiv **21.30** Film: „Monsignor" (SUA, 1982). Cu: Christopher Reeve.

LUNI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Vrei să fii miliardar? **21.00** Film: „Pe urmele mafiei" (SUA, 1987) **23.00** Focus Plus.

MARŢI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Film: „Alo, aterizează străbunica!" (România, 1981) **22.00** Serial: „Providence" **23.00** Focus Plus.

MIERCURI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Cronica cârcotaşilor **21.00** Film: „Plump Fiction" (SUA, 1997) **23.00** Focus Plus.

JOI 8.00 Zid **15.30** Serial: „Viper" **16.30** Serial: „Luna sălbatică" **17.30** Serial: „M*A*S*H" **18.00** Focus **20.00** Reuniunea de clasă **22.00** În faţa presei – talk-show **23.00** Focus Plus.

2 TVR

VINERI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **12.25** Transilvania insolit (r) **14.00** Desene animate **15.15** Televiziunea, dragostea mea! **17.00** Primul pas **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.30** Lumea rugby-ului **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** D'ale lu' Mitică **23.00** Concertul Filarmonicii din Berlin **0.30** Remix.

SÂMBĂTĂ 8.50 Camera de gardă (r) **10.10** Desene animate **11.00** Lumea lui Chiţ-Chiţ **11.45** Serial: „Magicianul" **12.10** Serial: „Piatra magică" **13.40** Atlas **14.10** Planeta singuratică **15.05** Serial: „Un bărbat de succes" **15.35** Bărbaţi, la cratiţă! **16.40** Serial: „Andromeda" **17.25** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **18.00** Serial: „Iubiri celebre ale secolului XX" **18.35** Serial: „Familia şi legea" **19.30** Scurte povestiri cinematografice **20.00** Film: „Fără inimă" (partea a II-a) **21.40** Serial: „Ce nemaipomenit!" **22.15** Serial: „Prietenii" **23.00** Despre viaţă şi sex! **23.45** Concert extraordinar.

DUMINICĂ 8.30 Tradiţii **9.30** Ferma **10.30** Cronici votive **11.45** Serial: „Flipper şi Lopaka" (ep.1) **12.10** Serial: „Piatra magică" **14.05** Splendorile naturii **15.05** Serial: „Un bărbat de succes" **15.35** Documentar **16.30** Serial: „Andromeda" **17.25** Serial: „Sabrina, vrăjitoarea adolescentă" **18.35** Serial: „Familia şi legea" **19.25** Scurte povestiri cinematografice **20.00** Film: „Întâlnirea" (SUA, 1986) **21.40** Serial: „Ce nemaipomenit!" **22.10** Minutul 91 **23.40** Film: „Prietenii".

LUNI 8.00 Serial: „Fete vesele" **8.30** Cafeaua de dimineaţă **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **12.30** Serial: „ Avocaţi şi asociaţi" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **17.00** Destine **17.25** Răscruci **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Palete **21.00** Reforma la bani mărunţi **21.30** Telejurnal **22.00** Puls 2002 **22.30** Teatrul liric prezintă: „Trubadurul" muzica Giuseppe Verdi.

MARŢI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.15** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **16.00** Tribuna partidelor parlamentare **17.30** E dreptul, tăul **18.30** Desene animate **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Cannes, istoria unui festival **21.05** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Film: „Cucerirea Angliei" (coprod.).

MIERCURI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **17.30** Mit de istorie **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Documentar **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Film: „Pasiune în Turcia" (Spania, 1994) **24.00** Clepsidra cu imagini.

JOI 7.50 Dimineţile unui bărbat cuminte **8.50** Serial: „Fete vesele" **10.35** Serial: „Tată, am încurcat-o!" **14.00** Desene animate **15.15** Toţi, împreună **16.30** Transilvania insolit **17.30** Afaceri la cheie **19.05** Serial: „În mijlocul furtunii" **20.00** Cauza şi defectul **21.00** Serial: „Zona crepusculară" **21.30** Telejurnal **22.00** Documentar **22.50** Film: „Un cadavru printre noi" (SUA, 1991).

antena 1

VINERI 8.00 Observator **9.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Paparazzi **22.00** Film: „Sărutul lui Iuda" (SUA, 1998). Cu: Emma Thompson **0.00** Film: „Dublă obsesie" (SUA, 1993).

SÂMBĂTĂ 8.00 Film: „De-a regăsirea" (SUA, 1952) **10.00** Casa de piatră **11.30** Medicul de gardă **12.30** Serial: „Calea misterelor" **13.30** Serial: „Misiune imposibilă" **16.30** Film: „O crimă neobişnuită" (SUA, 1997) **18.00** Demis Roussos în concert **19.00** Observator **20.00** Strada Divertis Nr.1 **21.00** Film: „Bărbaţi în negru" (SUA, 1997). Cu: Tommy Lee Jones, Will Smith **23.00** Fotbal din Primera Division.

DUMINICĂ 10.00 Desene animate **11.00** Film: „Modelul" (SUA, 1994) **13.00** Serial: „Roswell" **16.00** Film: „Marele Jake" (SUA, 1971). Cu: John Wayne **18.30** 7 zile **19.00** Observator **19.30** Academia vedetelor **21.30** Film: „Fără onoare" (SUA, 1998). Cu: Charlie Sheen.

LUNI 8.00 Observator **9.00** Cafeaua cu sare **10.00** Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Film: „Echipa trăsnită" (SUA, 1990). Cu: Gene Hackman **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „Şcoala de bune maniere" (coprod., 1987) **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

MARŢI 8.00 Observator **9.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Îmbrăţişări pătimaşe" (ultimele ep.) **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Din dragoste **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „Firma paravan" (SUA, 1997) **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

MIERCURI 8.00 Observator **9.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Gong Show **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „O lecţie de viaţă" (SUA, 1987).

JOI 8.00 Observator **9.00** Cafeaua cu sare **11.00** Serial: „Te voi iubi mereu" **13.15** Serial: „MacGyver" **16.00** Serial: „Ispita" **17.20** Serial: „Soledad" **19.00** Observator **20.00** Vecinii **21.10** Film: „Secretele mării" (partea a II-a) **22.30** Marius Tucă Show **23.30** Film: „Trăieşte clipa" (Canada, 1994). Cu: Russell Crowe **2.30** Serial: „Zile din viaţa noastră".

TOMMY LEE JONES
ANTENA 1, sâmbătă, 21.00

„MAGAZIN" nu răspunde de modificările efectuate ulterior de către posturile de televiziune

tele 7 abc

VINERI 7.35-16.15 Reluări **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Căsătoria" (URSS, 1977) **23.45** Muzică.

SÂMBĂTĂ 7.35-14.00 Reluări **16.00** Club abc **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **19.30** Concert **20.30** Film: „Şi viaţă, şi lacrimi, şi dragoste" (URSS, 1984) **0.40** Videoclipuri.

DUMINICĂ 7.35-14.00 Reluări **16.00** Cântece populare **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **19.30** Concert **20.30** Film: „Fata Morgana" (România, 1980) **22.30** Loto. Pariul Trio Bingo.

LUNI 7.50 Videoclipuri **11.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Pădurea de mesteceni" (Polonia, 1970) **23.00** Documentar.

MARŢI 7.50 Videoclipuri **11.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „B.D. în alertă" (România, 1971) **22.45** Concert.

MIERCURI 7.50 Videoclipuri **11.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Pe drum" (Ungaria, 1979) **23.00** Documentar.

JOI 7.50 Videoclipuri **11.00** Documentar (r) **14.00** Film (r) **17.00** Documentar **17.30** Serial: „Apel: Crima" **18.30** Telejurnal **20.30** Film: „Înainte de tăcere" (România, 1978) **22.45** Loto. Joker. Patriul Trio **23.05** Documentar.

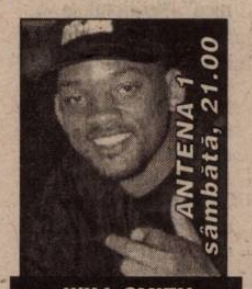

WILL SMITH
ANTENA 1, sâmbătă, 21.00

CHRISTOPHER REEVE
PRIMA, duminică, 21.30

ANTHONY QUINN
PRO TV, vineri, 2.00

TOM BERENGER
PRO TV, joi, 1.00

OSCAR 2002

Cea de-a 74-a ceremonie a decernării premiilor Oscar, care a avut loc în seara zilei de 24 martie la Teatrul Kodak din Los Angeles, n-a adus mari surprize iubitorilor celei de-a şaptea arte, chiar dacă în urma pariurilor făcute pe seama celor două filme favorite – „O minte strălucită" şi „Seniorul Inelelor" –, în virtutea regulii jocului unii au câştigat iar alţii au pierdut. Au câştigat pariul cei ce au mizat pe **„O minte strălucită"** care, în ciuda faptului că a intrat în competiţie doar cu opt nominalizări faţă de cele 13 ale „Seniorului Inelelor", a obţinut trofeul cel mare, adică Oscarul pentru **cel mai bun film**. Un alt premiu la fel de râvnit, Oscarul pentru **cel mai bun regizor** i-a revenit lui **Ron Howard**, autorul Minţii strălucite... Deşi pentru Russell Crowe nu a fost o surpriză – se aştepta, din motive pe care vi le vom prezenta în numărul viitor, să piardă cursa pentru **cel mai bun actor în rol principal** –marele învingător din acest an a fost actorul de culoare **Denzel Washington** („Training Day"). Tot o actriţă de culoare, e vorba de **Halle Berry,** a fost aleasă de votanţi pentru Oscarul decernat **celei mai bune actriţe într-un rol principal**. Statuetele pentru **cei mai buni actori (masculin şi feminin) în rol secundar** le-au revenit starurilor **Jim Broadbent** („Iris") şi **Jennifer Connelly** („O minte strălucită"). La numeroase alte categorii **„O minte strălucită"** a... strălucit: **cel mai bun scenariu adaptat, cea mai bună imagine, cel mai bun machiaj, cea mai bună coloană sonoră, cele mai bune efecte vizuale.** Care a fost însă „recolta" de premii adunată de **„Moulin Rouge"?** Nu atât de bogată pe cât şi-ar fi dorit cu siguranţă realizatorul lui şi frumoasa protagonistă Nicole Kidman; pelicula a trebuit să se mulţumească doar cu două statuete, una pentru **cele mai bune costume** şi alta pentru **cea mai bună regie artistică.** **„Gosford Park"**, creaţia lui Robert Altman, a fost la rândul lui recompensat doar cu un Oscar pentru **cel mai bun scenariu original.** Simpaticul **„Shrek"**, filmul de desene animate care anul trecut a făcut furori în sălile de cinema, a fost şi el învingător la categoria sa. O mare dezamăgire pentru francezi a fost... destinul filmului lor, **„Amelie".** Intrat în competiţie cu cinci nominalizări, nu a reuşit totuşi să-i convingă pe cei ce au avut un cuvânt de spus în felul cum s-au împărţit Oscarurile că merită să-i acorde măcar un singur premiu. S-a întors acasă cu mâinile goale, în timp ce trofeul pentru **cel mai bun film străin** i-a fost decernat producţiei din Bosnia-Herţegovina, semnată de Denis Tanovic, **„No Man's Land". Cel mai bun scurt-metraj documentar** a fost considerat **„Artists and Orphans: A True Drama".**

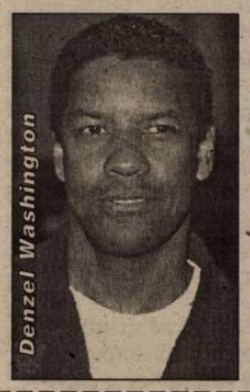

Harrison Ford,
dispărut în circumstanţe stranii

Acesta este rolul pe care starul din „Indiana Jones" îl va interpreta într-un viitor film al său. Mai concret, el se va transpune în rolul lui Fred Cuny, un american nonconformist care se ocupă de acţiuni umanitare şi care, în

aprilie 1995 dispare în circumstanţe stranii, pe când se afla în zona de conflict dintre Rusia şi Cecenia. Cazul dispariţiei e greu de descifrat, mai ales că Fred Cuny pe de-o parte era considerat o persoană cu mare experienţă profesională – înainte lucrase în teritorii conflictuale în Nigeria, Guatemala şi Bosnia – iar pe de altă parte pentru că prin stilul său nonconformist spărgea multe tipare, sfidând adesea logica obişnuită. Harrison Ford va fi coproducător al filmului, ale căror turnări vor demara în primăvara lui 2003 şi în care îl va avea ca partener pe David Fanning, autorul unui documentar intitulat „The Lost Americain", realizat în 1997, ce va servi drept sursă de inspiraţie a acestui lung-metraj.

Jim Carrey
hărţuit de fosta nevastă

„Băiatul de la cablu", „Omul din Lună", „Masca", „Mincinosul mincinoşilor"... sau Jim Carrey. Mereu acelaşi comic talentat, cu faţa ca de latex, incredibil de maleabilă şi mobilă, mereu altul prin invenţia grimaselor şi a umorului debordant. Mereu cu succes la public. Aşa că e de înţeles de ce regizorul Gary Ross a vrut să facă un film cu el, pe baza unui scenariu pe care l-a scris cu gândul la disponibilităţile interpretative ale lui Jim Carrey. „Mărturisesc sincer, spunea scenaristul, că n-aş fi putut să-mi imaginez pe nimeni altcineva în pielea personajului meu." Prin urmare, în această primăvară, „mincinosul mincinoşilor" lucrează la un film care are prevăzută ca dată de lansare perioada sărbătorilor de Crăciun din acest an. Jim Carrey va susţine rolul unui văduv a cărui soţie revine sub forma unei fantome care îi tulbură existenţa tocmai când el se îndrăgosteşte de o altă femeie foarte tânără.

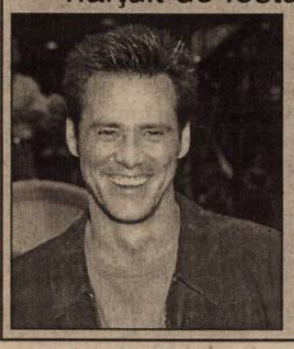

Steven Spielberg
fascinat de un escroc

Celebrul regizor Steven Spielberg pregăteşte o nouă lovitură; de data aceasta nu poposeşte însă nici în lumea creaturilor preistorice, nici în cea a ororilor războiului sau a extratereştrilor, ci în cea a unui escroc „de marcă". E vorba de Frank Abagnale, personaj cameleonic, care dându-se fie avocat, fie pilot, avocat, profesor universitar sau medic pediatru, a reuşit să-şi însuşească prin escrocherie milioane de dolari. Filmul se bazează pe romanul autobiografic al lui Frank Abagnale, în care acesta spunea despre sine: „Aveam aripi de înger... dar nu eram deloc un înger". Rolul talentatului escroc va fi interpretat de Leonardo DiCaprio, care va avea ca parteneri de film actori nu mai puţin celebri: Christopher Walken, Tom Hanks şi Martin Sheen. Interesant este că Frank Abagale era doar un puşti imberb în perioada sa de glorie în ale escrocheriei şi că până la vârsta de 21 de ani a cheltuit aproape tot ce câştigase prin fraudă. În momentul în care a fost arestat, avea şase milioane de dolari puşi la păstrare în tranşe mici în bănci din 50 de state ale continentului american şi în alte 26 de ţări de pe alte continente. Considerat un geniu al escrocheriei, i s-a oferit şansa de a fi iertat de pedeapsă în schimbul angajării sale cu onestitate şi devotament în slujba serviciilor FBI, pentru a-şi folosi experienţa şi talentul în lupta contra crimei organizate. Acest destin l-a sedus pe Spielberg. Filmul se va numi „Catch Me If You Can" (Prinde-mă, dacă poţi), iar turnările vor avea loc în această primăvară, în Canada.

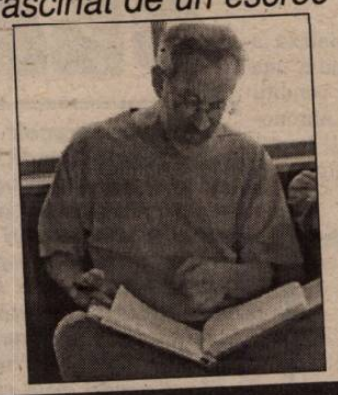

Angelina Jolie
a devenit mamă, în Africa

Eroina din „Tomb Raider" şi soţul ei Billy Bob Thornton au devenit de curând părinţii unui băieţel de şapte luni şi jumătate, adoptat evident. Viitoarea mămică se afla în Africa, chiar pe platoul de filmare, când „barza" i-a adus copilul. Cei doi actori au explicat cum

au devenit părinţi: în noiembrie anul trecut, cu prilejul unei vizite la un orfelinat cambodgian au cunoscut mulţi copii pe care i-au îndrăgit, dar într-un mod cu totul special le-a atras atenţia un bebeluş pe care l-ar fi dorit al lor. Şi-au luat un scurt timp de gândire, s-au hotărât şi au început să se intereseze dacă îl pot înfia. La rândul său, autoritatea tutelară a cerut un răgaz de câteva luni pentru a scotoci în trecutul celor ce doreau să devină părinţii unui copil adoptat „de peste mări şi ţări". Au ajuns la concluzia că sunt demni de a le încredinţa copilul. Micuţul cambodgian a devenit astfel fiul adoptiv al unuia dintre cele mai nonconformiste cupluri de actori de la Hollywood şi a primit numele de Maddox. Îşi va petrece viitoarele luni în Africa şi Asia împreună cu noii lui părinţi, apoi va lua calea Statelor Unite, unde va afla că mai are „fraţi"... albi, copiii lui Billy Bob Thornton din prima căsătorie.

Roger Moore
îl caută pe James Bond

Roger Moore a ajuns în prezent la 71 de ani, dar, după cum mulţi dintre noi îşi amintesc, s-a identificat în tinereţea carierei sale cu două personaje nemuritoare ale cinematografiei: Simon Templar („Sfântul") şi Agentul 007. Ca ex-James Bond, pe Roger Moore întotdeauna l-a interesat cine a dus mai departe greul interpretării acestui personaj. Deocamdată, Pierce Brosnan este prototipul Agentului 007 şi asta nu de azi de ieri, de vreme ce se află la cel de-al patrulea film din această serie şi, potrivit ultimelor informaţii din presa occidentală, a acceptat să-l facă şi pe al cincilea. Turnările la ultimul „James Bond", aşteptat cu mare interes de fanii acestui personaj, s-au încheiat recent, în sfârşit filmul a căpătat şi un titlu –

„Die Another Day" –, aşa că proiectele pentru următorul episod sunt la un pas de a fi puse în practică. De acord, spune însă Roger Moore, dar cine va fi actorul care îl va înlocui peste un timp pe seducătorul Pierce Brosnan, care a ajuns totuşi la vârsta de 48 de ani ? În căutarea celui mai potrivit actor, Roger Moore declară că ideal ar fi Ewan McGregor, în opinia sa „încarnarea perfectă a personajului James Bond". Într-un interviu acordat de „bătrânul Agent 007" publicaţiei americane TV Guide, Roger Moore susţine că starul din „Moulin Rouge", alias Ewan McGregor, pare să fi fost născut pentru a întruchipa întocmai celebrul agent imaginat de Ian Fleming. Adică şi frumos şi talentat!

„Die Another Day" se va lansa concomitent în cinematografele americane şi britanice pe 22 noiembrie. Partenera lui Pierce Brosnan este actriţa americancă Halle Berry, în timp ce actorul britanic Toby Stephens va interpreta rolul personajului negativ, iar vârstnicul comic John Cleese va avea o scurtă apariţie în ipostaza de expert în panoplia de capcane subtile utilizate de agentul secret. Filmul este al 20-lea dintr-o lungă serie destinată aventurilor lui James Bond, care au fost turnate de-a lungul timpului fie în Anglia, fie în Islanda, Spania sau Insulele Hawaii.

Terifiantul erou din „Tăcerea mieilor" şi „Hannibal", şi ANTON YELCHIN, băiatul de 11 ani cu care ANTHONY HOPKINS joacă în ultimul său film, „Inimi pierdute în Atlantida" (după romanul lui Stephen King),

au fost surprinşi într-o ipostază... incredibilă. Nu, nu-i vorba de o ipostază blamabilă, ci de faptul că, într-un moment de respiro, Sir Hopkins şi băieţelului schimbau între ei replici din Shakespeare. Regizorul de origine australiană Scott Hicks, autorul ecranizării romanului lui Stephen King, film care rulează doar... în săli obscure deoarece prezintă prietenia dubioasă dintre un bărbat şi un copil de 11 ani, declara: „I-am surprins jucând o scenă din Hamlet, ceea ce mi s-a părut remarcabil. Ca şi cum acest băiat de 11 ani se antrena cu maestrul Anthony Hopkins în vederea pregătirii unei piese de teatru. Mi-am zis: e ceva!"

Antonio Banderas
se pregăteşte să-şi facă debutul ca actor de teatru pe Broadway. Actorul de origine spaniolă va deţine rolul lui Guido din comedia muzicală „Nine", o adaptare a filmului lui Frederico Fellini, „8 Pi", a cărui vedetă era Marcello Mastroianni. Personajul Guido este un regizor italian aflat în criza vârstei de 40 de ani, când crede că trebuie să cucerească toate femeile pe care le întâlneşte. Ca actor de film, Banderas a mai jucat în comedii muzicale sau romantice, cum ar fi „The Mambo Kings" sau „Desperado", dar consideră că asumarea rolului protagonistului din „Nine", piesă care se joacă pe Broadway din 1982, este pentru el un alt fel de provocare. Piesa deţine premiul pentru cea mai bună comedie muzicală şi a fost nominalizată de 12 ori la Tony Awards.

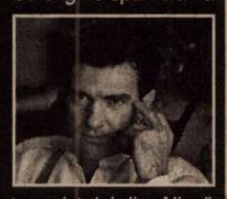

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

TERAPEUTUL

între Dumnezeu şi oameni

Braşoveanul Adrian ANTONOVICI are numai 24 de ani, dar cunoaşte o apreciere deosebită, pentru calităţile sale extrasenzoriale. Ieşean prin naştere, el mărturiseşte că a moştenit – dacă ne putem exprima astfel – un biocâmp foarte puternic, de la bunica din partea mamei. Iniţial, „paranormalul" din el s-a manifestat printr-o coerenţă relativă, întrucât avea doar 10 ani: vise premonitorii, viziuni intuitive, vizualizarea aurei. Iniţierea sistematică în acest domeniu a început însă doi ani mai târziu, când un terapeut bioenergetician i-a confirmat capacităţile deosebite: biocâmp puternic, hipersensibilitate energetică, aura foarte luminoasă şi strălucitoare, înclinaţii către practicarea ştiinţelor oculte.

Nimic nu e întâmplător

Pătrunderea profundă în domeniul parapsihologiei i-a fost pregătită lui Adrian Antonovici prin întâlnirea şi discuţiile cu un astrolog, la vârsta de 21 de ani, acesta confirmând şi explicându-i semnificaţia şi rolul capacităţilor lui deosebite. Pe plan personal, momentul a însemnat transformări substanţiale din punct de vedere psiho-afectiv şi în relaţiile cu ceilalţi oameni. Anii de muncă înverşunată pentru *a şti* i-au oferit tânărului şi o altă reprezentare a lumii din care facem parte cu toţii, percepând-o cu cele (cel puţin) cinci simţuri cunoscute. O lume în care există reguli foarte bine concepute şi riguros puse la punct, astfel încât – afirmă Adrian Antonovici – nimic nu e întâmplător, totul are un sens, o logică pre-gândită la un nivel superior omului.

Ceea ce ne interesează însă cu prioritate în pagina de faţă este latura terapeutică a pregătirii şi a realizărilor lui Adrian Antonovici. De aceea, lăsând deoparte domeniile oculte, precizăm gradele de specializare a acestuia, în tehnicile ce se adresează remedierii problemelor de sănătate: grad III – parapsihoenergetică subtilă, acţiuni şi terapii parapsihoenergetice; grad IV – hipnoterapie; grad VII – bioenergoterapie; grad IX (maestru) – meloterapie; grad X – cromoterapie avansată; grad XI – aromoterapie.

Sănătate şi parapsihologie

Se observă în ultima vreme tendinţa parapsihologilor de a-şi reformula terminologia domeniului, din cauza compromiterii acestuia, pe alocuri, de către persoane orientate preponderent spre câştigul financiar. Oarecum surprinzător, tânărul braşovean nu ocoleşte însă cuvinte pe care ne-am obişnuit să le plasăm în sfera magiei, precum „blestem", „dezlegare", „descifrarea viselor" etc. Toate acestea se leagă strâns de starea sănătăţii individului – fizică şi mentală. Este motivul pentru care Adrian Antonovici abordează fiecare caz din mai multe perspective şi pe mai multe căi. Multă lume – spune el – se confruntă cu probleme afective şi financiare. Totuşi, după stabilirea în Braşov şi afirmarea ca parapsiholog, cazurile cele mai dificile şi mai spectaculoase s-au legat de amintitele suferinţe ale organismului. Un caz spectaculos, care i-a adus şi o satisfacţie profesională deosebită, a fost cel al unui copil de nouă ani, aflat în comă profundă, după ce suferise un accident rutier. În ciuda scepticismului medicilor, tânărul terapeut l-a putut salva, aşa cum a reuşit şi vindecarea altor bolnavi.

Sfaturi pentru sufletul omului

Abordarea complexă a fiecărui caz constituie una dintre principalele condiţii de reuşită. Adrian Antonovici se referă însă şi la alte aspecte pozitive ce creează contextul dorit: cadrul în care lucrează, atitudinea propriei persoane, mentalitatea pacientului (subiectului). Astfel, despre Braşov spune că este oraşul cel mai curat energetic din România, ceea ce îl ajută să rezolve mai uşor cazurile ivite. Pe de altă parte, „atitudinea mea faţă de oameni s-a schimbat şi am devenit conştient că harul meu trebuie să-l folosesc pentru a ajuta oamenii, pe cei aflaţi în căutarea unui răspuns la probleme care uneori ni se par fără rezolvare. Practicarea ştiinţelor oculte presupune un mod de viaţă diferit de al celorlalte persoane. Este vorba de a renunţa la anumite lucruri care nu fac altceva decât să îţi îngreueze viaţa. Astfel, regimul meu alimentar este unul lacto-vegetarian şi nu consum deloc alcool. Încerc să îmi fac o viaţă cât mai echilibrată, fără excese. Principiile după care mă călăuzesc se rezumă la câteva lucruri esenţiale. Nu trebuie să uităm niciodată că nimic nu este întâmplător în această viaţă, toate faptele au un sens şi o finalitate. De asemenea, sunt convins că destinul unui om se poate influenţa şi că Dumnezeu se află întotdeauna deasupra noastră şi este în permanenţă dispus să ne ajute. Totul este să cerem acest ajutor şi să ştim să îl folosim cum trebuie. Pentru sceptici, recomand explorarea propriului lor suflet, a ceea ce îi înconjoară, meditaţia asupra a ceea ce este omul. Vor observa ei singuri că există cineva care, în mod subtil, îi îndrumă, le dirijează paşii în viaţă. Oricât de mult am cerceta, mereu va rămâne ceva ce omul nu poate explica ştiinţific şi tocmai acest lucru este reprezentat de ştiinţele oculte, aceste taine vechi, ce leagă omul de Divinitate." Acestea sunt câteva sfaturi, care, înţelese cum se cuvine, conduc şi către o sănătate a organismului ferită de multe primejdii.

În exclusivitate în revista „Magazin"

EMILIA VLĂDESCU, psiholog şi parapsiholog, medium şi bioterapeut, vă stă la dispoziţie în următoarele domenii ale supracunoaşterii:

- Consultanţă parapsihologică.
- Diagnostice prin fotografie.
- Diagnostice prin imaginea fizică a unei persoane apropiate solicitantului.
- Descoperirea şi identificarea unor situaţii obscure, a unor evenimente neelucidate cauzal, a unor obiecte sau valori de orice natură.
- Decorporalizări spontane pentru a vizualiza – cu scop terapeutic – existenţe anterioare, perioadă, loc, personalitate etc.

Pentru a primi răspunsul dorit, vă rugăm să expediaţi pe adresa redacţiei o scrisoare care să conţină o fotografie şi doleanţele dv. Pe aceeaşi adresă (Ionescu Simion, Piaţa Presei Libere nr.1, sector 1, Bucureşti, cod 71341) trebuie să expediaţi un mandat poştal în valoare de 200000 lei reprezentând contravaloarea serviciilor.

SEZONUL GRIPELOR

Ne-am obişnuit să considerăm că sezonul rece este cel care aduce „tradiţionalele" răceli, gripe şi guturaiuri, dar aceste afecţiuni acoperă o perioadă a anului mult mai vastă. Pe de altă parte, se ştie că virusii vinovaţi de asemenea îmbolnăviri devin, de fiecare dată, mai rezistenţi la tratamente, mai agresivi şi mai imprevizibili. Vaccinarea anuală reprezintă o soluţie posibilă, de prevenire a bolii, dar odată instalată, aceasta poate fi combătută şi prin tratamente preponderent naturale. Vă prezentăm mai jos câteva soluţii ieftine şi la îndemână, pentru cei care au căzut pradă deja răcelii sau gripei.

Alimentaţia este foarte importantă, vitamina C netrebuind să lipsească din meniul zilnic. Se găseşte în cantităţi mai mari în pătrunjel, ceapă, cartofi, roşii, varză roşie, ridichi, salată verde, hrean, ca şi în fructe precum citrice (grape-fruit, mai ales), măceşe şi cătină albă, căpşuni, miere, polen.

O linguriţă de tinctură de propolis luată dimineaţa şi seara, de preferat înaintea meselor, ajută foarte mult, atât în bolile sezonului rece, cât şi în echilibrarea stării generale a organismului.

Trebuie consumate multe sucuri crude, în special din legume şi din care să nu lipsească mărul. De altfel, se ştie că un măr consumat în fiecare zi înseamnă evitarea multor boli, printre care şi răcelile.

Un remediu vechi pentru „eliberarea" aparatului respirator constă în aplicarea de comprese cu mămăligă moale, caldă (nu fierbinte) pe zona pieptului.

Mai multe ceaiuri sunt indicate, în funcţie de gravitatea şi formele de manifestare a bolii. Astfel, socul (floarea) este indicat pentru provocarea transpiraţiei şi deci eliminarea mai rapidă a febrei; scaiul vânăt este apreciat pentru combaterea tusei, chiar în formele ei grave (decoct – 2 linguri la cană); ca dezinfectante, muşeţelul, cimbrul, coada-şoricelului, busuiocul, urzica şi alte plante din flora spontană fac adevărate minuni.

Măceşele şi cătina – nu trebuie să lipsească din cămară, şi nu doar pentru a fi folosite în cazul îmbolnăvirilor de gripă sau răceală, ci şi profilactic şi pentru obţinerea unui tonus deosebit al organismului.

În afecţiunile amintite, dar şi pentru curăţarea sistematică a organismului de microbi, se poate face cura de ulei, dimineaţa: se clăteşte îndelung gura cu ulei alimentar (circa 15 minute), până când acesta se transformă într-un fel de pastă albă, care se aruncă, fără a fi înghiţită nici o picătură; apoi, se spală bine gura.

STELIAN FULGA - terapeutul român din Tibet

«Tratamentul meu realizează dezintoxicarea organismului într-o singură zi – condiţie obligatorie în vindecarea oricăror afecţiuni.»

După 4 ani petrecuţi între călugării-terapeuţi din Tibet, Stelian Fulga a obţinut rezultate pozitive în zeci de mii de cazuri, folosind doar tratamente naturale. Dintre acestea, nu au aparut efectele dorite în cancerul osos, psoriazis, scleroza în plăci şi cazurile de cancer foarte grave. În rest – spune el – *„dacă bolnavul mai poate căra în mână 5 kilograme, îl pot face să-şi revină".*

Preparatul pentru cura de dezintoxicare se bazează pe un extract din Arborele de Camerun (cel mai puternic laxativ cunoscut), ulei obţinut din seminţe de struguri (ajută la drenarea bilei, a ficatului şi a rinichilor) şi ulei de seminţe de in (regenerarea celulei hepatice şi protejarea mucoasei intestinale). *Într-o singură zi, organismul se curăţă de toxine, dispar problemele digestive şi cele biliare, durerile de cap, constipaţia.*

Boli vindecate: stomatologice, digestive, hepatobiliare, respiratorii, afecţiuni ale aparatului genital, ale rinichilor, ORL, endocrine, reumatice, metabolice, neuropsihice, cardiace, acnee, tumori benigne, diverse forme de cancer.

Pentru aplicarea tratamentelor, terapeutul Stelian Fulga le recomandă pacienţilor o dietă specifică nu numai bolii, ci şi grupei de sânge a fiecăruia, motiv pentru care cei ce apelează la preparatele sale sunt rugaţi să comunice şi *grupa sangvină a bolnavului.*

Cei care doresc să-l contacteze pe Stelian Fulga pot suna la telefon 01/255.02.91. Dar cum acesta este ocupat foarte mult timp, pot trimite o scrisoare – pe adresa cabinetului NATUR MEDICA – Bucureşti, Şos. Mihai Bravu nr. 227, corp 1, apart. 2, sector 3 (la casă, în vecinătatea staţiei de metrou Piaţa Muncii). În cel mult 7-8 zile, pacienţii vor primi colet cu preparatele pentru cura de dezintoxicare (200.000 lei) sau un tratament complex suficient pentru patru luni (include şi cura de dezintoxicare – 500.000 lei), plata se face ramburs, la primirea coletului.

PUBLICITATE

SALIN

aparatul care alungă răceala şi gripa

Purificatorul de aer – SALIN, invenţia domnului inginer *Constantin PASCU* din Buzău (principalul realizator al aparatului de purificat apa cunoscut sub numele de AQUATOR), ajută substanţial la *remedierea afecţiunilor aparatului respirator.*

SALIN poate fi folosit acasă, la birou, în maşină, îmbunătăţind calitatea aerului prin reţinerea prafului, eliminarea fumului de ţigară şi a mirosurilor neplăcute (transpiraţie, mucegai, cărţi vechi etc.) şi împrospătând totodată atmosfera, prin realizarea unui conţinut discret, dar permanent, de aerosoli.

Efectul terapeutic remarcabil, semnalat de cunoscuţi medici din clinici renumite şi menţionat şi de pacienţi, se referă preponderent la boli localizate la toate nivelele aparatului respirator. Astfel, afecţiunile ORL, pneumologice şi generale se remediază după o durată mult redusă şi fără medicaţie abundentă. *Rinite, sinuzite, alergii, astm bronşic, silicoze, mucoviscidoză, recuperări în TBC* – iată doar câteva boli cu evoluţie dramatică, în care SALIN a demonstrat o eficienţă deosebită.

Apreciat ca atare în întreaga lume, purificatorul de aer cu plăci saline *alungă bolile specifice iernii,* dar vă ajută şi la dobândirea unui *confort general al organismului,* la preţ foarte avantajos.

Pentru comenzi, persoanele sau instituţiile din provincie se pot adresa firmei producătoare - S.C. TEHNO BIONIC S.R.L. Buzău, fie prin poştă, la adresa str. Triumfului nr. 39, cod 5100, fie telefonic, la 038/719.188. Pentru Bucureşti, doritorii se vor adresa la CENTROFARM - telefon: 01/315.78.96 sau la 093/703.121 (Tiberiu Gheorghe, directorul reprezentanţei Bucureşti). Menţionăm că se asigură şi setul de plăcuţe saline cu perioadă medie de folosire de 6 luni.

Pagină realizată de ADRIAN-NICOLAE POPESCU

De vorbă cu avocatul casei

Domnului BANDU GHEORGHE din Braşov

Din scrisoarea adresată redacţiei am reţinut că doriţi să lăsaţi prin testament casa în care locuiţi în prezent nepoatei dv. de fiică.

Datele furnizate sunt insuficiente pentru a primi un răspuns complet dar putem face câteva precizări.

Trebuie să ştiţi că legea protejează o anumită parte a moştenitorilor şi aceştia, chiar împotriva voinţei defunctului, vor beneficia de moştenirea acestuia.

Cotitatea disponibilă

Aceştia sunt moştenitorii rezervatari, adică descendenţii defunctului, părinţii acestuia şi soţul supravieţuitor cărora legea le-a stabilit o anumită parte de moştenire numită rezervă succesorală de care vor beneficia. În cazul dv. la moştenire vor veni în concurs cele două fiice, în calitate de descendente şi soţia supravieţuitoare.

Conform dispoziţiilor legale soţiei supravieţuitoare îi revine în concurs cu descendenţii o cotă de 1/8 din moştenire, iar celor două fiice le revine cota de 2/3.

Dumneavoastră puteţi dispune în timpul vieţii de averea dv., în sensul că puteţi face atât donaţii cât şi testamente, cu condiţia să nu încălcaţi cotele ce vi le-am precizat anterior.

În cazul în care aceste cote vor fi încălcate moştenitorii dv. rezervatari, adică aşa cum am mai precizat, soţia şi cele două fiice pot cere reducerea acestora până la limita precizată.

În principiu dv. puteţi lăsa casa prin testament nepoatei dv. cu următoarele precizări.

Probabil că acea casă a fost dobândită de dv. şi soţie în timpul căsătoriei; caz în care conform dispoziţiilor codului familiei ea reprezintă bun comun al soţilor şi astfel o parte din casă (de cele mai multe ori cota de 1/2) îi revine soţiei şi doar cealaltă jumătate este a dv. şi doar aceasta va fi inclusă în moştenire, în masa bunurilor de împărţit.

Nu ne spuneţi însă dacă mai aveţi şi alte bunuri ce vor alcătui moştenirea. În cazul în care există acestea trebuie să aibă o valoare astfel încât, prin faptul că lăsaţi prin testament casa nepoatei, masa succesorală să rămână suficient de mare încât cotele care le-am precizat mai sus să nu fie încălcate.

În cazul în care nu mai aveţi alte bunuri este evident că dacă veţi face acel testament cotele cuvenite fiicelor dv. şi respectiv soţiei vor fi încălcate.

Av. BIANCA ALECU

Cabinete asociate de avocaţi MIHĂILĂ & OANCEA

ŞAH

PROBLEMA DE AZI: ALBUL MUTĂ ŞI CÂŞTIGĂ

PIOTROVSKI – NN, 1926

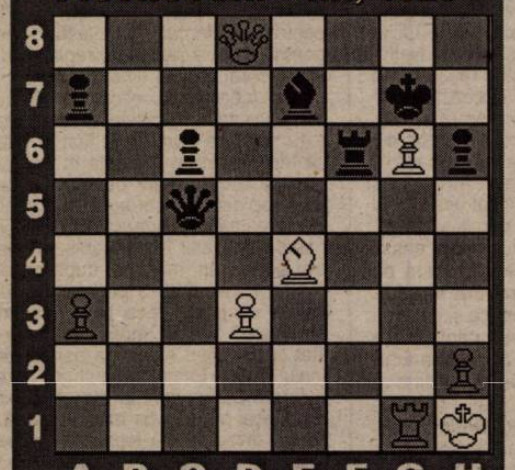

DEZLEGARE: 1. Dh8!! Rh8 2. g7 Rg8 3. Nh7! Rh7 4. g8 D mat.

© **GHEORGHE POPESCU** – maestru F.I.D.E.

PERSPICACITATE

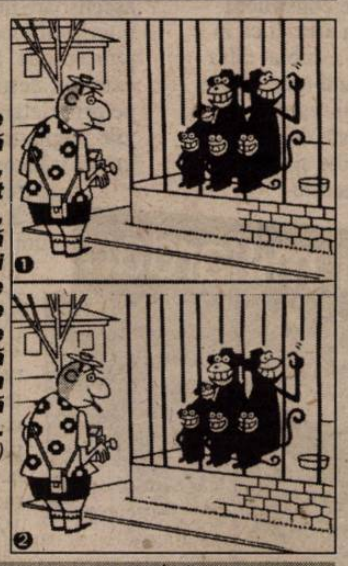

Între cele două desene, aparent identice, există opt mici diferenţe pe care vă invităm să le găsiţi. *(Gh.R.)*

SOLUŢIA: *1) Cotul mâinii stângi a personajului. 2) Fereastra din dreapta. 3) Ţigara. 4) Partea antenoară a cămăşii. 5) A doua bară stângă a cuştii. 6) Braţul drept al maimuţei din dreapta. 7) Pătrat de jos a zidului. 8) Linia cozii maimuţei până la ultima bară.*

umor

– *Eu n-o ascult niciodată pe nevastă-mea, se laudă un bărbat la cârciumă.*

– *Cum aşa?*

– *Uite, de exemplu, de câte ori spăl vasele, refuz să-mi pun şorţul, cum zice ea!*

– *Mămico, te rog să-mi schimbi numele!*

– *De ce?*

– *Fiindcă tăticu zice că e tot aşa de sigur că o să mănânc bătaie pe cât e de sigur că mă cheamă Gigel.*

Doi prieteni stau de vorbă:

– *Femeile sunt incapabile să ţină un secret!*

– *Afară de soţia mea! De 30 de ani refuză să-mi spună ce face ea cu banii mei!*

– *Anny, îi strigă un scoţian soţiei sale, în curtea noastră paşte vaca vecinilor!*

– *Şi ce stai aşa!?! Fugi repede şi mulge-o!*

Verificaţi-vă cunoştinţele

ŞAH

Întrebările de astăzi ne-au fost furnizate de neobositul prieten al revistei şi al rubricii ***prof. Marin Ştefan*** *din Şimleul Silvaniei.*

1. Unde s-a jucat prima oară şah?
2. Când şi de către cine a fost adus şahul în Europa?
3. Cine a fost primul campion mondial de şah şi în ce an a obţinut titlul?
4. Ce meci de şah a fost numit „meciul secolului al XX-lea"?
5. Cine a scris „Cartea regilor", unde se fac referiri la legenda jocului de şah?
6. Cine a pictat, în 1948, tabloul „Jucătorul de şah" aflat la Muzeul Naţional de Artă al României?
7. Cine a realizat în 1992 filmul „Şah-mat" (Knight Moves), coproducţie SUA-Germania?

Răspunsurile din numărul trecut *1) Napoleon Bonaparte s-a născut în oraşelul Ajaccio din insula Corsica la 15 august 1769. 2) Guvernatorul insulei Sfânta Elena a fost Hudson Lowe. 3) Napoleon este înmormântat la Paris, în Biserica Saint Louis de la Domul Invalizilor. 4) Fiul lui Napoleon şi al Mariei Luisa, înmormântat alături de tatăl său la Domul Invalizilor, considerat Napoleon al II-lea, era cunoscut sub numele de „Regele Romei". 5) Tabloul „Încoronarea lui Napoleon la Nôtre Dame" a fost pictat de Jacques Louis David (1748-1825), pictorul preferat al împăratului. 6) Uvertura simfonică „1812" aparţine compozitorului rus Piotr Ilici Ceaikovski (1840-1893). 7) Piesa de teatru „Omul destinelor" a fost scrisă de George Bernard Shaw (1856-1950). 8) Actriţa română Elvira Popescu a interpretat cu mult succes pe scenele pa... ale secolului trecut rolul Letiţiei Bonaparte.*

Poşta cititorilor *La întrebările din 1 martie a.c. cu tema Shakespeare am primit scrisori de la următorii cititori:*

–7 răspunsuri corecte: Iacob Parasca – Ştefăneşti; Maria Besciu – Bucureşti *şi* Mihai Waspusch – Bucureşti.

– 6 răspunsuri corecte: Elena Ispas – Piatra Neamţ; Florentina Gorea – Topliţa, Dan Victor Munteanu – Galaţi *şi* prof. Marin Ştefan – Şimleul Silvanei.

– 4 răspunsuri corecte: Dana Cârloganu din Slatina *care ne scrie pentru prima oară şi pe care o rugăm să nu ne uite.*

Anunţăm prietenii rubricii începerea unui nou concurs de la data de 4 aprilie. Concursul va dura până la data de 12 iunie. Scrisorile vor trebui să fie trimise cel târziu în prima miercuri de la data apariţiei, pentru provincie şi în prima marţi, pentru Bucureşti.

Premiile vor consta în abonamente la revista noastră. (I. Stoica)

„PISTE DERUTANTE"

Integramă de GHEORGHE POPESCU

IRASCIBILĂ / ÎNSCRISE ÎN CIRCULAŢIE		RECTIFICĂRI / PUTERNIC		GAZ DE LAMPĂ / VALI JIANU		FLUVIU AFRICAN / OMUL NEGRU		NEGAŢIE / SOLDAT CU VECHIME		ÎNCHISORI / FIR DE SIGURANŢĂ ELECTRICĂ		
DITAMAI CHIFTEAUA / ORIZONT										FLOARE ALBASTRĂ / MATE		
				NUMĂR SCURT / CONŞTIINŢE FILOZOFICE				COLECTIV COMPLET MASCULIN / ABILĂ				
VREME DE IARNĂ / DE ACORD!					BĂUTUL LA BOTUL CALULUI / MLĂDIŢE							
		ARE O RĂDĂCINĂ LA BAZĂ / LĂBĂRŢAT									PUS PE JAR	
DESLUŞITĂ / JURNALISTĂ						PATRON DE PRĂVĂLIE / OMONIMI						
									Ş.A.M.D. / GUSTUL ÎNFRÂNGERII			
SAU / CRAI DE LA RĂSĂRIT				APELATIV COPILĂRESC / PĂSAREA DIN CEAS						IN BAIE! / A TĂIA BRAZDE		
			MICĂ FORTĂREAŢĂ / CAP DE GÂSCĂ!									
CERŢI / A PIERDE DRUMUL							CÂND ŞI CÂND					
						RUDA... DE LA MÂNĂSTIRE						

DEZLEGAREA INTEGRAMEI „CONVENŢII". *Orizontal:* D - F - L - C - V - P - DECEPTIONATA - SARE - TARNUI - SPRE - BAL - TIR - ATASE - IB - CI - MR - SPARTURA - TOT - TAINE - N - LITRA - DE - PRO - TOARTA - CLEI - CUM - SARSAILA - RAS - CEARCAN - RANJET - COASE.

GRĂDINA *micul nostru Paradis*

Dacă grădina noastră se reduce doar la dimensiunea unui balcon obişnuit, iar jardinierele, pentru că nu ocupă loc, sunt singurele spaţii unde ne putem permite să plantăm flori, atunci trebuie să le dăm atenţie şi să le pregătim pentru semănarea sau plantarea răsadurilor. Ce vom face?

Jardiniere şi coşuri suspendate

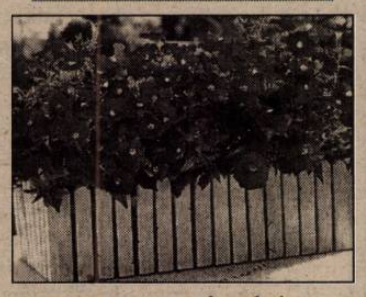

◆ În primul rând există două variante de amplasare a florilor în jardiniere. 1. Plantele se pot pune direct în jardiniere. 2. Florile, cu ghiveci cu tot, se aliniază în lădiţe. Dacă alegeţi cea de-a doua variantă, e de preferat ca golul dintre ghivece să se umple cu turbă fibroasă, muşchi sau chiar pământ mai uşor. Procedând astfel veţi îndepărta pe de-o parte pericolul supraîncălzirii plantelor în zilele cu arşiţă puternică, iar pe de altă parte, veţi menţine mai constantă umezeala pământului din ghivecele cu flori.

◆ Dacă vă hotărâţi să semănaţi sau să plantaţi flori direct în jardiniere, pregătirea „terenului" constă în următoarele etape: mai întâi se acoperă fiecare orificiu de scurgere a apei cu câte un ciob, cu partea bombată în sus; apoi se pune un strat de drenaj (pietriş cu nisip grosier), gros de 2-3 cm, peste care se toarnă pământ până la nivelul de 2/3 din înălţimea lădiţei, pentru ca atunci când se udă, pământul şi apa să nu se reverse peste marginile ei. E bine ca aceste operaţiuni să se facă cu două-trei zile înainte de semănat sau plantat, timp în care pământul se tasează exact cât trebuie.

◆ Pământul folosit la umplerea jardinierelor trebuie să fie consistent, uşor şi permeabil. Datorită udărilor repetate şi a volumului mic faţă de cerinţele plantelor, se epuizează repede; de aceea, se recomandă alegerea pământului în funcţie de cerinţele plantelor, iar de la an la an să fie schimbat în întregime sau măcar pe jumătate.

◆ Foarte potrivite pentru cele mai multe soiuri de plante sunt amestecurile formate din pământ de grădină, pământ de frunze, compost, nisip sau mraniţă. Dacă balconul este puternic însorit, e bine să se adauge şi turbă. Reţetele par complicate, dar în ultimii ani în magazinele de flori se vând pungi cu amestecuri de pământ, speciale pentru plantele de apartament sau de balcoane. Cine are însă posibilitatea să ajungă la munte sau în zonele mănoase de la ţară poate găsi pământul ideal, afânat, gras, permeabil, sub copaci, sub stratul de frunze. Tot la ţară, se poate găsi şi turbă, dar şi mraniţă şi pământ de grădină.

◆ Jardinierele se folosesc de obicei pentru plantele anuale, nu prea mari ca dimensiuni, rezistente şi care se mulţumesc şi cu un volum redus de pământ.

◆ Balcoanele mici mai pot fi înfrumuseţate, fără să necesite spaţiu, cu ajutorul coşurilor suspendate. Acestea dau o notă cochetă şi romantică micii „grădini din... beton".

◆ În coşurile suspendate se pun de obicei plante atârnătoare. Se poate realiza însă şi o combinaţie: în mijloc plante cu port rigid (pansele, petunii etc.), iar pe margine plante pletoase. Speciile care se potrivesc cel mai bine în coşuri sunt: muşcatele (soiurile atârnătoare), cerceluşul, lobelia, campanula, begonia, asparagusul etc. Aceste plante pot fi puse să atârne şi în ghivece de pământ ars, fixate cu şnururi de plafonul balconului. *(A. Popescu)*

Dinamo, imbatabilă

Acum că s-a aflat cauza stării proaste a fotbalului românesc, e vorba despre „blatul" realizat la Piatra Neamț în partida Ceahlăul-Dinamo, s-a găsit și rezolvarea: ambele echipe au fost penalizate cu câte 3 puncte. De acum, fotbalul românesc va cunoaște un viitor de aur, va cuceri Europa și va fi spaima fotbalului american. Oricum, 3 puncte pentru un posibil blat, nici un moment dovedit (cine stabilește dacă un sportiv joacă la adevărata lui valoare sau nu?) este o pedeapsă prea mare dacă ne gândim că Rapid, care a făcut un gest nepermis, și anume părăsirea terenului în timpul unui meci, a fost penalizată doar cu un punct. Cu o asemenea pedeapsă, mă aștept la o cascadă de părăsiri ale terenurilor de fotbal, nu de alta dar acest sport poate deveni un spectacol propagandistic convenabil. După structura mentală a FRF, eu cred că întreg campionatul nostru este un blat continuu, și când nu e blat e părăsire de teren! Neimpresionat de toate aceste hachițe, Dinamo s-a dus la UM. Timișoara, care, încercând un blat (încă de la începutul campionatului), s-a lăsat învinsă la un scor de forfait. Spectatorii, în număr de 14.000, au avut puterea să aprecieze fotbalul expus de Dinamo, „câinii roșii" făcându-i praf pe jucătorii din Pădurea Verde, într-o încercare de a-i convinge pe cei din lumea fotbalului, dar și pe suporteri și adversari, că are de gând să nu rateze titlul național al acestei ediții.

SPORT FLASH

Steaua, suspicioasă

Nici nu s-au spart bine valurile făcute de Pițurcă, cel care a lansat ideea de blat în partida Ceahlăul-Dinamo, că a venit rândul Stelei de a demonstra că poate învinge Naționalul într-o partidă dreaptă. Nu de alta, dar o victorie era necesară steliștilor pentru ca clubul din Ghencea să poată rămâne în contact vizual cu fruntașa clasamentului, Dinamo. Din nefericire pentru Pițurcă, acum el a anunțat că a văzut un blat în partida dintre Național și Gloria(!), el n-a fost în stare să vadă și modul de a obține o victorie. Naționalul a reușit să evolueze pe Ghencea fără a primi gol, deși timp de o jumătate de oră au evoluat în zece oameni, scorul de 0-0 fiind mai valoros pentru Național care astfel reușește să rămână ea în coasta dinamoviștilor, Steaua rămânând pe locul 4. Partida din etapa de sâmbătă a fost atât de proastă în viziunea suporterilor roș-albaștri, încât aceștia au scandat minute în șir „demisia, demisia!", săgețile plecând în direcția antrenorului clubului militar care în afară de suspiciune se pare că nu are altă formulă pentru fotbal. E drept că și jucătorii trec printr-o eclipsă, motiv pentru care suporterii s-au răcorit și pe seama lotului, scandând în lumina reflectoarelor „Rușine, rușine să vă fie!". Oricum, Pițurcă a declanșat operațiunea „nici o partidă fără blat", vrând să demonstreze că orice trecut sau viitor adversar al Stelei a făcut sau va face câte un blat. În afara acestei acțiuni rămâne, în viziunea lui Pițurcă, doar Steaua,

Rapid, cu mers de personal

Farul a venit la București după ce în etapa precedentă fusese învinsă la Constanța de Ceahlăul. Acum a reușit, cu mult curaj, timp de 80 de minute, să țină piept feroviarilor în Giulești (1-1), dar din păcate pentru constănțeni la sfârșitul partidei pentru ei nu a putut fi înregistrat decât acest curaj, scorul fiindu-le defavorabil. Schumacher a fost cel care în minutul 82 a adus victoria Rapidului la limită (2-1) și asta după ce Pancu n-a fost în măsură să înscrie pentru 2-1 asta în urma unui penalty acordat ușor de arbitru, dar pe care rapidistul, încoronat de curând cu performanța de a fi marcat 4 goluri într-o partidă, l-a ratat inexplicabil. Cu pieptul plin de oxigen, mai ales după penalizarea lui Dinamo cu 3 puncte, Rapidul a crezut că poate face pasul cel mare, apropierea de lider, motiv pentru care au stat cu urechea atintită la partida de pe malul Begăi. Tot mai nemulțumit pare a fi patronul Copos care crede că Rapid nu e pe locul fruntaș, pe care îl merită, din cauza „mizeriei din fotbalul românesc". Alții cred că Rapidul este pe un loc (3) mult prea înalt pentru fotbalul pe care îl practică în teren. Opinii și opinii...

GEORGE CUȘNARENCU

FITNESS infernal

Doar 4 minute de folosire a acestui aparat sunt suficiente penru a suplini 45 de minute de fitness clasic. Și asta datorită faptului că aparatul e astfel conceput încât să solicite toți mușchii importanți ai corpului și să-i antreneze cât mai intens în mișcări complexe, executate într-un ritm alert. Ca să beneficiezi de avantajele unui astfel de aparat e însă nevoie de o bună condiție fizică. *(D.M.)*

ASCENSOR pentru miliardari

O societate de construcții metalice din Nisa afirmă că în ultimii doi ani și-a dublat cifra de afaceri fabricând ascensoare pentru proprietarii reședințelor de lux de pe Coasta de Azur și din insulele Caraibe și ale Pacificului. Dar aceste ascensoare nu sunt pentru interiorul locuințelor, cum s-ar putea crede. Ele sunt pentru exterior, destinate să-i scutească pe proprietarii somptuoaselor vile amplasate în vârfuri de munți stâncoși să mai urce sute de trepte pentru a ajunge la casa lor de vis. După cum declară reprezentanții societății de construcții, cel puțin 30% dintre clienții lor sunt oameni extrem de bogați, dar nu și foarte tineri, așa că sunt dispuși să plătească pentru această facilitate sume considerabile. În 1985, când s-a realizat primul ascensor de acest tip s-a vândut cu 30000 de dolari, dar acum prețul depășește uneori 200000. *(A.P.)*

CADOU regal

în 1840 pentru regina Maria a II-a a Portugaliei. A fost un dar din partea tânărului ei soț de origine germană. Arhitectul a fost, de asemenea, german dar castelul reflectă influențe spaniole și maure. (I.S.)

Fabulosul castel Palácio de Pena a fost construit

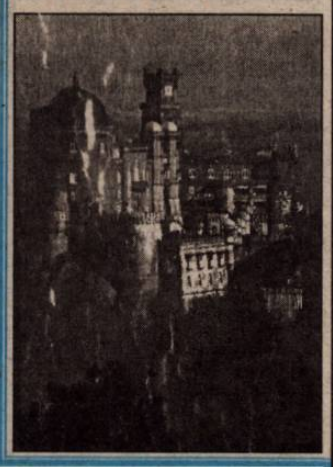

CORBUL și oamenii

Arta Haida este reprezentativă pentru o mare parte din continentul nord-american și multe din insulele din jur. Această statuie aparținând artistului Bill Reid și

expusă la Muzeul de Antropologie din Vancouver ilustrează o veche legendă Haida, conform căreia primii oameni ar fi fost ascunși într-o scoică uriașă, de unde au fost scoși la lumină de un corb. *(I.S.)*

ABONAȚI-VĂ LA magazin

„Magazin" oferă fidelilor săi cititori avantajul de a primi revista cu promptitudine, la adresa dorită.

- Prețul abonamentului contractat direct la redacție, mult mai mic decât cel prin Rodipet, rămâne neschimbat, indiferent de modificarea ulterioară a prețului revistei.
- Cheltuielile poștale prilejuite de expedierea abonamentului sunt suportate de redacție.
- Tombola fidelității, organizată la sfârșitul anului și rezervată doar cititorilor abonați direct la redacție, vă oferă șansa de a câștiga unul din premiile valoroase acordate.

- Nu aveți decât să trimiteți printr-un mandat poștal [pe adresa: Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341] contravaloarea abonamentului solicitat (vezi prețurile în talonul alăturat) și puteți beneficia de toate avantajele enunțate. În cazul în care nu specificați data de începere a abonamentului, acesta va fi expediat de la data încasării mandatului poștal. Pentru informații suplimentare vă rugăm să sunați la tel. 01/222.83.36
- Cititorii din străinătate pot contracta abonamente trimițând, pe adresa redacției (Ionescu Simion – la Casa Editorială «Magazin», Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, cod 71341), un plic cu un cec reprezentând contravaloarea abonamentului dorit (100 $ sau 110 euro, un abonament pe un an, 50 $ sau 55 euro, un abonament pe șase luni).

Abonamente la „Magazin" direct la redacție!

PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA	PERIOADA	VALOAREA
❑ 1 LUNĂ	25.000 LEI	❑ 3 LUNI	82.000 LEI	❑ 5 LUNI	132.000 LEI
❑ 2 LUNI	50.000 LEI	❑ 4 LUNI	107.000 LEI	❑ 6 LUNI	164.000 LEI

(Marcați cu un X perioada dorită a abonamentului)

DATA DE ÎNCEPERE A ABONAMENTULUI: _____

NUME _____ PRENUME _____

ADRESA: str. _____, nr. _____, bl. _____

sc. _____, et. _____, ap. _____, sector _____, localitate _____

cod _____, județul _____.

ÎN NUMĂRUL VIITOR

- Pământ – Marte, un zbor în numai 15 zile
- Lacrimile de sânge ale unei statui...
- Mega-proiectele viitorului apropiat
- Femina club
- Foc țintit asupra trombozei
- Mărturii ale Imperiului Roman de Apus
- De ce sunt considerate vasele din epoca Ming atât de prețioase?
- Ecouri de la Oscar
- Hrănirea corectă asigură sănătatea
- Întâmplări adevărate
- Horoscop

PUBLICITATE prin Revista „MAGAZIN"!

Doritorii se pot adresa redacției la Tel./Fax: 224.39.96; 222.83.36, zilnic între orele 10⁰⁰ - 14⁰⁰

HOROSCOP

1 – 7 APRILIE

BERBEC (21.03-20.04): Conform cu poziția lui Venus față de Soare veți avea o săptămână agitată din punct de vedere sentimental. Pe de altă parte, situația financiară nu se îmbunătățește deloc, dimpotrivă, ar putea apărea probleme.

TAUR (21.04-21.05): Curba financiară și cea a carierei sunt cele mai semețe în această perioadă. Ambele cu câte un maxim, pe la mijlocul intervalului. Atenție la un Capricorn din anturaj!

GEMENI (22.05-21.06): Liniște și pace în constelația dv., cu excepția zilei de marți sau miercuri. Atunci pot apărea disensiuni cu o persoană de sex opus, din zodia Taurului. Deocamdată, nimic nou despre bani.

RAC (22.06-22.07): Cel mai remarcabil aspect al săptămânii este cel sentimental. Sub influența mai puțin fastă a Lunii, se vor ivi probleme în cuplu: dar lucrurile vor reintra repede în normal, nu vă faceți nici o grijă.

LEU (23.07-22.08): Mici probleme în dragoste înseamnă, de obicei avantaje în privința banilor. Nici acest interval nu face excepție de la această regulă și nici nu veți ști când a trecut o perioadă plină de pățanii.

FECIOARĂ (23.08-21.09): Deși vă obsedează situația financiară, nu aveți acum de ce să vă faceți griji. Bugetul dv., sub influența benefică a lui Mercur, se va îndrăveni substanțial, spre finele săptămânii.

BALANȚĂ (22.09-22.10): Două evenimente favorabile vor umple această perioadă. Unul se va petrece în mediul profesional, iar celălalt în sânul familiei. Mici probleme de sănătate pot apărea în weekend.

SCORPION (23.10-21.11): Așa cum se prezintă astrele în această perioadă, cred că veți avea de ales între dragoste dezlănțuită și un câștig material consistent. S-ar putea, totuși, să aveți parte de ambele. Succes!

SĂGETĂTOR (22.11-20.12): Luni sau marți pot apărea disensiuni în mediul profesional, cauzate de o trecătoare criză de orgoliu în relațiile cu șefii. Din fericire, veți ieși cu bine din toate încercările.

CAPRICORN (21.12-19.01): Toate curbele astrale principale se situează la cote mulțumitoare. Din nefericire, spre finele intervalului, curba materială tinde să scadă, deci fiți mai prudent la cheltuieli!

VĂRSĂTOR (20.01-18.02): Sunteți foarte ambițios acum și doriți cu orice preț să vă impuneți ideile. Din păcate, veți întâlni obstacole destul de mari și va trebui să țineți cont și de opiniile celorlalți, altfel...

PEȘTI (19.02-20.03): Începând de miercuri sau joi, toate vă merg din plin. După ce veți trece peste un ghinion financiar, lucrurile se vor îndrepta, iar curba cu pricina va avea chiar un maxim, joi sau vineri.

NOTĂ: În luna aprilie a anului 1883 a apărut poemul „Luceafărul" de Mihai Eminescu, în Almanahul societății studențești „România Jună" din Viena.

Personalitățile săptămânii: *Octavian Goga, Barbu Ștefănescu-Delavrancea, Grigoraș Dinicu, Gheorghe Zamfir, Amza Pellea;* Herbert von Karajan, H.Ch. Andersen, S.V. Rahmaninov, Emil Zola, Andrei Tarkovski, Francis Coppola, Marlon Brando, Bette Davis.

Biblioteca Județeană MUREȘ

SERIE NOUĂ - 567 • ANUL XLV • 4 APRILIE 2002 • 16 PAGINI • 7000 LEI Nr. 14 (2317)

magazin

EMail: magazin@com.pcnet.ro Adresă INTERNET – HTTP://WWW.MAGAZIN.RO

SĂPTĂMÂNAL CULTURAL - ŞTIINŢIFIC INDEPENDENT

■ *Un om bătrân e de două ori copil.* (Shakespeare)

■ *Nu importă cât de multe cărţi ai, ci cât de bune.* (Seneca)

■ *Este o plăcere să întâlneşti ochii aceluia căruia i-ai făcut de curând un bine.* (La Bruyère)

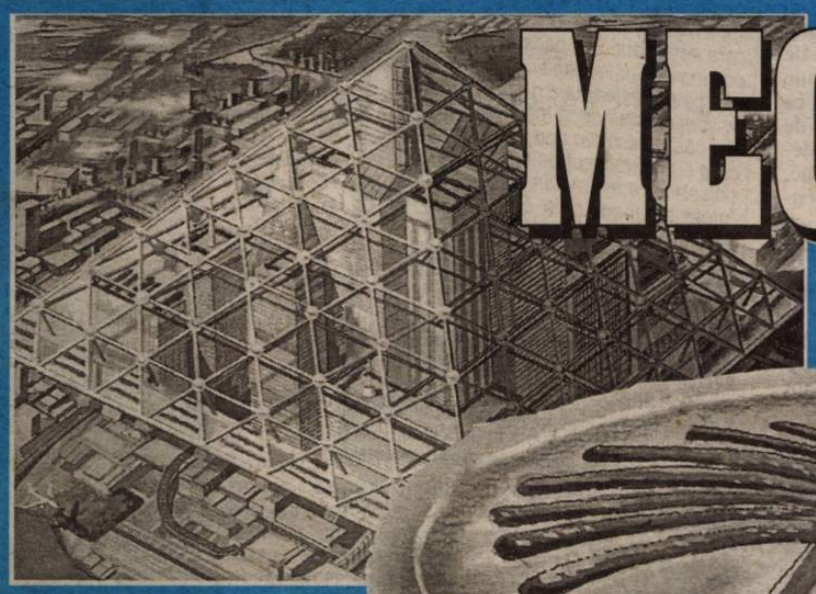

MEGA-PROIECTELE viitorului apropiat

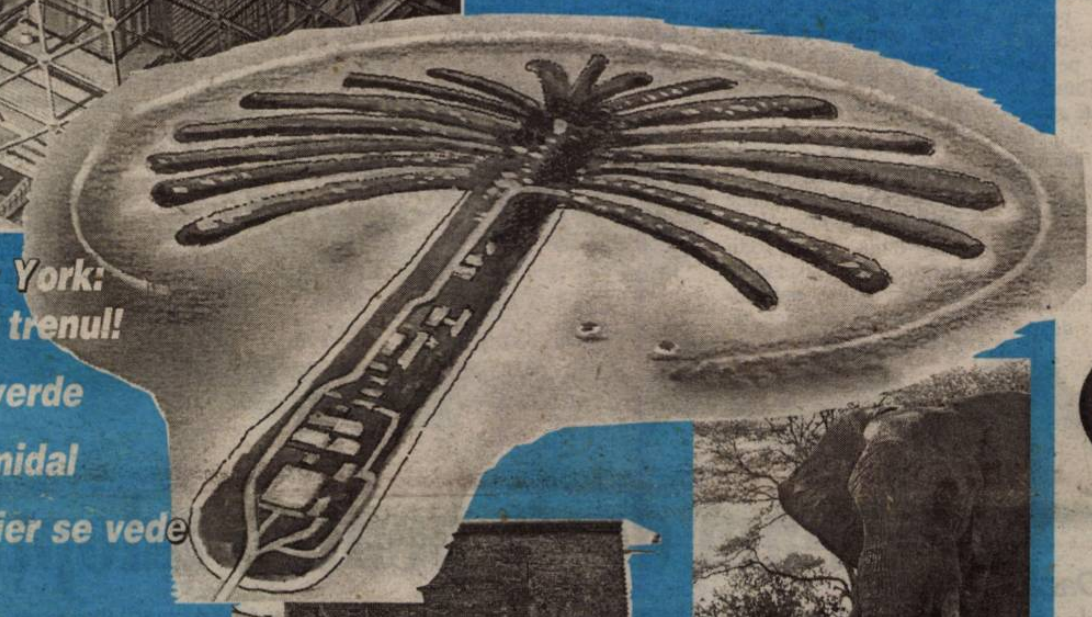

- *Londra-New York: două ore cu trenul!*
- *Marele Zid verde*
- *Oraşul piramidal*
- *Insula Palmier se vede de pe Lună*

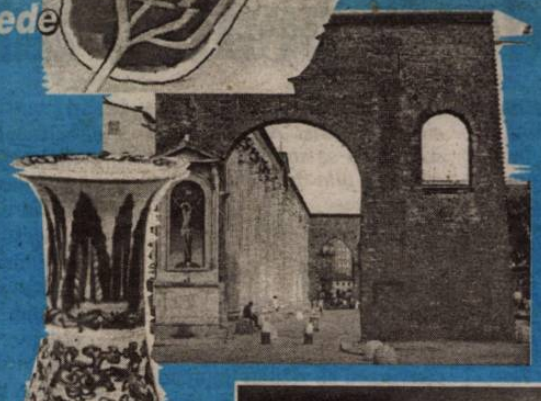

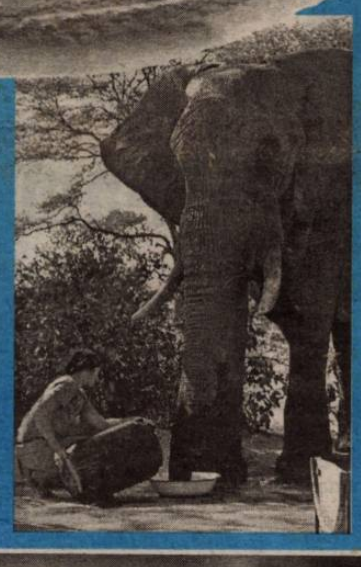

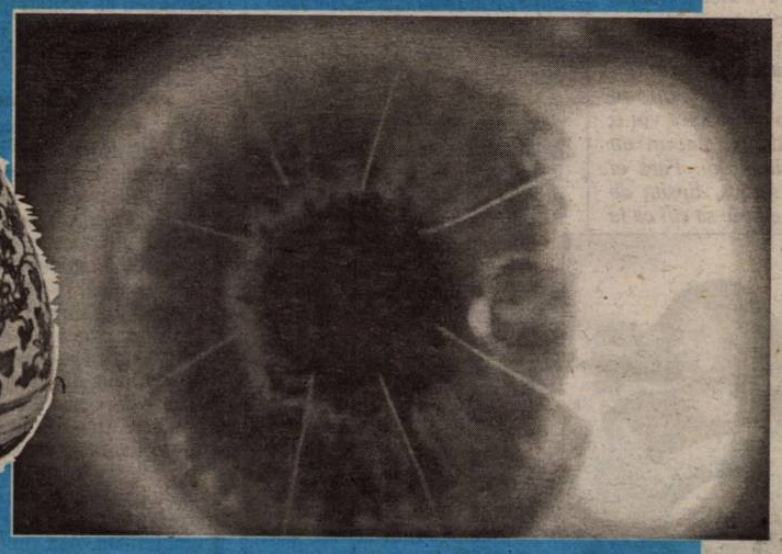

Spectacolul cunoaşterii

FUZIUNE... într-un balon!

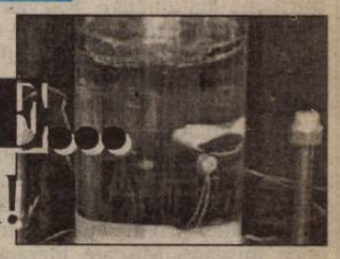

Femina club

În modă coexistă florile şi dungile

Incursiune în paranormal

LACRIMILE DE SÂNGE ale unei statui...

Terapii complementare

Hrănirea corectă asigură SĂNĂTATEA

Ecoooooo-uri de la Oscar

O minicameră investighează CORPUL UMAN

Compania japoneză RF System, specializată în producerea de instrumente medicale, a realizat o cameră de luat vederi miniaturizată care transmite în direct imagini din interiorul corpului uman. Noutatea acestei camere constă în faptul că se poate deplasa propulsată de un sistem de microunde şi se poate roti în jurul axului său. Acest fapt îi permite captarea de imagini ale mediului explorat din orice unghi. Principiul de funcţionare este simplu: pacientul înghite o capsulă ce conţine minicamera de luat vederi cu o lungime de 2,3 cm şi un diametru de 1 cm care transmite unui monitor 30 de imagini pe secundă. Capsula ce conţine camera de luat vederi e în cele din urmă eliminată pe cale naturală. Acest instrument ar putea înlocui endoscopul cu sistem video, o sondă care se introduce în organismul pacientului prin gură pentru a explora pereţii esofagului, stomacului şi duodenului şi pentru a efectua, cu ajutorul unei pense, biopsii. Investigaţii medicale greu de suportat pentru pacient. *(D.M.)*

TV Pro TV, România 1, TVR 2, Acasă, Antena 1, Prima TV, Tele 7 abc

Misterele lumii

De ce sunt considerate VASELE DIN EPOCA MING atât de preţioase?

Biblioteca Judeţeană MUREŞ

cartea albă

RĂZVAN VONCU, DEBUT ÎN FORȚĂ

Unul dintre cei mai talentați tineri care au fost prezenți, la sfârșitul anului trecut, pe piața cărții din țara noastră, se numește Răzvan Voncu. Asistent universitar la Facultatea de filologie a Universității București, doctorand și critic literar, Răzvan Voncu a reușit performanța de a debuta cu două cărți, total diferite, la sfârșitul anului trecut: „Secvențe literare contemporane", din colecția „Desant" a „Viitorului românesc" și „Jurnalul unui an satanic", o carte de însemnări din Iugoslavia, din anul războiului recent.

Secvențe literare contemporane (I)

„Iune cadru universitar, cu o cultură ce pleacă din coralitatea literaturii naționale, Voncu acceptă riscul de a fi, azi, în România, critic literar! Alergic la bisericuțele dătătoare de mir, de burse și de har, sensibil la identitatea spirituală națională... Răzvan Voncu poate deveni mâine întâiul stătător al cumpănirii cărților scrise de beletriștii români de ieri și de azi", spune dramaturgul și romancierul Dumitru Radu Popescu în „Tinerii lupi", cuvântul înainte al cărții lui Răzvan Voncu, *Secvențe literare contemporane*. Dacă observațiile lui DRP sunt ascuțite și exacte ca o tăietură de chirurg, nu e mai puțin adevărat că tânărul scriitor se află în posesia unei priviri de lup, care înregistrează orice mișcare. Mișcare literară, evident. Mă opresc, mai întâi, la excelentele eseuri literare, care dovedesc o bună vedere de ansamblu, nu doar punctuală, a tânărului critic. Unul se numește „De ce scriu critică literară" și are accente eminesciene, mai ales azi, când critica literară pare că a murit, din lipsă de avantaje sau pentru că e făcută de neaveniți. „Dacă iubești cu adevărat literatura nu poți sta departe de spectacolul ei", răspunde Răzvan Voncu. Și mai e ceva. Excluderea *principiului urii* atunci când scrii despre o carte. Și mai e *bucuria* de a citi. Lecția criticului este splendidă și poate fi citită în eseul *Posibilitatea criticii literare, azi*. Un eseu bine documentat și dintr-o lumină proaspătă ne oferă R. Voncu în *O panoramă a criticii și istoriei literare românești între 1944-1995*. Aici, Răzvan Voncu observă cu exactitate că „anul 1983 a marcat intrarea criticii românești într-o nouă fază, cea a confruntării cu *postmodernismul*. Un postmodernism de o factură aparte, în absența societății de consum și pe care mulți l-au înțeles ca pe un refugiu față de o dictatură care se înăsprea continuu. Anul 1983 este anul în care apare antologia *Desant* în care Ov. S. Crohmălniceanu a adunat pe cei mai buni prozatori ai cenaclului său, numit, semnificativ, *Junimea*". Un alt eseu incitant este *1995, anul optzeciștilor*" unde, contrar părerii unor critici rupți de realitatea literaturii contemporane aflată dincolo de ferestrele bisericuțelor literare, Răzvan Voncu stabilește fără drept de replică faptul că „anul literar 1995 a fost categoric dominat de literatura optzeciștilor...Ei revin la literatură după pasagere cariere jurnaliere sau politice, revenirea lor marcând un moment care ar trebui să intereseze în cel mai înalt grad critica și istoria literară: despărțirea de *optzecism* ca program" Dar cartea de debut a criticului Răzvan Voncu nu conține doar eseuri, ci și un număr important de cronici literare la scriitorii români postbelici cei mai importanți, cum ar fi Nichita Stănescu, Marin Sorescu, Mircea Dinescu, Ioan Flora, Horia Bădescu, Liviu Ioan Stoiciu, Marin Preda, D.R. Popescu, Ion Brad, Mircea Horia Simionescu, George Cușnarencu, Cătălin Ţîrlea, Emil Mladin, Nicolae Iliescu sau Horia Gârbea. Indiscutabil, Răzvan Voncu se anunță șeful noii generații de critici literari.

GEORGE CUȘNARENCU

Labirint sentimental

OPINII
SUGESTII
CONFESIUNI

ANASTASIA T., Bacău: „...Am stat mult să mă gândesc dacă să vă scriu sau nu, pentru că, în general, nu sunt o fire comunicativă. Însă mărturisesc faptul că aproape toate răspunsurile pe care le dați mi-au plăcut, și de aceea m-am decis să vă scriu – sub acoperirea anonimatului, evident. Eu sunt născută în zodia Berbecului, despre care am auzit că este o zodie bună pentru șefi. Eu nu prea am talente de șefă și nici nu vreau să devin conducătoarea vreunui colectiv. De altfel, mă pregătesc pentru o „meserie liberală", și anume avocatura (...) Acum doi ani am cunoscut un bărbat extrem de chipeș și de politicos – calități pe care eu le consider esențiale. Treptat, m-am apropiat foarte mult de acel om, iar când l-am întrebat în ce zodie s-a născut, mi-a spus că este... Berbec (...) De-a lungul timpului, mi-am dat seama că ne potrivim foarte mult, în multe privințe, numai că uneori este foarte nervos. Oare dacă facem pasul cel mare, căsătoria, această tendință a lui se va accentua? Oare Berbecii între ei se tolerează sau se resping? Ce părere aveți despre relația cu un Berbec? Trebuie să vă spun în final că eu sunt „dominatoarea" în această relație, eu iau deciziile cele mai importante pentru amândoi. Mulțumesc pentru atenția pe care mi-ați acordat-o."

–Dragă ***Anastasia,*** îți mulțumesc la rândul meu pentru lunga ta scrisoare, din care nu am putut cita foarte mult. Vreau să-ți precizez încă de la început că nu este recomandabil pentru nimeni să dea „verdicte" de genul celui pe care mi-l soliciți. Totuși, în ceea ce privește aspectul astrologic al „problemei" tale, mai întâi te felicit pentru faptul că ești (te simți) dominatoare în relația ta sentimentală. Numai că regulile zodiacale pur și simplu nu spun nimic despre relațiile emoționale între Berbeci. Mai exact, aceste „reguli" afirmă că, dacă femeia este dominatoare, atunci afinitățile maxime sunt față de Rac și Capricorn, iar cele minime sunt față de Fecioară. Dacă bărbatul este dominant, atunci relațiile excelente se stabilesc cu Rac și Leu; el este „glacial" față de Taur și Fecioară.

Pe de altă parte, în tradiția chinezească se spune că Dragonii (adică Berbecii) nu prea fac o casă bună, fiind zodii karmice (își „ispășesc" păcatele dintr-o viață anterioară). Așadar, eu zic să-ți vezi de drumul vieții personale așa cum îți dictează inima, iar astrologia trateaz-o ca pe o „știință orientativă".

*

– Stimată doamnă ***Sonia,*** din tonul epistolei dv. reiese că sunteți o femeie cu mult discernământ și aveți o fermitate demnă de lăudat. Trebuie să vă spun că la experiența dv. de viață, cele mai bune decizii parcă vin de la sine. De aceea am să vă menționez doar faptul că femeia-Taur are relații excelente cu Taurii, Scorpionii și Vârsătorii; relații mai puțin cordiale se stabilesc cu Gemenii. Pe de altă parte, dacă bărbatul-Rac este dominant (deși este mai în vârstă, acest lucru nu este obligatoriu), atunci el are legături excepționale cu femeia-Berbec, Scorpion și Pești; cel mai puțin afectuoase se stabilesc cu Gemenii, Fecioarele și Săgetătorii. Din această înșiruire s-ar putea deduce că între dv. și bărbatul respectiv ar trebui să fie o relație de „indiferență"... Dar iată că viața contrazice încă o dată „preceptele" astrologice. Pe de altă parte, aveți dreptate când spuneți că Racii sunt foarte sensibili și uneori bolnăvicioși –aspecte caracteristice zodiilor de Apă (Pești și Scorpioni)... După cum vedeți, mă feresc să trag o concluzie fermă și vă reamintesc și dv. că viața și timpul aranjează lucrurile și după modul de a fi al omului, nu neapărat după zodia în care s-a născut. Vă rog să mă țineți la curent cu ce s-a mai întâmplat în viața dv.

RADU IANIERI

SONIA M., Ploiești: „Vă spun de la bun început că am o încredere oarbă în astrologie, încă de pe când eram adolescentă. Atunci mi s-au prezis multe lucruri de către o doamnă care se pricepea (o vecină pasionată de chestii d-astea) și aproape toate s-au confirmat (...) Acum am treizeci și doi de ani și sunt divorțată. Și acest fapt mi-a fost spus mai demult, pe baza zodiei mele – care este Taur. Din păcate, nu mai am cu cine să iau legătura, să încerc să aflu ce mă așteaptă din punct de vedere sentimental, dacă mai este cazul să mă căsătoresc din nou (...) Bărbatul pe care l-am cunoscut de curând este cu doisprezece ani mai în vârstă, dar ne înțelegem foarte bine, ca și cum această diferență mare nici n-ar exista. El este născut în zodia Racilor, despre care am auzit că sunt sensibili și cam bolnăvicioși...Ce părere aveți, este cazul să ne căsătorim sau rămânem așa cum suntem acum, foarte buni amici, fiecare la casa lui (el a mai fost căsătorit de două ori). Ce fel de relații de durată se pot stabili între o femeie-Taur și un Rac? Vă mulțumesc anticipat!"

Încotro se îndreaptă noua generație?

„Am împlinit de curând 60 de ani (La mulți ani, doamnă!) dar nu mă consider o femeie de modă veche. Încerc să privesc cu dragoste și înțelegere noua generație dar de multe ori sunt dezamăgită de ceea ce se întâmplă cu acești copii frumoși și inteligenți. E foarte bine că scrieți despre problemele lor de dragoste dar cred că ar trebui să scoateți în evidență nu numai comportamentul lor afectiv și sexual ci și cel civic. I-ați văzut cum se comportă pe stradă, în mijloacele de transport? Sunt gălăgioși, obraznici, n-au pic de bună cuviință față de cei din jur. Zilele trecute mă aflam în autobuz lângă un grup de băieți de liceu, bine îmbrăcați, curăței, care s-au împiedicat de un bătrân în baston care se afla pe trepte. Asta la coborâre. Știți ce le-a ieșit din gură? „Bă, tataie, te așteaptă moartea acasă!" Ce se întâmplă cu acești copii? De unde atâta ură, atâta răutate? Ce se întâmplă cu părinții lor? Nu-i educă sau pur și simplu nu-i mai pot controla? În afară de jocurile pe calculatoare capul lor nu e decât la distracții: baruri, discoteci, bairamuri. Și noi petreceam în tinerețe dar nu ne făceam un ideal din distracții."
(Angelescu Florica din București)

M-am decis pentru adopție

„Am urmat timp de cinci ani un tratament de stimulare a fertilității dar spre marea noastră dezamăgire, a mea și a soțului meu, n-am rămas însărcinată. Mereu am trăit cu speranța că într-o bună zi... Anii au trecut și acum, la 42 de ani, nu mai am nici o nădejde că voi fi mamă. Îmi doresc enorm un copil. Sau chiar doi. Fără ei viața e mai săracă, lipsită de sens. Și apoi e bine să știi că la bătrânețe ai pe cineva lângă tine. Adevărul e că nu poți fi sigur niciodată dacă într-adevăr vei avea un sprijin la bătrânețe din partea copiilor tăi. Unii pleacă la un moment dat în alt oraș sau în străinătate. Vedeți cum gândește tineretul de azi. Tot mai mulți vor să plece din țară. Și te trezești la un moment dat că după ce ai făcut atâtea sacrificii și ai dăruit atâta dragoste copilului tău, își ia zborul spre alte meleaguri în căutarea de mai bine și ajungi să-l vezi o dată pe an. Dar să revin. M-am gândit bine și am hotărât să înfiez un copil. Am discutat problema asta cu soțul meu.

Când a auzit s-a făcut alb la față și mi-a spus că sunt nebună. Cum să creștem un copil străin? Cine știe din ce părinți provine... Mi-a spus că el nu poate să-i dăruiască nici un strop de afecțiune. Ba chiar, că ar putea să-l urască. Am dus o adevărată bătălie pe această temă pentru a-l convinge dar a fost de neclintit. Îl cunosc bine și am încercat să apăs pe punctele lui slabe dar degeaba. Sincer să fiu, și eu am avut unele rezerve dar le-am depășit. Dacă îl crești când are doar câteva luni începi să simți că e al tău. Sunt sigură de asta. Aș vrea ca și soțul meu să simtă la fel. Din păcate e plin de prejudecăți și nu reușesc să-l conving".
(Magda B. din Iași)

Răspuns Încercați să reluați discuțiile pe această temă cu mult tact și mai ales să-l convingeți să vizitați împreună un Leagăn de copii. E foarte posibil ca imaginea micuților să-l sensibilizeze și să se elibereze, încetul cu încetul, de prejudecăți. E foarte posibil să facă chiar o pasiune pentru unul din ei. Oricum, dacă veți face acest pas, presupun că va deveni mai cooperant. Există și varianta unei consultații la cabinetul unui specialist în probleme conjugale. Dacă soțul dv. vă iubește cu adevărat, sunt convins că va fi în cele din urmă de acord cu adopția. Succes.

Unde e SENSIBILITATEA de altădată?

Am să vă relatez o povestire care nu are nimic ieșit din comun dar care pe mine m-a răscolit. Cu câteva luni în urmă am invitat o prietenă, studentă la arte plastice, la un pahar de vin, la mine acasă. Spre seară am deschis geamul ca să aerisesc încăperea pentru că fumaserăm amândoi foarte mult. În zare soarele se pregătea să apună. Spectacolul era fascinant. Discul solar era uriaș, de un roșu aprins și reverbera în jur lumini colorate care învăluiau o parte din cer și blocurile dimprejur. Un apus de soare e întotdeauna un prilej de bucurie dar parcă dacă îl vezi pe fereastră e mai emoționant. Așa simt eu. Să stai între pereți de beton și să contempli acest spectacol al naturii, mi se pare minunat. Am invitat-o pe prietena mea să-l privim împreună. S-a arătat mirată și după un ochi rece aruncat pe fereastră, s-a așezat pe canapea și și-a aprins o țigară, uitându-se la mine cu milă, de parcă eram un handicapat. Părea chiar contrariată, dezgustată... Nu mi-am imaginat că există fete atât de reci, atât de insensibile. Și dumneaei era artist plastic, adică o ființă cu o sensibilitate aparte, cu o cultură deosebită. S-a schimbat atât de profund eternul feminin? Au devenit fetele sensibile doar în momentele în care primesc o invitație la restaurant, un buchet de flori sau... cheile unei mașini de lux? Exagerez, desigur, dar nici foarte departe de adevăr nu cred că sunt.
(Florin din București, 34 de ani)

Grupaj realizat de **DORIN MĂRAN**

Săptămânalul „Magazin" este editat de
CASA EDITORIALĂ „MAGAZIN" S.R.L.
magazin
Înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului București sub nr. J/40/2623/1991 din 8 mai 1991.
Adresa: București sector 1, Piața Presei Libere nr.1, cod. 71341.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU - *Președintă*
GEORGE CUȘNARENCU - Administrator
PAUL IOAN - Administrator

REDACȚIA: Telefon: 222.83.21
Mihaela Dorobanțu, Paul Ioan, Dorin Măran, Aurora Popescu, Adrian-Nicolae Popescu, Irina Stoica, Ionel Cojocaru, Maria Rădoi, Elena Ilie, Vasilica Mărgărita

ECHIPA DE SERVICIU:
Responsabil de număr: Dorin Măran
Secretar de redacție: Gabriela Nițu

PUBLICITATE: Tel./Fax: 224.39.96
DIFUZARE: Tel./Fax: 222.83.36, Nicușor Dincă (director), Simion Ionescu, Titi Baboi

FINANCIAR-CONTABIL:
Natașa Munteanu
Cont: 4210100357001 (lei)
• 4210100357002 (USD)
• 4210100357003 (EURO)
Banca Comercială „Ion Țiriac" S.M.B.

COLEGIUL DE REDACȚIE:
ECATERINA BĂTRÂNEANU
Președintă a Consiliului de Administrație
Tel./Fax: 224.39.96;
Tel.: 222.51.11;
GEORGE CUȘNARENCU,
DOREL DORIAN,
ADRIAN HOAJĂ,
PAUL IOAN

Cititorii din străinătate se pot abona prin Casa Editorială „Magazin" S.R.L.
Fax: 224.39.96
sau RODIPET S.A. -
P.O. BOX 3357, Fax: 222.64.07
Telex: 1 1995, Piața Presei Libere nr.1, sector 1, București, România

Redactorii semnatari ai articolelor publicate în revistă sunt direct răspunzători, material și penal, conform art.205, 206 Cod penal, de exactitatea și corectitudinea celor relatate. Revista își declină orice responsabilitate.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
„MAGAZIN"
Gabriela Nițu, Rodica Nițu, Teodora Bujor-Panaitescu

Tiparul: **INTACT S.A.**

Emoție în lumea științei: se repetă istoria?

FUZIUNE... într-un balon!

Vara lui 1989: Stanley Pons și Martin Fleischman anunță într-o conferință de presă – lucru fără precedent în practica cercetării științifice! – descoperirea unui nou tip de fuziune nucleară, „în eprubetă", realizată pe cale electrochimică, dar „disponibilizând" energii la fel de importante ca în procesele de fuziune „fierbinte". Începe o adevărată febră a repetării experimentelor. Câteva rezultate o confirmă, altele – cele mai multe – sunt contestări vehemente. Primăvara lui 2002: presa anunță, cu trei zile înainte de data apariției revistei „Science", realizarea fuziunii „obișnuite" dar... tot pe masa de laborator! Institute importante de cercetări sunt implicate. Imediat se reiau experimentele în alte mari institute de cercetări. Se repetă istoria?

Știrea din 5 martie a.c.

Fenomenul de cavitație este unul foarte cunoscut în tehnică: formarea de „bubbles", de mici sfere goale, mici baloane, umplute cu gaz sau cu vapori, într-un curent de lichid. Ajungând în zone de presiune mare, aceste minuscule sfere pot avea efecte devastatoare, distrugând paletele unei turbine sau pereții unei conducte. Imaginați-vă acum niște astfel de baloane, formate într-un mediu de -acetonă în care există și atomi de deuteriu (izotopul greu al hidrogenului). Imaginați-vă un experiment care produce în aceste baloane, atomi de tritiu, izotopul super-greu al aceluiași hidrogen, plus alte reacții nucleare, tipice unui proces de fuziune! *Fuziune pe masa de lucru,* au strigat cercetătorii imediat ce articolul lor a fost acceptat de binecunoscuta revistă *Science!* Pentru că Rusi P. Taleyarkhan și colegii săi au realizat că prin implozie, temperatura în interiorul baloanelor poate atinge 10 milioane de grade. La fel de fierbinte ca Soarele în centrul său!

De la Oak Ridge la revista Science

Drumul de la cercetările inițiate la celebrul institut de la Oak Ridge până la apariția recentă a revistei *Science* purtând imaginea experimentului pe copertă, nu a fost unul scurt și nici nu s-a încheiat încă!

Pentru că dacă este vorba să se gândească deja la aplicații energetice – acesta fiind de fapt visul final – fizicienii trebuie să poată demonstra că reacția poate produce mai multă energie decât energia strict necesară pentru declanșarea și întreținerea reacției (să ne amintim că într-o reacție de fisiune, de rupere a nucleului atomic, un neutron este folosit ca proiectil și 2-3 alți neutroni sunt produși, asigurând astfel reacția în lanț și deci energia!).

Evident că rezultatele anunțate (*ca și acum 13 ani, înainte de apariția „oficială" a articolului!*) de echipa de la Oak Ridge (un nume de legendă în istoria contemporană a fizicii) au produs mare emoție și imediat toată lumea s-a grăbit să le verifice. Dar, stupoare! La energia anunțată de Taleyarkhan și colegii săi, nu s-a regăsit nici vreo emisie de neutroni, nici vreo legătură, cum se afirmase, cu fenomenul de sonoluminiscență (un spectaculos fenomen care, în cuvinte foarte simple, transformă o undă sonoră în una luminoasă). De ce a publicat *Science* rezultatul înainte de a fi verificat și de alții? Unii s-au înfuriat și au reproșat cunoscutei reviste. Care a răspuns însă că nu regretă decizia și că cea mai bună soluție de a verifica un rezultat este ca mai întâi să-l faci cunoscut...

Se va realiza oare vreodată „fuziunea pe masa de laborator"?

De ce se generează atâta emoție în jurul unor experiențe de fuziune? Răspunsul este simplu: spre deosebire de „sora" sa, fisiunea, acest fenomen fizic permite obținerea de energie „curată" (adică scăpându-ne de teroarea deșeurilor radioactive).

Este însă cu totul altceva a afirma posibilitatea măcar de a studia asemenea fenomene nu în uriașele instalații ale fizicii moderne, ci... pe o simplă masă de laborator. Așa s-a întâmplat, cum spuneam, cu fuziunea la rece. Întrebarea este: va fi înregistrată aceeași dezamăgire și în ceea ce privește noul tip de fuziune? Afirmația cea mai frecventă în acest moment este că și cei care cred și cei care nu cred trebuie lăsați să-și continue lucrul și verificările. Pentru că în joc este un rezultat major: un nou fenomen fizic și în același timp obținerea unei metode radical noi de producere a energiei. „De ce să nu schimbăm lumea?" este titlul sub care câțiva oameni de știință americani desfășoară o adevărată campanie. De ce nu, deci, de vreme ce tot ce avem de făcut este să-i lăsăm pe cei interesați să mai lucreze câteva luni sau câțiva ani...

Coperta revistei Science din 8 martie prezintă tocmai contestatul experiment

Graba prematură a publicării?

Acesta a fost de fapt reproșul major făcut și cercetătorilor, și revistei care le-a publicat rezultatele. Dar, este într-adevăr un lucru chiar atât de condamnabil? În primul rând că cercetările erau efectuate la un cunoscut și foarte serios institut (în cazul fuziunii la rece s-a mers până într-acolo că era acuzată... „ambiția" mormonilor din Utah de a se impune printr-un rezultat de senzație!). Apoi, fenomenul în sine este remarcabil. În fine, impactul asupra viitorului este unul formidabil: să ne imaginăm un reactor care funcționează cu combustibil obținut din apa din jurul său! Și totuși, fenomenul de fuziune în sine este încă insuficient studiat și cunoscut: „Dacă rezultatele sunt confirmate – spune prof. Fred Bechetti de la Universitatea Michigan – atunci vom avea un instrument unic și compact pentru studiul fuziunii în laborator!" Revista *Science* s-a gândit probabil că o asemenea „promisiune" și chiar dacă rămâne la acest stadiu, justifică graba de a accepta și a publica un asemenea articol...

Scepticism din partea unora? Așa ceva nu a stricat niciodată: mai mult, a „împins" lucrurile mai departe și uneori chiar și cu mai multă putere. Mai ales că echipa realizatoare a afirmat de la bun început că „nu a obținut mai multă energie decât a consumat", iar Dr Lee Reidinger, directorul adjunct pentru cercetare al Oak Ridge National Laboratory, a afirmat că institutul a hotărât să publice toate rezultatele, și cele pozitive, și cele negative.

Știm ce a fost? Știm ce va fi?

Și mai este un element foarte important: apărându-se în fața valului de critici, cu atât mai puternice cu cât „amintirea" dezamăgirilor generate de fuziunea la rece mai este încă vie, fizicienii americani sunt foarte fermi: ei au arătat că ***se poate,*** nu au pretins niciodată că au și realizat efectiv acest lucru! Și, în fond, nimeni nu poate spune cu exactitate nici ce s-a petrecut cu adevărat, nici care va fi viitorul fuziunii la rece și al tuturor tipurilor de fuziune în general. În principiu, vor răspunde mai ales fizicienii, putem bănui, sau ghici, sau visa la ceea ce va fi – ceea ce dă emoție și farmec cercetării științifice. Iată însă că uneori nici despre trecut nu avem o imagine suficient de clară. Ceea ce face în fond ca să fie încă și mai pasionantă...

MIHAELA DOROBANȚU

Ardere cu „flacără curată"

Pe plan global, eforturile împotriva fenomenului poluării îmbracă forme dintre cele mai diferite, în funcție și de sursa acesteia. Cum se pot reduce emanațiile de oxid de azot și de alți poluanți proveniți de la furnale și cuptoare industriale? – iată o întrebare frecvent abordată, în special în țările puternic dezvoltate, căreia francezii i-au găsit răspunsul mult-dorit: „flacăra curată". Se știe că oxizii de azot se formează în prezența oxigenului, după o expunere îndelungată la temperaturi înalte. O primă modalitate de frânare a apariției lor o constituie efectuarea combustiei în două etape. Ea începe cu puțin oxigen, apoi, în al doilea timp, când temperatura

scade, se injectează din nou aer. Procesul poate fi combinat cu „reciclarea", care vizează obținerea unei foarte bune circulații a fumului, grație jeturilor de aer și de gaz bine repartizate, ceea ce evită urcarea temperaturii în zone restrânse și reduce concentrația de oxigen. Combinarea celor două procedee permite obținerea unei combustii cu flacără, practic, invizibilă și mai ales fără oxid de azot. (A.N.P.)

Schiuri inteligente

Un inventator austriac a realizat un sistem de adaptare instantanee la calitatea zăpezii pe care l-a atașat pe tălpile schiurilor. Un sistem format din fibre piezoelectrice care au particularitatea de a transforma energia mecanică în impulsuri electrice. În funcție de greutatea schiorului, de viteza de deplasare și de duritatea stratului de zăpadă, fibrele se întind sau se destind pentru ca schiul să devină mai mult sau mai puțin rigid și să se adapteze cât mai bine la textura pistei. (D.M.)

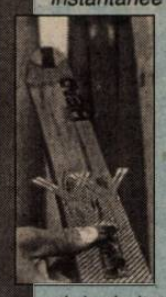

Un veac de inventivitate

„Inventatorul e un individ care-și pune o întrebare la care nu s-a gândit nimeni. Și găsește apoi răspunsul..."

1954 Pilula contraceptivă

Subiect de puternice controverse, preponderent pe tărâm religios, ideea de contracepție și-a aflat dintotdeauna adversari redutabili, dar și susținători înverșunați. Între aceștia din urmă, firește că numeroși cercetători din domeniul medicinei s-au situat în prima linie, atât din considerente strict profesionale, cât și mânați din urmă de acel miraj al puterii asupra vieții și a morții. În fine, argumentele de ordin social, economic, etic au alimentat și ele dezbateri aprinse pe marginea problemei contracepției, chiar dacă – sau poate tocmai pentru că subiectul este vechi de milenii!

„Povestea" pilulei se leagă de numele infirmiere-i americane Margaret Sanger, o luptătoare neobosită împotriva sectarismului și pentru ca femeile să fie pe deplin stăpâne ale propriului lor corp. De la campania informativă, ea a trecut la aducerea steriletului în SUA, din Marea Britanie. Apoi, i-a convins pe cercetători că trebuie să pună la punct un contraceptiv oral, superior celorlalte metode existente. Argumentele sale și... banii Katherinei Dexter McCormick l-au convins pe specialistul în funcția ovariană, biologul Gregory Pincus. Drept urmare, în 1954, lucrând în echipă cu John Rock și Mun Cheh Chang, acesta a preparat prima substanță capabilă să blocheze ovulația în mod eficace, o combinație între cei doi hormoni – progesteronul și estrogenul. Testele ulterioare, din 1956, au dovedit valabilitatea incontestabilă a invenției, astfel încât pilula contraceptivă a apărut pe piață în 1960, în SUA, în timp ce pe bătrânul continent ea avea să fie autorizată șase ani mai târziu, în Franța. Iar dacă între timp s-au înregistrat progrese uimitoare în domeniu, nu trebuie totuși să scăpăm din vedere și aspectele, așa-zicând colaterale, ale contracepției.

ADRIAN-NICOLAE POPESCU

Apa - substanță miraculoasă

Nu prea am întâlnit lucrări de cercetări care să privească apa ca substanță unică, cu proprietăți „supranaturale". Și totuși, din vechime, omul a știut de existența acestor proprietăți. Chiar dacă numai în ultima vreme el a învățat să folosească metode științifice de cunoaștere a lumii înconjurătoare, a naturii și a propriei ființe. Uriașul arsenal de cunoștințe, receptate și acumulate de către om, este bazat pe analiza empirică a experiențelor proprii. Folclorul a fost pe parcursul multor milenii unica formă de transmitere și păstrare a cunoștințelor acumulate din contactul cu natura, care în multe cazuri se arată cel mai bun aliat al său. Avem în vedere diferite cântece, descântece și rugăciuni. Deci, o transmitere de informații prin viu grai, cu scopul de a asigura existența și supraexistența, așa cum conștientul uman o dorește în stadiul respectiv de evoluție.

Ați putea spune că ne contrazicem și că nu prea există informații despre studiul apei. Da, avem destul de multă și precisă informație în plan fizic, chimic, hidraulic și biologic.

În domeniul medicinii noi și vechi se folosesc elemente chimice și biologice (ale plantelor și animalelor), legate de lumea gustului, mirosului, culorilor și sunetelor. Toate acestea se învârt în jurul a patru „stihii" – Focul, Pământul, Apa și Aerul. În majoritatea cazurilor este folosită apa. Cercetând folclorul observăm că apa constituie jumătate din tot ce e descris. Mai mult, onorabila doctoriță rusă Natali Frolova

„Unirea enigmatică a atomului de oxigen cu atomii de hidrogen reprezintă secretul esențial al Macrocosmosului. În urma acestei uniri a apărut marele laborator de producere și reproducere a viului. Care este însă matricea informativă a apei, sau ce influențe exterioare acționează asupra sa? Sau, cum am putea obține apa vie? Toate aceste posibile întrebări își găsesc răspunsuri și interpretări personale, originale, bazate pe cercetări laborioase în cartea domnului Alexei Corcimaru, doctor în științe tehnice, membru corespondent al Academiei de Reconstrucții Ecologice de pe lângă ONU. Revista noastră va găzdui câteva fragmente din lucrarea respectivă. De asemenea domnul Alexei Corcimaru este inventatorul preparatului Exela, cu efecte benefice în multiple maladii.

afirmă că ne întâlnim cu apa ca substanță lecuitoare (vindecătoare). Dacă avem în vedere suprafața infimă a uscatului, pământul nostru în loc de Terra poate fi numit „Apa" fără nici o rezervă.

Fără apă nu se întâmplă o ameliorare a stării sănătății pacientului, multe medicamente sunt bazate pe apă, unele tratamente balneare sunt singurele capabile să vindece unele boli. Deci, în medicină apa poartă un rol și de vindecător, și profilactic. Și asta nu este tot. Să ne aducem aminte de apa sfințită – aghiasmă, de apa magnetizată, ionizată, bionizată, degradată, moartă, de gheață și de abur. Ultimele sunt mai aproape de starea naturală și au devenit obiect de discuții și analize științifice.

Matricea informativă a apei

În principiu, viața este proprietatea unui corp terestru sau cosmic de a exista o perioadă de timp într-un mediu anumit, supunându-se sau fiind supusă unor acțiuni de modificare parțială sau totală a acestui corp față de altele, sau a acestora față de el (definiția autorului).

De ce vom privi din acest punct de vedere modificările vitale ale apei? Pentru că referindu-ne la timpul în care existăm, apa efectuează mult mai repede schimbul de informație la toate nivelele. Deci se modifică mai rapid în timp decât noi. Având în vedere că noi suntem la nivel fizic 70% „apă", atunci ea este reprezentativă pe parcursul vieții noastre pământești.

ALEXEI CORCIMARU

EXELA

un preparat extras din apa de mare și din ierburi din Siberia, folosit de cosmonauții ruși împotriva iradierilor și pentru creșterea imunității.

Tratează: *durerile de cap, cancerul la colon, artrita și radiculitele*

Previne: *ciocurile coloanei vertebrale, astmul bronșic*

Scade: *colesterolul, hipertensiunea, impotența.*

Ameliorează: *bolile de inimă, cosurile de pe față, balonările și indigestiile, colita și ulcerul.*

Protejează *de iradierile calculatorului, telefonului mobil și ale altor aparate.*

Stimulează *creșterea sânilor, a organelor sexuale masculine și a musculaturii.*

Calmează *sistemul nervos.*

Lichidează *depresiile.*

Îl puteți obține *telefonând la: 090450297*

SFIDĂRILE PARAPSIHOLOGIEI

Strania acţiune la distanţă

Este interesant de observat că practic întreg evantaiul de teorii invocate pentru a fundamenta fenomene parapsihologice sau a le găsi o explicaţie este dat în prezent tocmai de domeniul (aparent) cel mai materialist al ştiinţei: fizica. Se poate astfel constata că în cvasitotalitatea lor, teoriile şi modelele care formează tezaurul de explicaţii al parapsihologiei sunt preluate din fizica relativistă şi cea cuantică. Fiind descrise în termenii lor necontradictorii, ele operează o joncţiune evidentă între ceea ce s-a dorit atât de mult –într-un spaţiu de o anumită culoare ideologică- să reprezinte termenii ultimi şi ireconciliabili: materialismul şi idealismul. O evidenţă pe care ne-o oferă înseşi descoperirile recente sau mai puţin recente ale biologiei şi fizicii. Iar în extrem de multe din aspectele fenomenologiei, pe care parapsihologia caută să o înţeleagă, elementul care se regăseşte cu precădere este acţiunea la distanţă.

Materie. Energie. Câmp

În afara acestora trei, argumentaţia obişnuită consideră că nu se poate stabili o legătură biunivocă între un emiţător şi un receptor. Chiar dacă o bogată experienţă, mai mult intuitivă şi empirică poate sugera contrariul. Chiar dacă şi telepatia sau telekinezia, pe de o parte şi chiar descoperiri recente ale fizicii experimentale sau teoretice furnizau argumente puternice în favoarea unor interacţii la distanţă. Realitatea fizică a acesteia avea să fie demonstrată în final de cercetările lui Aharonov şi Bohm, publicate iniţial într-un număr din 1959 al faimoasei *The Physical Review*. În esenţă, experimentul demonstra că o particulă emisă într-o direcţie aflată în vecinătatea unui câmp electric sau magnetic, îşi modifică dinamica (lucru sesizat de măsurători directe) fără a interacţiona cu acestea. Concluzia autorilor este că asupra particulei nu acţionează câmpul direct, ci potenţialul acestuia. Confirmându-le rezultatele, cercetători de la universităţile din Missouri, Columbia şi Melbourne propun existenţa unui aşa numit câmp de potenţial, responsabil de producerea fenomenului.

O altă controversă majoră: clarviziunea

Ambele aspecte ale clarviziunii, retro- şi pre-cogniţia, au constituit mereu subiect de dispută. Studiile ştiinţifice asupra precogniţiei încep în 1934, cu Prof. Rhine la Universitatea Duke. El a studiat printre altele aspectul său statistic, observând capacitatea unor persoane de a prezice, cu un coeficient statistic semnificativ, seriile de numere aleatorii produse de un generator de astfel de numere.

Unul din cazurile cele mai interesante este cel al cunoscutei bulgăroaice Vanga Dimitrova. Capacitatea acestei femei, oarbă fiind, de a descrie evenimente care s-au produs sau care vor avea loc, fără ca ea personal să fi avut cunoştinţă de persoanele implicate, a impresionat totdeauna prin marele procent de confirmare a predicţiilor sau retrodicţiilor. O celebritate poate şi mai mare a cunoscut-o francezul G. Croiset, la serviciile căruia au apelat personalităţi şi poliţii din mai multe state, informaţiile pe care el le furniza ajutând la elucidarea multor cazuri şi clarificarea multor mistere.

Vălul necunoaşterii

Există indiscutabil un asemenea văl, dar fenomene ca cele descrise, aparent în contradicţie cu legile naturale comune, fac să se ridice totuşi măcar câte un colţişor. Chiar dacă uneori rezultatele par a introduce în realitatea obiectivă aspecte cu caracter ştiinţifico-fantastic, cum s-a întâmplat cu observaţiile lui N.A.Kozârev şi W. Nasonov, publicate în 1980 sub egida Academiei de ştiinţe a URSS (!) şi efectuate la Observatorul astronomic din Crimeea. Cele două lucrări se numeau „*Despre unele proprietăţi ale timpului găsite prin cercetări astronomice*" şi „*Demonstrarea astronomică a realităţii geometrice cvadridimensionale Minkowski*". Ceea ce ele examinau erau observaţii astronomice total inedite, venind în sprijinul ipotezelor şi teoriilor ştiinţifice care susţin că în continuum-ul spaţiotemporal cvadridimensional al lui Minkowski, unele aspecte ale cauzalităţii permit implicarea posibilei legături prin timp a trecutului cu viitorul!

EUGEN CELAN

Dosarul gândurilor comunicante

Între mari succese şi eşecuri răsunătoare

Cel de-al doilea experiment pe care îl programează şi efectuează Home este cel puţin la fel de spectaculos El montează o balanţă cu resort de o construcţie specială, extrem de sensibilă, elementul principal fiind o planşă din acaju, sprijinită pe resort şi care servea la măsurarea forţei cu care se acţiona asupra sa. În poziţie iniţială, balanţa indica aproximativ 1,5 kg, greutatea planşei, a scândurii de acaju. Crookes, care cântărea 70 kg, se urcă pe masă şi, stând într-un picior, încearcă să acţioneze resortul. Acesta, suficient de dur, face ca acul indicator să coboare, indicând un exces de aproximativ 1 kg. Home însă atinge pur şi simplu extremitatea planşei şi determină o deplasare corespunzătoare unui surplus de 1,5 kg. Aceasta în timp ce el, Home, stătea relaxat pe scaun!

Relatarea lui Sir William Crookes care, repetând cele spuse mai înainte, respectă strict toate rigorile experimentale, este completată după un timp cu numele celor doi „asistenţi" care, împreună cu fratele lui Crookes, participă la toate testele experimentale. Şi care nu sunt nişte oarecare! Unul dintre ei este Dr. William Huggins, membru al celebrei Royal Society. Celălalt este Dr. E.W. Cox. Amândoi confirmă şi întăresc descrierea amănunţită a faptelor, aşa cum este făcută de Crookes. Dr. Cox merge până acolo încât recomandă ca această forţă de o natură specială care este pusă în evidenţă de ambele experienţe să fie numită „forţă psihică", iar cei care o posedă să fie numiţi mediumuri, totul pentru a sublinia „apartenenţa" acestor fenomene la domeniul psihologiei. Şi mai recomandă, acelaşi Dr. Cox, înfiinţarea unei societăţi de psihologie care să studieze „această ştiinţă până acum neglijată" şi să o descrie, folosind experienţe şi reviste de specialitate.

Ceea ce, parţial, se şi întâmplă, însă cu un rezultat cu totul neaşteptat. Dl. Home este invitat la Sankt Petersburg, unde se întâlneşte şi este „testat" de un grup de specialişti. Se organizează o singură şedinţă experimentală. Rezultatele sunt în întregime negative. Savanţii care participaseră la test, siguri pe ceea ce constataseră, redactează un raport total negativ şi acesta şi, în plus, total distrugător la adresa lui Home. Nimeni nu se gândeşte să repete experienţa. Şi totuşi, spune Crookes, lucrul nu este nici singular, nici inexplicabil. Lui însuşi i s-a întâmplat ca o serie de experienţe efectuate asupra lui Home să aibă rezultate negative, dar repetându-le acestea s-au schimbat. Explicaţia se află în faptul că ceea ce Crookes şi alţii au numit „forţă psihică" are o intensitate variabilă şi dependentă (ca orice altă mărime fizică) de un mare număr de factori. Este suficient ca intensitatea ei să fie minimă în momentul unei testări, pentru ca rezultatele să fie neobservabile! Eşecul de la Petersburg şi altele, mai puţin „sonore", au venit astfel să se amestece cu rezultate dintre cele mai spectaculoase, care l-au convins pe Crookes de reala existenţă a acestei forţe psihice.

Care este însă cauza acestor fenomene? Care este natura forţei psihice? Ce legătură există între aceasta şi celelalte forţe ale Naturii? Despre asemenea întrebări, Crookes, la final de secol XIX, nu îşi asumă răspunderea de a vorbi şi mai ales de a se pronunţa.

MIHAELA DOROBANŢU

Moartea clinică şi experienţa OZN

Sunt remarcabil de multe rapoarte în care „răpirea" martorului s-a făcut, se pare, nu în carne şi oase ci într-o „dublură astrală". De asemenea, în multe rapoarte de acest tip, răpitorii înşişi apar într-o astfel de formă.

Ar exista deci două tipuri de răpiri: fizică şi spirituală, deoarece, pe de o parte ne confruntăm cu experimente genetice, examinare medicală, urme rămase pe/sau în corp, dar pe de altă parte există cazuri în care victima spune că în timp ce se ridica îşi vedea dedesubt propriul corp inert – în pat, în maşină etc.

Aşa cum aminteam în episoade precedente, Betty Andreasson Luca a trecut prin ambele tipuri de răpiri. De pildă, cu ocazia unei răpiri ea şi-a văzut, aparent la bordul unei nave extraterestre, fiica Becky, răpită la rândul ei, fizic, instruindu-se în faţa unui ecran plin cu hieroglife. Betty vrea să o atingă, să-i atragă atenţia cumva, dar mâna ei trece prin corpul fiicei sale, fără ca aceasta s-o bage în seamă.

Artistul numit **Carlos**, examinat de Prof. John Mack, avusese o „lacună în timp" de peste şase ore care s-a dovedit ulterior a fi o răpire, una din mai multe prin care trecuse fără să-şi mai amintească. În cursul unei răpiri el s-a transformat într-o fiinţă de lumină aurie, un soi de dublură fantomă, care şi-a părăsit corpul fizic. Ieşirea din corpul fizic fusese dificilă şi aproape dureroasă, dar o dată devenit „lumină" senzaţiile sale erau de bucurie şi beatitudine. Interesant că nu putea scăpa de ideea obsedantă că ceea ce i s-a întâmplat lui era *intim legat de procesul de apariţie, mişcare şi dispariţie a OZN-urilor*, ca şi când navele ele însele puteau avea când o consistenţă fizică, materială, când una „de lumină". Alţi pacienţi ai dr. Mack afirmau şi ei că s-au întâlnit în răpirile pe care le-au suportat cu „străini" luminoşi sau „translucizi".

Psihiatra Dr.Edith Fiore expune, în cartea ei *Encounters* (1989), cazul pacientei **Sherry**, pe care a examinat-o în detaliu. Ea a descris sub hipnoză elementele unei răpiri în care, la bordul navei, a fost supusă aparent unei operaţii abdominale, pentru un cancer. În acest timp „corpul eteric" îi plutea prin încăpere, privindu-şi de sus „corpul fizic" întins pe masa înconjurată de omuleţi. Cele de mai sus sunt doar câteva exemple; literatura consacrată răpirilor abundă însă de mărturii similare. Numeroase alte cazuri relatate de D.Scott Rogo, Linda Moulton Howe, Jenny Randles etc. asupra cărora nu ne mai putem opri în detaliu, îi arată pe cei răpiţi părăsindu-şi trupul, văzându-se apoi de sus, eventual cu persoanele care erau în jur, fie în pat, fie în automobil, de parcă ar dormi, ori într-o stare care a primit numele tehnic de „animaţie suspendată". Mai mulţi martori au notat că li s-a părut bizar că „erau în două locuri deodată" sau chiar că „se simţeau în două locuri în acelaşi timp".

Psihologul **Kenneth Ring**, de la Universitatea statului Connecticut din Storrs, a condus proiectul **„Omega"** (publicat în 1992), în care a căutat, între altele, o corelaţie între răpirile OZN şi situaţiile în care aparent spiritul părăseşte trupul (de pildă în moarte clinică – aşa numitele „NDE"). La capătul acestui proiect, Ring se întreba „*Nu s-ar putea oare ca lumea NDE şi cea a răpirilor OZN, în ciuda diferenţelor dintre ele, să fie totuşi nu universuri diferite ci părţi ale unui acelaşi univers? Nu s-ar putea ca experienţele NDE şi cele OZN să aibă mai multe în comun una cu cealaltă decât am bănuit până acum?*".

DAN D. FARCAŞ

Aţi dori să ştiţi cum îşi pun astrele amprenta asupra destinului vostru? Doriţi să ştiţi ce bucurii şi ce necazuri „sunt scrise" în existenţa voastră? Curiozitatea vă poate fi satisfăcută de BRĂŢARA, vrăjitoarea şi clarvăzătoarea care nu a cunoscut eşecuri cu harul şi arta ei magică. Este preţuită chiar şi peste hotare, ca o superdotată care vă poate da informaţiile dorite despre viaţa, destinul, greutăţile, necazurile, succesele şi insuccesele dumneavoastră, despre boli şi trecut, despre şanse şi viitor.

Testată de mii de ori, BRĂŢARA a uimit, pe cei care au solicitat-o, prin precizie şi rezultate. Ea vă poate oferi şi dv. informaţiile solicitate. Pentru aceasta trimiteţi pe adresa revistei „Magazin" o scrisoare detaliată referitoare la ceea ce doriţi de la BRĂŢARA, o fotografie şi talonul alăturat, completat cu datele astrologice exacte: nume şi prenume, anul, luna, ziua naşterii şi localitatea.

Răspunsul îl veţi primi prin poştă la adresa indicată de dumneavoastră, după achitarea mandatului poştal.

Costul acestor servicii este de 150.000 lei. Suma respectivă trebuie trimisă printr-un mandat poştal pe numele IONESCU SIMION, Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 71341. Pentru alte detalii puteţi telefona la 2243996 şi 2228336.

BRĂŢARA a făcut sute de cupluri fericite, a vindecat de epilepsie, argint viu, disfuncţii sexuale. Cu puterile ei magice, dăruite exclusiv magiei albe, şi-a consacrat un nume în lumea vrăjitoarelor şi a clarvăzătorilor.

NUME _____ PRENUME _____

ANUL ___, LUNA ____, ZIUA NAŞTERII ____ şi LOCALITATEA _____

ADRESA: str. _____ nr. _____, bl. _____,

sc. ____, et. ____, ap. ____, sector ____, localitate _____,

cod _____, judeţul _____. M/14

NOTA REDACŢIEI: Pentru a primi răspunsul solicitat cât mai rapid vă rugăm să expediaţi în acelaşi timp scrisoarea şi mandatul poştal. În acest moment multe scrisori neînsoţite de mandat sunt „în aşteptare". Dacă aţi uitat să expediaţi mandatul, grăbiţi-vă!
Încă o precizare: numai prin intermediul nostru intraţi în legătură cu adevărata Brăţara. Pentru că, atenţie!, mai multe persoane din Craiova, Bucureşti etc., lipsite însă de puteri magice, şi-au luat acest pseudonim.

Scepticism şi credulitate

LACRIMILE DE SÂNGE ale unei statui...

Stigmatele reprezintă rănile care apar pe trupul unor credincioşi şi care corespund rănilor suferite de Iisus Christos în timpul Patimilor. Sunt urmele lăsate de piroanele cu care a fost răstignit Mântuitorul, dar şi urma de lance cu care a fost străpuns de centurion în coastă, pentru a-I verifica decesul...

De-a lungul secolelor trecute de atunci, unor numeroase persoane le-au apărut răni similare, cazuri faţă de care Biserica a avut o atitudine prudentă. Specificări în acest sens găsim în toate enciclopediile importante privind parapsihologia, de la Spencer şi până la Cavendish & Rhine.

Dar iată că foarte recent, ne parvine din Italia (de la Messina, Sicilia) o ştire mai puţin obişnuită: statuia călugărului franciscan Pius (Padre Pio, care a murit în 1968 şi este venerat precum un sfânt), înaltă de doi metri, ar fi fost văzută de mai multe persoane având „lacrimi de sânge"! Înainte de a da alte amănunte, amintim faptul că Biserica Romano-Catolică intenţionează să-l canonizeze la 16 iunie anul acesta. Acest călugăr este unanim recunoscut pentru viaţa sa lucernică şi pentru faptul că în ultimele decenii ale vieţii sale a prezentat stigmatele de care pomeneam mai sus.

Statuia lui Padre Pio este din bronz, iar martorii au observat uimiţi un lichid roşiatic prelingându-se din ochii ei... Numeroase persoane, dintre care multe oficialităţi italiene, au venit la faţa locului pentru a constata acest fapt extraordinar petrecut la mijlocul lunii martie. Mai mult, unii călugări care l-au cunoscut personal au menţionat şi faptul că, în timpul vieţii, Padre Pio a „suferit" de ubicuitate, adică ar fi fost văzut în două locuri, în acelaşi timp!

Nu ne permitem să comentăm această minune, însă astfel de cazuri nu sunt singulare în lumea contemporană. Cazul germancei Terese Neumann (1898-1962) este celebru în ceea ce priveşte stigmatele (cu sângerări abundente ale rănilor) şi viziunile repetate ale Răstignirii lui Iisus. Dar „cazul Padre Pio" iese în evidenţă prin faptul că este vorba de o statuie şi nu de o fiinţă vie, dedicată vieţii monahale. Deocamdată, Vaticanul nu a avut o reacţie oficială faţă de evenimentul petrecut la Messina.

PAUL IOAN

Macroingineria – noua ştiinţă a secolului XXI

MEGA-PROIECTELE *viitorului apropiat*

Nu este nici o noutate: vechii egipteni, romanii sau mayaşii se angajau de multe ori la proiecte care chiar şi la scara de lucru cu care ne-am obişnuit astăzi ne apar uriaşe. De ce n-am face-o şi noi? Primul care a reluat „moda" barocului în conceperea marilor construcţii ale lumii a fost americanul Frank Davidson, de la celebrul MIT – Institutul de Tehnologie din Massachussets, care în 1956 proiecta tunelul de sub Marea Mânecii, ...în plină activitate astăzi. Aşa s-a născut macroingineria – multe dintre proiectele îndrăzneţe, ce definesc astăzi prezentul şi viitorul de peste câteva zeci de ani ale Terrei, ating proporţii incredibile. Care depăşesc dimensiunea unei singure naţiuni şi uneori depăşesc şi dimensiunea Pământului nostru actual. Este singura şansă, de altfel, de a realiza viitoarele năzuinţe privind de-poluarea sau controlul climei, după cum a fost singura şansă de a realiza şi a da în funcţiune SSI – Staţia Spaţială Internaţională...

Londra-New York: două ore cu trenul!

5500 km pe sub Ocean, între Londra şi New York, parcurşi cu un tren deplasându-se într-un tunel sub vid care de altfel ar urma să lege între ele toate oraşele

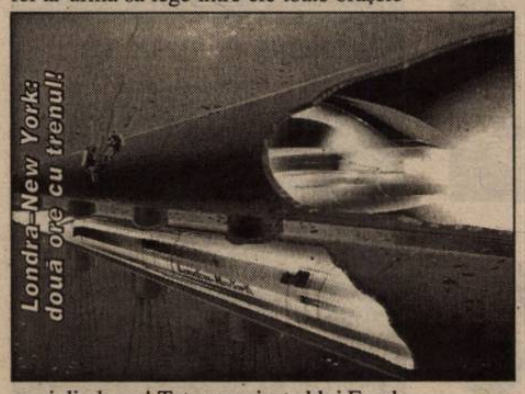

mari din lume! Tot un proiect al lui Frank Davidson, care însă recunoaşte că „paternitatea" îi aparţine... lui Jules Verne! Şi, cum adevăratul proiectant este de fapt Robert H.Goddard, părintele rachetelor americane, „trenul" se pare că va semăna mai mult cu o rachetă – precizează revista „Focus" (martie 2002). Primele „modele" se experimentează deja în Japonia, unde viteza atinsă este de 500 km/h – Goddard a şi lansat pentru aceste noi vehicule termenul „maglev", deoarece deplasarea lor la asemenea viteze este posibilă drept consecinţă a realizării unei levitaţii magnetice. „Coridoarele" sub vid prin care trenurile vor circula se vor afla la o adâncime de 50 m şi primele viteze despre care se vorbeşte sunt de... 3700 km/h! De altfel, limita de viteză nu va depinde decât de... limita suportabilităţii de către organismul uman! Urmaşii noştri de peste 30-50 de ani s-ar putea să poată face ocolul lumii fără să schimbe trenul!

Marele Zid verde

Dacă în urmă cu peste 2200 de ani, chinezii construiau Marele Zid pentru a apăra Sudul de „invazia" Nordului, realizând această uluitoare construcţie de 6000 km care se vede chiar şi de pe Lună, astăzi „pericolele" sunt altele. Şi dacă noul Mare Zid care se proiectează va avea „numai" 4500 km, importanţa sa nu va fi mai mică, dimpotrivă. Pentru că va fi un zid verde care va împiedica teroarea avansării de neoprit a deşertului! Lăţimea zidului verde va fi cuprinsă între câteva zeci şi câteva sute de metri, fiind vorba de fapt despre o adevărată reţea de plante cu creştere foarte rapidă care vor constitui o perdea în faţa vântului, împiedicându-l să mai „mute" din loc nisipul şi stopând în felul acesta deşertul. Lucrările vor fi facilitate de o cale ferată care se va desfăşura paralel cu zidul, în timp ce în zonele inaccesibile se va recurge la semănarea plantelor... direct din avion!

Oraşul piramidal

Termenul de „oraş-stat" întâlnit prin cărţile de istorie mai vechi sau mai noi îşi va găsi o nouă variantă în termenul de „clădire-oraş"! Şi de altfel, cum să caracterizezi o construcţie cum este Piramida lui Yasuyuki Miyatake, de la Shimizu Corporation, care, cu cei 2 204 m ai săi, va face ca piramida lui Keops să pară... un ţânţar?! Construcţia sa, întreruptă de evenimentele din 11 septembrie 2001 din Statele Unite, va fi reluată în curând. Ea

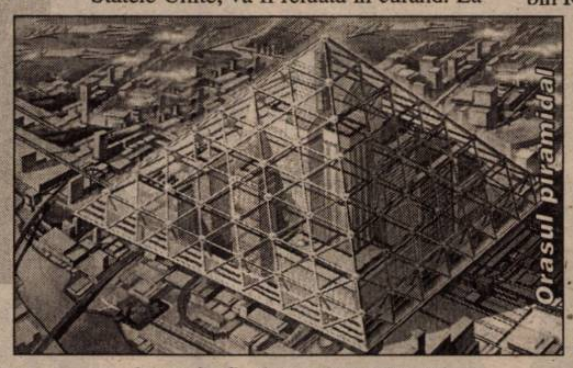

va ajunge în final să poată adăposti un milion de „locatari", fiind una din soluţiile prevăzute pentru rezolvarea gravelor probleme de suprapopulare ale capitalei Japoniei.

Construită ca o reţea tridimensională de tuburi din fibră de sticlă şi carbon, piramida va avea la toate joncţiunile dispozitive antiseismice, va adăposti adevăraţi zgârie-nori, iar sursa principală de energie va fi cea solară. Iluminarea uniformă va fi posibilă prin utilizarea unor sfere de cristal cu diametrul de 50 m care vor reflecta uniform lumina zilei. O complexă reţea de lifturi şi de metrouri va asigura fluxuri de 120000 de persoane pe oră. Un nou tip de oraş se va naşte astfel peste doar 7 ani, la un preţ de „numai" 670 de miliarde de euro...

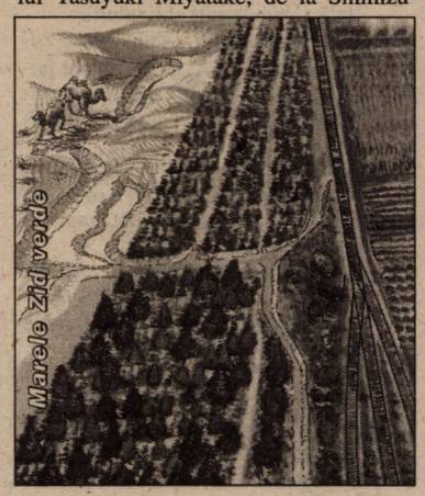

Insula Palmier se vede de pe Lună

Şi, pentru că tot vorbim despre nevoia unor soluţii contra suprapopulării, în aşteptarea oraşelor viitorului, indiferent de forma pe care o vor avea, să nu uităm că se construiesc deja insule artificiale, o soluţie care deja funcţionează!

Şapte asemenea insule vor „prelungi", peste doi ani, oraşul Amsterdam, oferind un plus de 18000 de apartamente, în timp ce Israelul a aprobat şi el o asemenea insulă care să primească 20000 de locuitori şi probabil şi un aeroport internaţional. Iar în golful japonez Ise se construieşte, în ritmul de un hectar pe zi, o insulă care va deveni un important nod aerian al zonei. Recordul aparţine însă proiectului care a primit de curând undă verde de la şeicul Dubai-ului, Mohamed bin Rashid al-Mak-toum, pentru o *insulă în formă de palmier* care va fi vizibilă de pe Lună şi peste trei ani va găzdui 120 km de plajă, 40 de hoteluri de lux, 2000 de vile, un super centru comercial şi primul parc de distracţii acvatic din Orientul Mijlociu. Va fi accesibilă prin orice mijloace: cu avionul, trenul, vaporul, automobilul... Singura problemă care se ridică o reprezintă... rezervările care deja au început să se aglomereze pe site-ul său de pe Internet!

Datorii din secolul trecut

Este oare mai puţin important şi poate fi lăsat să cadă în uitare un proiect doar pentru că nu a fost dus (încă) până la capăt? Va rămâne mai puţin un vis „turnul de o milă", imaginat şi proiectat de Frank Lloyd Wright? El şi-a dorit să ridice la Chicago un turn de 526 de etaje, cu o

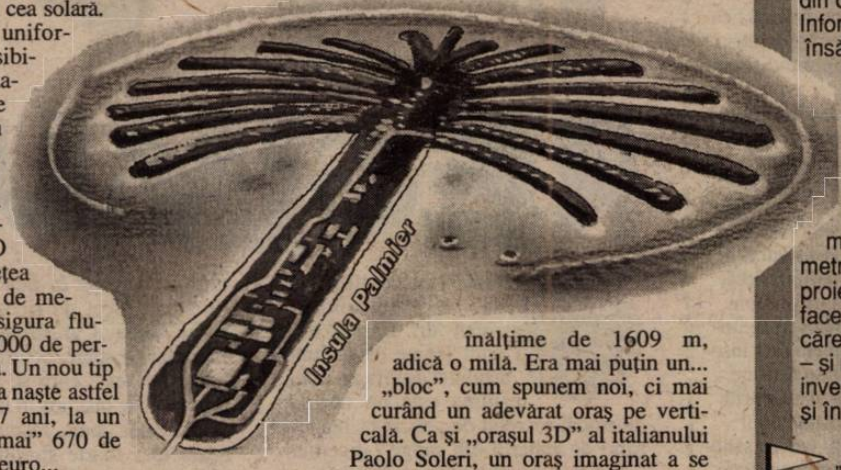

înălţime de 1609 m, adică o milă. Era mai puţin un... „bloc", cum spunem noi, ci mai curând un adevărat oraş pe verticală. Ca şi „oraşul 3D" al italianului Paolo Soleri, un oraş imaginat a se dezvolta în spaţiu şi nu „pe orizontală", un habitat în care s-ar împleti ideile evoluţiei comunitare cu cele ale apărării mediului înconjurător. Sau oraşele plutitoare ale lui Richard Buckminster Fuller, Triton City şi Tetra, imaginate plutind deasupra unor blocuri de ciment goale, în interiorul unui fel de baloane umplute cu o atmosferă supraîncălzită...

Şi atunci, revenim la întrebarea cu care am început acest ultim paragraf. Răspunsul cel mai potrivit, şi aici, şi în ceea ce priveşte *Megaingineria* în general, este poate cel al profesorului de istoria arhitecturii, Aldo Castellano, de la Politehnica din Milano: utopia este cea care ne împinge spre depăşirea propriilor noastre limite...

MIHAELA DOROBANŢU

Creatorii de microclimat

„Zone fierbinţi"

Imprevizibilitatea şi rapiditatea modificărilor climatice, iată câţiva dintre duşmanii de temut ai omenirii. Dacă la scară planetară eforturile oamenilor de ştiinţă de a diminua teribilul efect de seră e zadarnic – în acest caz, un fenomen previzibil – nu acelaşi lucru se întâmplă şi în cazul agresiunii climatice în marile aglomeraţii urbane. În aceste zone se înregistrează creşteri de temperatură superioare celor din împrejurimi. Temperatura globală din ultimii 80 de ani a crescut cu patru grade. În unele metropole s-au înregistrat însă creşteri de temperatură spectaculoase. În Chicago, de pildă, în urma unui val de căldură din 1995, au decedat 700 de persoane. Cele mai fierbinţi locuri dintr-un oraş sunt zonele cu străzi asfaltate, parcările, aeroporturile, unde temperatura ajunge la 50 de grade C în sezonul cald. Focarele de căldură sunt deopotrivă întreţinute de acoperişurile clădirilor şi de faţadele închise la culoare. Deşi acest fenomen este binecunoscut, arhitecţii şi urbaniştii continuă să construiască astfel de edificii. Chiar dacă acoperişurile şi faţadele acestora sunt realizate în culori deschise, cu timpul ele încep să se înnegrească. Specialiştii au găsit însă o soluţie şi pentru acest lucru, realizând acoperişuri autolavabile. Soluţia cea mai realistă o constituie însă fabricarea de acoperişuri în culori care să reflecte razele infraroşii.

Furtuni urbane

Climatologii au încercat să explice procesul de formare a furtunilor din oraşele în care zonele de căldură sunt extinse. În vara anului 1996, în timpul Jocurilor Olimpice din Atlanta, au avut loc cel puţin şase furtuni şi asta datorită influenţei nenumăratelor zone fierbinţi din acest oraş. Căldura acumulată în timpul zilei de către asfaltul şoselelor, de marile locuri de parcare, aeroporturi şi acoperişul imobilelor, se degajă în timpul nopţii, producând deasupra un strat de aer cald şi vapori de apă care determină formarea unei „brize termice", un vânt vertical care împinge spre înălţimi masele de aer cald. Pe măsură ce înaintează, acestea se răcesc, se condensează şi se transformă în ploaie. O ipoteză ce a fost confirmată de imaginile luate din sateliţi. Urmările unor astfel de ploi din unele mari centre urbane ar putea avea consecinţe catastrofale.

Retuşuri „cosmetice"

Japonezii au luat deja iniţiativa unor măsuri de protecţie, realizând un material spongios care intră în compoziţia asfaltului. Un material care permite apei să treacă prin el şi să fie absorbită de pământ. Una din soluţiile cele mai realiste pentru ameliorarea climei o constituie extinderea plantaţiilor de arbori. O iniţiativă cu totul specială în acest sens au avut-o urbaniştii din Singapore care au conceput un proiect extrem de ambiţios: plantarea unor specii de arbori pe acoperişurile caselor! Până în momentul în care marile puteri economice vor consimţi să reducă agenţii poluanţi responsabili de efectul de seră, specialiştii încearcă să vină de hac schimbării climatice, realizând acoperişuri autolavabile, asfalt spongios sau păduri suspendate...

DORIN MĂRAN

Anatomia secundei

SUPERCIPURILE

Le avem peste tot, practic în orice locuinţă pământeană: se numesc *cipuri* şi intră în receptoarele de televiziune şi radio, în dispozitivele de telecomandă, în cuptorul cu microunde şi în maşina de spălat cu program, în telefonul celular şi în combina muzicală. Au cucerit, de fapt, lumea, aceste mici circuite imprimate, cu tranzistori minusculi, pe plăcuţe de siliciu şi botezate felii de cartofi prăjiţi – căci asta înseamnă chips (pe româneşte: cipuri) în limba lui Shakespeare.

Au ajuns mici şi capabile pe măsură ce aşa-zisă „Lege a lui Moore" acţionează, îndesind trazistorii şi ieftinindu-i, cu indicele 2, la fiecare 18 luni, adică înjumătăţindu-le preţul şi dublându-le capacitatea la fiecare un an şi jumătate – fenomen nemaiîntâlnit la nici un produs al tehnologiilor pământene!

Ultima ispravă a cercetătorilor din domeniul *ITC* (Tehnologii Informatice şi de Comunicare) face însă cipul să „sară" pur şi simplu din Legea lui Moore. După ce celebra *Intel* a adus pe lume cipul de 15 nanometri (deja de 4 ori mai subţire decât cel folosit, curent, în foarte performantele PC-uri (computere personale) „Pentium 4", care măsoară şi el doar 60 nanometri grosime, iată că în lumea proiectanţilor şi în laboratoare îşi face loc firma *VLSI Research,* ai cărei angajaţi vor să demonstreze – şi reuşesc – că din inovaţie şi invenţie se poate câştiga continuu, şi încă foarte bine.

„Terrahertz" va fi numele noului microsupercip, care primeşte, pe o minusculă felie de siliciu, nici mai mult nici mai puţin decât 1000000000 de tranzistori cifră de domeniul SF în urmă cu doar două decenii! Mai mult: tranzistori „tipăriţi", încastraţi pe cip închid şi deschid microcircuitele electrice – căci asta fac tranzistorii, ca şi lămpile electronice de pe vremuri – în ritmul de 1000 gigahertzi. Pentru comparaţie, cel mai capabil cip de astăzi – ridicat la rangul de microprocesor, adică de computer minuscul – încorporează cam 40000000 tranzistori şi acţionează la „viteze" de 2,2 gigahertzi. Deci *VLSI Research* ne va pune în faţă, în aparatele şi maşinăriile civilizaţiei, o micromaşinărie de 50 de ori mai puternică şi de 454 de ori mai rapidă dcât tot ce există acum pe Pământ!

Cea mai importantă problemă pe care au avut-o de rezolvat cercetătorii a fost aceea a supraîncălzirii: cu cât îndesim circuitele, cu atât legile fizicii fac ca minusculele „cabluri", mai subţiri decât a mia parte din firul de păianjen, să se încălzească şi să înghită, conform Legii lui Ohm, mai multă energie. Ei bine, spune G.A. Huthisor, director al VLSI *Research,* tocmai aici inventatorii noştri s-au remarcat, învelind microcircuitele prin pături izolante, formate din materiale speciale, pe care autorii terrahertzilor le vor ţine secrete până când acest „Mighty Mouse" al electronicii îşi va fi luat zborul, înlocuind cipurile din aparatele şi maşinăriile civilizaţiei noastre.

...Şi ridicând capacitatea computerelor, reţelelor de PC-uri, roboţilor, aparatelor de casă şi uneltelor industriale până la nivelul pe care, deocamdată, nici măcar nu le bănuim.

ALEXANDRU MIRONOV

E bine de ştiut

Mai întâi, trebuie ştiut că între celulele ţesuturilor din corpul uman circulă un lichid incolor care se numeşte limfă – elementul principal care serveşte schimbului de substanţe nutritive precum şi înlăturării produselor reziduale şi a toxinelor. O reţea capilară care merge pe traseul venos şi se varsă în vene colectează cu grijă limfa. În această reţea limfatică sunt „presăraţi" însă nodulii limfatici. Având mărimi diferite, de la mărimea unei gămălii de ac, până la cea a unui bob de fasole, nodulii limfatici se află în spatele urechilor, în regiunea gâtului, sub bărbie, în axile, la subbraţ sau pe faţa anterioară a mâinilor, în dreptul coatelor. Alţi noduli limfatici sunt plasaţi în profunzime, atât în torace, cât şi în abdomen.

NODULII LIMFATICI şi problemele lor

Rolul principal al tuturor acestor noduli este de a filtra agenţii patogeni sau oricare alţi corpi străini din limfă. Limfocitele constituite în noduli ţin de sistemul de apărare împotriva infecţiilor, în special. Semnul major al activităţii acestora este că nodulii se tumefiază, devin sensibili şi de cele mai multe ori dureroşi.

Dar, atunci când se constată creşterea acestora în volum, în mai multe zone, este mai mult ca sigur că o afecţiune este gata să se generalizeze. Alteori însă, se poate întâmpla ca nodulii limfatici să se evidenţieze numai într-o anumită regiune şi acesta este simptomul precis că infecţia este locală.

Când procesul infecţios avansează au loc închistări purulente când însăşi nodulul respectiv este distrus şi puroiul pătrunde prin tegumente în profunzime. Este posibil însă ca starea de congestie dintr-un focar infecţios să se semnaleze printr-un striu roşu, aprins cu orientarea în direcţia inimii. Aşadar, tumefierea nodulilor limfatici nu necesită tratament ei nefiind decât un simptom de boală. Dar, când aceştia devin prea mari şi dureroşi, un consult medical se impune numaidecât. Când acest fenomen este însoţit şi de febră, prezentarea la medic se impune.

Nodulii limfatici pot să prindă şi ţesuturile adiacente iar pentru a se evita formarea unui abces se impune incizarea acestuia. Pentru sănătatea copiilor noştri, pentru buna lor dezvoltare trebuie observaţi medical şi nodulii limfatici.

Dr. VALERIU MANTA

În modă coexistă florile şi dungile

Foarte practice, devenite clasice, saharienele reprezintă şi în acest anotimp un punct forte al garderobei feminine. În privinţa imprimeurilor, sunt foarte moderne cele cu flori, dar acestea concurează de minune cu cele în dungi. Imaginaţia dv. şi bunul gust le va asocia cât se poate de iscusit.

REGIMUL starurilor 2

Secretele succesului metodei cercetătorului american dr. Barry Sears sunt legate de acţiunea insulinei asupra greutăţii. Insulina este un hormon de stocaj secretat de pancreas, responsabil de zahărul din sânge (glicemia). Când se absoarbe prea mult zahăr sau prea multe calorii la o singură masă, creşte glicemia. În aceste condiţii organismul trebuie să fabrice insulină pentru a reduce glicemia şi a stoca surplusul de zahăr în ficat şi în muşchi. Printr-un efect de ricoşeu, se favorizează stocajul grăsimilor care se vor depozita pe spate, abdomen şi coapse. Întrebarea este cum se poate menţine procentul de insulină în limite normale? Surpinzător poate, răspunsul dr. Barry Sears este foarte simplu: consumând la fiecare masă (inclusiv la cele două gustări obligatorii) proteine, glucide şi lipide. Din fiecare din aceste grupe este de preferat să le alegem pe acelea care nu fac să crească prea mult insulina. În consecinţă, trebuie să uitaţi de carnea grasă, lactatele cu grăsime multă, feculele, cerealele, pâinea, dulciurile, untul, fructele şi legumele prea dulci. Trebuie să vă îndreptaţi atenţia spre peşte, pui (fără pieliţă), ouă (fără gălbenuş), soia, brânzeturi şi lactate cu conţinut scăzut de grăsime, legume (cu excepţia carotelor) şi fructe (mai puţin banane). O altă întrebare, firească, se referă la cantitatea de mâncare permisă. Dr. Barry Sears subliniază că, la fiecare masă proteinele trebuie să reprezinte o treime, aproximativ echivalentul în mărime şi greutate a pumnului mâinii, adică 120 g peşte sau carne, iar legumele şi fructele, două treimi. Aceasta este o regulă de aur: cantitatea de glucide absorbite trebuie să fie întotdeauna mai mare decât cantitatea de proteine. Nu se pune problema de a devora legumele şi a ignora carnea. Regimul starurilor presupune de a mânca de toate, la fiecare masă şi de a nu „sări" cele două gustări, chiar dacă nu vă este foarte foame.

Iată şi alte reguli obligatorii:

- *Adoptaţi ritmul a cinci mese zilnice. Cele două „gustări" sunt importante pentru că ajută menţinerea insulinei la cote bune de-a lungul întregii zile.*
- *Mâncaţi la ore regulate. Luaţi micul dejun la cel mult o oră de la trezire şi nu staţi mai mult de cinci ore fără să mâncaţi.*
- *Selecţionaţi cu atenţie glucidele bune. Preferaţi fructele şi legumele şi mâncaţi cu zgârcenie pâine, paste făinoase şi cereale.*
- *Beţi toată ziua lichide. Ideal ar fi să consumaţi până la trei litri pe zi.*
- *Dacă după 15 zile nu aţi reuşit să slăbiţi 3 kg, nu vă culpabilizaţi. Revedeţi regimul şi urmăriţi atent meniurile indicate.*

Meniuri despre care vom mai vorbi şi săptămâna viitoare.

Dosarele frumuseţii

Laseroterapie cosmetică

În acest anotimp al renaşterii trebuie să ne ocupăm într-un fel mai special de tenul nostru. Trebuie insistat în primul rând pe procesul de curăţire atât acasă cât şi în cabinetul cosmetic. Acasă, seara şi dimineaţa, folosim demachiant şi tonic adecvate tipului de ten. O dată pe săptămână ne „spălăm" faţa cu tărâţe de grâu, avem grijă să bem cel puţin 2 l apă pe zi, introducem în alimentaţie tot ce este verde – salată, ceapă, untişor, păpădie, leurdă, ştevie, spanac, urzici şi apa de urzici, care are un rol curativ deosebit. Tratamentul de curăţire efectuat în cabinetul de cosmetică este complex, individualizat, susţinut de o nouă terapie şi anume terapia cu laseri de mică putere. Această terapie stimulează reacţiile locale şi generale ale organismului. Efecte generale: antiinflamator, regenerator, desensibilizant, antidureros, imunocreativ, bacteriostatic şi bactericid, reducere a colesterolului, ameliorarea circulaţiei sangvine locale.

Îmbinată cu tratamentul cosmetic de curăţire, laseroterapia creşte eficienţa acestuia şi puterea de regenerare a celulelor, de a fi mai receptive la produsele cosmetice naturiste. Radiaţia laser reprezintă o radiaţie eletromagnetică cu ajutorul luminii (fototerapie). Acţiunea asupra ţesuturilor este atermică, exercită o influenţă puternică asupra proceselor metabolice, intensifică microcirculaţia sângelui şi a limfei, stimulează sinteza acizilor nucleici, a proteinelor şi enzimelor. Nu prezintă nici un caracter dăunător. Activează procesele de biostimulare a organismului (stimularea sistemului imun prin declanşarea unor reacţii biochimice necesare pentru producerea şi eliberarea în sânge a unor substanţe necesare procesului curativ, o dată cu mărirea vitezei de circulaţie a sângelui.

Cosmetician NELI PFEIFFER

Pentru dumneavoastră, doamnă

Api Estetic acordă cititoarelor noastre o reducere cu 10% a costului tratamentului cosmetic şi de îngrijire corporală, pe baza talonului de mai jos:

TALON nr. 14
Valabil până pe data de: 11 APRILIE 2002

Nume _____
Prenume _____
Doresc un tratament cosmetic la **API-ESTETIC,**
Bucureşti, Str. C.A. ROSETTI nr. 31
Telefon: 2113827; 092824212.

REDUCERE 10%

Indiscreţii

Adio elefanţi, girafe, turnee. Stephanie, „copilul teribil", l-a părăsit pe „regele circului", Franco Knie şi s-a reîntors la Monaco. Prinţesa şi-a luat copiii şi a revenit acasă. Fără a exista o explicaţie a finalului poveştii de iubire consumate, prinţul Rainier şi-a primit fiica „nomadă" cu bucurie...

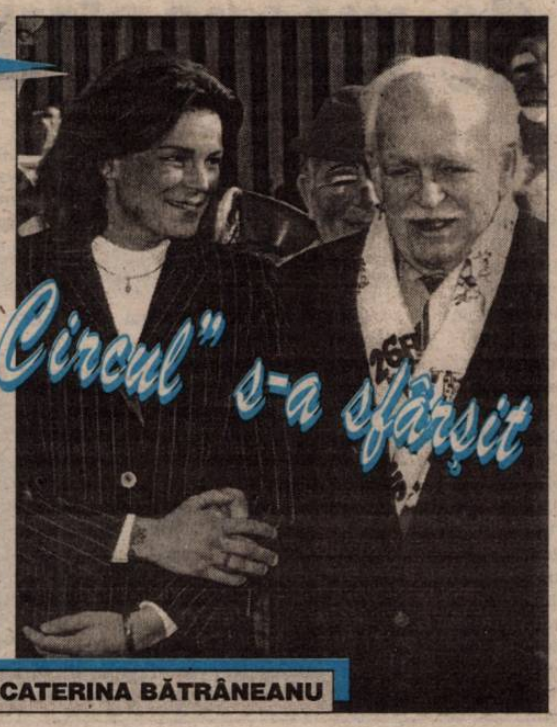

„Circul" s-a sfârşit

Pagină realizată de **ECATERINA BĂTRÂNEANU**

Gastronomice

Continuăm seria reţetelor savuroase sugerate de cititoarea noastră fidelă, doamna Chereji Clara, din Vişeul de Sus:

Ouă cu peşte

6 ouă, 2 roşii, 1 cutie de ton, 2 linguriţe maioneză, sare şi piper, orez fiert în apă.

Se zdrobeşte bine peştele. Se fierb ouăle tari. După ce s-au răcit, se curăţă şi se taie în două pe lung. Se scot gălbenuşurile; se zdrobesc şi se amestecă cu peştele. Se adaugă două linguri de maioneză şi puţină zeamă de lămâie. Se pune sare şi se amestecă totul bine (trebuie să obţinem o pastă omogenă). În centrul unui platou, se plasează orezul fiert în apă cu sare şi se acoperă cu maioneză. De jur împrejur se aranjează roşiile curăţate de coajă, tăiate rotund şi albuşurile de ouă, umplute cu peşte. Se decorează cu maioneză.

Pulpă de iepure cu smântână

1 kg pulpă de iepure, 150 g slănină sărată, 250 g smântână, 200 g lapte, 250 g ciuperci, 100 g grăsime, (ulei sau untură), 50 g făină, 3-4 cepe, 1/2 lămâie, piper, sare.

Carnea, după ce a fost ţinută la marinat cel puţin 24 ore, se împănează cu şuviţe de slănină. Se pune într-o tavă cu grăsime şi se dă la cuptor. Din grăsimea rămasă de la friptură se pregăteşte sosul de smântână, astfel: în sosul în care s-a fript carnea se pune făina, se căleşte puţin, se stinge cu lapte şi smântână, se strecoară într-un vas. Ciupercile se spală, se toacă pătrăţele; se trag în grăsime şi se introduc în sos. Se acreşte cu lămâie, după gust. Se taie porţii, se aranjează pe platou, iar deasupra se toarnă sosul cu smântână.

Budincă de mere surpriză

4-5 mere, 8-10 fructe din dulceaţă, 100 g smântână, 50 g unt, 100 g zahăr vanilat, 1 lingură de pesmet, 2 ouă.

Merele se curăţă şi se scobesc. Se reţează uşor la capăt ca să se aşeze bine în forma unsă cu unt şi presărată cu pesmet. În scobitura mărului se pune la fiecare în parte, câte un fruct din dulceaţă (cireaşă, vişină, zmeură). Separat se freacă untul până se face spumă. Se adaugă gălbenuşurile, zahărul vanilat şi smântâna. Albuşurile se bat foarte bine şi se adaugă la sfârşit. Cu această compoziţie se acoperă merele şi se dă forma la cuptor pentru 30-35 minute. Se serveşte caldă garnisită cu fructe din dulceaţă.

Tort din albuş de ou cu cremă de ciocolată

Pentru foile de blat: 10 albuşuri, 250 g zahăr pudră, miezul de la 100 de nuci (miezul).

Pentru cremă: 10 gălbenuşuri, 5 linguri de zahăr, 1 baton de ciocolată de menaj, 400 g unt.

Pentru ornare: cacao.

Albuşurile de ou, împreună cu zahărul pudră, se bat cu telul. Miezul de nucă se usucă în cuptor până se rumeneşte puţin, se curăţă de pieliţă, se taie în fâşioare lungi şi se încorporează încet în spuma de albuş. Din această compoziţie se coc la cuptor 3-4 foi de blat, aşezându-le pe rând într-o cratiţă tapetată cu hârtie şi unsă cu unt. Se coc la foc mic până se usucă foarte bine. Pentru prepararea cremei, gălbenuşurile de ou se freacă puţin cu zahărul şi se fierb în bain-marie, având-se grijă să se amestece continuu. După ce compoziţia a fiert şi este de consistenţa smântânei, se dizolvă în ea ciocolata şi se răceşte. Untul se înmoaie (dar fără a se topi) şi se freacă până se obţine o pastă spumoasă. Compoziţia cu ciocolată se amestecă bine cu untul, obţinându-se crema. Între foile de blat se aşază crema, apoi cu ajutorul unei lame de cuţit se acoperă tortul cu crema frumos netezită. Se ornează cu puţină cremă în care s-a adăugat cacao.

Remedii naturale

PALPITAŢII LA CULCARE

Palpitaţiile de origine nervoasă, resimţite îndeosebi seara, la culcare, pot fi calmate cu ***valeriană***. Este un remediu popular extrem de vechi, care nu produce dependenţă. Se fierbe timp de 5-10 minute o linguriţă de valeriană cu o cană cu apă, apoi se strecoară. Zilnic se bea o ceaşcă de ceai cald.

INSUFICIENŢĂ CARDIACĂ

Insuficienţa cardiacă se asociază uneori cu edem pulmonar şi tuse (la persoanele vârstnice i se spune „tuse de bătrâneţe"). Din cauza insuficienţei cardiace, în plămâni, rinichi şi picioare se acumulează lichid, iar tusea este greu de calmat. Un remediu eficient este folosirea unui ceai de plante, dar numai după ce medicul curant este şi el întrebat, pentru a fi siguri că nu anihilează sau nu intră în contradicţie cu substanţele din medicamentele prescrise de acesta. Ceaiul este în general inofensiv şi completează tratamentul medicamentos.

Pentru prepararea lui avem nevoie de 15 g de ***unguraş,*** 15 g de ***conuri de hamei*** şi 50 g de ***fructe de păducel.*** Ingredientele se amestecă în cantităţile indicate. Peste o linguriţă de amestec se toarnă o cană cu apă clocotită şi se lasă să stea 5 minute. Se bea zilnic, înghiţitură cu înghiţitură, o cană de ceai cald.

MENSTRUAŢIE ABUNDENTĂ

Durata medie normală a hemoragiei menstruale este de 5 zile, admise fiind variaţii în plus sau în minus de două zile. Hemoragia este mai abundentă în primele două zile, apoi scade în intensitate. Când însă durata se prelungeşte peste 7 zile, iar cantitatea de sânge pierdut este îngrijorător mai mare, se poate apela la un ceai de plante care are capacitatea de a reduce hemoragia.

Se foloseşte un amestec de plante: ***traista ciobanului*** (30 g), ***troscot*** (30 g) şi ***vâsc alb*** (100 g). Peste două linguriţe de vâsc alb se pun două căni de apă rece şi se lasă să stea 8 ore. Celelalte două plante, amestecate în cantităţile indicate, se lasă la infuzat, în două căni de apă clocotită, timp de 5 minute. Apoi, se amestecă ceaiul rece de vâsc cu infuzia şi se strecoară. Se bea dimineaţa şi seara câte o ceaşcă de ceai cald.

Foc ţintit asupra trombozei

Tromboza venoasă constă în formarea unui cheag de sânge care astupă vasele sangvine. Cheagurile pot provoca flebită, dar pot de asemenea să ajungă în artera pulmonară şi să producă moartea prin embolie. Boala este o consecinţă a dereglării mecanismelor anticoagulante ale organismului, cauzele principale fiind: îmbătrânirea, sedentarismul, consumul excesiv de grăsimi, obezitatea, precum şi intervenţiile chirurgicale repetate. Tratamentul medicamentos al trombozei constă în administrarea de anticoagulante. Deşi în prezent există o paletă destul de largă de anticoagulante, prevenţia nu elimină în totalitate riscul unei tromboze, iar tratamentele nu sunt întotdeauna satisfăcătoare. Totuşi, fără tratament, un bolnav din doi poate să decedeze. În acest context, rezultatele recent date publicităţii de un grup de cercetători de la laboratoarele Sanofi-Synthelabo şi Organon, care promit un medicament de tip nou, capabil să elimine riscul trombozei, au fost primite cu mare interes de comunitatea ştiinţifică. O moleculă de sinteză din familia zaharurilor ar putea să se identifice cu marea speranţă în privinţa prevenirii şi tratamentului acestei boli.

Reţetă ultra-sofisticată

Aşa pretind cercetătorii americani şi francezi care lucrează la punerea la punct a medicamentului antitrombozã: că reţeta va fi una dintre cele mai sofisticate din lume. Laboratoarele Sanofi-Synthelabo şi Organon au depus deja documentaţia pentru înregistrarea paternităţii. În prezent, chirurgii, în timpul operaţiilor, pentru a înlătura riscul formării unor cheaguri de sânge, injectează pacienţilor o substanţă preparată tot pe bază de zaharuri, de alt tip însă (naturale) – heparina sau alţi derivaţi ai acesteia. Teoretic, riscul declanşării unei tromboze în timpul unei intervenţii chirurgicale este de 100 la 100000 de pacienţi. Potrivit afirmaţiilor autorilor săi, noul medicament ar fi de mare utilitate şi în aceste situaţii, deoarece ar avea capacitatea de a diminua riscul la jumătate (după cum au demonstrat primele studii clinice europene şi americane).

O altă noutate în privinţa medicamentului ar consta în faptul că, deşi este tot injectabil, e necesar să se administreze în volume mai mici şi într-un număr mai mic de injecţii, în comparaţie cu produsele farmaceutice folosite până în prezent. Alte avantaje: viitorul medicament este un produs în întregime de sinteză, în timp ce concurenţii săi actuali sunt realizaţi pe baza unor substanţe naturale extrase din intestinele de porc şi, după cum mai afirmă cercetătorii, doar pentru fabricarea unei singure injecţii e nevoie de un porc. Cu alte cuvinte, problema materiei prime s-ar pune în alţi termeni.

De unde vine eficacitatea?

Autorii medicamentului afirmă că molecula acţionează într-o manieră foarte precisă (ţintită), spre deosebire de medicamentele actuale. Coagularea sângelui şi, prin urmare apariţia trombozei, este rezultatul unor reacţii chimice în lanţ, la care concurează numeroşi factori. Printre aceştia, două enzime joacă un rol deosebit de important: trombina şi aşa-numitul factor Xa. Dar, cei doi factori pot fi inactivaţi de un altul – antitrombina. Or, întreaga artă constă în conceperea şi apoi în sinteza unei molecule capabile să „trezească" antitrombina. Cum ? Fixându-se de ea, o ajută să inactiveze puternic şi ţintit doar factorul Xa. După ce „misiunea" a fost îndeplinită, molecula se detaşează şi, „ca nouă", se alipeşte rapid de o altă antitrombină. Altfel spus, acţiunea acestei molecule, şi implicit a factorului Xa pe care îl ajută, este foarte selectivă şi eficientă. Fatala reacţie de coagulare în lanţ a sângelui este oprită.

Când se va naşte cu adevărat?

Potrivit revistei „Science et Avenir", Societatea americană FDA (Food and Drug Administration) a luat-o puţin înaintea francezilor (spre dezamăgirea acestora care pariaseră pe un termen mult mai scurt decât a fost posibil în realitate) şi, accelerând toate procedurile necesare, au început deja să furnizeze medicamentul clinicilor de pe continentul lor. Europa este în aşteptare, dar, se pare, nu pentru mult timp. În această primă etapă, indicaţiile de utilizare a medicamentului vizează prevenţia trombozei venoase în chirurgia ortopedică, adică în intervenţiile laborioase şi cu risc. Etapa următoare are în vedere folosirea lui în chirurgia abdominală, precum şi în tratamentul pacienţilor cu flebită sau victime ale unor embolii. Experimentele clinice sunt în curs. De asemenea, este vizată tratarea trombozei arteriale. Termenul limită pentru definitivarea tuturor cercetărilor şi experimentelor este 2006.

Aventura ştiinţifică privind găsirea unor modalităţi de oprire a procesului de coagulare a sângelui a început în anii '70.

La acea vreme, cercetătorii se concentrau asupra căilor de anihilare a altor factori decât Xa.

Heparina – un amestec de mai multe molecule extrase din intestinele de porc – a fost descoperită din întâmplare în 1916 de McLean. A fost folosită începând din 1937 în reducerea procesului trombotic, fără să se cunoască însă cum acţionează.

Pentru găsirea răspunsurilor la acest subiect s-a declanşat o competiţie mondială, învingător fiind un grup de chimişti francezi, în frunte cu Jean Choay, a căror muncă de cercetare s-a soldat cu descifrarea structurii şi mecanismelor intime ale oligozaharurilor („fondaparinux", cum le numesc francezii).

Jean Choay, care a moştenit de la tatăl său laboratoarele farmaceutice, a dezvoltat activitatea acestora în două direcţii: 1) cercetarea fundamentală, 2) fabricarea şi comercializarea de produse farmaceutice. Ca unul dintre cei mai importanţi fabricanţi de heparină, în anul 1985, în urma cercetărilor, realizează şi lansează o variantă îmbunătăţită (a doua generaţie de heparină), iar doi ani mai târziu, a treia generaţie (antitrombotice mai performante în raport cu heparina clasică). Jean Choay a decedat în 1993, la vârsta de 70 de ani. Laboratoarele sale farmaceutice, care-i purtau numele, au fost cumpărate de firma Sanofi.

Zaharurile sunt prezente peste tot, de la celuloza care alcătuieşte scheletul plantelor până la nivelul globulelor roşii din vieţuitoarele regnului animal. Sunt la fel de importante pentru organismele vii ca şi proteinele sau ADN-ul.

Au o structură asemănătoare cu a ADN-ului, adică tot sub forma unui lanţ mai mult sau mai puţin lung, compus din elemente de bază denumite monozaharide.

Sunt implicate în cea mai mare parte a funcţiilor metabolismului şi, evident, indispensabile.

Dată fiind complexitatea structurii lor, descifrarea mecanismelor prin care acţionează este o muncă de cercetare deosebit de minuţioasă pe care comunitatea ştiinţifică o consideră viitorul biologiei moleculare.

Dr. ANDREI ONU vă răspunde

M. Costea din Craiova. *Se spune că bolile de piele îşi pun amprenta în mod deosebit şi asupra psihicului, declanşând stări depresive. E şi cazul dv., după cum constatăm, mai ales că boala de care suferiţi e de dată relativ recentă, aşa că nu aţi avut timp să vă împăcaţi într-o oarecare măsură cu situaţia.*

PSORIAZIS

Necazul este că până la ora actuală părerile privind cauza acestei boli sunt împărţite: origine genetică?, alimentaţie deficitară în anumite substanţe nutritive?, sistem imunitar cu funcţionare defectuoasă?... Totuşi, potrivit datelor statistice, boala se declanşează de cele mai multe ori în urma unui stres puternic, şi în acest caz probabil că vă recunoaşteţi. E obligatoriu să vă autoeducaţi în sensul acceptării ideii că psoriazisul se vindecă greu (dacă acest lucru se întâmplă) şi că se manifestă prin perioade acute şi perioade de vindecare aparentă. Când boala este în plin puseu, încercaţi să vă înfrângeţi tentaţia de a vă scărpina şi de a rupe cojile bubiţelor, pentru că astfel nu faceţi decât să agravaţi situaţia şi să favorizaţi aria de întindere a pustulelor. Dacă aţi observat că unele alimente favorizează declanşarea fazelor acute ale bolii, adoptaţi permanent un regim bogat în proteine uşoare (piept de pui, peşte alb, pâine integrală, germeni de grâu) şi renunţaţi total la cafea, zahăr rafinat şi produse zaharoase. Puteţi să apelaţi şi la anumite produse farmaceutice care conţin multivitamine, multiminerale, enzime digestive cu spectru larg (care e bine să conţină lipază, amilază, protează, pancreatină). De asemenea, s-a constatat că Silimarina corectează înmulţirea anormală a celulelor în psoriazis. În plus, e bine să folosiţi săpunuri cu Ph neutru.

Pagină realizată de
AURORA POPESCU

VITILIGO, învinsă prin clonarea celulelor

Vitiligo este acea afecţiune care se manifestă prin decolorarea unor porţiuni de piele de pe diverse regiuni ale corpului – faţă, mâini, trunchi sau picioare. Maladia nu este contagioasă şi, în ciuda faptului că nu se cunosc foarte bine toate detaliile mecanismului care o declanşează, se ştie despre ea că e cauzată de un dezechilibru funcţional al celulelor care dau culoarea pielii (melanocite). Tratamentele aplicate până în prezent nu sunt mulţumitoare, dar iată că de curând există o promisiune ce dă speranţe mari pacienţilor suferinzi de această boală: e vorba de o nouă metodă de tratament bazată pe clonarea celulelor. Această abordare terapeutică de ultimă oră constă în recoltarea de celule normale, pigmentate, de pe o zonă neafectată de boală a corpului pacientului şi aplicarea lor în zona cu vitiligo, după ce în laborator, timp de aproximativ şase săptămâni, sunt cultivate şi înmulţite prin tehnica clonării. Această nouă metodă de tratament a fost prezentată în premieră la Conferinţa Academiei Europene de Dermatologie de la München. Deosebit de interesant este faptul că ea se va pune cât de curând în practică şi în România, la Spitalul Clinic Colentina. Potrivit precizărilor făcute de specialişti, folosindu-se de tehnica clonării, din doi centimetri pătraţi de piele sănătoasă se pot obţine o sută de centimetri pătraţi de piele normal pigmentată. Aceasta se prezintă ca un adeziv biologic, care urmează să fie „lipit" pe zona depigmentată. Dar, înainte de a fi „lipit" adezivul, zona afectată de vitiligo este răzuită de celulele bolnave cu ajutorul laserului. După aproximativ alte şase săptămâni de la aplicarea adezivului biologic, procesul de repigmentare a pielii se declanşează. S-ar putea crede că aceeaşi tehnică se folosea şi până acum: autotransplant de piele. Da, autotransplant, nu celule clonate, care, după cum susţin specialiştii, asigură repigmentarea uniformă a pielii şi nu prezintă riscul respingerii de grefă.

Griji şi probleme la tinereţe...

– Corespondentul nostru care ne roagă să-l numim în continuare „Moţu", şi despre care adăugăm doar că este din Constanţa, ne scrie despre unele din grijile dumnealui: ***„...S-au dat în rubrica Sexualitatea importante detalii despre dimensiuni, şi nu numai, asupra organului masculin penis. Dar aş vrea să vă rog să daţi detalii şi asupra testiculelor. Îngrijorarea mea vine din faptul că ale mele sunt comparativ mici cu alţii la care se observă vizual dezvoltarea „mai bună" a lor... Poate că dimensiunile nu contează dar vă întreb, din cauza dimensiunilor să fie afectată buna funcţionare a acestora? Ele sunt de mărimea unor prune mai puţin dezvoltate iar când scrotul se strânge de-abia se mai observă."***

Dr. CONSTANTIN-LIVIU PANAINTE
(Spitalul CFR – Iaşi)

– Testiculele sunt organe cu funcţie sexuală şi hormonală, având rol atât în producerea spermatozoizilor (fertilitate), cât şi în producerea testosteronului (sexualitate). Dimensiunile testiculelor, dragul nostru corespondent, nu sunt esenţiale pentru „buna" lor funcţionare. Mărimea pe care o specificaţi (pruna) constituie un motiv de îngrijorare...

– O problemă ne semnalează şi doamna Elena P., din Gura Humorului. Are 27 de ani şi ne spune: ***„Sunt însărcinată în luna a treia. Mi-am dorit foarte mult acest copil, dar situaţia mea este insuportabilă în acest moment şi nu ştiu cum voi rezista până la naştere! Am frecvent stări de greaţă şi de vomă. Ştiu că în starea mea nu este permis să recurg la medicamente calmante. Ce pot însă face pentru a depăşi situaţia?"***

– Stimată Doamnă Elena, în primul rând vă sfătuiesc să vă adresaţi unui medic ginecolog care să vă ia în evidenţă şi să vă consulte periodic. S-ar putea ca starea proastă şi greţurile să fie din alte cauze sau s-ar putea să fie un semn de pierdere a sarcinii, aşa că nu întârziaţi şi mergeţi la doctor!

MIHAELA DOROBANŢU

Colica renală

De obicei, pentru a preveni crizele de colică renală datorate calculilor, se recomandă regimul alimentar sărac în calciu. Dar, concluzia medicului italian Loris Borgh şi a colaboratorilor săi de la universitatea din Parma contrazice acest lucru. Ei susţin că aportul de calciu poate fi normal, în schimb se impune un regim sărac în sare şi proteine. Pe ce se bazează această afirmaţie? Medicii au supravegheat timp de cinci ani un lot de 120 de pacienţi de sex masculin, suferinzi de calculi renali. Jumătate din numărul acestora au urmat un regim alimentar normal în privinţa aportului de calciu, dar sărac în sare şi proteine animale. Cealaltă jumătate, conform recomandărilor clasice, a urmat un regim în care s-au restricţionat doar alimentele bogate în calciu. La capătul celor cinci ani cât a durat monitorizarea din partea medicilor-cercetători, s-a constatat că în timp ce doar 20% dintre pacienţii care au redus din meniu sarea şi proteinele au recidivat, făcând crize de colică renală, în lotul celor care au restricţionat doar calciul numărul cazurilor cu recidive s-a ridicat la 40%.

CONTROVERSĂ

Mare inginer mecanic scoţian, James Watt (1736-1819) este cel care a revoluţionat tehnica prin inventarea motorului cu abur simplu, cu piston rotativ (1769) şi cu dublu efect (1782). Acestea reprezintă invenţii epocale, care fuseseră întrezărite de Watt încă din 1763, când a elaborat un studiu de randament asupra maşinii cu abur a lui Thomas Newcomen (realizată în 1711), înaintaşul său în materie de astfel de motoare. Datorită uriaşului său prestigiu ştiinţific, numele său a devenit unitatea de măsură a puterii electrice.

Iată însă că genialul inventator

A fost JAMES WATT UN FALSIFICATOR?

revine în actualitate într-o postură nu tocmai elegantă. Revista britanică „New Scientist" a publicat de curând un articol în care James Watt este bănuit că ar fi falsificat inscripţionarea unor... flaute! Cum s-a putut ajunge la o astfel de suspiciune? Aşa cum s-a întâmplat cu mulţi oameni de ştiinţă care şi-au depăşit epoca, Watt nu se putea întreţine din invenţiile sale şi s-a apucat de confecţionat flaute. Era un instrument foarte popular pe atunci, dar care nu ajunsese încă la forma şi sunetul nobile pe care le-au pus în evidenţă compozitori precum Haendel, Vivaldi sau Bach.

Flautele se vindeau foarte bine, dar... Cel mai renumit constructor al acestui instrument de suflat era francezul Thomas Lot, considerat un Stradivarius al flautelor. Iar cercetătorul englez Michael Wright a descoperit printre obiectele personale ale lui Watt o matriţă de inscripţionare cu numele celebrului artizan de peste Canalul Mânecii. Acest lucru a dat de gândit asupra onestităţii cu care marele inventator scoţian îşi vindea marfa. Respectiva matriţă nu avea un semn distinctiv, ca la cea originală, a maestrului Thomat Lot! Oare James Watt s-a folosit într-un mod „neortodox" de celebritatea francezului? Rezultatele definitive ale anchetei asupra acestui caz vor fi făcute cunoscute la finele lunii aprilie, de către publicaţia engleză „Galpin Society Journal".

VITRINA ZOOLOGICĂ

Surpriza oferită de ELEFANŢII AFRICANI

Deşi în mod tradiţional elefanţii erau împărţiţi în două specii – africană şi asiatică –, revista „Science" a publicat de curând rezultatele surprinzătoare ale unor analize ale ADN-ului elefanţilor africani. Se ştia că există unele diferenţe morfologice şi etologice între elefanţii de pădure şi cei care preferă viaţa în savană; geneticienii au însă acum confirmarea indubitabilă că există două specii. Controversele privind identitatea genetică a celor două specii au fost stinse după mai multe cedenii de dispute aprinse.

Uriaşi în mare primejdie

Acum şaptezeci de ani, în Africa trăiau aproximativ trei milioane de elefanţi. Astăzi, numărul lor a scăzut la 500 de mii, datorită vânării lor necontrolate (pentru fildeşi) şi scăderea suprafeţelor lor obişnuite de trai. Din totalul celor rămaşi, o treime o reprezintă specia „de pădure", masată în zona ecuatorială şi tropicală din centrul şi vestul Africii. Exemplarele acestei specii sunt mai mici, dar au colţii mai puternici şi mai ascuţiţi; urechile sunt rotunjite, iar conformaţia craniului diferă faţă de specia „de savană". Există şi o altă organizare socială: uriaşii pădurilor vieţuiesc în grupuri mici, pe când giganţii savanelor au familii reunite de 10-12 indivizi şi de multe ori se asociază în clanuri de până la şaptezeci de membri.

Implicaţiile recentei descoperiri genetice pune serioase probleme privind supravieţuirea ambelor specii, şi în primul rând a celei „de pădure". Din ce în ce mai multe păduri dispar din relieful Africii, iar fildeşul speciei care încă rezistă în mediul forestier este mai căutat, fiind mai dur şi având o tentă rozalie. Ei sunt mai greu de urmărit, iar ritmul înmulţirilor a scăzut simţitor. Femela aduce pe lume un singur pui, după o gestaţie de 18-22 de luni.

Primejdia de dispariţie a ambelor specii de elefanţi este cu atât mai mare, cu cât în dieta lor zilnică este una impresionantă, şi anume 150-200 de kilograme de masă vegetală (greutatea elefanţilor africani variind între 2,2 şi 6,3 tone). În sălbăticie, durata medie a vieţii este de şaptezeci de ani, iar în captivitate trăiesc mai mult, dar reproducerea este mai dificilă... Concluzia experţilor de la Oxford University este că elefantul de pădure (specia minoritară) ar putea dispărea în următoarele decenii, dacă despăduririle şi braconajul continuă în ritmul actual. Poate că este paradoxal, dar cel mai mare mamifer terestru este şi unul dintre cele mai vulnerabile animale.

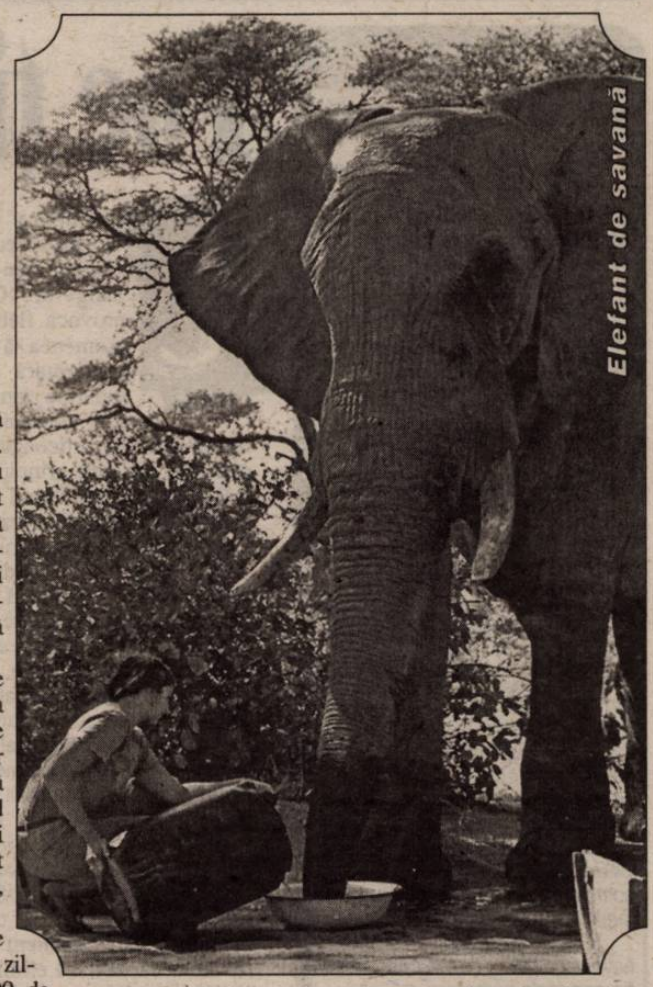

Elefant de savană

IN CULISELE CAPODOPERELOR

Jeanne d'Arc

Lucrare a pictorului francez Jean Auguste Ingres (1780-1867), adept al clasicismului, „Jeanne d'Arc" este o capodoperă a genului în care rafinamentul penelului excelează. Marea eroină franceză este surprinsă într-o poziţie marţială şi este aureolată precum o sfântă. Acest detaliu nu este deloc întâmplător, întrucât destinul acestei martire a fost pigmentat cu fapte deosebite, care justifică atitudinea maestrului faţă de personajul său.

Jeanne s-a născut în anul 1412, la Domrémy-en-Barrois. Încă de la vârsta de şaisprezece ani, adolescenta care avea să fie venerată de poporul francez se prezintă la reprezentantul regelui din Vaucouleurs şi spune că „are o misiune divină"... Era anul 1428 când ea a avut prima revelaţie: arhanghelul Mihail şi sfânta Ecaterina i-au transmis un mesaj în urma căruia ea trebuia să ia legătura cu regele (Carol al VII-lea). Mai mult, înainte de a se înrola, în anul următor, Jeanne mai are o viziune senzaţională: ea cere să i se aducă o sabie îngropată în spatele altarului de la capela Fierbois (lângă Tours). Şi într-adevăr, călugării au găsit în locul indicat o sabie foarte veche, pe care eroina a folosit-o atunci când a participat la luptele de la Orléans, Beaugency, Patay etc. În timpul luptelor de la Paris, când a fost rănită, acea sabie „specială" pur şi simplu a dispărut. Luptătoare neînfricată, Jeanne a continuat să lupte şi a fost capturată în mai 1430, iar în ianuarie 1431 a fost arsă pe rug la Rouen...

Artistul a preluat legenda (ale cărei detalii supranaturale nu au fost contestate niciodată) şi a au-reolat-o. Ingres nu mai avea să afle că anticipase beatificarea (1909) şi canonizarea (1920) „Fecioarei din Orléans". Dar subiectul acestei capodopere mai ascunde un fapt extraordinar. Deşi mulţimea asistase la cumplita ei execuţie, în 1435 Jeanne d'Arc reapare! Ce-i drept, condamnata avusese faţa mascată, însă absenţa de patru ani era alt mister uluitor. Sideraţii, cei doi fraţi ai ei au recunoscut-o, ca şi bunul său prieten şi tovarăş de arme, Gilles de Rais. Anul următor, se căsătoreşte cu Robert Des Armoises, pe care îl cunoscuse tot în perioada când se înrolase. Nici acesta nu a avut vreun dubiu cu privire la identitatea respectivei femei. Singurul personaj important din viaţa ei care nu a mai dorit să comunice în nici un fel cu Jeanne d'Arc, cea reapărută după execuţie, a fost regele Carol al VII-lea. Şi se pare că suveranul a intuit impostura, pentru că în 1440, femeia respectivă face o declaraţie şocantă: recunoaşte că este o impostoare, că se numeşte Claude, că este o aventurieră, văduvă de cavaler...

Este uşor de intuit ce reacţie au avut rudele, prietenii şi soţul acestei necunoscute. Toţi juraseră că au de-a face cu Jeanne d'Arc şi acum nu mai ştiau ce să creadă. Fizionomia, glasul şi statura se potriveau de minune. În cele din urmă, autorităţile au crezut-o şi au considerat că „Fecioara din Orléans" murise pe rug. De altfel, în 1450 ea a fost reabilitată de clerul francez, care o considerase la proces drept eretică şi vrăjitoare. În consecinţă, putem spune că fizionomia din pânza lui Ingres este cea reală, iar atitudinea evlavioasă a celor din preajma ei este pe deplin justificată.

Suferinţele celebrului Palat Potala

Reşedinţă a conducătorilor spirituali (Dalai Lama) ai buddhismului încă din anul 1645, Palatul Potala este astăzi într-o situaţie foarte dificilă. Situat la Marpori („Muntele roşu"), lângă oraşul Lhasa, această clădire impunătoare a intrat în atenţia autorităţilor datorită comorilor spirituale adăpostite aici. Divizat în Palatul Alb şi Palatul Roşu, colecţiile de la Potala însumează peste 70 de mii de relicve buddhiste, o comoară imposibil de estimat de către iubitorii de artă.

Fiind o construcţie durată predominant din lemn, acest palat reprezentativ pentru conservarea tradiţiilor buddhiste are de luptat atât cu vitregiile naturii (ploi abundente şi perioade de secetă), dar şi cu... rozătoarele. Cum credinţa interzice uciderea vietăţilor, autorităţile sunt obligate să angajaze persoane ale altui cult pentru a încerca să stârpească aceşti duşmani feroce ai lemnăriei. În fiecare an, la Potala sosesc sute şi mii de pelerini (care plătesc 25 de cenţi intrarea) şi de turişti (care achită 8,50 dolari). Cu toate acestea, lucrările de restaurare şi întreţinere au nevoie de fonduri uriaşe. Pe de altă parte, deşi în Tibet se estimează că ar exista aproape 1700 de mănăstiri, personalul disponibil este foarte redus. Protecţia modernă a locurilor sfinte buddhiste se referă doar la supravegherea contra incendiilor şi hoţilor.

Palatul Potala, martor multisecular al ceremoniilor desfăşurate la cel mai înalt nivel spiritual, reşedinţa lui Dalai Lama primeşte în lunile de vară aproximativ 5 mii de vizitatori pe zi.

Pagină realizată de **PAUL IOAN**

Acrobaţii pădurilor

În fiecare an, în pădurile din apropierea oraşului Caix din Noua Zeelandă se desfăşoară un extrem de spectaculos concurs acrobatic. Competitorii prind de copaci, de la un capăt la celălalt al zonei forestiere, frânghii solide. Apoi, ei străbat ca nişte autentice maimuţe mai mulţi kilometri, prinşi de lianele artificiale. Este un exerciţiu foarte dificil, care necesită un antrenament îndelungat.